

සිරමාන පොත් මානික්‍ය

(සිංහල අර්ථ සහිත)

ප්‍රකාශනය

බෞද්ධ සංස්කෘතික මධ්‍යස්ථානය

නැදිමාල - දෙහිවල

සිරමානා හෝන් චහන්සේ

(සිංහල අර්ථ සහිත)

ප්‍රකාශක

බෞද්ධ සංස්කෘතික මධ්‍යස්ථානය
125, ඇන්ඩර්සන් පාර, නැදිමාල, දෙහිපල.
දුරකථන 734256, 726234, 728468
ෆැක්ස් 736737

සිංහල තේරුම් සහිත

පිරුවානා පොත් වහන්සේ

සිංහල අනුවාදය සහ ප්‍රස්තාවනාව

රාජකීය පණිසිත ශාස්ත්‍රාචාර්ය

නාගොඩ

ආර්යදාස සෙනෙවිරත්න.

ධර්ම පර්යේෂණ ඒකකය

බෞද්ධ සංස්කෘතික මධ්‍යස්ථානය

ප්‍රථම මුද්‍රණය 1995
දෙවන මුද්‍රණය 1999

© කිරම විමලජෝති හිමි

ISBN 955-9219-16-2

මුද්‍රණය
සිසිටමැරිත් ප්‍රින්ට් පුද්ගලික සමාගම
125/2, ඇන්ඩර්සන් පාර, හැඳිමාල, දෙහිවල.
දුරකථන 732648, 074-204472
ෆැක්ස් 736737

නිවේදනය

අප බෞද්ධ සංස්කෘතික මධ්‍යස්ථානය මගින් පළ කරවා ගෙන යනු ලබන සිංහල බෞද්ධ ශ්‍රීතර්මාලාවේ තවත් එක් වැදගත් ශ්‍රීතර්මයක් වන මේ සරල සිංහල කෙරුම් සහිත පිරුවානා පොත් වහන්සේ බෞද්ධ මහජනතාව වෙත ඉදිරිපත් කරනුයේ ඉමහත් සන්තෝෂයෙනි.

මීට ප්‍රථමයෙන් අප මධ්‍යස්ථානය මගින් සාම්ප්‍රදායික පුස්තකාල පොත් ගොලිය අනුව සහ කෙරුමියේ මුද්‍රණය කොට පුරාණ කූටයමී සහිත පයිබ්‍ර් ග්ලාස්වලින් පොත් කම්බිය ද යොදා පිරුවානා පොත් වහන්සේ නමින් ප්‍රකාශයට පත් කරන ලදී. එය විශේෂයෙන් විහාරස්ථානවල ප්‍රයෝජනය සඳහා නි විරිත් මංශ්වලය තුළ ධර්ම රත්නය නියෝජනය කරනු සඳහා නි පකස් කරන ලද්දකි. එහි පිරිත් සුප්‍රචල සිංහලාර්ථය හෝ අභිරේක පිරිත් සුත්‍ර, ආදිය හෝ නොයොදන ලදී.

මෙහෙයෝ කැදැනැවැත්තු විහාරස්ථානවලට සුභා කිරීම සඳහා එය අප ආයතනයෙන් ලබාගන්න. එම කලාත්මක නිර්මාණය ගැන අප වෙත ලැබුණ හා ලැබෙමින් පවතින ප්‍රශංසා හේතූන්: ජප දිරිගනවන සුභය, ඒ දුටු බොහෝ ජය ගිහි ජනතාවගේ ප්‍රයෝජනය සඳහා ද සරල සිංහල කෙරුම් සහ අනිවර්ත පිරිත් සුත්‍ර සහිත පිරිත් පොතක් මුද්‍රණය කරවන ලෙස අපගෙන් ඉල්ලා සිටියහ. මේ හේතු සකස් කරන ලද්දේ සැදැහැවැන්නන්ගේ එම ඉල්ලීම සපුරාලීමට ය.

මෙහි එන සරල සිංහල අනුවාදයක් ප්‍රස්තාවනාවක් සකසන ලද්දේ අප බෞද්ධ සංස්කෘතික මධ්‍යස්ථානයෙහි ධර්ම පර්යේෂණ ඒකකයෙහි සම්බන්ධීකරණ සම්පාදක ලෙස ක්‍රියා කරන රාජකීය පංචාංගික ආයතනවාරය නාගොවි ආර්යදය සෙනෙවිරත්න මහතා විසිනි.

මේ පොතෙහි කැපවුණය සපයා දෙන ලද්දේ පූජ්‍ය බද්දෙගම විජිත හිමියන් විසිනි.

මුළු පොතම මුද්‍රාණය වැඩිප සෙවි කරන ලද්දේ ඒ. එච්. යසෝනි මර්මලා වයස් මෙනෙවිය විසිනි. පිටුසැකසීම, ඒ. ඩබ්ලිව්. මංජුල සජිත් පෙරේරා මගා විසිනි. කලට වේලාවට මෙහි මුද්‍රණ සටහන නිමකර දෙන ලද්දේ සිසිමාටුට්ක් මුද්‍රණාලය කළමනාකාර මහතා දැනුම් කාර්ය මණ්ඩලය විසිනි.

ඒ සැමට අපගේ හෘදයෙන් ඉතාගීර්වාදය හිමිවේ.

මෙයට
ආගනස්ථිතිකාමී,
කීර්ම විමලජොති ස්ඵචිර

අධ්‍යක්ෂ

බෞද්ධ සංස්කෘතික මධ්‍යස්ථානය
125, දැන්විරසන් පාර
නැදිමාල, දෙහිවල
1905 දුර්ග මිස 12 වෙනි
පොසොන් පුර පබ්ලොසවන දින දි ය.

ප්‍රස්තාවනා

ලංකා ජාතිකාගමික ඉතිහාසය හා බැඳුණ පොත් වහන්සේලා

සිංහල භාෂාවෙහි එක අතිවිශේෂ ගෞරවාර්ථ පදයක් වන "වහන්සේ" යන්නෙන් බෙහෙවින් වෙහෙසනු ලබනුයේ සජීවී පුස්තක ලක්ෂණ වෙති. එහෙත් "ශ්‍රී මහාබෝධීන් වහන්සේ, දන්ත ධාතූන් වහන්සේ, වේරාග රාජයන් වහන්සේ ආදී ලෙසින් අමේතනික අති උතුම් බෞද්ධ පුස්තක වස්තූන් ද එම "වහන්සේ" යන ගෞරව අනිධානයෙන්ම සිංහල බෞද්ධයෝ හදුන්වති. ඒ අතර එම ගෞරව නාමයෙන් ම හඳුන්වනු ලබන පොත් දෙකක් ද සිංහල බෞද්ධයන් සතුළු දැන. ඒවා නම් **පන්සිය පණස් ජාතක පොත් වහන්සේ** යන පිරුටානා පොත් වහන්සේත් ය. ක්‍රිපිටන සාහිත්‍යව සාද්දවම අන්තර්ගත නොවන මේ පොත් දෙක පමණක් "වහන්සේ" යන ගෞරව නාමයෙන් සිංහල බෞද්ධයන් විසින් හඳුන්වනු ලබන්නේ භූමස් තිසාරාගි විමසා මැලිය පුනුව දැන.

i. පන්සිය පණස් ජාතක පොත් වහන්සේ

අපගේ ගෞතම භාෂා ඉතිහාසයන් වහන්සේ බුදුදහමට පෙර දහ පැරැණි දම් පූරුමින් සසර පැවී සරද්දි ගත කරණ ලද විවිධ බෞද්ධ සත්ව චරිත කතා පන්සිය පණසක් පමණ සංග්‍රහ කොට "සුඝකපටි කථා" නම් පාලි ග්‍රන්ථය ලියා දැන. එය සිංහල භාෂාවට තනා සකස් කරණ ලද ග්‍රන්ථය **"පන්සිය පණස් ජාතක පොත් වහන්සේ"** නමින් හැඳින්වේ. සිංහල භාෂිතයන් බෞද්ධ සංස්කෘතියක් හෙරෙහි පන්සිය පණස් ජාතක පොත් වහන්සේ තරම් බලපෑ වේතන සිංහල ග්‍රන්ථයක් නැති කර්මය. හොහොය දිනයෙහි අටවැනි සමාදානම් ගමේ පනහලේ බණ මධුට්ටි එක් රාජ් වී භූග් යම් රාත්‍රිය ආන කරණ ගැමි උපාසක උපාසිකාවෝ මිහිරි ගඩුන් වින්මයානුකූලව කියවනු ලබන ජාතක කතා සාදු නාද පවත්වමින් අසා සිටිති. එසේ දැන උගත් ජාතක කතා, කම් ලමා ලපටිත්ව නිදි පැදුරේ දී කියා දීමට ඒ වැඩිහිටියෝ පුරුදුව සිටියහ. බෞද්ධ සිහිත් හෙවත් ජාතක කතා විර්ණනා කොට පොත්පත් ලිවීම, කවිකම නැමැති යෙසෙහි මල්පල දැරීමක් ලෙස සිංහල මහා කවියෝ වර්ණනා කලහ.

"කිව් බැව් කිව්දමේ - භූසුම් සැපත් එහි විසුල්
සෙලෙ බෝසත් සර වැණුම් - වියත් මුවෙ පත්වේවා."

යනුවෙන් කවිසිල්මිණි මහාකවියා සිංහල වියතුනට උපදෙස් දුන්නේ ද ජාතික කතා වර්ණනා කොටි කවි පොත් ලිවීමටය. සිංහල සම්භාව්‍ය කාව්‍යයට අයත් පැමිණි ගද්‍ය පද්‍ය කෘතියකටම ජාතික කතාවල ආභාසය ලැබී ඇත. පිළිම ගෙයි බින්නි පැරදුණේත් පනරණ්ඩි චිත්‍ර හා කැටයම් පැහැදුණේත් ජාතික කතා පදනම් කර ගෙන ය. යුද්ධීන් නියතොත් ආගන්තුක සත්කාරය, කලගුණ සැලකීම, වැඩිහිටියන් විදීම, නො රාතික හා ආනමක සම්ප්‍රදායන් කෙරෙහි සිංහල බෞද්ධයන් පවත් වන සහතිවනය හා සහනකිරිත්වය පැදී ආරාධිතයන් සිංහල බෞද්ධයාගේ දිළි මගෙහි පතුලටම කිඳු බැඳපෝත් පන්සිය පණස් ජාතික පොත් ව්‍යන්යෝගේ ආභාසයෙනි.

සිංහලයා පන්සිය පණස් ජාතික පොතෙහි එන බෞද්ධයන්ට චරිතකතාවන් ප්‍රවණය කරන්නන් හදුරන්න්නේ එවිට හුදෙක් නම් ආගමික නායකයන් වගන්සේසේ අතිත චරිතකතා ය' යන කාමයික විභවනය අනුව පමණක් නොවේ. "බෝධියන්ට වරිත කථා යනු තම සිංහල ජාතියේත් සිංහල රටේත් ආදී පුරුපයාගේ අතිත චරිත කතා ය' යන ජාතිකානිමානයෙන් ද යුතුව ය

"මේ රටෙහි සිංහල ජාතියේ ආරම්භය පිදුටුයේ පසලෝ ගොතම මුදුරජානන් වහන්සේ විවිනිවන් පානා දවසෙහි නැගෙනහිර ඉන්දියානු කාලිංග දේශයේ සිට අනභේරන් මෙහි පැමිණි විජය කුමාරයා ඇතුලු පත් සියයක් පිරිස ගෙන් ය' යන පාලිවංශකතා මතය ක්‍රි.ව. පස්වන සියවසේ දී එක්තරා සංවිධානය වූ කල්ලියක් විසින් යොගන ලද කල්පිත ප්‍රබන්ධයක් ලෙස නූතන ශ්‍රේෂ්ඨ ඉතිහාසඥයන් විසින් සලකනු ලැබේ.

එම කාලිංග විජය වාදය ගොඩ නගන ලද්දේ කාලිංග විජය රාජවංශයට ලක්දිව රජකම "පොළොයෙන් පරපුරින්" හිමිකර දීමට තැන් කළ කාලිංග හික්කුන් වහන්සේලා විසින් ක්‍රි. ව. පස්වන සියවසේ දී ලියන ලද පාලි වංශකතා මගිනි. එම පාලි වංශ කතාවන් රචනා කිරීමටත් සියවස් එක ගමාරකට දෙකකට පමණ පෙර ලියන ලද කරණවච්ඡුත, දිට්ඨවදන ආදී බෞද්ධ සංස්කෘත ග්‍රන්ථවල පදනන් වනුයේ බටහිර ඉන්දියානු ඉන්දු නිමිත ප්‍රදේශයෙන් ලක්දිවට පැමිණි "සිංහ" තැමැති වෙලද සිටුවරයාගේ පුත්‍රයා වන "සිංහල" තැමැති (ගොතම) බෝධි සත්වයන් වහන්සේ විසින් මේ රට මනුෂ්‍යවාස කොට සිංහල ජාතිය පටන් ගත්තා ලද බවයි. ඩින්ඩු නදී නිමිතයෙහි පොළොව යට වැලලී කිඹුන අතිපුරාණ මොහෙන්ජොදරෝ, හරප්පා නාගරික ශිෂ්ටාචාරයක් මතු කරගැනීමෙන් පසු ඉහත නි බෞද්ධ සංස්කෘත ග්‍රන්ථවල එන ප්‍රවෘත්තිය සහස සිද්ධියක් ලෙස ශ්‍රේෂ්ඨ පුරා විද්‍යාඥයන් හා ඉතිහාසඥයන් විසින් විවිධ සමීක්ෂණ මාර්ගයෙන් තහවුරු කොට තිබේ.

සිංහල ජාතියේ සමාරම්භය විලිබද වාර්තාව දිව්‍යාපදානසෙහි පවසන කර ලැක්ෂන් මේසේය.

සිංහලේන රාජ්‍යා ආවාසිතමිති සිංහල ද්විපා සිංහල ද්විප ඉති සංඥා සංවිදානතා.----- කීං මිත්‍යාධිවේ, ගිතපව: යෝ, යෝ සිංහලා: අභමේව තේත කාලේන තේත සමයේත

(සිංහල රජු විසින් ජනාවාස කරන ලද්දේ නායි සිංහල ද්විපය යන නම හටගත්තේය. මහනෙති, ඒ සිංහලයා නම් නවරජක් දැයි නොපි සිංහලී ද? මහනෙති ඒ බෝධිසත්ව කාලයෙහි මම මැ වෙමි.)

(දිව්‍යාවදන 446-464 පිටු
පී. එල් වෛද්‍ය සංස්කරණය)

මේ අනුව සිංහල දිව්‍යාපදාන සංග්‍රහයෙහි කරන ලද්දේ එහි සිංහල නම් ජාතිය පවත් ගන්නා ලද්දේ කමත් වන්නේ විසිතුරු ගෝතම බුදුරජානන් වහන්සේගේ ශ්‍රී මුඛයෙන්ම දේශනාකොට ඇත. උන්වහන්සේගේ බෝධිසත්ව ජරිත කතාවන් මුළු මහත් සිංහල ජාතිය හා සංස්කෘතිය හෙරෙහි මෙතරම් බලපෑමක් කර ඇත්තේ ඒ නිසා විය හැකිය.

ii. පිරුළානා පොත් වහන්සේ

ධම්ම, චීනය, යනුවෙන් ප්‍රධාන කොටස් දෙකක් යටතේ දේශනා කරන ලද පමිද්දට ධර්මය බුද්ධ පරිනිර්වාණයෙන් පසුව පවත්වනු ලැබූ ප්‍රථම පෙරවැදී ධර්ම සංභාසභාවෙහි දී චීනය, සුත්‍ර, අභිධර්ම යනුවෙන් 'පීච්ඤා' කුණකට බෙදනු ලැබූ බව වුල්ලච්ඡන්ග පාළි, සුමංගල විලාසිනී දීඝ නිකායවිදි කථා ආදී බෞද්ධ පොත්පත්වල වාර්තා ගත කොට ඇත.

එසේ කොටස් කරණ ලැබූ සුත්‍ර පිටකයේ පොත් වලින් උසුලා ගත් ධර්ම සාහසිවි විසි කථයක් (29) සංග්‍රහ නිරිමිත 'මහපිරික් පොත' හෙවත් පිරුළානා පොත් වහන්සේ සංග්‍රහ කොට තිබේ. බණ්ඩර (තාණ්ඩාර) නමින් හැදින්වෙන පරිච්ඡේද සකරකට බෙදා දැනී හෙයින් එම පොත සතර බණ්ඩර (වතුහාණ්ඩාර පාළි) නමින් ද හැදින්වේ.

පැවිදි කරණ පිණිස තොරා ගනු ලබන කල දැරුවන් විසින් අවශ්‍යයෙන්ම කටපාඩම් කරගත යුතු දෙය මි කොටස් දැනුවත් වන හෙයින් 'පිරුළානා පොත් වහන්සේ' යන නමින් ද මේ පොත දැන අතීතයෙහි කිට්ම හදුනවනු ලැබූ බව

"මහණ කරන් සතර් බණවර් සුභුණු කලවුන්ම පැවිදි කරණු ඉසා" යනුවෙන් එන පස්වන කඳුන් මහ රජුන් ගෙනගිරි සෙලලිපි සායයෙන් ද පැහැදිලිය.

පරිත්ත - පිරිත්

"පරිසමන්තතෝ තායති, රක්ඛති'ති පරිත්තං" යනු පරිත්ත ගබ්ඳයෙහි ආදිප්‍රදාන නිර්වචනය යි. මෙලොව ආරක්‍ෂාව, පරලොව ආරක්‍ෂාව, පහර දැකින් මිදි ලබන ලෝකෝත්තර ආරක්‍ෂාව යන සෙවැදැරැමි ආරක්‍ෂාවම් සත්වයාට ලබාදෙන හෙයින් පරිත්ත හෙවත් පිරිත් යන නමින් මේ පොතෙහි එන දහමි කොටස් හැඳින්වේ. මෙහි එන ඇතැම් සුත්‍ර බුදුරජානන් වහන්සේ විසින්ම පරිත්ත-පිරිත් වශයෙන් සැලකිය යුතුය යි නියමි කොට වදන දේශනාවෝ ය. "උග්ගණ්භාට, ආනන්ද, ඉමං මංගලං පරිත්තං, උග්ගණ්භිත්වා වාචේඨ භික්ඛු (ආනන්ද, මේ මංගල පිරිත ඉගෙණ ගන්න. මෙය හිකුන්ව උගන්වන්න) යනුවෙන් මනා මංගල සුත්‍ර දේශනය දවසානසේ දී ද "ඉමං පරිත්තං උග්ගණ්භාට, ඒතං තේ පරිත්තසද්ධි කම්මවිජාතං ච ගච්ඤ්ඤති" (මේ පිරිත ඉගෙණ ගන්න, මෙය කොපට පිරිතක් ද කම්මභනක් ද වන්නේය) යනුවෙන් කරණීය මෙතන සුත්‍ර දේශනාවසානයෙහි ද බුදු මුඛින්ම වදන බැව් සඳහන් වේ.

"ඉමං ආනන්ද රතන සුත්තං උග්ගහෙත්වා බලිකම්මුපකරණං ගාතාපෙත්වා ලිච්චචි කුමාරේහි සද්ධිං වේසාලියං හිසු පාකාරත්තරේසු විචරන්තා පරිත්තං තරෝථා' හි රතනසුත්තං අභාසි"- (ආනන්ද, මේ රතන සුත්‍රය ඉගෙණ පුජා දුන්නයන් ද ගෙතවා ගෙණ ලිච්චචි කුමාරවරුන් සමඟ විහාරා ආවර කුන් පවුර වටා හැසිරෙමින් පිරිත් කරව) යි බුදුරජානන් වහන්සේ ආනන්ද හිමියන්ට නියමි කළ බැව් රතනසුත්‍රදේශනා ඉතිහාසයෙහි දැක්වේ. ඇතැම් අය පිරිත් දේශනාවේ ආරම්භය මේ විහාරා මහනුවර දී කළ රතනසුත්‍ර දේශනාව ලෙස හඳුන්වති. එනමින් ලංකා ඉතිහාසය අනුව පිරිත් දේශනාවෙහි ආරම්භය සිදුවන්නේ බුදුරජානන් වහන්සේ පුරුම වරට ලක්දිවට වැඩම කළ අවස්ථාවෙහි දී ය.

**බෝධිතෝ නටමේ මාසේ සුස්ස පුණ්ණමියං පිනෝ
ලංකාදීපං විසෝධේතුං ලංකාදීපමුපාගමි.**

(මහාවංස i පරි 19 ගාථා)

අට ගඟවා..... නිත්ඛන්තං පදන්තණං කන්ථා මහාපරිත්තං නාම පරිත්තං කාතුං ආරභි. ගඟවා තං පරිත්තං කන්ථා ආණං බන්ධිත්වා පුබ්බ නිසීදකම්ඨාතමේච ආභනන්වා එත්ථ නිසීදිත්වා සමාපත්තිං සමාපජ්ජි

(වංසනිප්පසාධනි 1 කාණ්ඩය 81 පිට)

(බුද්ධිමත්වයෙන් නව වන දුරුකු පසළොස්වක ද රිනායන් වහන්සේ ලක්දිවට වැඩම කළ යෙහ. ඉන්බිහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ "දිවයින තුන් යළක් පැදකුණ කොට දිවයිනට රැකවරණ හිමිය පිරිත් කොට වහන්සි වැඩ හිඳු පමායියට යමවන් සේක".) යනුවෙන් පාලි මහාවංශයෙහි සහ වංසනිප්පකායීහි විකාශන ඒ බැව් සඳහන් වේ.

මේ අනුව ගෞතම බුදුරජානන් වහන්සේ බුද්ධිමත්වය ලැබීමෙන් පසුව ප්‍රථම වරට වැඩම කළ විදේශික රට වූයේත් ලංකාවම ය. ප්‍රථම වරට පිරිත් දේශනය පවත්වන ලද්දේත් ලංකාවේ දී මය. සිංහල බෞද්ධයන් එම පිරිත් සුඛ්‍ය අඩංගු භුක්තිය "පිරුවානා පොත් වහන්සේ" යන ගෞරව නාමයෙන් හැඳින්වීමට බුදුරජා වහන්සට ඇත්තේ ඒ නිසාය.

මේ සිද්ධියෙන් වසර 45 කට පමණ පසු එනම්: බුදුරජානන් වහන්සේ හිටිනිවන් පානා දවසෙහි ලක්දිවට පැමිණි විජය කුමාරයා ඇතුළු සත්සියයක් පිරිසගෙන් සිංහල භාතිය පිළිබඳ "නව තැම්මක්" දැනි වූ බව ඉතා ප්‍රසිද්ධය. එදින ද ලක්වැසි උත්පල වණ්ණ නම් දේවගෝත්‍රික පුජකයෙකුගෙන් විජය කුමාරා ඇතුළු පිරිසට පිරිත් පැන් හා පිරිත් නූල් ලැබුන බව මහාවංශයෙහි දැක්වේ. උදන් මතුල් පෝරුවට නඟින නව යවලට ආකීර්වාද කරනුයේ පසමංගල ගාථා පෂ්ඨායනා කිරීමෙනි. ඔවුන්ගේ ඇඟිලි එනිනේනට බුදුදේවතේ පිරිත් කුලෙහි, ගැබ්ගියන් ප්‍රසූතියට පෙර ආකීර්වාද ලබන්නේ අංගුලිමාල පිරිමෙනි. එසේ බිහිවන දරුවාගේ ඉලුල් කටගැම, අකුරු කියවීම, ආදී අනිකුත් සියලු මංගලමය අවස්ථාවල දී පමණක් නොව ලෙඩවර්ෂන් වැළැක්වීමට අවස්ථාවලදී ද ගෙවල් දෙරවල් තැනීමට මුල්තල් තැබීමේ සිට එම ගෙය ගෙවදීම, ව්‍යාපාරික කටයුතු ඇරඹීම පාදී පැමිණි අවස්ථාවකදීම පිරිසේ ආරක්ෂාව අදන් සිංහල බෞද්ධයා ලබන ගණි.

වෙනෙකන් නබ්බ සිංහල බෞද්ධයකු මැවි එම මලකිරුර ආදානනය කළ විට ඉතිරිවන මිනි ඇට නටු සහිත අප්පගාධට ඉඩිනගේ ද පිරිත් පැන් ය.

සිංහල බෞද්ධයා නිදි පැරැට වැටෙන්නේ පිරිත් කියා ය. උදා අවදිවන්නේ පිරිත් කියා ය. උටු පැමුණු රජ බදාට පිටතුව ගියේත් පිරිත් කියා ය. මෙසේ සිංහල බෞද්ධයාගේ එදිනෙද ජීවිතයෙහි පමණක් නොව සියලුම පෞද්ගලික වැදගත් අවස්ථාවල දී ද ජාතිකාගමික සන්ක්‍රියාරම්භයෙහි දී ද, සියවන්නේ සිහි කරන්නේ මේ පිරුවානා පොත්වහන්සේ කුල අඩංගු වන පිරිත් ය. එනිසා ය, සිංහල බෞද්ධයන් විසින් මේ පොත "පිරුවානා පොත් වහන්සේ" යන ගෞරවනාදානායෙන්ම හඳුන්වනු ලබන්නේ.

බුදුරජානන් වහන්සේ රජගහ නුවර ගිජකුළු පව්වෙහි වැඩ මිසු දිනයක සතරවරම් මහරජවරු යක්බ, ගන්ධබ්බ, කුමිතණ්ඩ, භාග යන පිවි වැදැරුම්

සේනාවක් සමඟ එහි පැමිණ හිසළු, හිසුනි, උසාසක, උපාසිකාවන්ගේ රැකවරණය, පාරකෂාව, නොවෙහෙපීම්, පහසු විකරණය පිණිස "ආධානාටිය ආරක්ෂාව" ඉගෙන ගන්නා ලෙස බුදුරජානන් වහන්සේගෙන් අයදූ හිටිනි.

"විපස්සි" බුදුරජානන් වහන්සේගේ පිට "ගෞතම" බුදුරජානන් වහන්සේ දකවා වූ බුදුරජානන් වහන්සේලා සත් නමකට නමවහාර කරණ ආධා බන්ධන 6 ක් වේසසටණ මහරජු එහි දී ප්‍රකාශ කළේය. එම ඉල්ලීම පිළිගත් බුදුරජානන් වහන්සේ පසු දින එය හිසුන් වහන්සේලාට දේශනා කොට එම ආධානාටිය ආරක්ෂාව ඉගෙන, සිත්හි දරා ගෙන, පරිශීලනය කරණ ලෙස නියම කළ සේක.

පුරාතන හා නූතන බොහෝ විශේෂ ආධානාටිය සූත්‍රයන් එහි සඳහන් වන සිව්වරම් මහරජවරුන් එම රාජධානිවල පැවැති ඉතා දියුණු නාගරික ශිෂ්ටාචාරයන් "මහාධානිකයන්ගේ මනාකල්පිත ප්‍රබන්ධයක්" සේ සලකති. "සිත්ථු නදී" නිමිතයෙහි පොළව යට වැලලී ගොස් තිබී මෙයට සිය ව්‍යරකට පමණ පෙර අභිමතෙන් මතු වූ මොහෙන්සොදාරෝ, හරපපා නාගරික ශිෂ්ටාචාරය යොදා ගැනීමෙන් පසුව ආධානාටිය සූත්‍රයෙහි එන කරුණු පුරාවිද්‍යාත්මක සත්‍යයක් බව දැන් සනාථ වී තිබේ. ආධානාටිය සූත්‍රයෙහි සඳහන් වන 'යක්ඛ, ගන්ධබ්බ, කුම්භාණ්ඩ නාගයන් අතිපුරාණ කාලයක සිත්ථු නදී නිමිතයෙහි ජීවත් ව සිටි "ගොත්‍රික මනුෂ්‍ය ටර්ග සතරන්" බවත් මවුන්ගේ නායකත්වයට එ ඒ කාලයෙහි පත් වූ සය වෙස්සවණ, ධතරට්ඨ, විරුඪ, විරුපත්ඛ, යන පොදු විරුද්ධයන්ගෙන් හඳුන්වනු ලැබූ බවත් නූතන පර්යේෂණ මගින් සනාථ කොට ඇත.

සිව්වරම් රජවරුන් මනුෂ්‍ය ගොත්‍රික නායකයන් බව ආධානාටිය සූත්‍රයෙහි මූලිකම එන සූත්‍ර නිදහසෙන් වූව ද සනාථ කළ හැකිය.

ඇතැම් ආගමික විශ්වාසයන්හි සඳහන් වන "දිව්‍ය ලෝකවල" සිටින "දෙව් දෙවතාවන්" මිනිස් ලොවට පැමිණි විට හිටුනට පොළොව මත හිට ගැනීම, හිඳ ගැනීම, ඇවිදීම, සැතපීම යන සිව් ඉරියව්වෙන් සිටිය නොහැකිය. "දුම්භලී" වැනි සිංහම් ආත්ම භාවයන් ඇති මවුහු හැම විටම පොළොවට ඉහලින් අභ්‍යවකාශයෙහි පාවෙමින් සිටිති. බුදුරජානන් වහන්සේ වෙත පැමිණි එබඳු "තුම දෙව් දෙවතාවුන්" සඳහන් කරණ, හැම සූත්‍රයකම යොදා ඇත්තේ "අට්ඨාසි, අට්ඨංසු" (සිටියේය, සිටියහ) යනුවෙන් පාලි "ධා" ධාතුවෙන් නිපන් අනිනාක්ඛ්‍යාත පදයි.

- i. "අට බෝ අඤ්ඤාතරා දේවතා අභික්ඛන්තාය රත්තියා අභික්ඛන්තවණ්ණො කෙවල කප්පං ඡේතවිතං ඡිතාධෙත්වො සේන ගතවා හේනුපසංකම් උපසංකමිතවා

හගවිත්තං අභිචාදෙත්වා ඒකමන්තං අට්ඨාසි ඒකමන්තං ධීනා ඛො ධා දෙවතා හගවිත්තං භාඨාය ජථංඛිතායි”

(මහා මංගල සූත්‍ර නිදහස)

ii. අළු බෝ රාහු අයුරින්දෙ..... යෙන චේපචින්ති අයුරින්දෙ කේතුපසංකමි, ...උපසංකමිත්වා ඒකමන්තං අට්ඨාසි (චන්ද්‍ර පරිත්ත, සූර්ය පරිත්ත,) අළු බෝ හා දෙවතා ඒකමන්තං අට්ඨංසු ඒකමන්තං ධීනා

(මහා සමය සූත්‍ර නිදහස)

එනමින් මතුපහ විසූ විසූනින් උපාසක උපාසිකාවන් බුදුරජානන් වහන්සේ වෙත පැමිණි බව සඳහන් කරන තැන්වල යොදා ඇත්තේ නි පූර්ව “සද” ධාතුවෙන් නිපන් නිසිදි, නිසිදිංසු (හුත්තෝය, හුන්තාය) යන අනිත්‍යාකාරික පදයි.

i. අළු බෝ සමිඛලා නික්ඛු යෙන හගවා කේතුපසංකමිංසු උපසංකමිත්වා හගවිත්තං අභිචාදෙත්වා ඒකමන්තං නිසිදිංසු ඒකමන්තං නිසිත්තො බො තේ නික්ඛු

(බන්ධ පරිත්ත නිදහස)

ii. අළු බෝ හගවා.....යේතායසමා.....උපසංකමිත්වා පසද්දන්තේ ආයතේ නිසිදි (මහාකාය්ඨපජේර, මහාමොස්සජලානජේර, මහාචුන්දජේර බොජංඛංග)

අළු බෝ ආයස්මා චන්දෙ ..... ඒකමන්තං නිසිදි
අළු බෝ ආයස්මා ආනන්දෙ ..... ඒකමන්තං නිසිදි

(ගිරිමානන්ද සූත්‍ර)

ආචාරානාටිය සුත්‍රයෙහි දැක්වෙන සිව් වරම් රජවරු ද යක්ඛ, ගන්ධබ්බ, කුමිතණ්ඩ නාග යන ඔවුන්ගේ සර්වාර ජනයා ද බුදුරජානන් වහන්සේ වෙත පැමිණි බව සඳහන් කර ඇත්තේ යෙන හගවා කේතුපසංකමිංසු උපසංකමිත්වා හගවිත්තං අභිචාදෙත්වා ඒකමන්තං නිසිදිංසු ..... ඒකමන්තං නිසිත්තො බෝ වෙස්සට්ඨෙණ් අමාරාජා - ආදි වශයෙන් නිසිදි නිසිදිංසු (හුත්තෝය, හුන්තාය) යන නි පූර්ව “සද” ධාතුවෙන් නිපන් ආකාරික පදවලිනි.

එබැවින් පිටි වරම් දෙවීරජවරු සහ ඔවුන්ගේ සර්වාර ජනයා වූ යක්ඛ, කුමිතණ්ඩ, ගන්ධබ්බ, නාගයන් මනුෂ්‍යයෝහු සතරකට අයත් නාගකයන් හා ඔවුන්ගේ සර්වාර ජනයා යම් නිගමනය කළ හැකිය.

එ පමණක් නොව බුදුරජානන් වහන්සේ අභිධර්මය දෙසනා කිරීමට වැඩිම කළ 'තවතිසා දෙවලොට' පවා පිහිටා තිබුණේ ඉන්දු නදී තීම්නය ඉහත්තාවේ පිහිටි කඳු මුදුනකය යි විශ්වාස කරණ ලැබේ. ඒ නගරය ද ඉන්දු නිම්න ගිණිවාරයේ නිර්මාණවරුන් වන පාලි සාහිත්‍යයෙහි දී 'පුබ්බ දේවා යනුවෙන් ද සංස්කෘත සාහිත්‍යයෙහි දී 'පුර්වේ දේවා' යනුවෙන් ද හඳුන්වනු ලබන අසුර ආර්යයන්ට අයත්ව තිබී පසුව පැමිණි 'දෙව (සුර) ගෝත්‍රික ආර්යයන්' විසින් පැහැර ගනු ලැබූ නගරයක් බව ද කියනු ලැබේ. බුදුරජානන් වහන්සේ මාතෘ දිව්‍ය රාජසා ප්‍රධාන තවතිසා වැඩි දෙවියන්ට අභිධර්මය දේශනා කළ සේක". යනුවෙන් බෞද්ධ සාහිත්‍යයෙහි වාර්තා ගනනර දැනුණේ මොහෙන්ජොදරෝ හරප්පා නගර ශිෂ්ටාචාරයෙහි පැවති මාතෘ දෙවතාවය ඇදහීම් ක්‍රමය සලකා ගෙන යයි ඉතාම පර්යේෂකයෝ විවරණය කරති. මොහෙන්ජොදරෝ නගරය වූද්ධ කාලයටත් පෙර සිට පැවැති රෝරුක පුරය බැව් දැන් සනාථ වී තිබේ. එම රෝරුක පුර වැසියෙකු බුදුරජානන් වහන්සේගේ අභිධර්ම දේශනාව ඉවණය කිරීමට තවතිසාවට පැමිණ සිටි අසුරු ජේතවන්දු අටුවාවෙහි ද ගුරුඋ ගෝමිනිගේ ධර්ම ප්‍රදීපිකාවෙහි ද දැක්වේ. වැඩි විස්තර දීග නිකායෙහි මහාගෝචිතද සුත්‍රයෙහි ද, පාලි ජාතකවට්ඨ කථාවේ අංක 424 ආදිත්ත ජාතකයෙහි ද දැක්වේ.

එබැවින් පිරිත් සුත්‍රවල එන දේව, පුර, අසුර, යක්ඛ, රක්ඛප, ගනඨබ්බි, කුචිතණ්ඩ, නාග ආදී නම් ගම් දුටු පමණින් ඒවා මිථ්‍යා සංකල්ප යයි අවදානවත් බැහැර කිරීමට ආනන්ද විම බහුශ්‍රැත භාවයේ ලක්ෂණයක් නොවේ.

මෙයට
නාගොඩ ආර්යදස සෙනෙවිරත්න

සම්බන්ධීකරණ සජීව්‍යදක
ධර්ම පර්යේෂණ ඒකකය
බෞද්ධ සංස්කෘතික මධ්‍යස්ථානය
නැදීමාල, දෙහිවිල,
31.05.1995

පටුන

	පිටුව
1. සරණගමනා.....	1
2. දස සිකඛාපදනි.....	2
3. සාමනෙර පසසනා.....	2
4. ජිනනි-සාකාමරා.....	3
5. සච්චිපච්චනි ඡායා.....	3
6. දසධම්ම සුත්තං.....	4
7. මහාමච්චාල සුත්තං.....	6
8. රතන සුත්තං.....	7
9. කුරුණිය මෙවන දූතනං.....	11
10. සන්ධිපටිපතා.....	13
11. මොක්ඛනියංස ඉත්තං.....	15
12. මිත්තනනියංස.....	16
13. මොරපටිපතා.....	17
14. චන්ද්‍රපටිපතා.....	18
15. දුරියපටිපතා.....	19
16. ධජග්ග පටිපතා.....	21
17. මහාකසපපඤ්චර බොජ්ඣංගියො.....	24
18. මහාමොක්ඛලලානපෙට්ඨර බොජ්ඣංගියො.....	27
19. මහාමුත්තපෙට්ඨර බොජ්ඣංගියො.....	29
20. ගිරිමානනද සුත්තං.....	31
21. ඉසිතිප්‍රියානං.....	37
22. ධම්මචික්ඛකපච්චානන දූතනං.....	42
23. මහාසමිය සුත්තං.....	51
24. ආලවංසදූතනං.....	60
25. කච්චාරච්චාජසුත්තං.....	63
26. සරාභවසුත්තං.....	67
27. අනග්ගිකානරච්චාජ (චසල) සුත්තං.....	69
28. සච්චිපච්චන සුත්තං.....	74
29 i. ආචාරානාටිය සුත්තං.....	82
ii. ආචාරානාටිය සුත්තං.....	94

සරල සිංහල අර්ථ

1. සරණගමනය.....	107
2. දස සිල්.....	107
3. සාමනෙර ප්‍රජිනිය.....	107
4. දෙහිස් කුණ්ඩලයෝ.....	108
5. පස් ටිකුම් (ප්‍රත්‍යාවේකන).....	108
6. දස ධර්ම සුත්‍රය.....	108
7. මහා මංගල සුත්‍රය.....	109
8. රතන සුත්‍රය.....	110

9. සාරණීය මෙන්ම සූත්‍රය	112
10. බන්ධ පරික්ෂා	113
11. මෙන්මනනික-ය	114
12. චිත්තනනික-ය	114
13. මෝර පරික්ෂා	115
14. වන්ද පරික්ෂා	116
15. සූරිය පරික්ෂා	116
16. ධර්මය පරික්ෂා	117
17. මනාකසපය මේර මොජ්ඣංග	120
18. මනාමොග්ගලලාන මේර මොජ්ඣංග	121
19. මනාවන්ද මේර මොජ්ඣංග	122
20. ගිරිමානන්ද සූත්‍රය	122
21. ඉඬිගිලි සූත්‍රය	126
22. ධම්මවස්සකප්පරික්ෂා සූත්‍රය	128
23. මනාසමය සූත්‍රය	131
24. ආලවික සූත්‍රය	137
25. කසිනාරඳ්වංස සූත්‍රය	139
26. පරානථ සූත්‍රය	141
27. වියල සූත්‍රය	143
28. පච්ච විභවය සූත්‍රය	146
29. සාධාතාමිය සූත්‍රය	150

උපග්‍රහණය, අතිරේක පිරිත් සූත්‍ර

1. පිරිත් ආරාධනාව	159
2. පිරිත් ජෙතිරිම	159
3. රාමවිකල ගාථා	160
4. මහා ජයමධ්‍යල ගාථා	162
5. ඇනඳුම් පිරිත්	164
6. චිත්තසංඝරය	165
7. අවච්චි පිරිත්	168
8. අධ්‍යාලිමාල පිරිත්	169
9. ජය පිරිත්	170
10. මොජ්ඣංග පිරිත්	171
11. වසක පිරිත්	172
12. ගිනි පිරිත්	173
13. වැඩි පිරිත්	175
14. වට්ටක පිරිත්	175
15. ජලනඤ්ඤ පිරිත්	176
16. සකර කම්පන	177
i. බ්‍රහ්මානුස්සති	177
ii. මහසානුස්සති	178
iii. අසුභානුස්සති	179
iv. මරණානුස්සති	179

17. සංවේගවිඝ්ට	180
18. මෙතවැඩිමේ භාවය	181
19. රත්තෙතේ භාවය	184
20. නර්මිත භාවය	185
21. විහාර අත්ත	187
22. ලිත කීම	189
23. දේවියල කල්පන	189
24. ගුරුකඩ අත්ත	190
25. අනුභවනාව	192
26. සිවලි පිරිත	197
27. සිවලි දැනුන	199
28. සිවලි යන්ත්‍රය	201
29. උදේ පවස භාවිත කවිදුකු සිවලි දැනුන	201
30. රක්ත යන්ත්‍රය	202
31. තවගුණ යන්ත්‍රය	203
32. සලනදන යන්ත්‍රය	203
33. අතිකමිඛනන මන්ත්‍ර හා යන්ත්‍ර	204
යන්ත්‍ර අංක 1	205
යන්ත්‍ර අංක 2	206
34. පිරිත් දුනු සජ්ජායනා කරන විට සුලින් කියන භාවය	206
35. නිස්පෑ පිරිතක් සේසනායේ සසුරු උදේ පිරිත අවසන් කිරීමේ දී පහත සඳහන් කොටස් සජ්ජායනා කරයි	209
36. වුල චිතපඤ්ජර පිරිත	210
37. මත්සර රාජ පිරිත	210
38. දසමාර පිරිත	211
39. උණ රෝගයෙන් පෙළුණාගුවන්ට කියන ජවර පිරිත	213
40. පුළුනුපාල උසලට වළකා දේවාතිර්වාදය ලැබීමට දිනපතා භාවිතා කළ යුතු ආවානාවය පිරිත	214
41. අමනුෂ්‍ය උපද්‍රව වැළකීම හා දේවාතිර්වාද ලැබීමට උදේ සවස භාවිත කළ යුතු පාරසන්න ගාථා	217
42. සුඛ ගමන පිරිත් වීමේදී කියන රක්තමාලා ධනධන ගාථා	217
43. ආරක්ෂාව සඳහා කියන ජනන මානවක ගාථා	218
44. පිරිත් පැත් දෙන විට, පිරිත් නුල් බිඳින විට කියන ගාථාව	218
45. පිරිත් සජ්ජායනායට පෙර දේවභාරාධනය කරණ ගාථාව	218
46. අභය පරිත්ත	219
47. සෙත් පිරිතේදී සජ්ජායනා කරණි ජාමාගල ගාථා මනාමාලෙ දුනුය හා රක්ත දුනුයේ ගාථාවල අනුපිලිවෙළ නොවැරදවා කීමට මතක තබා ගත යුතු සදහ තුනක්	219
48. මනාමාලෙඤ්ජරය	220

සිංහල තේරුම් සහිත පිරිවිතානා පොත් වහන්සේ

නමෝ නසස ගඟවතෝ අරහතෝ සමමා සමබුද්ධසස.

(1)

සරණාගමනං

බුද්ධං සරණං ගච්ඡාමි.
ධම්මං සරණං ගච්ඡාමි.
සසීදං සරණං ගච්ඡාමි.

දුතියමපි	බුද්ධං	සරණං	ගච්ඡාමි.
දුතියමපි	ධම්මං	සරණං	ගච්ඡාමි.
දුතියමපි	සසීදං	සරණං	ගච්ඡාමි.

තතියමපි	බුද්ධං	සරණං	ගච්ඡාමි.
තතියමපි	ධම්මං	සරණං	ගච්ඡාමි.
තතියමපි	සසීදං	සරණං	ගච්ඡාමි.

2. දස සිකඛාපදානි.

1. පාණානිපාතා චෙරමණී සිකඛාපදං,
2. අදිනනාදනා චෙරමණී සිකඛාපදං,
3. අච්ඡාමචරියා චෙරමණී සිකඛාපදං,
4. මුසාවාද චෙරමණී සිකඛාපදං,
5. සුරාමෙරස මජ්ජ පමාදධානා චෙරමණී සිකඛාපදං,
6. විකාලහොජනා චෙරමණී සිකඛාපදං,
7. නච්චගීත වාදිත විසුක දසසනා චෙරමණී සිකඛාපදං,
8. මාලා ගනධවිලෙපන ධාරණ මණඩන විභුසනධානා
චෙරමණී සිකඛාපදං,
9. උච්චාසයන මහාසයනා චෙරමණී සිකඛාපදං,
10. ජානරූප රජන පටිගගහණා චෙරමණී සිකඛාපදං,

3. සාමණේර පදෙහා.

1. එක නාම කිං? සබ්බෙ සත්තා ආභාරධර්මිකා.
2. දෙව නාම කිං? නාමකඳව රූපකඳව.
3. තිණි නාම කිං? තිසෙසා වෙදනා.
4. චතතාරි නාම කිං? චතතාරි අරියසච්චානි.
5. පකඳව නාම කිං? පකඳුච්චාදනකඛන්ධා.
6. ජ නාම කිං? ජ අජ්ඣන්තිකානි ආයතනානි.
7. සත්ත නාම කිං? සත්තබ්බොජ්ඣක්ඛිනා.

- 8. අධ්‍යයන නාම කිං? අරියෝ අධ්‍යයනිකෝ මගෙනා.
- 9. නව නාම කිං? නව සත්තාවාසා.
- 10. දස නාම කිං? දසසංඝෝ සමනනාගනෝ අරහානි වුච්චති ති.

4. දානිංසාකාරො.

අනථී ඉමසමීං කායෙ කෙසා ලොමා නබා දනනා නවො, මංසං නභාරු අධ්ඨී අධ්ඨමීකඤ්ඤා චකකං, හදයං යකනං කිලොමකං පිහකං පපඨාසං, අනතං අනතගුණං උදරියං කර්සං, පිත්තං සෙමහං පුබ්බො ලොහිතං සෙදෙ මෙදෙ, අසුඤ්ඤා වසා බෙලො, සිධ්ධානිකා ලසිකා මුත්තං මහථකෙ මහථලුඤ්ඤානි ති.

5. පට්ඨවෙකකණා

පට්ඨසධ්ධායොනියො විචරං පට්ඨසෙවාමි, යාවදෙච සීතසු පට්ඨසාතාය උණසු පට්ඨසාතාය ඩංස මකස වානාතප සිරිංසප සමථසුනානං පට්ඨසාතාය යාවදෙච හිරිකොපිත පට්ඨජාදනථං.

පට්ඨසධ්ධායොනියො ජිණ්ඩපාතං පට්ඨසෙවාමි තෙචදවාය න මදය න මණ්ඩනාය න විභුසනාය

යාවදෙව ඉමසා කායසා ධීනියා යාපතාය විහිංසුපරතියා බ්‍රහ්මවරියානුගහතාය ඉති පුරාණකඳව වෙදනං පටිහඛාමි තවකඳව වෙදනං න උප්පාදෙසාමි යාත්‍රා ච මෙ හවියාති අතචජ්ජතා ච ඵාසුචිහාරොචාති.

පටිසඛායොතිසො සෙනාසනං පටියෙචාමි, යාවදෙව සීතසස පටිසාතාය උණසස පටිසාතාය, ඩංස මකස වානාතප සිරිංසප සමඵසානං පටිසාතාය යාවදෙව උතුපරියසය විනොදනං පටිසලොතාරාමඵං.

සටිසඛායොතිසො ගිලානපච්චය හෙසජ්ජ පරිකාරං පටියෙචාමි, යාවදෙව උප්පනනානං වෙය්‍යාබාධිකානං වෙදනානං පටිසාතාය අබ්‍යාපජ්ඣපරමනායාති.

6. දසධම්ම සුතනං

ඵචං මෙ සුතං, ඵතං සමයං හගචා සාවනථීයං විහරති ජෙනවනෙ අනාථජිණ්ඩිකසා ආරාමෙ, තත්‍ර බො හගචා හිකඛු ආමනෙතසි: හිකඛවොති, හදනෙති නෙ හිකඛු හගචතො පච්චසෙසාසුං. හගචා ඵතදවොච:

දස ඉමෙ හිකඛවෙ ධම්මා පබ්බජ්ජෙන අහිණං පච්චවෙකඛිතඛා. කතමෙ දස?

- 1. වෙචණණියමහි අජ්ඣුපගතෝති පබ්බජ්ජෙන අහිණං පච්චවෙකඛිතඛාං;

2. පරපටිබද්ධා මෙ ජීවිකාන්ති පබ්බජනෙන අභිණහං පච්චට්ඨෙකඛිතබ්බං;
  3. අනෙකද මෙ ආකපෙපාකරණියෝති පබ්බජනෙන අභිණහං පච්චට්ඨෙකඛිතබ්බං;
  4. කච්චි නු බො මෙ අනතා සීලතො න උපවදන්ති පබ්බජනෙන අභිණහං පච්චට්ඨෙකඛිතබ්බං;
  5. කච්චි නු බො මං අනුච්චව විකඤ්ඤ සමුහමචාරී සීලතො න උපවදන්ති පබ්බජනෙන අභිණහං පච්චට්ඨෙකඛිතබ්බං;
  6. සබ්බෙහි මෙ ජියෙහි මනාපෙහි නානාභාවො විනාභාවෝති පබ්බජනෙන අභිණහං පච්චට්ඨෙකඛිතබ්බං;
  7. කමමසුකොමහි කමමදයාදෙ කමමයොති කමමබ්බද්ධ කමමපටිසරණො යං කමමං කර්සාමී කල්‍යාණං වා පාපකං වා තසස දයාදෙ භවිසාමීති පබ්බජනෙන අභිණහං පච්චට්ඨෙකඛිතබ්බං;
  8. කථමභු තසස මෙ රතතිං දිවා චිත්තනනිති පබ්බජනෙන අභිණහං පච්චට්ඨෙකඛිතබ්බං;
  9. කච්චි නු බො'හං සුඤ්ඤාගාරෙ අභිරමාමිති පබ්බජනෙන අභිණහං පච්චට්ඨෙකඛිතබ්බං;
  10. අනච්චි නු බො මෙ උතතරිමනුසසධම්මා අලමරිය ඤාණදසසනවිසෙසො අධිගතො සොහං පච්චමෙ කාලෙ සමුහමචාරීහි පුට්ඨො න මධ්‍ය භවිසාමීති පබ්බජනෙන අභිණහං පච්චට්ඨෙකඛිතබ්බං;
- ඉමෙ බො හිකඛට්ඨෙ දසධම්මා පබ්බජනෙන අභිණහං

පව්වටෙකනිකබ්බාති. ඉදමටොව හගවා, අත්තමනා නෙ
හිකඛු හගවතො භාසිතං අභිනච්ඡන්ති.

7. මහාමධ්‍යල සුත්තං.

එවං මෙ සුත්තං, එකං සමයං හගවා සාවතථීයං
විහරති ජෙනවනෙ අනාථපිණ්ඩිකස්ස ආරාමෙ, අථ ඛො
අකඤ්ඤතරා දෙවතා අභිකකන්තාය රත්තියා
අභිකකන්තවණණා කෙවලකප්පං ජෙනවනං ඔභාසෙතවා
යෙන හගවා නෙත්‍රපසඛකමී. උපසඛකමීතවා හගවන්තං
අභිවාදෙතවා එකමන්තං අට්ඨාසී. එකමන්තං ධීනා ඛො
සා දෙවතා හගවන්තං ගාථාය අජ්ඣහාසී:-

1. බහු දෙවා මනුස්සා ච - මධ්‍යලොති අවින්නසුං
ආකඛ්ඛිමානා සොතථානං - බුද්ධි මධ්‍යලමුත්තමං.
2. අසෙවනා ච බාලානං - පණ්ඩිතානකදව සෙවනා
සුඡා ච සුජනීයානං - එතං මධ්‍යලමුත්තමං.
3. පතිරුපදෙසවාසො ච - සුඛෙඛ ච කතසුකඤ්ඤතා
අත්ත සමමා පණීධි ච - එතං මධ්‍යලමුත්තමං.
4. බාහුසච්චකදව සිප්පකදව - විනයො ච සුසිකනිතො
සුභාසිතා ච යා වාචා - එතං මධ්‍යලමුත්තමං.
5. මානාපිතු උපධ්‍යානං - සුත්තදරස්ස සධ්‍යහො
අනාකුලා ච කමමන්තා - එතං මධ්‍යලමුත්තමං.
6. දනකදව ධම්මවරීයා ච - කදාතකානකදව සධ්‍යහො
අනවජ්ජති කමමාති - එතං මධ්‍යලමුත්තමං.

- 7. ආරතී විරතී පාපා - මජ්ජිමනිකායෙ ච සකඤ්ඤාදායො අප්පමාදෙ ච ධම්මෙසු - එතං මධ්‍යලඞ්ඛනමං.
- 8. භාරවො ච තිවානො ච - සන්තුට්ඨි ච කතකඤ්ඤා කාලෙන ධම්මසවණං - එතං මධ්‍යලඞ්ඛනමං.
- 9. බන්ති ච සොචචස්සනා - සමණානඤ්ඤා දස්සනං කාලෙන ධම්මසාකච්ඡා - එතං මධ්‍යලඞ්ඛනමං.
- 10. නපො ච බ්‍රහ්මචරියං ච - අරියසව්වානදස්සනං නිබ්බාණසච්ඡිකිරියා ච - එතං මධ්‍යලඞ්ඛනමං.
- 11. චුට්ඨස්ස ලොකධම්මෙහි - විතතං යස්ස න කම්පති අසොකං විරජං බෙමං - එතං මධ්‍යලඞ්ඛනමං.
- 12. එතාදිසාති කතවාන - සබ්බත්ථපරාජිතා සබ්බත්ථ සොත්ථිං ගච්ඡන්ති තං - තෙසං මධ්‍යලඞ්ඛනමන්ති.

8. රතන සූතමං

- 1. යාතිධ භුතාති සමාගතාති භුමමාති වා යාති ච අනතලිකෙඛ සබ්බෙච භුතා සුමනා භවන්තු අථොපි සකතච්ච සුණන්තු භාසිතං.
- 2. තස්මා හි භුතා නිසාමෙථ සබ්බෙ මෙතතං කරොථ මානුසියා පජාය දිවා ච රතෙනා ච භරන්ති යෙ ඛලිං තස්මා හි තෙ රතඛථ අප්පමන්තා.

3. යං කිංචචි විතතං ඉධ වා සුරං වා
සගෙඤ්ඤ වා යං රතනං පණීතං
න නො සමං අභි තථාගතෙන
ඉදමපි බුද්ධෙ රතනං පණීතං
එතෙන සචෙචන සුචරිථි හොතු.
4. ඛයං විරාගං අමතං පණීතං
යදජ්ඣධගා සත්ඤ්ඤානි සමාහිතො
න තෙන ධම්මෙන සමචරි කිංචචි
ඉදමපි ධම්මෙ රතනං පණීතං
එතෙන සචෙචන සුචරිථි හොතු.
5. යමබුද්ධසෙට්ඨො පරිචණණං සුචිං
සමාධිමානතතරිකඤ්ඤාමාහු
සමාධිනා තෙන සමො න විජ්ජති
ඉදමපි ධම්මෙ රතනං පණීතං
එතෙන සචෙචන සුචරිථි හොතු.
6. යෙ පුගගලා අධං සතං පසඤ්ඤා
චතතාරි එතාති යුගාති හොතති
තෙ දකඛිණෙය්ඤා සුගතස්ස සාවකා
එතෙඤ්ඤ දිනතාති මහපච්චාති
ඉදමපි සධෙස රතනං පණීතං
එතෙන සචෙචන සුචරිථි හොතු.
7. යෙ සුපපයුතතා මනසා දලොන
තිකතාමිතො ගොතම සාසනමහි
තෙ පතතිපතතා අමතං විගයහ
ලදා මුධා නිබ්බුතිං භුඤ්ඤාමානා

- ඉදමපි සධෙස රතනං පණීතං
එතෙන සචෙවන සුවභවී හොතු.
8. යථිකදබ්ලො පඨවිං සිතො සියා
චතුබ්භි වාතෙහි අසමපකමපියො
තද්දුපමං සප්පුරීසං වදමී
යො අරියසච්චානි අචෙචච පසානි
ඉදමපි සධෙස රතනං පණීතං
එතෙන සචෙවන සුවභවී හොතු.
9. යෙ අරියසච්චානි වීභාවයනති
ගමහිරපකෙදාදන සුදෙසිතාති
කිකද්චාපි නෙ හොනති භුසප්පමනනා
න නෙ භවං අධ්ඨමං ආදියනති
ඉදමපි සධෙස රතනං පණීතං
එතෙන සචෙවන සුවභවී හොතු.
10. සභාවසාදසසනසමපදය
තයසසු ධම්මා ජහිතා භවනති
සකකායදිධ්ඨි විවිකිච්ඡතකදච
සීලබ්බතං වාපි යද්භවී කිකද්ච
චතුභපායෙහි ච විපපමුතො
ජවාහිධානාති අභබ්බො කාතුං
ඉදමපි සධෙස රතනං පණීතං
එතෙන සචෙවන සුවභවී හොතු.
11. කිකද්චාපි සො කමමං කරොති පාපකං
කායෙන වාචා උද්චෙතසා වා

- අභබ්බො සො තස්ස පටිච්ඡාදය
 අභබ්බතා දිට්ඨපදස්ස චූත්තා
 ඉදමපි සබ්බෙ රතනං පණීතං
 එතෙන සචේත සුච්ඡටී හොතු.
12. වනපගුමෙඛ යථා චූස්සිතගෙහ
 ගිමහානමාසෙ පඨමසමී. ගිමෙහ
 තචූපමං ධම්මචරං අදෙසසී
 නිබ්බාණගාමී. පරමං හිතාය
 ඉදමපි බුද්ධෙ රතනං පණීතං
 එතෙන සචේත සුච්ඡටී හොතු.
13. චරො චරකද්දු චරදො චරාහරො
 අනුත්තරො ධම්මචරං අදෙසසී
 ඉදමපි බුද්ධෙ රතනං පණීතං
 එතෙන සචේත සුච්ඡටී හොතු.
14. බීණං පුරාණං නවං තප්පී සමහවං
 චීරතා චීතතා ආයතිකෙ හවසමී.
 තෙ බීණබ්භා අචිරුලිච්ඡන්ද
 නිබ්බන්ති ධීරා යථායමපදිපො
 ඉදමපි සබ්බෙ රතනං පණීතං
 එතෙන සචේත සුච්ඡටී හොතු.
15. යානිධ භුතානි සමාගතානි
 භුමමානි වා යානි ව අනාලිකො
 තථාගතං දෙවමනුසසපුජ්ඣතං
 බුද්ධං නමස්සාම සුච්ඡටී හොතු.

- 16. යානිධ භුතානි සමාගතානි
 භුමමානි වා යානි ච අන්තලිකේඛ
 තථාගතං දෙවමනුස්ස පුජිතං
 ධම්මං නමස්සාම සුවභවී හොතු.
- 17. යානිධ භුතානි සමාගතානි
 භුමමානි වා යානි ච අන්තලිකේඛ
 තථාගතං දෙවමනුස්ස පුජිතං
 සධ්දං නමස්සාම සුවභවී හොතු.

9. කරණීය මෙතෙ භුතාං

- 1. කරණීයමත්ථ කුසලෙන
 යං තං සන්තං පදං අභිසමෙචච
 සකෙකා උජ්ඣ ව සුජ්ඣ ව
 සුවචො චසස මුදුඅනතිමානි.
- 2. සන්තුස්සකො ච සුභරො ච
 අපපතිචො ච සලලුකචුතති
 සන්තිඤ්ඤො ච නිපකො ච
 අපපගබො කුලෙසු අනනුභිදො.
- 3. න ච බුද්දං සමාවරෙ කිකඤ්චි
 යෙන විකඤ්ඤ පරෙ උපචදෙය්දං
 සුඛිනො වා බෙමිනො හොනතු
 සබ්බෙ සන්තා භවනතු සුඛිතන්තා.

4. යෙ කෙච්චි පාණභූතභී
 නසා වා ජාවරා වා අනවසෙසා
 දීසා වා යෙ මහනා වා
 මජ්ඣමා රසාබාණුකච්චලා.
5. දිට්ඨා වා යෙව අද්දිට්ඨා
 යෙ ච දුරෙ වසන්ති අච්චිදුරෙ
 භූතා වා සමහවෙසී වා
 සබ්බෙ සත්තා හවන්තු සුඛිතන්තා.
6. නපරො පරං නිකුඛෙඛඵ
 නාතිමකෙඤ්ඤඵ කභඵච්චි නං කඤ්ඤඵ
 බ්‍යාරොසනා පටිසසඤ්ඤා
 නාඤ්ඤාමඤ්ඤාසා දුකඛමිච්චෙජයා.
7. මානා යථා නියං පුත්තං
 ආයුසා ඵකපුත්තමනුරකෙඛ
 ඵචමපි සබ්බභූතෙසු
 මානසං භාවයෙ අපරිමාණං.
8. මෙත්තං ච සබ්බලොකසමිං
 මානසං භාවයෙ අපරිමාණං
 උදධං අධො ච නිරියඤ්ඤඵ
 අසමබ්බං අවෙරං අසපන්තං.
9. තිට්ඨං චරං නිසින්නො වා
 සයානො වා යාවනසා විගතමිද්දො
 ඵනං සතිං අධිට්ඨෙජයා
 බ්‍රහ්මමෙතං විහාරං ඉධමාහු

10. දිවයිනදා අනුපගමම සිලවා
 දසසතෙන සමපතෙනා
 කාමෙසු විතෙය්‍ය ගෙධං
 න හි ජාතු ගබ්‍හසෙය්‍යං පුතරෙතීති.

10. බසවපරිභාස

1. එවං මෙ සුතං, එකං සමයං භගවා සාවතථීයං විහරති ජේතවතෙ අනාඨපිණ්ඩිකස්‍ය ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන සාවතථීයං අකදකදතරො හිකඛු අහිනා දට්ඨො කාලකතො හොති.
2. අථ ඛො සමබහුලා හිකඛු යෙන භගවා තෙනු පස ධකමිංසු. උපස ධකමීතවා භගවතං අභිවාදෙතවා එකමතං නිසීදිංසු, එකමතං නිසීතො ඛො තෙ හිකඛු භගවතං එතදවොචුං.
3. ඉධ භතෙන සාවතථීයං අකදකදතරො හිකඛු අහිනා දට්ඨො කාලකතොති. නහනුන සො හිකඛවෙ හිකඛු චත්තාරි අහිරාජකුලාති මෙතෙන විතෙන ඵරි, සවෙ හි සො හිකඛවෙ හිකඛු චත්තාරි අහිරාජකුලාති මෙතෙන විතෙන ඵරෙය්‍ය. න හි සො හිකඛවෙ හිකඛු අහිනාදට්ඨො කාලං කරෙය්‍ය.
4. කතමානි චත්තාරි අහිරාජකුලානි? විරූපකඛං.

අහිරාජකුලං, ඵරාපථං අහිරාජකුලං, ජබ්‍යාපුතතං
අහිරාජකුලං, කණ්ඨාගොතමකං අහිරාජකුලං..

- 5. නහ නුන සො හිකඛවෙ හිකඛු ඉමානි චතතාරී
අහිරාජකුලානි මෙතෙනන විතෙනන ඵරී, සවෙ හි සො
හිකඛවෙ හිකඛු ඉමානි චතතාරී අහිරාජකුලානි
මෙතෙනන විතෙනන ඵරෙය්‍ය, න හි සො හිකඛවෙ
හිකඛු අහිනා දට්ඨො කාලං කරෙය්‍ය,
- 6. අනුජානාමි හිකඛවෙ ඉමානි චතතාරී අහිරාජකුලානි
මෙතෙනන විතෙනන ඵරීතුං, අත්තගුත්තියා අත්තරකඛාය
අත්තපරීත්තායානි,
- 7. ඉදමවොච භගවා, ඉදං ව්‍යවා සුගතො අථාපරං
ඵතදවොච සත්ථා:-
- 8. වීරූපකෙඛහි මෙ මෙතතං, මෙතතං ඵරාපථෙහි මෙ,
ජබ්‍යාපුතතෙහි මෙ මෙතතං, මෙතතං කණ්ඨාගොතමකෙහි ච.
- 9. අපාදකෙහි මෙ මෙතතං, මෙතතං දීපාදකෙහි මෙ,
චතුස්සදෙහි මෙ මෙතතං, මෙතතං බහුස්සදෙහි මෙ.
- 10. මා මං අපාදකො හිංසි, මා මං හිංසි දීපාදකො,
මා මං චතුස්සදෙ හිංසි, මා මං හිංසි බහුස්සදෙ,
සබ්බෙ සත්තා සබ්බෙ පාණා,
සබ්බෙ භූතා ච කෙවලා,
සබ්බෙ හද්‍රානි පස්සන්තු,
මා කතථි පාපමාගමා,
- 11. අපපමාණො චුද්දො, අපපමාණො ධමෙමො,

අසමාණෝ සධෙසා: පමාණවනනාති සිරිංසපාති
අහිවිච්ඡකා සතපදී උණණානාති සරච්ඡ මුසිකා,

12. කතා මෙ රකඛා කතා මෙ පරිතතා, පටිකකමනතු
භූතාති, සෝ' හං නමො භගවතො නමො සත්තනතං
සමමාසමච්ඡදධානනති.

11. මෙතනාතිසංස සුත්තං

1. එවං මෙ සුතං, එකං සමයං භගවා සාවජථීයං
විහරති ජෙනවතෙ අනාථපිණ්ඩිකස්ස ආරාමෙ. තත්තු
ඛො භගවා හික්ඛු ආමනෙතසි: හික්ඛවොති, හදනෙතති
තෙ හික්ඛු භගවතො පච්චසෙසාසුං. භගවා
එතදවොච:-
2. මෙතනාය හික්ඛවෙ චෙතො විමුත්තියා ආසෙවිතාය
භාවිතාය බසුලීකතාය, යාතිකතාය චක්ඛුකතාය
අනුධිතාය පරිවිතාය සුසමාරදධාය, එකාදසාතිසංසා
පාටිකධා. කතමෙ එකාදස?
3. සුඛං සුපති, සුඛං පටිච්ඡෙධති, න පාපකං සුපිනං
පස්සති, මනුස්සානං පියො හොති, අමනුස්සානං පියො
හොති, දෙවතාරකඛනති, නාස්ස අග්හි වා විසං වා
සතථං වා බමති, තුවටං විතතං සමාධියති.
මුඛවණ්ණො විපපසීදති අසමමුලෙහා කාලං තරොති.

උතාරං අසුවිච්ඡිද්ධතො බ්‍රහ්මලොකපතො හොති.

3. මෙතනාය භික්ඛවෙ වෙනො විමුත්තියා, ආසෙවිතාය භාවිතාය, බහුලීකතාය, යානීකතාය චන්ද්‍ර කතාය අනුට්ඨිතාය පරිචිතාය සුසමාරදාය, ඉමෙ එතාදසානිසංසා පාටිකධාති.
4. ඉදමවොච භගවා, අත්තමනා තෙ භික්ඛු භගවතො භාසිතං අභිනසුන්ති.

12. මිත්තානිසංස

1. පහුතභකො භවති - විසප්චුභො සකාසරා, බහු නං උපජ්චන්ති - යො මිත්තානං න දුහති.
2. යං යං ජනපදං යාති - නිගමෙ රාජධානියො, සබ්බත්ථ සුජ්තො හොති - යො මිත්තානං න දුහති.
3. නාසස වොරා පසහන්ති - නාතිමසෙද්දති බන්තියො, සබ්බෙ අමීතො තරති - යො මිත්තානං න දුහති.
4. අකකුදො සසරං එති - සභාය පටිනන්දිතො, කදතිනං උත්තමො හොති - යො මිත්තානං න දුහති.
5. සකකවා සකකතො හොති - ගරු හොති සගාරවො, චණ්ණකිත්තිභතො හොති - යො මිත්තානං න දුහති.
6. සුජකො ලහතෙ සුජං - චන්දකො පටිචන්දනං, යසො කිත්තින්දව පපොති - යො මිත්තානං න දුහති.

- 7. අග්නි යථා පඡ්ඡලති - දෙවතාව විරොචති,
සිරියා අඡ්ඡිතො හොති - යො මිත්තානං න දුහති.
- 8. භාවො තස්ස පඡායනති - ඛෙනෙහ චූතං විරුහති,
පුත්තානං ඵලමසනාති - යො මිත්තානං න දුහති.
- 9. දරිතො පබ්බතාතො වා-රුක්ඛාතො පතිතො තරො,
චූතො පතිධං ලහති - යො මිත්තානං න දුහති.
- 10. විරුහමුලසත්තානං - නිග්‍රොධමිච මාදුතො,
අමිත්තා තප්පසහනති - යො මිත්තානං න දුහතිති.

13. මොරපරිතතං

- 1. උදෙතයං චක්ඛමා ඵකරාජා
හරිස්සවණේණා පඨවිප්පභාසො
තං තං නමස්සාමි හරිස්සවණේණං පඨවිප්පභාසං
තයඡඡ ගුණා විහරෙමු දිවසං.
- 2. යෙ බ්‍රාහ්මණො වෙදගු සබ්බධමෙම
තෙ මෙ තමො තෙ ච මං පාලයන්තු
නමත්ථු බුදධානං නමත්ථු බොධියා
තමො විමුත්තානං නමො විමුත්තියා
ඉමං සො පරිතතං තප්චා මොරො චරති ඵසනා.

- 3. අපෙතයං චක්ඛුමා ඵකරාජා
හරිසූචණේණා පඨවිපපභාසො
තං තං නමසාමී හරිසූචණේණං පඨවිපපභාසං.
තයජ්ජ ගුත්තා විහරෙමු රතනිං.
- 4. යෙ බ්‍රාහ්මණා වෙදගු සබ්බධමෙම
තෙ මෙ නමො තෙ ච මං පාලයන්තු
නමන්ථු බුද්ධානං නමන්ථු බොධියා
නමො විමුත්තනං නමො විමුත්තියා
ඉමං සො පරිත්තං කන්වා මොරො වාසමකපසිති.

14. වන්දපරිත්තං

- 1. එවං මෙ සුත්තං, එකං සමයං භගවා සාවනථීයං විහරති ජෙනවනෙ අනාථසීණධිකස්ස ආරාමෙ. තෙන බො පන සමයෙන, වන්දිමා දෙවසුත්තො රාහුතා අසුරිනෙදන ගතිතො හොති. අථ බො වන්දිමා දෙවසුත්තො භගවන්තං අනුසාරමානො, තායං වෙලායං ඉමං ගාථං අගාසි:-
- 2. නමො තෙ බුද්ධචිරන්ථු, විපපමුත්තොසී සබ්බධි, සමබ්බධපටිත්තොසමී, තස්ස මෙ සරණං භවාති.

3. අළු බො හඟවා වනදීම දෙවපුතන ආරබහ රාහු අසුර්නද ගාථාය අජකධගාසි.
4. තථාගතං අරහතං, වනදීමා සරණං ගතො රාහු වනදං පමුකඳවසසු, බුද්ධා ලොකානුකමපකා ති.
5. අළු බො රාහු අසුර්නදෙ වනදීම දෙවපුතන මුකඳව්නවා කරමානරූපො යෙන වෙපවිනති අසුර්නදෙ තෙහුපසධකමී, උපසධකමීනවා සංවිගො ලොමහධධජානො එකමනං අධධාසි: එකමනං ධීතං බො රාහු අසුර්නදං වෙපවිනති අසුර්නදෙ ගාථාය අජකධගාසි:-
6. කිනනු සනතරමානොව - රාහු වනදං පමුකඳවසි සංවිගහ රූපො ආගමම - කිනනුහිනොව තිධධසි ති.
7. සනතධා මෙ එලෙ මුඳා -ජ්වනො න සුබං ලහෙ බුද්ධගාථාහි ගිනොමහි-නො වෙ මුකඳවසා වනදීමනති.

15. සුර්සපර්තං

1. එවං මෙ සුතං, එකං සමයං හඟවා සාවනවීයං විහරති ජෙනවනෙ අනාඨජිණධිකසස ආරාමෙ. තෙන බො පන සමයෙන සුර්යො දෙවපුතො රාහුනා අසුර්නදෙන ගහිනො හොති, අළු බො සුර්යො

දෙවපුතො හගවනං අනුසාරමානො තායං වෙලායං
ඉමං ගාථං අභාසි.

2. නමො තෙ බුද්ධ වීරහු - විපසමුනොසි සබ්බධි
සමබ්බපට්ඨනොසමි - තස්ස මෙ සරණං ගවා ති.
3. අථ බො හගවා සුරියං දෙවපුතං ආරබ්භ රාහුං
අසුරිනදං ගාථාහි අජ්ඣහාසි:-
4. තථාගතං අරහතං සුරියො සරණං ගතො,
රාහු සුරියං පමුකදවස්සු - බුද්ධා ලොකානුකම්පකාති.
5. යො අනධකාරෙ තමසි පහංකරො
වෙරොචනො මණ්ඩලී උගගතෙජො
මා රාහු ගිලී චරං අනතලිකෙබ
පජං මම රාහු පමුකදව සුරියනති.
6. අථ බො රාහු අසුරිනද සුරියං දෙවපුතං මුකදව්චා
තරමාතරූපො යෙන වෙපවිනති අසුරිනද
නෙත්‍රපස ධකමි. උපස ධකමිචා සංවිගො
ලොමහධ්වජානො එකමනං අධ්‍යාසි. එකමනං ධීතං
බො රාහුං අසුරිනදං වෙපවිනති අසුරිනද ගාථාය
අජ්ඣහාසි:-
7. කිත්ත සනතරමානොච - රාහු සුරියං පමුකදවසි,
සංවිගරූපො ආගමම - කිත්ත ගිතොච තිධ්වසිති.
8. සනතධා මෙ එලෙ මුද්ධා - ජීවනො න සුබං ලභෙ
බුද්ධගාථාහි ගිතොමහි-නො වෙ මුකදවය්‍ය සුරියනති.

16. ධජගත පරිභතං.

1. එවං මෙ සුතං, එකං සමයං භගවා, සාවතථීයං විහරති ජේතවනෙ අනාථපිණ්ඩිකස්ස ආරාමෙ, තනු බො භගවා හික්ඛු ආමනෙතසී: හික්ඛවොති: හදනෙති තෙ හික්ඛු භගවතො පච්චස්සොසුං, භගවා එතදවොච:-
2. භුතපුබ්බං හික්ඛවෙ දෙවාසුරසධගාමො සමුපබ්බලෙහා අහොසී, අථ බො හික්ඛවෙ සකෙකා දෙවානමීඤ්ඤ දෙවෙ නාවතීංසෙ ආමනෙතසී, සවෙ මාරීසා දෙවානං සධගාමගතානං උප්පජ්ජස්ස භයං වා ජමහිතතතං වා ලොමහංසො වා මමෙව තස්මිං සමයෙ ධජගතං උලොකෙය්‍යාථ, මමං හී වො ධජගතං උලොකයතං, යං භවිස්සති භයං වා ජමහිතතතං වා ලොමහංසො වා සො පහිසිස්සති.
3. නො වෙ මෙ ධජගතං උලොකෙය්‍යාථ, අථ පජාපතිස්ස දෙවරාජස්ස ධජගතං උලොකෙය්‍යාථ, පජාපතිස්ස හී වො දෙවරාජස්ස ධජගතං උලොකයතං, යං භවිස්සති භයං වා ජමහිතතතං වා ලොමහංසො වා සො පහිසිස්සති.
4. නො වෙ පජාපතිස්ස දෙවරාජස්ස ධජගතං උලොකෙය්‍යාථ, අථ චරුණස්ස දෙවරාජස්ස ධජගතං උලොකෙය්‍යාථ, චරුණස්ස හී වො දෙවරාජස්ස ධජගතං උලොකයතං, යං භවිස්සති භයං වා ජමහිතතතං වා ලොමහංසො වා සො පහිසිස්සති.

5. නො වෙ වරුණසස දෙවරාජසස ධජගහං උලොකෙය්‍යාථ, අථ ඊසානසස දෙවරාජසස ධජගහං උලොකෙය්‍යාථ, ඊසානසස හී වො දෙවරාජසස ධජගහං උලොකයනං, යං හවීසසති හයං වා ජමහිතතනං වා ලොමහංසො වා සො පහීඨිසසති.
6. තං බො පන හිකඛවෙ සකකසස වා දෙවානමීඤ්ඤසස ධජගහං උලොකයනං පජාපතිසස වා දෙවරාජසස ධජගහං උලොකයනං, වරුණසස වා දෙවරාජසස ධජගහං උලොකයනං, ඊසානසස වා දෙවරාජසස ධජගහං උලොකයනං, යං හවීසසති හයං වා ජමහිතතනං වා ලොමහංසො වා සො පහීසෙඨාපි නොපි පහීසෙඨ, තං කිසස හෙතු?
7. සකෙකා හිකඛවෙ දෙවානමීඤ්ඤ අචිතරාගො අචිතදෙසො අචිතමොහො හිරුවජමහි උත්‍රාසි පලාසිති.
8. අහකඤ්ච බො හිකඛවෙ ඵචං වදමී:- සවෙ තුමහානං හිකඛවෙ අරකඤ්ඤගතානං වා රුකඛමුලගතානං වා සුකඤ්ඤාගාරගතානං වා උසපජජය්‍ය හයං වා ජමහිතතනං වා ලොමහංසො වා මමෙව තසමිං සමයෙ අනුසසරෙය්‍යාථ:-
9. ඉති පී සො හගවා අරහං සමමා සමබ්බදො විජජාචරණසම්පනො සුගතො ලොකවීදු අනුත්තරො පුරිසදමමසාරථී සතථා දෙවමනුසසානං බුදො හගවාති, මමං හී වො හිකඛවෙ අනුසසරතං, යං හවීසසති හයං වා ජමහිතතනං වා ලොමහංසො වා

සෞ පහිසිසසති. නො වෙ මං අනුසාරයයාට. අඵ
ධමමං අනුසාරයයාට :-

10. ස්වාභාවිකව හඟවනා ධමමො සන්දිධිකො අකාලිකො
එහි පසසිකො ඔපනසිකො පච්චතං වෙදිතබ්බො
විකද්දහිති. ධමමං හි වො හිකඛවෙ අනුසාරතං, යං
භවිසසති භයං වා ජමහිතතතං වා ලොමහංසො වා
සො පහිසිසසති.

11. නො වෙ ධමමං අනුසාරයයාට :- අඵ සධසං
අනුසාරයයාට :-

12. සුපට්ඨනො හඟවතො සාවකසධෙසා උජ්ජපට්ඨනො
හඟවතො සාවකසධෙසා, නදයපට්ඨනො හඟවතො
සාවකසධෙසා, සාමිච්චනො හඟවතො
සාවකසධෙසා යදිදං චතතාරි පුරිසසුගානි
අටඨ පුරිසසුගගලා. එස හඟවතො සාවකසධෙසා,
ආහුනෙයෙයා පාහුනෙයෙයා දකඛිණෙයෙයා
අකද්දලිකරණීයො අනුතතරං පුකද්දකෙඛතතං
ලොකසසාති.

13. සධසං හි වො හිකඛවෙ අනුසාරතං, යං භවිසසති
භයං වා ජමහිතතතං වා ලොමහංසො වා සො
පහිසිසසති. තං කිසස හෙතු?

14. තථාගතො හිකඛවෙ අරහං සමමා සමබ්බදෙධා
වීතරාගො වීතදෙසො වීතමොහො අභිරු අචජමහි
අනුත්‍රාසි අපලාසිති.

- 15. ඉදමවොච හගවා, ඉදං චන්වා සුගතො අථාපරං එතදවොච සන්ථා:-
- 16. අරහෙද්ද රුක්ඛමුලෙ වා - සුන්දරදර්ශනාරෙච භික්ඛවො. අනුස්සරෙථ සමබ්බදධං භයං - තුමහාත නො සීයා.
- 17. නො චෙ බුද්ධං සරෙය්‍යාථ - ලොකජෙට්ඨං නරාසහං අථ ධම්මං සරෙය්‍යාථ - නීය්‍යානිකං සුදෙසිතං.
- 18. නො චෙ ධම්මං සරෙය්‍යාථ - නීය්‍යානිකං සුදෙසිතං අථ සධ්දං සරෙය්‍යාථ - පුන්දරදර්ශනෙතං අනුතරං.
- 19. එවං බුද්ධං සරන්තානං - ධම්මං සධ්දන්දච භික්ඛවො භයං වා ජමහිතතං වා-ලොමහංසො නහෙස්සති ති,

සධම්මකභාණවාරං නිවසීතං.

17. මහාකස්සපචේර බොජ්ඣංඛිගා.

එවං මෙ සුතං, එකං සමයං හගවා රාජගහෙ විහරති චෙඨවනෙ කලන්දකනීවාපෙ. තෙන බො සත සමයෙන ආයස්මා මහාකස්සපො පිපඨලිගුභායං විහරති ආබාධිකො දුක්ඛිතො බාලහගිලානො.

අථ බො හගවා සායණහසමයං පති සලලානා චූට්ඨිතො යෙනායස්මා මහාකස්සපො තෙනුපසඨකමී.

උපසංකම්පවා පනදාදානො ආසනෙ තිසිදි. නිසජ්ජ ඛො හගවා ආයසමනාං මහාකසාපං එතදවොච:-

කච්චි? නෙ කසාප ඛමනීයං, කච්චි? යාපනීයං; කච්චි? දුකඛා වෙදනා පටිකකමනති නො අහිකකමනති; පටිකකමොසානං පනදාදයති; නො අහිකකමොති.

න මෙ හතො ඛමනීයං; න යාපනීයං; ඛාලො මෙ දුකඛා වෙදනා අහිකකමනති නො පටිකකමනති; අහිකකමොසානං පනදාදයති, නො පටිකකමොති.

සනති මෙ කසාප ඛොජ්ඣධධො මයා සමමදකඛානා භාවිතා ඛහුලීකනා අහිකදාදය සමොධාය නිඛඛාණාය සංචතතනති, කතමෙ සතත?

සති සමොච්ඣධධො ඛො කසාප මයා සමමදකඛානො භාවිතො ඛහුලීකනො අහිකදාදය සමොධාය නිඛඛාණාය සංචතතනති.

ධමමච්චය සමොච්ඣධධො ඛො කසාප මයා සමමදකඛානො භාවිතො ඛහුලීකනො අහිකදාදය සමොධාය නිඛඛාණාය සංචතතනති.

චීරීය සමොච්ඣධධො ඛො කසාප මයා සමමදකඛානො භාවිතො ඛහුලීකනො අහිකදාදය සමොධාය නිඛඛාණාය සංචතතනති.

ජීති සමොච්ඣධධො ඛො කසාප මයා සමමදකඛානො භාවිතො ඛහුලීකනො අහිකදාදය සමොධාය නිඛඛාණාය සංචතතනති.

පසසදී සමෙබා ජකඩඩෙනා බො කසසප මයා සමමදකබානො භාවිනො බහුලීකනො අභිකදකදය සමෙබාධාය තිබබාණාය සංචනනති.

සමාධී සමෙබා ජකඩඩෙනා බො කසසප මයා සමමදකබානො භාවිනො බහුලීකනො අභිකදකදය සමෙබාධාය තිබබාණාය සංචනනති.

උපෙකබා සමෙබා ජකඩඩෙනා බො කසසප මයා සමමදකබානො භාවිනො බහුලීකනො අභිකදකදය සමෙබාධාය තිබබාණාය සංචනනති.

ඉමෙ බො කසසප සතන බො ජකඩඩෙනා මයා සමමදකබානා භාවිනා බහුලීකනා අභිකදකදය සමෙබාධාය තිබබාණාය සංචනනනති.

තගස භගව බො ජකඩඩෙනා, තගස සුගත බො ජකඩඩෙනාති.

ඉදමවොච භගවා. අනතමනො ආයසමා මහාකසසපො භගවනො භාසිතං අභිනන්දි.

චූච්ඡාහි වායසමා මහාකසසපො තමහා ආබාධා. තථා පභිනො වායසමනො මහාකසසපස්ස සො ආබාධො අහොසිති.

18. මහාමොග්ගලානපථර බොජ්ඣංගියා

එවං මෙ සුතං. එකං සමයං භගවා රාජගහෙ විහරති වෙළුවනෙ කලුන්දකනිවාපෙ. තෙන බො පන සමයෙන ආයසමා මහාමොග්ගලානො ගීජ්ඣකුටෙ පබ්බතෙ විහරති ආබාධිකො දුක්ඛිතො බාලහගිලානො.

අඵ බො භගවා සායණහසමයං පත් සලලානා චූට්ඨිතො යෙනායසමා මහාමොග්ගලානො තෙනුපසංකම්. උපසංකම්භවා පඤ්ඤානෙ ආසනෙ නිසීදී. නිසජ්ජ බො භගවා ආයසමනං මහාමොග්ගලානං එතදවොච:-

කච්චි? තෙ මොග්ගලාන බමනියං: කච්චි? යාපනියං කච්චි? දුක්ඛා වෙදනා පටිකකමනති නො අභිකකමනති: පටිකකමොසානං පඤ්ඤායති නො අභිකකමොති.

න මෙ භතෙන බමනියං: න යාපනියං: බාලහා මෙ දුක්ඛා වෙදනා අභිකකමනති නො පටිකකමනති අභිකකමොසානං පඤ්ඤායති නො පටිකකමොති.

සතති මෙ මොග්ගලාන බොජ්ඣංගියා මයා සමමදකතානා භාවිතා බහුලීකතා අභිකද්දය සමොධාය නිබ්බාණාය සංවත්තනති, කතමෙ සතත?

සති සමොජ්ඣංගියා බො මොග්ගලාන මයා සමමදකතානො භාවිතො බහුලීකතො අභිකද්දය සමොධාය නිබ්බාණාය සංවත්තති.

ධම්මවිචය සමොජ්ඣංගියා බො මොග්ගලාන මයා සමමදකතානො භාවිතො බහුලීකතො අභිකද්දය

සමෝධාය නිබ්බාණාය සංවත්තති.

චීරිය සමෝච්ඡාදධෙගා ඛො මොගගලොන මයා සමමදකඛාතො භාවිතො බහුලීකතො අභිකදකදය සමෝධාය නිබ්බාණාය සංවත්තති.

ජීති සමෝච්ඡාදධෙගා ඛො මොගගලොන මයා සමමදකඛාතො භාවිතො බහුලීකතො අභිකදකදය සමෝධාය නිබ්බාණාය සංවත්තති.

පසසදධි සමෝච්ඡාදධෙගා ඛො මොගගලොන මයා සමමදකඛාතො භාවිතො බහුලීකතො අභිකදකදය සමෝධාය නිබ්බාණාය සංවත්තති.

සමාධි සමෝච්ඡාදධෙගා ඛො මොගගලොන මයා සමමදකඛාතො භාවිතො බහුලීකතො අභිකදකදය සමෝධාය නිබ්බාණාය සංවත්තති.

උපෙකඛා සමෝච්ඡාදධෙගා ඛො මොගගලොන මයා සමමදකඛාතො භාවිතො බහුලීකතො අභිකදකදය සමෝධාය නිබ්බාණාය සංවත්තති.

ඉමෙ ඛො මොගගලොන සත්ත ඛෝඡ්ඤධගා මයා සමමදකඛාතො භාවිතො බහුලීකතො අභිකදකදය සමෝධාය නිබ්බාණාය සංවත්තති.

තග්ග භගව ඛෝඡ්ඤධගා, තග්ග සුගත ඛෝඡ්ඤධගාති.
ඉදමචොච භගවා, අත්තමනො ආයසමා මහාමොගගලොනො භගවනො භාසිතං අභිනන්දි.

චූට්ඨාහි වායසමා මහාමොගගලොනො තමහා ආබාධා. තථා පභිතො වායසමනො මහාමොගගලොනස්ස සො ආබාධො අහොසීති.

19. මහාවුද්දකේර බොජ්ඣංගය

එවං මෙ සුතං. එකං සමයං භගවා රාජගහෙ විහරති වෙඵ්වනෙ කලුකුකුතිවාපෙ. තෙන බො පන සමයෙන භගවා ආබාධිකො හොති දුක්ඛිනො බාලහගිලානො.

අඵ බො ආයසමා මහාවුද්දෙ සායණසමයං පතිසලලානා වුට්ඨිතො යෙන භගවා තෙහුපසධකමී. උපසධකමීතවා භගවනතං අභිවාදෙතවා එකමනතං නිසීදී. එකමනතං නිසීනතං බො ආයසමනතං මහාවුද්දං භගවා එතදවොච:- පටිහනතු තං වුද්ද බොජ්ඣංගාති.

සත්ති මෙ භනෙත බොජ්ඣංගයා භගවතා සමමදකබානා භාවිතා බහුලීකතා අභිකද්දස සමෙබ්බාධාය නිබ්බාණාය සංවත්තති. කතමෙ සතත?

සති සමෙබ්බාජ්ඣංගයො බො භනෙත භගවතා සමමදකබානො භාවිතො බහුලීකතො අභිකද්දස සමෙබ්බාධාය නිබ්බාණාය සංවත්තති.

ධම්ම විචය සමෙබ්බාජ්ඣංගයො බො භනෙත භගවතා සමමදකබානො භාවිතො බහුලීකතො අභිකද්දස සමෙබ්බාධාය නිබ්බාණාය සංවත්තති.

වීරිය සමෙබ්බාජ්ඣංගයො බො භනෙත භගවතා සමමදකබානො භාවිතො බහුලීකතො අභිකද්දස සමෙබ්බාධාය නිබ්බාණාය සංවත්තති.

ජීවි සමෝච්ඡිධිඛෙගා ඛො භගෙන භගවතා සමමදකඛානො භාවිතො ඛහුලීකතො අභිකද්දස සමෝධාය නිබ්බාණාය සංචත්තති.

පසසද්ධි සමෝච්ඡිධිඛෙගා ඛො භගෙන භගවතා සමම දකඛානො භාවිතො ඛහුලීකතො අභිකද්දස සමෝධාය නිබ්බාණාය සංචත්තති.

සමාධි සමෝච්ඡිධිඛෙගා ඛො භගෙන භගවතා සමමදකඛානො භාවිතො ඛහුලීකතො, අභිකද්දස සමෝධාය නිබ්බාණාය සංචත්තති.

උපෙකඛා සමෝච්ඡිධිඛෙගා ඛො භගෙන භගවතා සමම දකඛානො භාවිතො ඛහුලීකතො අභිකද්දස සමෝධාය නිබ්බාණාය සංචත්තති.

ඉමෙ ඛො භගෙන සත්ත ඛෝච්ඡිධිගා භගවතා සමමදකඛානා භාවිතා ඛහුලීකතා අභිකද්දස සමෝධාය නිබ්බාණාය සංචත්තති.

තග්ග චූඤ්ඤා ඛෝච්ඡිධිගා. තග්ග චූඤ්ඤා ඛෝච්ඡිධිගාති.

ඉදමචොචායසමා මහාචූඤ්ඤා. සමනුඤ්ඤාද සතථා අහොසී. චූච්ඤාති ච භගවා තමහා ආබාධා. තථා පභිතො ච භගවතො සො ආබාධො අහොසීති.

20. ගිරිමානන්ද සූත්තං

එටං මෙ සූත්තං. එකං සමයං භගවා සාවච්ඡරීයං විහරති ජේතවනෙ අනාඨපිණ්ඩිකස්ස ආරාමෙ. තෙන බො පන සමයෙන ආයසමා ගිරිමානන්දෙ ආබාධිකො හොති දුක්ඛිතො බාලහගිලානො.

අඵ බො ආයසමා ආනන්දෙ යෙන භගවා තෙත්ථපසධකමී. උපසධකමීච්චා භගවන්තං අභිවාදෙඤචා එකමන්තං නිසීදී. එකමන්තං නිසීතො බො ආයසමා ආනන්දෙ භගවන්තං එතදවොච:

ආයසමා භතෙන ගිරිමානන්දෙ ආබාධිකො දුක්ඛිතො බාලහගිලානො. සාධු භතෙන භගවා යෙනායසමා ගිරිමානන්දෙ තෙත්ථපසධකමතු අනුකමපං උපාදයාති.

සචෙ බො තටං ආනන්ද ගිරිමානන්දස්ස භික්ඛුනො උපසධකමීච්චා දස සන්දන්ද භාසෙය්‍යාසී. යානං බො පනෙනං විජ්ජති යං ගිරිමානන්දස්ස භික්ඛුනො දස සන්දන්ද සුඤ්චා සො ආබාධො යානසො පටිසසස්සමෙහස්‍ය. කතමා දස?

අනිච්ච සන්දන්ද, අනන්ත සන්දන්ද, අසුභ සන්දන්ද, ආදීනච සන්දන්ද, පහාන සන්දන්ද, වීරාග සන්දන්ද, නිරොධ සන්දන්ද, සබ්බලොකෙ අනභිරත සන්දන්ද, සබ්බසධ්ධාරෙසු අනිච්ච සන්දන්ද, ආනාපානසති.

කතමාචානන්ද, අනිච්ච සන්දන්ද? ඉධානන්ද, භික්ඛු අරන්දන්දගතො වා රුක්ඛමුලගතො වා සුන්දන්දගාරගතො

වා ඉති පටිසංචිකකි. රූපං අනිච්චං වේදනා අනිච්චා සකදකද අනිච්චා සධ්ධාරා අනිච්චා චීකදකදණං අනිච්චනි. ඉති ඉමෙසු පකඨසුපාදනකකිභෙධසු අනිච්චානුපසසී විහරති. අයං වූච්චතානනද අනිච්චසකද.

කතමා වානනද අනන්ත සකදකද? ඉධානනද හිකඛු අරකදකදගතො වා රුකකිමුලගතො වා සුකදකදගාර ගතො වා ඉති පටිසංචිකකි: චකඛුං අනන්තා රූපං අනන්තා සොනං අනන්තා සද අනන්තා සාණං-අනන්තා ගනධා අනන්තා, ජිවහා අනන්තා, රසා අනන්තා, කායො අනන්තා ථොට්ඨඛ්ඛා අනන්තා, මනො අනන්තා, ධම්මා, අනන්තාති. ඉති ඉමෙසු ජසු අජකධනික බාහිරෙසු ආයතනෙසු අනන්තානුපසසී විහරති. අයං වූච්චතානනද, අනන්ත සකදකද.

කතමා වානනද අසුභ සකදකද? ඉධානනද, හිකඛු ඉමමෙච කායං උදධං පාදනලා අධො කෙසමනථකා තචපරියනං පුරංනානපපකාරසස අසුචිනො පච්චචෙකකි:- අහඨි ඉමසමිං කායෙ කෙසා ලොමා නබා දනනා නවො, මංසං නහාරු අධඨි අධඨිමීකද්දා චකකං, හදයං යකනං කිලොමකං ජිහකං පප්ඵාසං, අනං අනනගුණං උදරියං කරියං, ජිතනං සෙමහං පුබ්බො ලොහිතං සෙදෙ මෙදෙ අසසු චසා බෙලො සිංසානිකා ලසිකා මුහනනති. ඉති ඉමසමිං කායෙ අසුභානුපසසී විහරති. අයං වූච්චතානනද, අසුභ සකදකද.

කතමා වානන්ද ආදීනවසන්දද? ඉධානන්ද භික්ඛු අරන්දන්දගනො වා රුක්ඛමුලගනො වා සුන්දන්දගාර ගනො වා ඉතිපට්ඨසංචිකඛති; බහුදුකෙබා බො අයං කායො බහුආදීනවො, ඉති ඉමසමීං කායෙ විවිධා ආබාධා උප්පජ්ජති, සෙය්‍යපීදං: චක්ඛු රොගො සොත රොගො ඝාණ රොගො ජ්වහා රොගො කාය රොගො සීස රොගො කණ්ණ රොගො මුඛ රොගො දන්ත රොගො කායො සායො පිනායො ඩහො ජරො කුච්ඡ රොගො මුච්ඡා පකකන්දිකා සුලා විසුචිකා කුච්චං ගණේධා කිලාසො සොසො අපමාරො දදු කණ්ඩු කච්ඡු රබසා විතච්ඡකා ලොභිතජිතතං මධුමෙහො අංසා පිලකා හගන්දලා, පිතකසමුට්ඨානා ආබාධා, සෙමහ සමුට්ඨානා ආබාධා, වාතසමුට්ඨානා ආබාධා, සන්ති පාතිකා ආබාධා, උතුපරිනාමජා ආබාධා විසමපරිහාරජා ආබාධා, ඔපකකමිකා ආබාධා, කමමවිපාකජා ආබාධා, සීනං උණහං ජ්ඝච්ඡා පිපාසා උච්චාරො පසායාවොති, ඉති ඉමසමීං කායෙ ආදීනවානුපසසී විහරති, අයං චුච්චනානන්ද, ආදීනව සන්දන්ද.

කතමා වානන්ද, පහාන සන්දන්ද? ඉධානන්ද භික්ඛු උප්පන්නං කාම විතකකං නාධිවාසෙති පජ්ඣති විනොදෙති බ්‍යන්තිකරොති අනභාවං ගමෙති, උප්පන්නං ව්‍යාපාද විතකකං නාධිවාසෙති පජ්ඣති විනොදෙති බ්‍යන්ති කරොති අනභාවං ගමෙති, උප්පන්නං විහිංසා විතකකං නාධිවාසෙති පජ්ඣති විනොදෙති බ්‍යන්ති කරොති අනභාවං ගමෙති.

උපසන්නුපපතො පාපකෙ අකුසලෙ ධමෙම නාධිවාසෙති පජහති විනොදෙති බ්‍යන්ති කරොති අනභාවං ගමෙති . අයං චූච්චතානන්ද පභාන සන්දන්ද.

කතමා වානන්ද විරාග සන්දන්දා? ඉධානන්ද හික්ඛු අරන්දන්දගතො වා රුක්ඛමූලගතො වා සුන්දන්දාගාර ගතො වා ඉති පටිසංචිකති: එතං සන්තං එතං පණීතං යදීදං සබ්බසංඛාරසමථො සබ්බපට්ඨිසට්ඨි සසගෙහා තණ්හකකයො විරාගො නිබ්බාණන්ති. අයං චූච්චතානන්ද විරාග සන්දන්දා.

කතමා වානන්ද නිරොධ සන්දන්දා? ඉධානන්ද හික්ඛු අරන්දන්දගතො වා රුක්ඛ මූලගතො වා සුන්දන්දාගාර ගතො වා ඉති පටිසංචිකති: එතං සන්තං එතං පණීතං යදීදං සබ්බසංඛාරසමථො සබ්බපට්ඨිසට්ඨි සසගෙහා තණ්හකකයො නිරොධො නිබ්බාණන්ති. අයං චූච්චතානන්ද නිරොධ සන්දන්දා.

කතමා වානන්ද සබ්බලොකෙ අනභිරත සන්දන්දා? ඉධානන්ද හික්ඛු යෙ ලොකෙ උපාසුපාදනා චෙතසො අධිට්ඨානාභිනිචෙසානුසයා තෙ පජහතො විරමති න උපාදියතො. අයං චූච්චතානන්ද සබ්බ ලොකෙ අනභිරත සන්දන්දා.

කතමා වානන්ද සබ්බසංඛාරෙසු අනිච්චසන්දන්දා? ඉධානන්ද හික්ඛු සබ්බසංඛාරෙහි අට්ඨිසති හරායති ජ්ඣවජති. අයං චූච්චතානන්ද සබ්බ සංඛාරෙසු අනිච්ච සන්දන්දා.

කතමා වානඤ්ඤා ආනාපානසන්? ඉධානඤ්ඤා, හිකඛු
අරකඤ්ඤාගතො වා රුකඛුලුලගතො වා සුකඤ්ඤාගාරගතො
වා නිසීදති පලලධකං ආභුජ්ජවා උජ්ජං කායං පණීධාය
පරිමුඛං සතිං උපධායෙතවා, සො සතොව අසසසති,
සතො පසසසති, දීඝං වා අසසසතො දීඝං අසසසාමීති
පජානාති, දීඝං වා පසසසතො, දීඝං පසසසාමීති
පජානාති, රසං වා අසසසතො රසං අසසසාමීති
පජානාති, රසං වා පසසසතො රසං පසසසාමීති
පජානාති, සබ්බකායපට්ඨංවෙදී අසසසසාමීති සිකඛති,
සබ්බකාය පට්ඨංවෙදී පසසසසාමීති සිකඛති, පසසමහයං
කායසඛාරං අසසසසාමීති සිකඛති, පසසමහයං
කායසඛාරං පසසසසාමීති සිකඛති ජිතිපට්ඨංවෙදී
අසසසසාමීති සිකඛති, ජිතිපට්ඨංවෙදී පසසසසාමීති
සිකඛති, සුඛපට්ඨංවෙදී අසසසසාමීති සිකඛති,
සුඛපට්ඨංවෙදී පසසසසාමීති සිකඛති, විතතසඛාර
පට්ඨංවෙදී අසසසසාමීති සිකඛති, විතතසඛාර පට්ඨංවෙදී
පසසසසාමීති සිකඛති, පසසමහයං විතතසඛාරං
අසසසසාමීති සිකඛති, පසසමහයං විතතසඛාරං
පසසසසාමීති සිකඛති, විතතපට්ඨංවෙදී අසසසසාමීති
සිකඛති, විතතපට්ඨංවෙදී පසසසසාමීති සිකඛති,
අහිපපමොදයං විතතං අසසසසාමීති සිකඛති,
අහිපපමොදයං විතතං පසසසසාමීති සිකඛති, සමාදහං
විතතං අසසසසාමීති සිකඛති, සමාදහං විතතං
පසසසසාමීති සිකඛති, විමොචයං විතතං අසසසසාමීති
සිකඛති, විමොචයං විතතං පසසසසාමීති සිකඛති,

අනිච්චානුපසසී අසසසිසසාමිති සිකඛති, අනිච්චානුපසසී
 පසසසිසසාමිති සිකඛති, විරාගානුපසසී අසසසිසසාමිති
 සිකඛති, විරාගානුපසසී පසසසිසසාමිති සිකඛති,
 නිරොධානුපසසී අසසසිසසාමිති සිකඛති, නිරොධානුපසසී
 පසසසිසසාමිති සිකඛති, පටිනිසසගගානුපසසී අසසසිසසාමිති
 සිකඛති, පටිනිසසගගානුපසසී පසසසිසසාමිති සිකඛති, අයං
 චූච්චතානන්ද ආනාපානසති,

සචෙ බො තටං ආනන්ද ගිරිමානන්දස්ස භික්ඛුනො
 උපසධකමීන්වා ඉමා දස සන්දන්ද භාසෙය්‍යාසී, ධානං බො
 පනෙනං විජ්ජති යං ගිරිමානන්දස්ස භික්ඛුනො ඉමා
 දසසන්දන්ද සුන්වා සො ආබාධො ධානසො
 පටිපසස්සමෙහය්‍යාති.

අළු බො ආයසමා ආනන්දෙ භගවනො සන්තිකෙ ඉමා
 දස සන්දන්ද උගගහෙන්වා සෙනායසමා ගිරිමානන්දෙ
 නෙත්‍රපසධකමී, උපසධකමීන්වා ආයසමනො ගිරිමානන්දස්ස
 ඉමා දස සන්දන්ද අභාසී,

අළු බො ආයසමනො ගිරිමානන්දස්ස ඉමා දස
 සන්දන්ද සුන්වා සො ආබාධො ධානසො පටිපසස්සමහි
 චූච්චාහි වායසමා ගිරිමානන්දෙ තමහා ආබාධා, තථා
 පහිනො ච පනායසමනො ගිරිමානන්දස්ස සො ආබාධො
 අහොසීති.

21. ඉසිගිලිසුනා

එවිට මෙ සුනං, එකං සමයං භගවා රාජගහෙ විහරති ඉසිගිලියමිං පබ්බතෙ. තත්‍ර ඛො භගවා හික්ඛු ආමනෙතසී: හික්ඛවොති. හදනෙත ති තෙ හික්ඛු භගවතො පච්චසෙසාසුං. භගවා එතදවොච.

පසසඵ නො තුමෙහ හික්ඛවෙ එතං වෙහාරං පබ්බතනති? එවිට භනෙත. එතස්සපී ඛො හික්ඛවෙ. වෙහාරස්ස පබ්බතස්ස අකද්දඵ සමකද්ද අහොසී අකද්ද පකද්දනති.

පසසඵ නො තුමෙහ හික්ඛවෙ එතං පණ්ඩිතං පබ්බතනති? එවිට භනෙත. එතස්සපී ඛො හික්ඛවෙ පණ්ඩිතස්ස පබ්බතස්ස අකද්දඵ සමකද්ද අහොසී අකද්ද පකද්දනති.

පසසඵ නො තුමෙහ හික්ඛවෙ එතං වෙසුලුං පබ්බතනති? එවිට භනෙත. එතස්සපී ඛො හික්ඛවෙ වෙසුලුස්ස පබ්බතස්ස අකද්දඵ සමකද්ද අහොසී අකද්ද පකද්දනති.

පසසඵ නො තුමෙහ හික්ඛවෙ එතං ගීජ්ඣකුටං පබ්බතනති? එවිට භනෙත. එතස්සපී ඛො හික්ඛවෙ ගීජ්ඣකුටස්ස පබ්බතස්ස අකද්දඵ සමකද්ද අහොසී අකද්ද පකද්දනති.

පසසඵ නො තුමෙහ භික්ඛවෙ ඉමං ඉසිගිලිං පබ්බතනති? ඵචං භනෙන. ඉමස්ස භි බො භික්ඛවෙ ඉසිගිලිස්ස පබ්බතස්ස ඵසාව සමන්තදා අහොසි ඵසා පන්තදනති.

භූතපුබ්බං භික්ඛවෙ පන්තඵ පච්චෙක බුද්ධසනාති ඉමස්මිං ඉසිගිලිස්මිං පබ්බතෙ විරතිවාසිනො අහෙසුං. නෙ ඉමං පබ්බතං පච්චසනා දිස්සනති පච්චධා න දිස්සනති. තමෙනං මනුස්සා දිස්වා ඵචමාහංසු; අයං පබ්බතො ඉමෙ ඉසි ගිලිතිති: ඉසිගිලි ඉසිගිලිනෙචච සමන්තදා උදපාදි.

ආචික්ඛිස්සාමි භික්ඛවෙ පච්චෙකබුද්ධානං නාමාති, කිත්තස්සිස්සාමි භික්ඛවෙ පච්චෙකබුද්ධානං නාමාති, දෙසිස්සාමි භික්ඛවෙ පච්චෙකබුද්ධානං නාමාති, තං සුණාඵ සාධුකං මනසිකරොඵ භාසිස්සාමිති. ඵචං භනෙති බො තෙ භික්ඛු භගවතො පච්චස්සොසුං. භගවා ඵන්තදවොච:

අර්ධෙධා නාම භික්ඛවෙ පච්චෙක සමබුද්ධො ඉමස්මිං ඉසිගිලිස්මිං පබ්බතෙ විරතිවාසි අහොසි.

උපර්ධෙධා නාම භික්ඛවෙ පච්චෙක සමබුද්ධො ඉමස්මිං ඉසිගිලිස්මිං පබ්බතෙ විරතිවාසි අහොසි.

තගරසිඛි නාම භික්ඛවෙ පච්චෙක සමබුද්ධො ඉමස්මිං ඉසිගිලිස්මිං පබ්බතෙ විරතිවාසි අහොසි.

යසස්සි නාම භික්ඛවෙ පච්චෙක සමබුද්ධො ඉමස්මිං ඉසිගිලිස්මිං පබ්බතෙ විරතිවාසි අහොසි.

සුදස්සනො නාම භික්ඛවෙ පච්චෙක සමබුද්ධො ඉමස්මිං ඉසිගිලිස්මිං පබ්බතෙ විරතිවාසි අහොසි.

පියදසසී නාම හික්කවෙ පවෙචක සමබුද්දො ඉමසමී.
ඉසිගිලියමී. පබ්බතෙ වීරනිවාසී අහොසී.

ගණ්ඩාරො නාම හික්කවෙ පවෙචක සමබුද්දො ඉමසමී.
ඉසිගිලියමී. පබ්බතෙ වීරනිවාසී අහොසී.

පිණේධාලො නාම හික්කවෙ පවෙචක සමබුද්දො
ඉමසමී. ඉසිගිලියමී. පබ්බතෙ වීරනිවාසී අහොසී.

උපාසහො නාම හික්කවෙ පවෙචක සමබුද්දො
ඉමසමී. ඉසිගිලියමී. පබ්බතෙ වීරනිවාසී අහොසී.

නිථො නාම හික්කවෙ පවෙචක සමබුද්දො ඉමසමී.
ඉසිගිලියමී. පබ්බතෙ වීරනිවාසී අහොසී.

තථො නාම හික්කවෙ පවෙචක සමබුද්දො ඉමසමී.
ඉසිගිලියමී. පබ්බතෙ වීරනිවාසී අහොසී.

සුතවා නාම හික්කවෙ පවෙචක සමබුද්දො ඉමසමී.
ඉසිගිලියමී. පබ්බතෙ වීරනිවාසී අහොසී.

භාවිතතො නාම හික්කවෙ පවෙචක සමබුද්දො
ඉමසමී. ඉසිගිලියමී. පබ්බතෙ වීරනිවාසී අහොසීති.

1. යෙ සත්තසාරා අනිසා නිරාසා
පවෙචකමෙච ජකංගමුං සුබොධං
තෙසං විසල්ලානං තරුතතමානං
නාමාති මෙ කිත්තයතො සුණාථ.
2. අරට්ඨො උපරට්ඨො තගරසිඛි යසසසී
සුදසානො පියදසසී ච බුද්දො
ගණ්ඩාරො පිණේධාලො උපාසහො ච
නිථො තථො සුතවා භාවිතතො.

3. සුමේහා සුහො මෙථුලො අධයමො ච
 අඵසුසුමෙසො අනිසො සුදයො
 පචෙවක ඉදධා හචතෙතතිඛිණා
 හිංගු ච හිංගො ච මහානුභාවා.
4. දෙචජාලිතො මුනිතො අධයකො ච
 අඵ කොසලො ඉදධො අඵො සුඛාහු
 උපතෙමිසො තෙමිසො සනතචිතො
 සචෙචා තඵො චීරජො පණචිතො ච.
5. කාලුපකාලා චිජිතො ජිතො ච
 අධෙහා ච පධෙහා ච ගුනිජජිතො ච
 පසිඛි ජහි උපධිං දුකඛමුලං
 අපරාජිතො මාරඛලං අපෙසි.
6. සතථා පචනතා සරහධෙහා ලොමහංසො
 උච්චධගමාසො අසිතො අතාසචො
 මනොමසො මානචජ්ඣෙ ච ඛනධුමා
 තදධිමුනො විමලො ච කෙතුමා.
7. කෙතුමඛරාගො ච මානධෙහා අරියො
 අඵචචුතො අඵචුතගාමඛතාමකො
 සුමධගලො දඛඛිලො සුපපතිට්ඨිතො
 අසයොතො ඛෙමාභිරතො ච සොරතො.
8. දුරනතයො සධෙසා අඵොපි උච්චයො
 අපරො මුනි සයොතො අනොමනිකකමො
 ආනනද නනෙද උපනනෙද ද්වාදස
 භාරද්වාජො අනතිමදෙහධාරි.

- 9. බොධි මහානාමෝ අපෝපි උත්තරෝ
 කෙසි සිඛි සුඤ්ඤරෝ භාරදාමාපෝ
 තිස්සුපතිස්සා හවබ්බධනවජ්ඤ
 උපසිද්ධරී තණහවජ්ඤෙ ච සිද්ධරී.
- 10. බුද්ධො අහු මධගලො චීතරාගො
 උසහවජ්ඤ ජාලිනිං දුක්ඛමූලං
 සත්තං පදං අජ්ඣධගමුපතීතො,
 උපොසපො සුඤ්ඤරෝ සචචනාමො.
- 11. ජේතො ජයනො පදුමො උසලො ච
 පදුමුත්තරෝ රක්ඛිතො පබ්බතො ච,
 මානපථදො සොහිතො චීතරාගො
 තණ්හා ච බුද්ධො සුචිමුත්ත විනො.
- 12. එතෙ ච අනෙඤ්ඤ ච මහානුභාවා
 පච්චෙකබුද්ධා හවනෙතති ඛිණො
 තෙ සබ්බසධගාතිගතෙ මහෙසි
 පරිනිබ්බුතෙ ව්‍යදථ අපපමෙස්සෝති.
 දුතියකභාණවාරං.

22. බමමවකභාසාවතනන සූතතං.

තමො තසස භගවතො අරහතො සමමා සමුදුධස්සා

එවං මෙ සූතං, එකං සමයං භගවා බාරාණසියං විහරති ඉසිපතනෙ මීගදයෙ, තත්‍ර ඛො භගවා පකදවචගහියෙ හිකුඤ්ඤාමනොසි:

දෙව මෙ හිකඛවෙ අනතා පබ්බජිතෙන න සෙවිතඛා: යො චා'යං කාමෙසු කාමසුබලලිකානුයොගො හිනො ගමමො පොච්ඡජ්ජතිකො අනරියො අනතථසංහිතො, යො චා'යං අතතතිලමථානුයොගො දුකෙඛා අනරියො අනතථසංහිතො, එතෙ තෙ හිකඛවෙ උභො අනෙත අනුපගමම මජ්ඣමා පටිපද තථාගතෙන අහිසමුදුධා චකුඤ්ඤාමනොසි කදණ කරණී උපසමාය අහිකදකදය සමොධාය නිබ්බාණාය සංචතතති.

කතමා ච සා හිකඛවෙ මජ්ඣමා පටිපද තථාගතෙන අහිසමුදුධා චකුඤ්ඤාමනොසි කදණ කරණී උපසමාය අහිකදකදය සමොධාය නිබ්බාණාය සංචතතති? අයමෙව අරියො අධ්වංසිතො මගො, සෙය්‍යථීදං: සමමා දිට්ඨි, සමමා සධකපෙසා, සමමා වාචා, සමමා කමමනො, සමමා ආජීවො සමමා වායාමො, සමමා සති, සමමා සමාධි, අයං ඛො සා හිකඛවෙ මජ්ඣමා පටිපද තථාගතෙන අහිසමුදුධා චකුඤ්ඤාමනොසි කදණ කරණී උපසමාය අහිකදකදය සමොධාය නිබ්බාණාය සංචතතති.

ඉදං බො පන භික්ඛවෙ දුක්ඛං අරියසච්චං; ජාතිපි දුක්ඛා ජරාපි දුක්ඛා, ව්‍යාධිපි දුක්ඛො, මරණමපි දුක්ඛං. අප්පියෙහි සම්පයොගො දුක්ඛො, පියෙහි විසපයොගො දුක්ඛො, යමපිච්ඡං න ලහති තමපි දුක්ඛං, සධ්ධිනෙතන පකඤ්චාදනකකිඤ්චා දුක්ඛා.

ඉදං බො පන භික්ඛවෙ දුක්ඛ සමුදයං අරියසච්චං; යායං තණ්හා පොනොහවිකා තනදිරාගසහගතා තත්‍රතත්‍රාහිතනදීනී, සෙය්‍යථිදං: කාම තණ්හා භව තණ්හා විභව තණ්හා.

ඉදං බො පන භික්ඛවෙ දුක්ඛනිරොධං අරියසච්චං; යොනස්සයෙව තණ්හාය අසෙස විරාග නිරොධො චාගො පටිනිස්සගො මුත්ති අනාලයො.

ඉදං බො පන භික්ඛවෙ දුක්ඛ නිරොධ ගාමීනිපටිපද අරියසච්චං; අයමෙව අරියො අට්ඨධිගිකො මගෙගා, සෙය්‍යථිදං: සමමා දිට්ඨි, සමමා සධකපෙපා, සමමා චාචා, සමමා කමමනෙතා, සමමා ආජ්චො, සමමා වායාමො, සමමා සති, සමමා සමාධි.

ඉදං දුක්ඛං අරියසච්චනති මෙ භික්ඛවෙ පුබ්බෙ අනත්‍රස්සුතෙස්ස ධමෙමස්ස චක්ඛුං උදපාදි, කදණං උදපාදි, පකඤ්ඤා උදපාදි, විජ්ජා උදපාදි, ආලොකො උදපාදි. තං බො පනිදං දුක්ඛං අරියසච්චං පරිකෙද්දකදය්‍යනති මෙ භික්ඛවෙ පුබ්බෙ අනත්‍රස්සුතෙස්ස ධමෙමස්ස චක්ඛුං උදපාදි; කදණං උදපාදි, පකඤ්ඤා උදපාදි, විජ්ජා උදපාදි, ආලොකො උදපාදි. තං බො පනිදං දුක්ඛං අරියසච්චං

පරිකරකදාතනති මෙ හිකබ්වෙ පුබ්බෙ අනනුසස්සතෙසු ධම්මෙසු චක්ඛුං උදපාදි, කරුණං උදපාදි, පකඤ්ඤා උදපාදි, වීජ්ජා උදපාදි, ආලෝකො උදපාදි.

ඉදං දුක්ඛසමුදයං අරියසච්චනති මෙ හිකබ්වෙ පුබ්බෙ අනනුසස්සතෙසු ධම්මෙසු චක්ඛුං උදපාදි, කරුණං උදපාදි, පකඤ්ඤා උදපාදි, වීජ්ජා උදපාදි, ආලෝකො උදපාදි. තං බො පනිදං දුක්ඛසමුදයං අරියසච්චං පහාතබ්බනති මෙ හිකබ්වෙ පුබ්බෙ අනනුසස්සතෙසු ධම්මෙසු චක්ඛුං උදපාදි, කරුණං උදපාදි, පකඤ්ඤා උදපාදි, වීජ්ජා උදපාදි, ආලෝකො උදපාදි. තං බො පනිදං දුක්ඛ සමුදයං අරියසච්චං පහිනනති මෙ හිකබ්වෙ පුබ්බෙ අනනුසස්සතෙසු ධම්මෙසු චක්ඛුං උදපාදි, කරුණං උදපාදි, පකඤ්ඤා උදපාදි, වීජ්ජා උදපාදි, ආලෝකො උදපාදි.

ඉදං දුක්ඛනිරෝධං අරිය සච්චනති මෙ හිකබ්වෙ පුබ්බෙ අනනුසස්සතෙසු ධම්මෙසු චක්ඛුං උදපාදි, කරුණං උදපාදි, පකඤ්ඤා උදපාදි, වීජ්ජා උදපාදි, ආලෝකො උදපාදි. තං බො පනිදං දුක්ඛනිරෝධං අරියසච්චං සච්ඡකාතබ්බනති මෙ හිකබ්වෙ පුබ්බෙ අනනුසස්සතෙසු ධම්මෙසු චක්ඛුං උදපාදි, කරුණං උදපාදි, පකඤ්ඤා උදපාදි, වීජ්ජා උදපාදි, ආලෝකො උදපාදි. තං බො පනිදං දුක්ඛනිරෝධං අරියසච්චං සච්ඡකතනති මෙ හිකබ්වෙ පුබ්බෙ අනනුසස්සතෙසු ධම්මෙසු චක්ඛුං උදපාදි, කරුණං උදපාදි, පකඤ්ඤා උදපාදි, වීජ්ජා උදපාදි, ආලෝකො උදපාදි.

ඉදං දුක්ඛ නිරොධගාමිනිපටිපදා අරියසව්වනති මෙ භික්ඛවෙ පුබ්බෙ අනනුස්සතෙසු ධම්මෙසු චක්ඛුං උදපාදී කදණං උදපාදී පකදකදා උදපාදී විජ්ජා උදපාදී ආලොකො උදපාදී. තං බො පනිදං දුක්ඛනිරොධගාමිනිපටිපදා අරියසව්වං භාවෙනබ්බනති මෙ භික්ඛවෙ පුබ්බෙ අනනුස්සතෙසු ධම්මෙසු චක්ඛුං උදපාදී කදණං උදපාදී පකදකදා උදපාදී විජ්ජා උදපාදී ආලොකො උදපාදී. තං බො පනිදං දුක්ඛනිරොධගාමිනිපටිපදා අරියසව්වං භාවිතනති මෙ භික්ඛවෙ පුබ්බෙ අනනුස්සතෙසු ධම්මෙසු චක්ඛුං උදපාදී කදණං උදපාදී පකදකදා උදපාදී විජ්ජා උදපාදී ආලොකො උදපාදී.

යාව කීවකදව මෙ භික්ඛවෙ ඉමෙසු චතුසු අරිය සව්වෙසු, එවං තිපරිවට්ටං ද්වාදසාකාරං යථාගුතං කදාණ දසසනං න සුචිසුදධං අහොසී, නෙව තාවාහං භික්ඛවෙ සදෙවතෙ ලොකෙ සමාරතෙ සබ්බහමකෙ සසසමණබ්බාහමණීයා පජාය සදෙව මනුස්සාය අනුතතරං සමමා සමෙබ්බාධිං අභිසමබ්බුදෙධා පච්චකදකදාසිං.

යතො ච බො මෙ භික්ඛවෙ ඉමෙසු චතුසු අරියසව්වෙසු, එවං තිපරිවට්ටං ද්වාදසාකාරං යථාගුතං කදාණ දසසනං සුචිසුදධං අහොසී, අථාහං භික්ඛවෙ සදෙවතෙ ලොකෙ සමාරතෙ සබ්බහමකෙ සසසමණබ්බාහමණීයා පජාය සදෙව මනුස්සාය අනුතතරං සමමා සමෙබ්බාධිං අභිසමබ්බුදෙධා පච්චකදකදාසිං. කදණකදව පන මෙ දසසනං උදපාදී, අකුප්පා මෙ චෙතො විමුග්ගි.

අයමනම්මා ජාති නතථිදන් සුතබහවොති.

ඉදමවොච භගවා. අත්තමනා පකදවචගතිසා හික්ඛු භගචනො භාසිතං අහිතඤ්ඤති.

ඉමසමීකදව පන වෙය්‍යාකරණසමිං ගකදකදමානෙ ආයසමනො කොණඩකදකදසා වීරජං වීතමලං ධම්මචක්ඛුං උදපාදී සං කිකදවි සමුදය ධම්මං සබ්බං තං නිරොධ ධම්මනති.

පචතතිතෙ ච පන භගචතා ධම්මචකෙක භුමමා දෙවා සද්දමනුසාඨාවෙසුං. එතං භගචතා බාරාණසියං ඉසිපතනෙ මීගදසෙ අනුත්තරං ධම්මචක්කං පචතතිතං අප්පභිචතතිසං සමණෙන චා බ්‍රාහ්මණෙන චා දෙවෙන චා මාරෙන චා බ්‍රහ්මිනා චා කෙනථී චා ලොකසමීනති.

භුමමානං දෙවානං සද්දං සුත්ථා චාතුමමහාරාජිකා දෙවා සද්දමනුසාඨාවෙසුං. එතං භගචතා බාරාණසියං ඉසිපතනෙ මීගදසෙ අනුත්තරං ධම්මචක්කං පචතතිතං අප්පභිචතතිසං සමණෙන චා බ්‍රාහ්මණෙන චා දෙවෙන චා මාරෙන චා බ්‍රහ්මිනා චා කෙනථී චා ලොකසමීනති.

චාතුමමහාරාජිකානං දෙවානං සද්දං සුත්ථා තාවනිංසා දෙවා සද්දමනුසාඨාවෙසුං. එතං භගචතා බාරාණසියං ඉසිපතනෙ මීගදසෙ අනුත්තරං ධම්මචක්කං පචතතිතං අප්පභිචතතිසං සමණෙන චා බ්‍රාහ්මණෙන චා දෙවෙන චා මාරෙන චා බ්‍රහ්මිනා චා කෙනථී චා ලොකසමීනති.

තාවනිංසානං දෙවානං සද්දං සුත්ථා යාමා දෙවා සද්දමනුසාඨාවෙසුං. එතං භගචතා බාරාණසියං ඉසිපතනෙ

මීගදයේ අනුතතරං ධම්මචක්කං පචතතිතං අප්පතිවතතිසං සමණෙන වා බ්‍රාහ්මණෙන වා දෙවෙන වා මාරෙන වා බ්‍රහ්මිනා වා කෙනචී වා ලොකසමීනති.

යාමානං දෙවානං සඤ්ඤං සුඤ්ඤං තුසිතා දෙවා සඤ්ඤමනුස්සාවෙසුං. එතං භගවතා බාරාණසියං ඉසිපතනෙ මීගදයේ අනුතතරං ධම්මචක්කං පචතතිතං අප්පතිවතතිසං සමණෙන වා බ්‍රාහ්මණෙන වා දෙවෙන වා මාරෙන වා බ්‍රහ්මිනා වා කෙනචී වා ලොකසමීනති.

තුසිතානං දෙවානං සඤ්ඤං සුඤ්ඤං නිමමාණරතී දෙවා සඤ්ඤ මනුස්සාවෙසුං. එතං භගවතා බාරාණසියං ඉසිපතනෙ මීගදයේ අනුතතරං ධම්මචක්කං පචතතිතං අප්පතිවතතිසං සමණෙන වා බ්‍රාහ්මණෙන වා දෙවෙන වා මාරෙන වා බ්‍රහ්මිනා වා කෙනචී වා ලොකසමීනති.

නිමමාණරතීනං දෙවානං සඤ්ඤං සුඤ්ඤං පරනිමමී තචසචතතිනො දෙවා සඤ්ඤමනුස්සාවෙසුං. එතං භගවතා බාරාණසියං ඉසිපතනෙ මීගදයේ අනුතතරං ධම්මචක්කං පචතතිතං අප්පතිවතතිසං සමණෙන වා බ්‍රාහ්මණෙන වා දෙවෙන වා මාරෙන වා බ්‍රහ්මිනා වා කෙනචී වා ලොකසමීනති.

පරනිමමීත චසචතතිතං දෙවානං සඤ්ඤං සුඤ්ඤං බ්‍රහ්මපාරිසජ්ජාදෙවා සඤ්ඤමනුස්සාවෙසුං. එතං භගවතා බාරාණසියං ඉසිපතනෙ මීගදයේ අනුතතරං ධම්මචක්කං පචතතිතං අප්පතිවතතිසං සමණෙන වා බ්‍රාහ්මණෙන වා දෙවෙන වා මාරෙන වා බ්‍රහ්මිනා වා කෙනචී වා ලොකසමීනති.

බ්‍රහ්මපාරිසප්ඡානං දෙවානං සඤ්ඤං සුඤ්ඤං
 බ්‍රහ්මපුරෝහිතා දෙවා සඤ්ඤමනුස්සාවෙසුං. එතං භගවතා
 බාරාණසියං ඉසීපතනෙ මීගදයෙ අනුතතරං ධම්මචක්කං
 පචතතිතං අප්පතිවතතියං සමණේන වා බ්‍රාහ්මණේන වා
 දෙවෙන වා මාරෙන වා බ්‍රහ්මුතා වා කෙනචී වා
 ලොකස්මිනි.

බ්‍රහ්ම පුරෝහිතානං දෙවානං සඤ්ඤං සුඤ්ඤං මහාබ්‍රහ්මා
 දෙවා සඤ්ඤමනුස්සාවෙසුං. එතං භගවතා බාරාණසියං
 ඉසීපතනෙ මීගදයෙ අනුතතරං ධම්මචක්කං පචතතිතං
 අප්පතිවතතියං සමණේන වා බ්‍රාහ්මණේන වා දෙවෙන
 වා මාරෙන වා බ්‍රහ්මුතා වා කෙනචී වා ලොකස්මිනි.

මහාබ්‍රහ්මානං දෙවානං සඤ්ඤං සුඤ්ඤං පරිත්තාහා දෙවා
 සඤ්ඤමනුස්සාවෙසුං. එතං භගවතා බාරාණසියං ඉසීපතනෙ
 මීගදයෙ අනුතතරං ධම්මචක්කං පචතතිතං අප්පතිවතතියං
 සමණේන වා බ්‍රාහ්මණේන වා දෙවෙන වා මාරෙන වා
 බ්‍රහ්මුතා වා කෙනචී වා ලොකස්මිනි.

පරිත්තාහානං දෙවානං සඤ්ඤං සුඤ්ඤං අප්පමාණහා
 දෙවා සඤ්ඤමනුස්සාවෙසුං. එතං භගවතා බාරාණසියං
 ඉසීපතනෙ මීගදයෙ අනුතතරං ධම්මචක්කං පචතතිතං
 අප්පතිවතතියං සමණේන වා බ්‍රාහ්මණේන වා දෙවෙන
 වා මාරෙන වා බ්‍රහ්මුතා වා කෙනචී වා ලොකස්මිනි.

අප්පමාණහානං දෙවානං සඤ්ඤං සුඤ්ඤං ආහස්සරා
 දෙවා සඤ්ඤමනුස්සාවෙසුං. එතං භගවතා බාරාණසියං

ඉසිපතනෙ මීගදයෙ අනුතතරං ධම්මවකකං පචතතිතං අප්පතිචතතියං සමණෙන වා බ්‍රාහ්මණෙන වා දෙවෙන වා මාරෙන වා බ්‍රහ්මුතා වා කෙනචී වා ලොකසමීනති.

ආහසාරානං දෙවානං සඤ්ඤං සුතවා පරිත්තසුභා දෙවා සඤ්ඤමනුසසාවෙසුං. එතං භගවතා බාරාණසීයං ඉසිපතනෙ මීගදයෙ අනුතතරං ධම්මවකකං පචතතිතං අප්පතිචතතියං සමණෙන වා බ්‍රාහ්මණෙන වා දෙවෙන වා මාරෙන වා බ්‍රහ්මුතා වා කෙනචී වා ලොකසමීනති.

පරිත්ත සුභානං දෙවානං සඤ්ඤං සුතවා අප්පමාණ සුභා දෙවා සඤ්ඤමනුසසාවෙසුං. එතං භගවතා බාරාණසීයං ඉසිපතනෙ මීගදයෙ අනුතතරං ධම්මවකකං පචතතිතං අප්පතිචතතියං සමණෙන වා බ්‍රාහ්මණෙන වා දෙවෙන වා මාරෙන වා බ්‍රහ්මුතා වා කෙනචී වා ලොකසමීනති.

අප්පමාණ සුභානං දෙවානං සඤ්ඤං සුතවා සුභකිණ්ඨකා දෙවා සඤ්ඤ මනුසසාවෙසුං. එතං භගවතා බාරාණසීයං ඉසිපතනෙ මීගදයෙ අනුතතරං ධම්මවකකං පචතතිතං අප්පතිචතතියං සමණෙන වා බ්‍රාහ්මණෙන වා දෙවෙන වා මාරෙන වා බ්‍රහ්මුතා වා කෙනචී වා ලොකසමීනති.

සුභකිණ්ඨකානං දෙවානං සඤ්ඤං සුතවා වෙහපඵලා දෙවා සඤ්ඤමනුසසාවෙසුං. එතං භගවතා බාරාණසීයං ඉසිපතනෙ මීගදයෙ අනුතතරං ධම්මවකකං පචතතිතං

අප්‍යතිවතතියං සමණෙන වා බ්‍රාහ්මණෙන වා දෙවෙන වා මාරෙන වා බ්‍රහ්මිනා වා කෙනචී වා ලොකසමීනති.

වෙහපඵලානං දෙවානං සද්දං සුතවා අචීහා දෙවා සද්දමනුස්සාවෙසුං. එතං භගවතා බාරාණසියං ඉසීපතනෙ මීගදයෙ අනුතතරං ධම්මචකකං පචතතිතං අප්‍යතිවතතියං සමණෙන වා බ්‍රාහ්මණෙන වා දෙවෙන වා මාරෙන වා බ්‍රහ්මිනා වා කෙනචී වා ලොකසමීනති.

අචීහානං දෙවානං සද්දං සුතවා අනප්පා දෙවා සද්දමනුස්සාවෙසුං. එතං භගවතා බාරාණසියං ඉසීපතනෙ මීගදයෙ අනුතතරං ධම්මචකකං පචතතිතං අප්‍යතිවතතියං සමණෙන වා බ්‍රාහ්මණෙන වා දෙවෙන වා මාරෙන වා බ්‍රහ්මිනා වා කෙනචී වා ලොකසමීනති.

අනප්පානං දෙවානං සද්දං සුතවා සුදස්සා දෙවා සද්දමනුස්සාවෙසුං. එතං භගවතා බාරාණසියං ඉසීපතනෙ මීගදයෙ අනුතතරං ධම්මචකකං පචතතිතං අප්‍යතිවතතියං සමණෙන වා බ්‍රාහ්මණෙන වා දෙවෙන වා මාරෙන වා බ්‍රහ්මිනා වා කෙනචී වා ලොකසමීනති.

සුදස්සානං දෙවානං සද්දං සුතවා සුදස්සී දෙවා සද්දමනුස්සාවෙසුං. එතං භගවතා බාරාණසියං ඉසීපතනෙ මීගදයෙ අනුතතරං ධම්මචකකං පචතතිතං අප්‍යතිවතතියං සමණෙන වා බ්‍රාහ්මණෙන වා දෙවෙන වා මාරෙන වා බ්‍රහ්මිනා වා කෙනචී වා ලොකසමීනති.

සුදස්සීනං දෙවානං සද්දං සුතවා අකණ්ඨකා දෙවා

සඤ්ජනසංඝාතවෙසුං. එතං භගවතා ඛාරාණසීයං ඉසිපතනෙ මීගදයෙ අනුතතරං ධම්මචක්ඛං පචතතිතං අප්පතිචතතියං සමණෙන වා බ්‍රාහ්මණෙන වා දෙවෙන වා මාරෙන වා බ්‍රහ්මිනා වා කෙනචී වා ලොකස්මිනි.

ඉති හ තෙන බණෙන තෙන මුහුතෙන, යාව බ්‍රහ්මලොකා සඤ්ඤ අබහුගහකද්දී. අයකදව දසසහසසී ලොකධාතු සධකමපි: සමපතමපි, සමපවෙධී. අප්පමාණො ච උලාරො ඔභාසො ලොකෙ පාතුරහොසී, අතිකකමම දෙවානං දෙවානුභාවනි.

අඵ බො භගවා උදනං උදනෙසී: අකද්දසී චත හො කොණඩකද්දි! අකද්දසී චත හො කොණඩකද්දිති. ඉති'හි දං ආයස්මතො කොණඩකද්දස්ස අකද්දකොණඩකද්දහෙවච නාමං අහොසී ති.

23. මහාසමය සුතං

එචං මෙ සුතං, එකං සමයං භගවා සකෙකසු වීහරති කපිලවත්ථුසමී. මහාවනෙ මහතා භික්ඛු සධෙසන සද්ධිං පකදව මතෙතති භික්ඛුසතෙති සබ්බෙහෙව අරහතෙතති. දසභි ච ලොකධාතූහි දෙවතා යෙහුයෙත සනිපතිතා හොති භගවතං දස්සනාය භික්ඛු සධස්කදව.

අඵ බො චතුත්තං සුද්ධාවාස කාසීකාතං දෙවානං එතදහොසී: අයං බො භගවා සකෙකසු වීහරති කපිලවත්ථුසමී. මහාවනෙ, මහතා භික්ඛුසධෙසන සද්ධිං

පකඳව මනෙතනි හිකඛුසතෙහි සබ්බෙහෙව අරහතෙතනි,
දසනි ව ලොකධාතුහි දෙවතා යෙහුයෙත සනතිපනිතා
හොනති හගවනතං දසසනාය හිකඛු සධසකඳව, යනනුහ
මයමපි යෙන හගවා තෙනුපසධකමෙය්‍යාම උපසධකමීතවා
හගවතො සනතිකෙ පච්චකගාථං භාසෙය්‍යාමාති.

අථ බො තා දෙවතා සෙය්‍යථාපී නාම බලවා
පුරිසො සමමිකඳ්දනං වා බාහං පසාරෙය්‍ය පසාරිතං වා
බාහං සමමිකඳ්දය්‍ය, එවමෙවං සුදධාවාසෙසු දෙවෙසු
අනතරහිතා හගවතො පුරතො පාතුරහංසු.

අථ බො තා දෙවතා හගවනතං අභිවාදෙතවා
එකමනතං අධ්‍යංසු, එකමනතං ධීතා බො එකා දෙවතා
හගවතො සනතිකෙ ඉමං ගාථං අභාසි:

මහාසමයො පචනසමී - දෙවකායා සමාගතා
ආගතමහ ඉමං ධම්මසමයං - දකඛිතායෙ
අපරාජිතසධසනති.

අථ බො අපරා දෙවතා හගවතො සනතිකෙ ඉමං
ගාථං අභාසි:

තත්‍ර හිකඛවො සමාදහංසු - විතතං
අනතතො උජ්ජකමකංසු
සාරථීව තෙනනාති ගහෙතවා - ඉන්ද්‍රියාති
රකඛනති පණ්ඩිතාති

අථ බො අපරා දෙවතා හගවතො සනතිකෙ ඉමං
ගාථං අභාසි:

ජෙතවා බිලං ජෙතවා පලිසං - ඉන්ද්‍රබිලං
උභාවච මනෙජා,

තෙ වරන්ති සුද්ධා වීමලා - චක්‍රමනා

සුදනනා සුසුනාගාති.

අඵ බො අපරා දෙවනා හගවනො සන්තිකෙ ඉමං ගාථං අභාසි:

යෙ කෙච්චි බුද්ධං සරණං ගතාසෙ - න තෙ ගමීසාන්ති අපායං

පහාය මානුසං දෙහං - දෙවකායං

පරිපුරෙසාන්තිති.

අඵ බො හගවා හික්ඛු ආමනෙතසි: යෙහුයෙහන හික්ඛවෙ දසසුලොකධාතුසු දෙවනා සන්තිපතිනා තථාගතං දසසනාය හික්ඛසට්ඨකදව:

යෙච්චි තෙ හික්ඛවෙ අහෙසුං අතිතමද්ධානං අරහනො සමමා සම්බුද්ධා. තෙසමච්චි හගවනනානං එතපරමායෙව දෙවනා සන්තිපතිනා අහෙසුං, සෙය්‍යථාපි මඤ්ඤං එතරහි: යෙච්චි තෙ හික්ඛවෙ හවීසසන්ති අනාගතමද්ධානං අරහනො සමමා සම්බුද්ධා. තෙසමච්චි හගවනනානං එතපරමායෙව දෙවනා සන්තිපතිනා හවීසසන්ති. සෙය්‍යථාපි මඤ්ඤං එතරහි. ආචිකඛිසසාමී හික්ඛවෙ දෙවකායානං නාමාති, කිත්තසීසසාමී හික්ඛවෙ දෙවකායානං නාමාති, දෙසෙසසාමී හික්ඛවෙ දෙව කායානං නාමාති නං සුණාථ සාධුකං මනසි කරොථ, හාසීසසාමීති. එවමහනෙති බො තෙ හික්ඛු හගවනො පච්චසොසාසුං. හගවා එතදවොච:

සිලොක මනුකසසාමී - යතථ හුමමා තදසසිනා

යෙ සිනා ගිරිගඛාරං - පහිතනනා සමාහිනා

පුථු සීතාව සලලිණා - ලොමහංසාහි සමහුනො.

ඔදනමනසා සුද්ධා - විසසනන මනාවීලා.
 භීයෝ පකථසනෙ කද්‍රවා - වනෙ කාචීලව්‍යථවෙ
 තනො ආමනනසී සන්වා - සාවකෙ සාසනෙ රනෙ
 දෙවකායා අභිකකනනා - නෙ විජානාථ භිකබවො
 නෙ ච ආතපපමකරුං - සුන්වා බුද්ධසා සාසනං
 තෙසං පාතුරහු කදණං - අමනුසාන දසානං
 අපෙපකෙ සනමද්දකචුං - සහසසං අථ සනනතිං.
 සනං එකෙ සහසානං - අමනුසානමද්දසුං
 අපෙපකෙ නනනමද්දකචුං - දියා සබ්බා චුටා අහු
 තකථව සබ්බං අභිකද්දස - වචකභීන්වාන වකචුමා
 තනො ආමනනසී සන්වා - සාවකෙ සාසනෙ රනෙ
 දෙවකායා අභිකකනනා - නෙ විජානාථ භිකබවො
 යෙ වො' හං කිත්තසීසාමී - ගිරාභි අනුපුබ්බසො
 සනන සහසසා යකබා - හුමමා කාචීලව්‍යථවා
 ඉදධිමනො ජුභිමනො - වණණවනො යසසසිනො
 මොදමානා අභිකකාමුං - භිකචුනං සමීතිං වනං
 ජසහසසා හෙමවනා - යකබා නානනවණණීනො
 ඉදධිමනො ජුභිමනො - වණණවනො යසසසිනො
 මොදමානා අභිකකාමුං - භිකචුනං සමීතිං වනං
 සානාගිරා තිසහසසා - යකබා නානනවණණීනො
 ඉදධිමනො ජුභිමනො - වණණවනො යසසසිනො
 මොදමානා අභිකකාමුං - භිකචුනං සමීතිං වනං.
 ඉට්ඨවනෙ සොලස සහසසා - යකබා නානනවණණීනො
 ඉදධිමනො ජුභිමනො - වණණවනො යසසසිනො

මොදමානා අභිකතාමුං - භික්ඛුනං සමීතිං වනං.

වෙසසාමිතනා පකඳවසනා - යකඛා නානත්තවණ්ණේනො

ඉදධිමනො ජුතිමනො - වණ්ණවනො යසසසිනො

මොදමානා අභිකතාමුං - භික්ඛුනං සමීතිං වනං.

කුමභිරො රාජගහිකො - වෙසුලලසස තිවෙසනං

භියො නං සතසහසසං - යකඛානං පසිරුපාසති

කුමභිරො රාජගහිකො - සොපාග සමීතිං වනං.

සුරිමකඳව දිසං රාජා - ධනරඨො නං පසාසති

ගතධබ්බානං ආධිපති - මහාරාජා යසසසි සො

සුතතාපි තසස බහවො - ඉන්දනාමා මහබ්බලා

ඉදධිමනො ජුතිමනො - වණ්ණවනො යසසසිනො

මොදමානා අභිකතාමුං - භික්ඛුනං සමීතිං වනං.

දකඛිණකඳව දිසං රාජා - විරුලො නං පසාසති

කුමහණධානං ආධිපති - මහාරාජා යසසසි සො

සුතතාපි තසස බහවො - ඉන්දනාමා මහබ්බලා

ඉදධිමනො ජුතිමනො - වණ්ණවනො යසසසිනො

මොදමානා අභිකතාමුං - භික්ඛුනං සමීතිං වනං.

පච්ඡමකඳව දිසං රාජා - විරුපකො නං පසාසති

නාගානං ආධිපති - මහාරාජා යසසසි සො

සුතතාපි තසස බහවො - ඉන්දනාමා මහබ්බලා

ඉදධිමනො ජුතිමනො - වණ්ණවනො යසසසිනො

මොදමානා අභිකතාමුං - භික්ඛුනං සමීතිං වනං.

උත්තරකඳව දිසං රාජා - කුචෙරො නං පසාසති

යකඛානං ආධිපති - මහාරාජා යසසසි සො.

පුත්තනාපි තසස බහවො - ඉන්දනාමා මහබ්බලා
ඉද්ධිමනො ජුතිමනො - චණ්ණචනො යසසසිනො
මොදමානා අභිකකාමුං - භික්ඛුනං සමීතිං චනං.

පුරිමං දීසං ධනරට්ඨො - දකඛිණෙන විරුලහකො
පචජ්ඣෙන විරුපකො - කුචෙරො උත්තරං දීසං
චනනාරො නෙ මහාරාජා - සමනනා චතුරො දීසා
දඤ්ඤමානා අධ්ඨංසු - චනෙ කාපිලච්චවෙ.

නෙසං මායාවිනො දසා-ආගු චකචතිකා සයා
මායා කුට්ඨෙණ්ඩු චෙට්ඨෙණ්ඩු - විට්ඨච චිට්ඨවො සහ
චකචනො කාමසෙට්ඨො ච - තිත්තසණ්ඩු නිසණ්ඩුච
පනාදෙ මපමකෙඤ්ඤ ච - දෙවසුනො ච මානලී.
විත්තසෙනො ච ගතධබ්බො-නලො රාජා ජනෙසහො
ආගු පකචසිබ්බො චෙච - තිමබිරු සුරියචචචසා.

චනෙ චකෙඤ්ඤ ච රාජානො - ගතධබ්බො සහ රාජුති
මොදමානා අභිකකාමුං - භික්ඛුනං සමීතිං චනං.

අථාගු නාහසා නාගා - වෙසාලා සහ තච්ඡකා
කමබ්බසසනරා ආගු - පායාගා සහ කුතිභි
යාමුනා ධනරට්ඨො ච - ආගු නාගා යසසසිනො
චරාචණො මහානාගො සොපාග සමීතිං චනං.

යෙ නාගරාජෙ සහසා භරනති
දිබ්බො දීජා පකඛි විසුදධචකඛු
චෙහාසයා නෙ චනමජ්ඣධපනනා
විත්තා සුපණ්ණො ඉති නෙසං නාමාති.
අහසං නද නාගරාජානමාසි

සුපණණතො බෙමමකාසී බුද්ධො
සණ්ඨාහි වාචාහි උපව්භයනතා
නාගා සුපණණා සරණමගංසු බුද්ධං.
ජිකා වජිරහතෙඵන - සමුද්දං අසුරා සිතා
භාතරො වාසවසෙසතෙ - ඉදධිමනො යසසසිනො
කාලකකද්දා මහාහිංසා - අසුරා දනවෙසසා
වෙපචිතති සුචිතති ච - පහාරාදෙ නමුචි සහ.
සනකදව බලිපුත්තානං - සබ්බෙ වෙරොච නාමකා
සනතයහිතවා බලිං සෙනං - රාහුභඤ්චුපාගමුං
සමයොදති භඤ්ඤෙන - හිකචුනං සමීතිං චනං.
ආපො ච දෙවා පඨවී ච-තෙජො වායො තදගමුං
වරුණා වාරුණා දෙවා - සොමො ච යසසා සහ.
මෙනකාරුණා කාසිකා - ආගු දෙවා යසසසිනො
දසෙතෙ දසධාකායා - සබ්බෙ නානතත චණ්ණිනො
ඉදධිමනො ජුතීමනො චණ්ණචනො යසසසිනො
මොදමානා අහිකකාමුං හිකචුනං සමීතිං චනං.
වෙණහු ච දෙවා සහලී ච - අසමා ච දුවෙ යමා
චනදසසුපතිසා දෙවා - චනදමාගු පුරකඛතවා
සුරියසසුපතිසා දෙවා - සුරියමාගු පුරකඛතවා
නකඛතාහි පුරකඛතවා - ආගු මනදවලාහකා
වසුනං වාසවො සෙට්ඨො - සකකා'පා'ග පුරිතදෙද
දසෙතෙ දසධා කායා - සබ්බෙ නානතතචණ්ණිනො
ඉදධිමනො ජුතීමනො - චණ්ණචනො යසසසිනො
මොදමානා අහිකකාමුං - හිකචුනං සමීතිං චනං.

අථාගු සහභූ දෙවා - ජලමග්ගි සීඛාරී ව
අර්ථකා ව රොජා ව - උමමාපුපභිභාසිනො
වරුණා සහධමමා ව - අවචුතා ව අනෙජකා
සුලෙය්‍ය රුවීරා ආගු - ආගු වාස වනෙසිනො
දසෙනෙ දසධා කායා - සබ්බෙ නානත්තවණ්ණිනො
ඉද්ධිමනො ජුතිමනො - වණ්ණවනො යසස්සිනො
මොදමානා අභිකකාමුං - භික්ඛුනං සමීතිං වනං.
සමානා මහාසමානා - මානුසා මානුසුත්තමා
බ්බ්බාපදුසිකා ආගු - ආගු මනොපදුසිකා
අථාගු හරයො දෙවා - යෙ ව ලොභිතවාසිනො
පාරගා මහාපාරගා - ආගු දෙවා යසස්සිනො
දසෙනෙ දසධා කායා - සබ්බෙ නානත්තවණ්ණිනො
ඉද්ධිමනො ජුතිමනො - වණ්ණවනො යසස්සිනො
මොදමානා අභිකකාමුං - භික්ඛුනං සමීතිං වනං.
සුකකා කරුමහා අරුණා - ආගු වෙසනසා සහ
මදනගයහා පාමොකවා - ආගු දෙවා විචකඛණා
සද මනනා භාරගජා - මීසසකා ව යසස්සිනො
ඵනයං ආග පජ්ජනෙනා - යො දිසා අභිවසාති
දසෙනෙ දසධා කායා - සබ්බෙ නානත්තවණ්ණිනො
ඉද්ධිමනො ජුතිමනො - වණ්ණවනො යසස්සිනො
මොදමානා අභිකකාමුං - භික්ඛුනං සමීතිං වනං.
බෙමීයා භුසිතා යාමා - කථකා ව යසස්සිනො
ලමබිතකා ලාමසෙධා - ජොතිතාමා ව ආසවා
තිමමාණරතිනො ආගු - අථාගු පරතිමමිතා

දසෙතෙ දසධා කායා - සබ්බො නානත්තවණ්ණීනො
 ඉද්ධිමනො ජුතිමනො - වණ්ණවනො යසසසිනො
 මොදමානා අභිකතාමුං - භික්ඛුනං සමීතිං වනං.
 සධෙධතෙ දෙවනිකායා - සබ්බො නානත්තවණ්ණීනො
 නාමවසෙත ආගතදසුං - යෙ වතෙතද සද්දිසා සහ
 පවුතථජාතිං අබ්ලං - මසතිණ්ණමනාසවං
 දකෙබ්බොසතරං නාගං - වතදතථ අසිනාතිගං.
 සුබ්බමා පරමනො ව - පුතතා ඉද්ධිමනො සහ
 සනංකුමාරො තිසෙත ව - සොපාග සමීතිං වනං.
 සහසසං බ්බහමලොකානං - මහාබ්බහමාහිතිට්ඨති
 උප්පනො ජුතිමනො - භිසමාකායො යසසසිසො.
 දසෙතථ ඉසසරා ආගු - පච්චෙක වසවතීනො
 තෙසතථ මජ්ඣමනො ආග - භාරිනො පරිවාරිනො.
 තෙ ව සබ්බො අභිකතනො-ස ඉතෙද දෙවෙ සබ්බහමකෙ
 මාරසෙනා අභිකතාමී - පසස කණ්ණසා මතදියං.
 එථ ගණ්ණථ බ්බතථ - රාගෙන බ්බතමතථු වෙ
 සමනා පරිවාරෙථ - මා වො මුතථිතථ කොචිතං.
 ඉති තතථ මහාසෙනො - කණ්ණසෙනං අපෙසසී
 පාණීනා ඵලමාහව්ව - සරං කතවාත හෙරවං.
 යථා පාචුසාකො මෙසො - ඵතයනො සවිජ්ජකො
 තද සො පච්චුදවතී - සංකුදො අසයංවසී.
 තතථ සබ්බං අභිකතදය - වචකචිතවාත චකබ්බමා
 තනො ආමනතසී සතථා - සාවකෙ සාසනෙ රතෙ.

මාර්සෙනා අභිකකතා - තෙ විජානාථ හිකබවො
 තෙ ච ආතසා මකරුං - සුභවා බුදධසස සාසනං.
 විතරාගෙ භපකකාමුං - තෙසං ලොමමපි ඉකදප්පුං.
 සබ්බෙ විජිත සධගාමා - භයානිතා යසසසිනො
 මොදනති සහ භුතෙහි සාවකා තෙ ජනෙසුතා ති.

24. ආලවකසුතං

එවං මෙ සුතං, එකං සමයං භගවා ආලවියං
 විහරති ආලවකසස සකබසස භවතෙ, අඵ බො
 ආලවකො යකොබා යෙන භගවා තෙනුපසධකමී
 උපසධකමීභවා භගවතං එතදවොච.

නිකබම සමණෝති, සාධාචුසෝති භගවා නිකබමී.
 පවිස සමණෝති, සාධාචුසෝති භගවා පාවිසි, දුතියමපි
 බො ආලවකො යකොබා භගවතං එතදවොච, නිකබම
 සමණෝති, සාධාචුසෝති භගවා නිකබමී, පවිස සමණෝති,
 සාධාචුසෝති භගවා පාවිසි, තතියමපි බො ආලවකො
 යකොබා භගවතං එතදවොච, නිකබම සමණෝති,
 සාධාචුසෝති භගවා නිකබමී, පවිස සමණෝති, සාධාචුසෝති
 භගවා පාවිසි.

චතුතඵමපි බො ආලවකො යකොබා භගවතං
 එතදවොච, නිකබම සමණෝති, තබවිභං ආචුසො

තිකබ්බිසාමී, යනෙත කරණීයං තං කරොහිති.

පකඤ්ඤාං තං සමණ පුච්ඡසසාමී සචෙ මෙ න ව්‍යාකර්සසසී, චිත්තං වා නෙ බ්බිසාමී, හදයං වා නෙ ඵාලෙසසාමී, පාදෙසු වා ගහෙනවා පාරගඛගායං බ්බිසාමීති.

නබ්බාහනනං ආච්චසො පසසාමී සදෙවකෙ ලොකෙ සමාරකෙ සබ්බහමකෙ සසාමණව්‍යාහමණීයා පජාය සදෙව මනුසාය යො මෙ චිත්තං වා බ්බෙසස හදයං වා ඵාලෙසස පාදෙසු වා ගහෙනවා පාරගඛගාය බ්බෙසස, අපි ච තචං ආච්චසො පුච්ඡ යදකඛබ්බිති.

අඵ බො ආලවකො යකො හගවනනං ගාථාය අජකඛගාසී:

1. කිංසුඛ චිත්තං පුරිසසස සෙට්ඨං
 කිංසු සුචිණේණා සුබමාවහාති
 කිංසු හචෙ සාධුතරං රසානං
 කඵං ජ්චිං ජ්චිතමාහු සෙට්ඨනති.
2. සදධි' ධ චිත්තං පුරිසසස සෙට්ඨං
 ධමෙමා සුචිණේණා සුබමාවහාති
 සච්චං හචෙ සාධුතරං රසානං
 පකඤ්ඤජ්චිං ජ්චිතමාහු සෙට්ඨනති.
3. කඵංසු තරති ඔසං - කඵංසු තරති අණණචං
 කඵංසු දුකඛං අචෙට්ඨති - කඵංසු පරිසුජකඛති.
4. සදධාය තරති ඔසං - අප්පමාදෙන අණණචං
 විරියෙන දුකඛං අචෙට්ඨති පකඤ්ඤ පරිසුජකඛති.

5. කථංසු ලභතෙ පකද්දං - කථංසු විතදතෙ ධනං
කථංසු කිතතිං පපොති - කථං මිතනාති ගතථති
අසමා ලොකා පරං ලොකං-කථං පෙවච න සොචති.
6. සද්දහානො අරහතං - ධම්මං නිබ්බාණපතතිසා
සුසුසා ලභතෙ පකද්දං - අපමනෙනා විචකඛණො.
7. පනිරූපකාරී ධුරවා - උට්ඨානා විතදතෙ ධනං
සවෙච න කිතතිං පපොති - දදං මිතනාති ගතථති.
8. යසොතෙ චතුරො ධම්මා - සද්ධස්ස සරමෙසිතො
සචං ධම්මො ධීති චාගො-ස වෙ පෙචච න සොචති.
9. ඉධික අකෙද්දපි පුට්ඨස්සු - පුට්ඨසමණබ්‍රාහ්මණේ
යදී සචවා දමා චාගා-බ්‍රහ්මා භීයො නවිජජති.
10. කථනනු' දති පුච්චෙසයං පුට්ඨ සමණබ්‍රාහ්මණේ
සො'හං අජජ පජානාමි-සො ච'හොවා සමපරාසිකො.
11. අනථාය ච න මෙ බුද්ධො - වාසායාලවිමාගමා
සො'හං අජජ පජානාමි - යනථ දිනනං මහස්සලං.
12. සො අහං විචරිස්සාමි - ගාමා ගාමං පුරා පුරං,
නමස්සමානො සමබ්බදං - ධම්මස්ස ච සුධම්මතතති.

එවං වනවා ආලචනො යකො හගචනං එතදවොච:
අභිකකනනං හො ගොතම, අභිකකනනං හො ගොතම,
සෙය්‍යථාපි හො ගොතම, නිකකුජ්ජිතං වා උකකුජ්ජෙය්‍ය,
පට්ඨජනනං වා විචරෙය්‍ය, මුලුසස වා මගගං
ආවිකෙඛය්‍ය, අනධකාරෙ වා තෙලපජ්ජොතං ධාරෙය්‍ය
චකබ්‍රමනො රූපානි දකඛිතතීති. එවමෙවං හොතා

ගෝතමෙන අනෙක පරියායෙන ධම්මො පකාසිතො,
එසා'හං භගවතං ගෝතමං සරණං ගච්ඡාමි ධම්මකදව
හික්ඛු සධ්දසකදව, උපාසකං මං භවං ගෝතමො ධාරෙතු
අජ්ජනග්ගෙ පාණ්ණපෙනං සරණං ගතන්ති.

25. කසිභාරද්වාපසුතං.

එවං මෙ සුතං, එකං සමයං භගවා මගධෙසු
වීහරති දකඛිණා ගිරිසමී. එකනාලායං බ්‍රාහ්මණගාමෙ.
තෙන බො පන සමයෙන කසිභාරද්වාපසු බ්‍රාහ්මණසස
පකදව මනනාති නධගලසතාති පසුතතාති හොන්ති
වප්පකාලෙ.

අඵ බො භගවා සුබ්බණ්හසමයං නිවාසෙත්වා
පතතච්චරමාදය යෙන කසිභාරද්වාපසු බ්‍රාහ්මණසස
කමමනෙතා තෙනුපසධකමී. තෙන බො පන සමයෙන
කසිභාරද්වාපසු බ්‍රාහ්මණසස පර්වෙසනා වතතති. අඵ
බො භගවා යෙන පර්වෙසනා තෙනුපසධකමී,
උපසධකමීත්වා එකමතනං අධ්ධාසී.

අදදසා බො කසිභාරද්වාපො බ්‍රාහ්මණො භගවතනං
සිණ්ඩාය ධීතං, දීසවාන භගවතනං එතදවොච: අහං බො
සමණ කසාමී ච වපාමී ච කසීත්වා ච වජීත්වා ච
ගුකදභිමී තවමපි සමණ කසස්සුච වපස්සු ච කසීත්වා ච

වපිනවා ව භුක්ඤ්ඤාති. අහමපි බො බ්‍රාහ්මණ කසාමීච
වපාමීච කසීනවා ව වපිනවා ව භුක්ඤ්ඤාමිති.

න බො පන මයං පසසාම හොතො ගොතමසස
සුභං වා නඩගලං වා ඵාලං වා පාවනං වා බලිවද්දෙ
වා, අඵ ව පන භවං ගොතමො ඵවමාහ: අහමපි බො
බ්‍රාහ්මණ කසාමී ච වපාමී ච කසීනවාච වපිනවා ව
භුක්ඤ්ඤාමිති. අඵ බො කසීභාරද්වාජො බ්‍රාහ්මණො
භගවතං ගාථාය අජ්ඣධනාසී:

1. කසසකො පටිජානාසී - න ව පසසාම තෙ කසීං
කසීං නො ඥාතො බ්‍රහ්මි-යථා ජාතෙමුතෙ කසීං ති
2. සද්ධා බීජං නපො චුට්ඨී - පක්ඤ්ඤ මෙ සුභනඩගලං
භිරි ඊසා මනො යොතනං - සති මෙ ඵාලපාවනං.
3. කායගුණො වචිගුණො - ආභාරෙ උදරෙ යනො
සවචං කරොමී නිද්දනං - යොරවචං මෙ පමොවනං.
4. චිරියං මෙ ධුරධොරසනං - යොගකෙමාධිවාහනං
ගවජති අනිවතතනං - යඤ්ච ගතභවා න සොචති.
5. ඵවමෙසා කසී කධ්වා - සා හොති අමනස්ඵලා
ඵතං කසීං කසීනවාන - සබ්බද්ධකවා පමුච්චති.

අඵ බො කසීභාරද්වාජො බ්‍රාහ්මණො මහතී යා
කංසපානීයා පායාසං වඩ්ඪෙතවා භගවතො උපනාමෙසී
භුක්ඤ්ඤා භවං ගොතමො පායාසං, කසසකො භවං යං

හි හවං ගොතමො අමතඵලං කසිං කසතීති.

6. ගාථාභිගීතං මෙ අභොජනෙය්‍යං
සමපසානං බ්‍රාහ්මණ්‍යෙ සෙ ධමමො
ගාථාභිගීතං පනුදන්ති බුද්ධා
ධමමෙ සති බ්‍රාහ්මණ්‍යෙ චුතතිරෙසා.

7. අනෙදකදන් ච කෙටලීන් මහෙසිං
බීණාසවං කුකකුචච චූපසන්තං
අනෙතන් පානෙත උපධ්වහසුසු
බෙතන් හි තං සුනදකදපෙබසා හොතීති.

අඵ කසා වාහං හො ගොතම ඉමං පායාසං දමමීති.
නබ්වාහන්තං බ්‍රාහ්මණ්‍යෙ පසාමී සදෙටතෙ ලොකෙ
සමාරතෙ සබ්‍රහ්මකෙ සසාමණ්‍යබ්‍රාහ්මණීයා පජාය සදෙට
මනුසාය යසා සො පායාසො භුතො සමමා පරිනාමං
ගවෙජය්‍ය අනදකදන් නථාගතසා වා නථාගත සාචකසා
වා, තෙතහි හවං බ්‍රාහ්මණ්‍යෙ නං පායාසං අප්‍යහරිතෙ වා
ජබෙවහි, අප්‍යාණතෙ වා උදකෙ ඔපිලාපෙහිති.

අඵ බො කසිහාරද්වාජො බ්‍රාහ්මණො නං පායාසං
අප්‍යාණතෙ උදකෙ ඔපිලාපෙසි. අඵ බො සො පායාසො
උදකෙ පකඛිතො විච්චිවායති විච්චිවායති සනඬුපායති
සමපඬුපායති. සෙය්‍යථාපි නාම ථාලො දිවසසන්තතො
උදකෙ පකඛිතො විච්චිවායති විච්චිවායති සනඬුපායති

සමපඬුපායනි, එවමෙව සො පායාසො උදකෙ
පකඛිනෙතා විච්චිවායනි විච්චිවායනි සපඬුපායනි
සමපඬුපායනි.

අඵ බො කසීභාරදවාපො බ්‍රාහමණො සංවීගො
ලොමහට්ඨජාතො සෙන හගවා තෙත්‍රසසඩකමී,
උපසඩකමීතවා හගවතො පාදෙසු සිරසා නිපතිතවා
හගවනතං එතදවොච:

අභිකකනතං හො ගොතම, අභිකකනතං හො ගොතම,
සෙය්‍යථාපී හො ගොතම, නිකකුජ්ජිතං වා උකකුජ්ජය්‍ය,
පට්චජනතං වා විචරෙය්‍ය, මුලහසස වා මගගං
ආවිකෙබය්‍ය, අනධකාරෙ වා තෙල පජේජාතං ධාරෙය්‍ය
චකචුමනො රූපානි දකඛිනි, එවමෙවං හොතා
ගොතමෙන අනෙකපරියාසෙන ධමො පකාසිතො, එසාහං
හගවනතං ගොතමං සරණං ගචජාමී ධමමකදච
භිකචුසඩසකදච, ලහෙය්‍යාමහං හොතො ගොතමසස
සනතිකෙ පබ්බජ්ජං, ලහෙය්‍යං උපසමපදනි, අලුඵ, බො
කසීභාරදවාපො බ්‍රාහමණො හගවතො සනති කෙ
පබ්බජ්ජං, අලුඵ උපසමපදං.

අචිරූපසමපනො බො පනායසමා භාරදවාපො එතො
චුපකට්ඨො අපපමනො ආනාපී පභිතනො වීහරනො
න විරසෙය්‍යචයසසථාය කුලපුතතා සමමදෙව අගාරසමා
අනගාරියං පබ්බජනි තදත්‍රනතරං බ්‍රහමචරියපරියොසානං
දිට්ඨව ධමෙම සයං අභිකදකද සචජ්කතවා උපසමපජ්ජ

වීහාසී, බීණා ජාති වුසිතං බුහමචරියං කතං කරණීයං
නා පරං ඉතථනනායාති, අබහකඤ්ඤසී අකඤ්ඤතරො ච බො
පනායසමා භාරදවාපො අරහතං අහොසීති.

26. පරාභවසුතනං

එවං මෙ සුතං, එකං සමයං භගවා සාවතථීයං
විහරති ජේතවනෙ අනාථපිණ්ඩිකස්ස ආරාමෙ. අථ බො
අකඤ්ඤතරා දෙවතා අභිකකනතාය රතතියා
අභිකකනතවණණා කෙටලකප්පං ජේතවනං ඔභාසෙතවා
යෙන භගවා තෙනුපසඩකමී උපසඩකමීතවා භගවනනං
අභිවාදෙතවා එකමනනං අධ්‍යාසී. එකමනනං යීතා බො
සා දෙවතා භගවනනං ගාථාය අප්ඤ්ඤාසී:

1. පරාභවනනං පුරියං - මයං පුච්ඡාම ගොතමං
භගවනනං පුච්ඡු මාගමම කිං - පරාභවනො මුඛං.
2. සුච්ඡානො භවං හොති - සුච්ඡානො පරාභවො
ධම්මකාමො භවං හොති - ධම්මදෙසසී පරාභවො.
3. ඉති හෙනං ච්ඡානාම - පයමො සො පරාභවො
දුතියං භගවා බුද්ධි - කිං පරාභවනො මුඛං.
4. අසනනස්ස පියා හොතති - සහෙන න කුරුතෙ පියං
අසනං ධම්මං රොචෙති - තං පරාභවනො මුඛං.
5. ඉති හෙනං ච්ඡානාම - දුතියො සො පරාභවො
තතියං භගවා බුද්ධි - කිං පරාභවනො මුඛං.

6. නිදුසිලි සහසිලි - අනුධානා ව යො නරො
අලසො කොටපකඤ්ඤො - නං පරාභවතො මුඛං.
7. ඉති හෙතං විජානාම - නතිසො සො පරාභවො
චතුස්සං භගවා බුද්ධි - කිං පරාභවතො මුඛං.
8. යො මානරං වා පිතරං වා-ජිණ්ණකං ගතයොබ්බතං
පහුසනො න භරති - නං පරාභවතො මුඛං.
9. ඉති හෙතං විජානාම - චතුස්සො සො පරාභවො
පකඨමං භගවා බුද්ධි - කිං පරාභවතො මුඛං.
10. යො බ්‍රාහ්මණං වා සමණං වා - අකඤ්ඤං වාපි චණ්ඩබ්බතං
මුසාවාදෙන චකෙඨති - නං පරාභවතො මුඛං.
11. ඉති හෙතං විජානාම - පකඨමො සො පරාභවො
ජට්ඨමං භගවා බුද්ධි - කිං පරාභවතො මුඛං.
12. පහුතථිනො පුරිසො සභිරකෙඤ්ඤ සහොජනො
ඵකො භුකඤ්ඤි සාදුති - නං පරාභවතො මුඛං.
13. ඉති හෙතං විජානාම - ජට්ඨමො සො පරාභවො
සතතමං භගවා බුද්ධි කිං පරාභවතො මුඛං.
14. ජාතිජඨදොධා ධනජඨදොධා - ගොතතජඨදොධා ව යො නරො
සකඤ්ඤතිං අතිමකෙඤ්ඤති - නං පරාභවතො මුඛං.
15. ඉති හෙතං විජානාම - සතතමො සො පරාභවො
අට්ඨමං භගවා බුද්ධි - කිං පරාභවතො මුඛං.
16. ඉප්ඵිධුනො සුරාධුනො - අකඛ්ඵුනො ව යො නරො
ලදධං ලදධං විනාසෙති - නං පරාභවතො මුඛං.
17. ඉති හෙතං විජානාම - අට්ඨමො සො පරාභවො
නවමං භගවා බුද්ධි - කිං පරාභවතො මුඛං.

- 18. සෙහි දරෙහිසනතුටෙහි - වෙසියාසු පදිසානි
දිසානි පරදරෙසු - නං පරාහවතො මුඛං.
- 19. ඉති හෙනං විජානාම - නවමො සො පරාහවො
දසමං භගවා බුද්ධි - කිං පරාහවතො මුඛං.
- 20. අනිතයොබ්බතො පොසො - ආතෙහි නිමබරුප්ඵනිං
තසසා ඉසාසා න සුපති - නං පරාහවතො මුඛං.
- 21. ඉති හෙනං විජානාම - දසමො සො පරාහවො
ඵකාදසමං භගවා බුද්ධි - කිං පරාහවතො මුඛං.
- 22. ඉතථි සොණඨිං විකිරණීං - පුරිසං වාපි තාදිසං
ඉසාරියසමිං යපාපෙති - නං පරාහවතො මුඛං.
- 23. ඉති හෙනං විජානාම - ඵකාදසමො සො පරාහවො
ඵවාදසමං භගවා බුද්ධි - කිං පරාහවතො මුඛං.
- 24. අප්පහොගො මහාතණොහා බන්තිසෙ ජායතෙ කුලෙ.
සො ච රජජං පතඵයති - නං පරාහවතො මුඛං.
- 25. එතෙ පරාහවෙ ලොකෙ - පණ්ඨිතො සමවෙකඛිය
අරියො දසානසමපනො - ස ලොකං භජතෙ සිවන්ති.

27. අග්ගිකභාරද්වාර (වසල) සුතං

එවං මෙ සුතං, එකං සමයං භගවා සාවනථීයං විහරති ජෙනවතෙ අනාඵපිණ්ඨිකසස ආරාමෙ. අඵ ඛො භගවා පුබ්බණ්ඨාසමයං නිවාසෙතවා පතතථිවරමාදය සාවනථීයං පිණ්ඨාය පාවිසි.

තෙන බො පන සමයෙන අග්ගිකභාරද්වාර්ථසස
බ්‍රාහ්මණස්ස නිවෙසනෙ අග්ගි පජ්ජලිතො හොති ආහුති
පගගතිතා.

අඵ බො හගවා සාවනථීයං සපදනං ජිණධාය
වරමානො යෙන අග්ගිකභාරද්වාර්ථසස බ්‍රාහ්මණස්ස
නිවෙසනං තෙත්‍රපසධිකම්. අඤ්ඤා බො අග්ගිකභාරද්වාර්ථො
බ්‍රාහ්මණො හගවන්තං දුරතොච ආගච්ඡන්තං, දිස්වාන
හගවන්තං එතදවොච: "තත්‍රෙ ච මුණ්ඩක, තත්‍රෙ ච
සමණක, තත්‍රෙ ච වසලක තිට්ඨාහී"ති.

එවං චූතෙන හගවා අග්ගිකභාරද්වාර්ථං බ්‍රාහ්මණං
එතදවොච: "ජානාසී පන තචං බ්‍රාහ්මණ වසලං වා
වසලකරණෙ වා ධම්මෙ"ති. "තඛවාහං හො ගොතම
ජානාමී වසලං වා වසලකරණෙ වා ධම්මෙ. සාධු මෙ
හචං ගොතමො තථා ධම්මං දෙසෙතු, සථා'හං
ජානෙය්‍යං වසලං වා වසලකරණෙ වා ධම්මෙ"ති.

තෙන හි බ්‍රාහ්මණ සුණාහි සාධුකං මනසි කරොහි
භාසිස්සාමී"ති. "එවමෙහා"ති බො අග්ගිකභාරද්වාර්ථො
බ්‍රාහ්මණො හගවතො පච්චස්සොසී. හගවා එතදවොච:

1. කොධනො උපනාහි ච - පාපමකඛි ච යො නරො
විපනනදිට්ඨි මායාථී - තං ජකද්දඤ්ඤා වසලො ඉති.
2. එකජං වා දථීජං වාසි - යො ධ පාණාහි හිංසති
යස්ස පාණෙ දයා නතථී - තං ජකද්දඤ්ඤා වසලො ඉති.

3. යො හනති පරිරුකධති - ගාමානි නිගමානි ච
නිග්ගාහකො සමකද්දනො - නං ජකද්ද චසලො ඉති.
4. ගාමෙ වා යදී වා රකෙද්ද - යං පරෙසං මමාසිතං
ථෙය්‍යා අදීනනං ආදියති - නං ජකද්ද චසලො ඉති.
5. යො හවෙ ඉණමාදය - චූජජමානො පලායති
න හි තෙ ඉණමරපීති - නං ජකද්ද චසලො ඉති.
6. යො වෙ කිකද්දීකකමානා - පතථසමිං චජනං ජනං
හනතවා කිකද්දීකකමාදෙති - නං ජකද්ද චසලො ඉති.
7. යො අනතහෙතු පරහෙතු ධනහෙතු ච යො නරො
සකඛිපුට්ඨො මුසා මුච්චි - නං ජකද්ද චසලො ඉති.
8. යො කද්දිනං සබ්බානං වා දරෙසු පතිදීඤ්ඤති
සහසා සමපියෙන වා - නං ජකද්ද චසලො ඉති.
9. යො මාතරං වා පිතරං වා-ජිණ්ණකං ගතයොබ්බනං
පඤ්ඤනො න හරති - නං ජකද්ද චසලො ඉති.
10. යො මාතරං වා පිතරං වා - භාතරං හගිතිං සසුං
හනති රොසෙති වාචාය - නං ජකද්ද චසලො ඉති.
11. යො අතථං පුච්ඡතො සනො - අනතථමනුසාසති
පට්චජනෙන මනෙනති - නං ජකද්ද චසලො ඉති.
12. යො කතවා පාපකං කමමං-මා මං ජකද්දති ඉචජති
යො පට්චජනකමමනො - නං ජකද්ද චසලො ඉති.
13. යො වෙ පරකුලං ගතවා - භුතවාන සුචිහොජනං
ආගතං න පට්චජජෙති - නං ජකද්ද චසලො ඉති.
14. යො බ්‍රාහමණං වා සමණං වා - අකද්දං වාපි චණ්ඩකං
මුසාවාදෙන චකෙචති - නං ජකද්ද චසලො ඉති.

- 15. යො බ්‍රාහ්මණං වා සමණං වා - හත්තකාලෙ උපට්ඨිතෙ රොසෙති වාචා න ච දෙනි-තං ජකද්ද වසලො ඉති.
- 16. අසතං යොධි පබ්බුති - මොහෙන පලිගුණස්සිතො කිකච්ඤං නිජ්ඣිංසානො - තං ජකද්ද වසලො ඉති.
- 17. යො චත්තානං සමුක්කංසෙ - පරං ච මචජානති නිහිතො සෙන මානෙන - තං ජකද්ද වසලො ඉති.
- 18. රොසකො කදරියො ච - පාපිච්ඡා මචජර් සධො අහිරිතො අනොතනාපි - තං ජකද්ද වසලො ඉති.
- 19. යො බුද්ධං පරිභාසති - අථවා තසස සාවකං පරිබ්බාජං ගහට්ඨං වා - තං ජකද්ද වසලො ඉති.
- 20. යො චෙ අනරහා සතො - අරහං පටිජානති චොරො සබ්බහමකෙ ලොකෙ - එස ඛො වසලාධමො
- 21. එතෙ ඛො වසලා වුත්තා-මයා චො සෙ පකාසිතා. න ජච්චා වසලො හොති - න ජච්චා හොති බ්‍රාහ්මණො. කමමනා වසලො හොති - කමමනා හොති බ්‍රාහ්මණො.
- 22. තදමීනාපි විජානාථ - යථා මෙදං නිදසසනං චණ්ඩාලපුත්තො සොපාකො - මාතඛො ඉති විසුත්තො.
- 23. සො යසං පරමං පතො - මාතඛො යං සුදුලලහං ආගතස්ස තසුපට්ඨානං - ඛතියා බ්‍රාහ්මණා බහු.
- 24. සො දෙවයානමාරුසහ - විරජං සො මහාපථං කාමරාගං විරාජෙතවා - බ්‍රහ්මලොකුපගො අහු.
- 25. න තං ජාති නිවාරෙසි - බ්‍රහ්මලොකුපපතියා අජකියකකුලෙ ජාතා - බ්‍රාහ්මණා මත්තබ්බුතො.

26. තෙ ව පාපෙසු කමෙමසු - අභි ණහමුපදිසසරෙ
 දිට්ඨවධමෙම ගාරයනා - සමපරායෙ ව දුගහතිං
 න තෙ ජාති නිවාරෙති - දුගහවවා ගරහාය වා.
 න ජවවා වසලො හොති-න ජවවා හොති බ්‍රාහමණො
 කමමනා වසලො හොති-කමමනා හොති බ්‍රාහමණොති.

එවං වුනෙත අභිකභාරද්වාවො බ්‍රාහමණො හගවනං
 එතදවොච: අභිකකනනං හො ගොතම, අභිකකනනං ගො
 ගොතම, සෙය්‍යදාපී හො ගොතම තිකකුජ්ජනං වා
 උකකුජ්ජය්‍ය, පටිච්ඡනනං වා විචරෙය්‍ය, මූලහස්ස වා
 මගගං ආචිකෙඛය්‍ය, අනධකාරෙ වා තෙල පජේජානං
 ධාරෙය්‍ය චකචුමනෙතා රූපානි දකඛිනතීති, එවමෙවං
 හොතා ගොතමෙන අනෙකපරියායෙන ධමමා පකාසිනො,
 එසාහං හගවනං ගොතමං සරණං ගච්ඡාමී: ධමමද්දච
 හිකචු සධස්සද්දච, උපාසකං මං හවං ගොතමො ධාරෙතු
 අජ්ජනගෙහ පාණ්‍යපෙනං සරණං ගතනතී.

28. සච්චිතචය සුතං

එවං මෙ සුතං, එකං සමයං භගවා බාරාණසියං විහරති ඉසිපතනෙ මීගදයෙ. තත්ථ ඛො භගවා හික්ඛු ආමනෙහි හික්ඛවොති, හදනෙති තෙ හික්ඛු භගවතො පච්චසෙසාසුං. භගවා එතදවොච:

තථාගතෙන හික්ඛවෙ අරහතා සමමාසමබ්බදෙධන බාරාණසියං ඉසිපතනෙ මීගදයෙ අනුත්තරං ධම්මචකකං පචතතිතං අප්පතිචතතියං සමණෙන වා බ්‍රාහ්මණෙන වා දෙවෙන වා මාරෙන වා බ්‍රහ්මුතා වා කෙනචි වා ලොකසමිං, යදිදං චතුත්තං අරියසච්චානං ආචික්ඛනා දෙසනා පඤ්ඤපනා පට්ඨපනා විචරණා විහජනා උත්තානිකමමං.

කතමෙසං චතුත්තං? දුක්ඛස්ස අරියසච්චස්ස ආචික්ඛනා දෙසනා පඤ්ඤපනා පට්ඨපනා විචරණා විහජනා උත්තානිකමමං, දුක්ඛ සමුදයස්ස අරියසච්චස්ස ආචික්ඛනා දෙසනා පඤ්ඤපනා පට්ඨපනා විචරණා විහජනා උත්තානිකමමං දුක්ඛ නිරෝධස්ස අරියසච්චස්ස ආචික්ඛනා දෙසනා පඤ්ඤපනා පට්ඨපනා විචරණා විහජනා උත්තානිකමමං; දුක්ඛ නිරෝධගාමීනිපටිපදා අරියසච්චස්ස ආචික්ඛනා දෙසනා පඤ්ඤපනා පට්ඨපනා විචරණා විහජනා උත්තානිකමමං.

තථාගතෙන හික්ඛවෙ අරහතා සමමා සමබ්බදෙධන බාරාණසියං ඉසිපතනෙ මීගදයෙ අනුත්තරං ධම්මචකකං පචතතිතං අප්පතිචතතියං සමණෙන වා බ්‍රාහ්මණෙන වා

දෙවෙන වා මාරෙන වා බ්‍රහ්මනා වා කෙනවී වා ලොකසමී. යදිදං ඉමෙසං චතුත්තං අරිය සචචානං ආවිකඛනා දෙසනා පක්ඛදපනා පට්ඨපනා විචරණා විහජනා උත්තානීකමම.

සෙවෙථ හික්ඛවෙ සාර්පුත්ත මොග්ගලොනෙ, හජථ හික්ඛවෙ සාර්පුත්ත මොග්ගලොනෙ, පණ්ඩිතා හික්ඛු අනුග්ගාහකා සබ්බමචාරීනං. සෙය්‍යථාපි හික්ඛවෙ ජනෙතති එවං සාර්පුත්තො, සෙය්‍යථාපි ජාතස්ස ආපාදෙනා එවං මොග්ගලොනො, සාර්පුත්තො හික්ඛවෙ සොතාපතති එලෙ වීනෙති, මොග්ගලොනො උත්තමභෙථ වීනෙති, සාර්පුත්තො හික්ඛවෙ පහොති චත්තාරි අරියසචචානී විතථාරෙන ආවිකඛිතුං දෙසෙතුං පක්ඛදපෙතුං පට්ඨපෙතුං විචරිතුං විහජිතුං උත්තානීකාතුතති, ඉදමචොච හගවා, ඉදං චතවා සුගතො උට්ඨායාසනා විහාරං පාවිසී.

තත්‍ර ඛො ආයසමා සාර්පුත්තො අචිරපක්ඛත්තස්ස හගචනො හික්ඛු ආමනෙතසී, ආචුසො හික්ඛවෝති, ආචුසෝති ඛො තෙ හික්ඛු ආයසමනො සාර්පුත්තස්ස පචචසොසුං. ආයසමා සාර්පුත්තො එතදචොච:

තථාගතෙන ආචුසො අරහතා සමමා සමබ්බදෙධන බාරාණසීයං ඉසීපතනෙ මීගදයෙ අනුත්තරං ධම්මචක්ඛං පචන්තිතං අප්පත්චන්තියං සමණෙන වා බ්‍රාහ්මණෙන වා දෙවෙන වා මාරෙන වා බ්‍රහ්මනා වා කෙනවී වා ලොකසමී. යදිදං චතුත්තං අරියසචචානං ආවිකඛනා දෙසනා පක්ඛදපනා පට්ඨපනා විචරණා විහජනා

උත්තානිකමම, කතමෙසං චතුත්තං? දුක්ඛස්ස අරියසම්මස්ස ආචිකඛනා දෙසනා පනඤ්ඤපනා පට්ඨපනා විචරණා විහජනා උත්තානිකමම, දුක්ඛ සමුදයස්ස අරියසම්මස්ස ආචිකඛනා දෙසනා පනඤ්ඤපනා පට්ඨපනා විචරණා විහජනා උත්තානිකමම, දුක්ඛ නිරෝධස්ස අරියසම්මස්ස ආචිකඛනා දෙසනා පනඤ්ඤපනා පට්ඨපනා විචරණා විහජනා උත්තානිකමම, දුක්ඛ නිරෝධගාමිනියා පටිපදා අරියසම්මස්ස ආචිකඛනා දෙසනා පනඤ්ඤපනා පට්ඨපනා විචරණා විහජනා උත්තානිකමම.

කතමඤ්ඤාචුසො දුක්ඛං අරියසම්මං? ජාතිපි දුක්ඛා, ජරාපි දුක්ඛා, ව්‍යාධිපි දුක්ඛා, මරණමපි දුක්ඛං, සොකපරිදෙව දුක්ඛ දෛනස්සුපායායා දුක්ඛා යමපිච්ඡං න ලහති තමපි දුක්ඛං සධ්ධිත්තෙන පනඤ්ඤපාදනකඛනධා දුක්ඛා.

කතමාචාචුසො ජාති? යා තෙසං තෙසං සත්තානං තමහි තමහි සත්තනිකායෙ ජාති, සඤ්ඤාති, ඔකකනති අහිනිඛනති ඛන්ධානං පාතුභාවො ආයතනානං පටිලාහො, අයං චුච්චතාචුසො ජාති.

කතමාචාචුසො ජරා? යා තෙසං තෙසං සත්තානං තමහි තමහි සත්තනිකායෙ ජරා, ජීරණනා, ඛණ්ඩිච්චං ඵාලිච්චං චලිත්තචනා ආයුතො සංභානි, ඉන්ද්‍රියානං පරිපාකො, අයං චුච්චතාචුසො ජරා.

කතමඤ්ඤාචුසො මරණං? යං තෙසං තෙසං සත්තානං තමහා තමහා සත්තනිකායා චුනි, චචනතා, හෙදෙ, අත්තරධානං, මච්චු මරණං, කාලනිරියා, ඛන්ධානං හෙදෙ,

කලෙබරයා නිකෙබපො, ඉදං වුවචනාවුසො මරණං.

කතමො චාවුසො සොකො? යො ඛො ආවුසො අකඤ්ඤතරකඤ්ඤතරෙත ව්‍යසනෙන සමනනාගතස්ස අකඤ්ඤතරකඤ්ඤතරෙත දුක්ඛ ධමෙමන චුට්ඨස්ස සොකො සොචනා, සොචිතතතං, අනෙතා සොකො, අනෙතාපරිසොකො, අයං වුවචනාවුසො සොකො.

කතමො චාවුසො පරිදෙවො? යො ඛො ආවුසො අකඤ්ඤතරකඤ්ඤතරෙත ව්‍යසනෙන සමනනාගතස්ස අකඤ්ඤතරකඤ්ඤතරෙත දුක්ඛ ධමෙමන චුට්ඨස්ස ආදෙවො, පරිදෙවො, ආදෙවනා, පරිදෙවනා, ආදෙචිතතතං පරිදෙචිතතතං, අයං වුවචනාවුසො පරිදෙවො.

කතමකදවාචුසො දුක්ඛං? යං ඛො ආවුසො කායිකං දුක්ඛං, කායිකං අසාතං, කායසම්ඵයස්සඡං දුක්ඛං අසාතං වෙදසීතං, ඉදං වුවචනාවුසො දුක්ඛං, කතමකදවාචුසො දෙමනස්සං? යං ඛො ආවුසො චේතසීකං දුක්ඛං චේතසීකං අසාතං මනෝසම්ඵයස්සඡං දුක්ඛං අසාතං වෙදසීතං, ඉදං වුවචනාවුසො දෙමනස්සං.

කතමො චාවුසො උපායාසො? යො ඛො ආවුසො අකඤ්ඤතරකඤ්ඤතරෙත ව්‍යසනෙන සමනනාගතස්ස අකඤ්ඤතරකඤ්ඤතරෙත දුක්ඛ ධමෙමන චුට්ඨස්ස ආයාසො උපායාසො ආයාසීතතතං උපායාසීතතතං, අයං වුවචනාවුසො උපායාසො.

කතමකදවාචුසො යම්පිච්ඡං න ලහති තම්පි දුක්ඛං? ජාති ධම්මානං ආවුසො සත්තානං ඵචං ඉච්ඡා

උපපජ්ජති: අහො වත මයං න ජාතිධම්මා අසාම න
 ච වත නො ජාති ආගච්ඡෙය්‍යාති, න ඛො පනෙනං
 ඉච්ඡාය පතතඛං, ඉදම්පි යමපිච්ඡං න ලහති තමපි
 දුක්ඛං.

ජරාධම්මානං ආච්ඡොසො සත්තානං එවං ඉච්ඡා
 උපපජ්ජති: අහො වත මයං න ජරාධම්මා අසාම න
 ච වත නො ජරා ආගච්ඡෙය්‍යාති: න ඛො පනෙනං
 ඉච්ඡාය පතතඛං, ඉදම්පි යමපිච්ඡං න ලහති තමපි
 දුක්ඛං.

ව්‍යාධි ධම්මානං ආච්ඡොසො සත්තානං එවං ඉච්ඡා
 උපපජ්ජති: අහො වත මයං න ව්‍යාධිධම්මා අසාම න
 ච වත නො ව්‍යාධි ආගච්ඡෙය්‍යාති, න ඛො පනෙනං
 ඉච්ඡාය පතතඛං, ඉදම්පි යමපිච්ඡං න ලහති තමපි
 දුක්ඛං.

මරණ ධම්මානං ආච්ඡොසො සත්තානං එවං ඉච්ඡා
 උපපජ්ජති: අහො වත මයං න මරණධම්මා අසාම: න
 ච වත නො මරණං ආගච්ඡෙය්‍යාති, න ඛො පනෙනං
 ඉච්ඡාය පතතඛං, ඉදම්පි යමපිච්ඡං න ලහති තමපි
 දුක්ඛං.

සොකපරිදෙව දුක්ඛ දෙමනසසුපායාස ධම්මානං
 ආච්ඡොසො සත්තානං එවං ඉච්ඡා උපපජ්ජති: අහො වත
 මයං න සොකපරිදෙව දුක්ඛ දෙමනසසුපායාස ධම්මා
 අසාම: න ච වත නො සොකපරිදෙව දුක්ඛ
 දෙමනසසුපායාසා ආගච්ඡෙය්‍යාති, න ඛො පනෙනං

ඉවජාය පනතබ්බං, ඉදමපි යමපිච්ඡං න ලභති තමපි දුක්ඛං.

කතමා වාචුසො සංඛිතොතන පකඤ්චපාදනකබ්බා දුක්ඛා? සෙය්‍යපීදං. රුජ්ජපාදනකබ්බො චෙදනුපාදනකබ්බො, සකඤ්ඤපාදනකබ්බො සංඛාරුපාදනකබ්බො විකඤ්ඤපාදනකබ්බො ඉමෙ වුව්චනාවුසො සංඛිතොතන පකඤ්චපාදනකබ්බා දුක්ඛා, ඉදං වුව්චනාවුසො දුක්ඛං අරියසච්චං.

කතමකදවාචුසො දුක්ඛ සමුදයං අරියසච්චං? යා යං තණ්හා පොතොභවීකා නජිරාගසහගතා තත්‍ර තත්‍රාහිනජිති, සෙය්‍යපීදං, කාම තණ්හා, භවතණ්හා, වීභවතණ්හා, ඉදං වුව්චනාවුසො දුක්ඛ සමුදයං අරියසච්චං.

කතමකදවාචුසො දුක්ඛ නිරොධං අරියසච්චං? යො තස්සායෙව තණ්හාය අසෙසවීරාග නිරොධො චාගො පටිනිසසගො, මුතති, අනාලයො, ඉදං වුව්චනාවුසො දුක්ඛ නිරොධං අරියසච්චං.

කතමකදවාචුසො දුක්ඛ නිරොධ ගාමිනීපටිපද අරියසච්චං? අයමෙව අරියො අධ්ඨධිතො මගො, සෙය්‍යපීදං? සමමා දිට්ඨි, සමමා සංකප්පො, සමමා වාචා, සමමා කමමනො, සමමා ආජ්චො, සමමා වායාමො, සමමා සති, සමමා සමාධි.

කතමාවාචුසො සමමා දිට්ඨි? යං ඛො ආචුසො දුක්ඛෙ කදණං, දුක්ඛ සමුදයෙ කදණං, දුක්ඛ නිරොධෙ

කදණං, දුකඛ නිරොධ ගාමිනියා පටිපදාය කදණං, අයං
වුච්චතාවුසො සමමාදිට්ඨී.

කතමො වාචුසො සමමා සධක පෙසා?
නෙකඛමමසධක පෙසා, අව්‍යාපාදසධකපෙසා, අවිහිංසා
සධකපෙසා, අයං වුච්චතාවුසො සමමා සධකපෙසා.

කතමා වාචුසො සමමාවාවා? මුසාවාද වෙරමණී,
ඡිසුතාවාවා වෙරමණී, එරුසාවාවා වෙරමණී,
සමඵසලාපා වෙරමණී, අයං වුච්චතාවුසො සමමා වාවා.

කතමො වාචුසො සමමා කමමනො? පාණාතිපාතා
වෙරමණී, අදීනතාදතා වෙරමණී, කාමෙසු මිච්ඡාවාරා
වෙරමණී, අයං වුච්චතාවුසො සමමා කමමනො.

කතමො වාචුසො සමමා ආජීවො? ඉධාවුසො
අරියසාවකො මිච්ඡා ආජීවං පහාය සමමා ආජීවෙන
ජීවිතං කප්පෙති, අයං වුච්චතාවුසො සමමා ආජීවො

කතමො වාචුසො සමමා වායාමො? ඉධාවුසො භික්ඛු
අනුප්පන්නානං පාපකානං අකුසලානං ධම්මානං අනුප්පාදාය
ජන්දං ජනෙති, වායමති, විරියං ආරහති, විතතං
පග්ගණහාති, පදහති, උප්පන්නානං පාපකානං අකුසලානං
ධම්මානං පහානාය ජන්දං ජනෙති, වායමති, විරියං
ආරහති, විතතං පග්ගණහාති, පදහති, අනුප්පන්නානං
කුසලානං ධම්මානං උප්පාදාය ජන්දං ජනෙති, වායමති,
විරියං ආරහති, විතතං පග්ගණහාති, පදහති, උප්පන්නානං
කුසලානං ධම්මානං ධීතියා, අසමොසාය, භියොහ භාවාය,
වෙසුලාය භාවනාය, පාරිසුරියා, ජන්දං ජනෙති, වායමති,

වීරියං ආරහනි, විතතං පගගණනාති පදහනි, අයං
චුච්චතාචුසො සමමා වායාමො.

කතමා චාචුසො සමමා සති? ඉධාචුසො භික්ඛු කායෙ
කායානුපසසි විහරති, ආනාපී, සමපජානො, සනිමා,
වීතෙය්‍ය ලොකෙ අභිජ්ඣධාදොමනස්සං, වෙදනාසු
වෙදනානුපසසි විහරති, ආනාපී, සමපජානො, සනිමා,
වීතෙය්‍ය ලොකෙ අභිජ්ඣධාදොමනස්සං, විතෙත විතතානුපසසි
විහරති ආනාපී සමපජානො, සනිමා වීතෙය්‍ය ලොකෙ
අභිජ්ඣධාදොමනස්සං, ධම්මෙසු ධම්මානුපසසි විහරති, ආනාපී,
සමපජානො සනිමා වීතෙය්‍ය ලොකෙ අභිජ්ඣධාදොමනස්සං,
අයං චුච්චතාචුසො සමමා සති.

කතමො චාචුසො සමමා සමාධි? ඉධාචුසො භික්ඛු
විච්චෙච්ච කාමෙහි විච්චච අකුසලෙහි ධම්මෙහි සවිතකකං
සච්චාරං විචෙකජං පිනිසුඛං පඨමජ්ඣධාතං උපසමපජජ
විහරති. විතකකච්චාරානං චුපසමා අජ්ඣධාතං සමපසාදනං
චෙතසො එකොදිහාවං අවිතකකං අච්චාරං සමාධිජං
පිනිසුඛං දුතියජ්ඣධාතං උපසමපජජ විහරති. පිනියා ච
වීරාගා උපෙකඛකො විහරති සතො ච සමපජානො
සුඛං ච කායෙත පටිසංවෙදෙති, යනං අරියා ආවිකඛනති
උපෙකඛකො සනිමා සුඛවිහාරීති තතියජ්ඣධාතං
උපසමපජජ විහරති, සුඛසස ච පහානා දුකඛස්ස ච
පහානා උඛෙච්ච සොමනසසදොමනස්සානං අනථංගාමා
අදුකඛං අසුඛං උපෙකඛාසනිපාරිසුද්ධි චතුරථජ්ඣධාතං
උපසමපජජ විහරති, අයං චුච්චතාචුසො සමමා සමාධි.

ඉදං චූචචනාචූසෝ දුකඛ නිරොධගාමීනී පටිපද අරියසච්චං.

තථාගතෙන ආචූසෝ අරහතා සමමා සමබුද්ධෙන ඛාරාණසීයං ඉසිපතනෙ මීගදයෙ අනුතතරං ධම්මචකකං පචතතිතං අප්පතිචතතීයං සමණෙන වා බ්‍රාහ්මණෙන වා දෙවෙන වා මාරෙන වා බ්‍රහ්මුතා වා කෙනචී වා ලොකසමීං, යදීදං ඉමෙයං චතුතතං අරියසච්චානං ආචිකඛනා දෙසනා, සකද්දපනා, පට්ඨපනා, විචරණා විහජනා උතතානිකමමනති.

ඉදමචොවායසමා සාර්පුතොතා, අතතමනා තෙ භිකචු ආයසමතො සාර්පුතතසස භාසිතං අභිනචදුනති

29-i. ආවානාචිය සුතතං.

නමො නසස භගචිතො අරහතො සමමා සමබුද්ධසස

ඵචං මෙ සුතං, ඵකං සමයං භගවා රාජගහෙ විහරති ගීජ්ඣකුටෙ පඛඛතෙ.

අඵ ඛො චතතාරො මහාරාජා මහතීයා ච යකඛසෙනාය මහතීයා ච ගජධඛඛසෙනාය මහතීයා ච කුමහණඛසෙනාය මහතීයා ච නාගසෙනාය චතුදදීසං රකඛං ඨපෙනවා චතුදදීසං ගුමඛං ඨපෙනවා චතුදදීසං.

මච්චරණං ය පෙතවා අභිකකන්තාය රතති යා අභිකකන්තවණණා කෙවලකප්පං ගිජ්ඣකුටං මහාසෙතවා යෙන භගවා තෙනුපසසිකම්භු. උපසංකම්භවා භගවන්තං අභිවාදෙතවා එකමන්තං නිසීදිංසු.

තෙපි බො යකඛා අපෙපකච්චෙ භගවන්තං අභිවාදෙතවා එකමන්තං නිසීදිංසු. අපෙපකච්චෙ භගවතා සද්ධිං සමෙමාදිංසු, සමෙමාදනීයං කථං සාරාණීයං ඵිතිසාරෙතවා එකමන්තං නිසීදිංසු. අපෙපකච්චෙ යෙන භගවා, තෙනසද්දලිං පණාමෙතවා එකමන්තං නිසීදිංසු. අපෙපකච්චෙ නාමගොන්තං සාවෙතවා එකමන්තං නිසීදිංසු. අපෙපකච්චෙ තුණහිභුතා එකමන්තං නිසීදිංසු.

එකමන්තං නිසීනො බො චෙසසචණො මහාරාජා භගවන්තං එතදචොච:

සන්ති හි භනෙත උලාරා යකඛා භගවතො අප්පසන්තා, සන්ති හි භනෙත උලාරා යකඛා භගවතො පසන්තා, සන්ති හි භනෙත මජ්ඣමා යකඛා භගවතො අප්පසන්තා, සන්ති හි භනෙත මජ්ඣමා යකඛා භගවතො පසන්තා සන්ති හි භනෙත නීවා යකඛා භගවතො අප්පසන්තා, සන්ති හි භනෙත නීවා යකඛා භගවතො පසන්තා,

යෙහුයොන බො පන භනෙත යකඛා අප්පසන්තා යෙච භගවතො, නං කිස්සහෙතු? භගවා හි භනෙත පාණාතිපාතා චෙරමණීයා ධම්මං දෙසෙති, අදින්නාදනා චෙරමණීයා ධම්මං දෙසෙති, කාමෙසු මිච්ඡාවාරා

වෙරමණියා ධම්මං දෙසෙති, මුසාවාද වෙරමණියා ධම්මං දෙසෙති. සුරාමෙරයම ජජපමාදධ්‍යානා වෙරමණියා ධම්මං දෙසෙති.

සෙහුසෙසන බො පන හනෙන යකබ්‍ය අප්පට්ඨිරතා යෙව පාණානිපානා. අප්පට්ඨිරතා අදින්නාදනා. අප්පට්ඨිරතා කාමෙසු මිච්ඡාවාරා, අප්පට්ඨිරතා මුසාවාදා අප්පට්ඨිරතා සුරාමෙරය මජ්ජපමාදධ්‍යානා. තෙසං තං හොති අපපියං අමනාපං.

සනති හි හනෙන හගචනො සාවකා අරහෙද්දඤ චනපතථානි පනතානි සෙනාසනානි පටිසෙචනති, අප්පසදදනි අප්පනි ගෙසාසානි වීජනවාතානි මනුසසරාහසෙසනකානි, පටිසලොකසාරූපපානි, තතථ සනති උලාරා යකබ්‍ය නිවාසිනො. යෙ ඉමසමිං හගචනො පාවචනෙ අප්පසනනා තෙසං පසාදය:

උගගණනාතු හනෙන හගවා ආවානාටියං රකබං හිකුඤ්ඤං හිකුඤ්ඤිතං උපාසකානං උපාසිකානං ගුණියා රකබාය අවිහිංසාය ථාසුචිභාරායාති.

අධිවාසෙසි හගවා තුණහිභාවෙන. අථ බො වෙසාවණො මහාරාජා හගචනො අධිවාසනං විදිතවා තායං වෙලායං ඉමං ආවානාටියං රකබං අහාසි:

- විපසසියස නමඤ්ඤු - චක්ඛුමනතසස සිරිමනො සිඛියසපි නමඤ්ඤු - සබ්බභුතානුකම්පිනො.
- වෙසාවහස නමඤ්ඤු - නහානකසස තපසසිනො
- නමඤ්ඤු කතු සතධසස - මාරසෙනා පමදදිනො.

කොණ්චාගමනය නමැටු - බ්‍රාහ්මණයන් වූසීමනෝ
 කසයපයන් නමැටු - විසාමුත්තයන් සබබධි.
 අධිගිරියන් නමැටු - සත්‍යපුත්තයන් සිරිමනෝ
 යෝ ඉමං ධම්මදෙසෙසී - සබබදුකඛාපනුදනං.
 යෙ වාපී තිබ්බනා ලොකෙ යථාභූතං විපසසිසුං,
 තෙ ජනා අපිසුණා - මහනතා චිතසාරදං.
 හීනං දෙවමනුසසානං - යං නමස්සන්ති ගෝතමං
 විජජාචරණසම්පන්නං - මහනතං චිතසාරදං.
 යතෝ උග්ගචජති සුරියෝ - ආදිවෙවා මණ්ඩලී මහා
 යස්ස වුග්ගචජමානස්ස - සංචරීපී නිරුජ්ඣති.
 යස්ස වුග්ගතෙ සුරියෙ - දිවසොති පවුච්චති.
 රතදෙපී තතථ ගමහිරො - සමුද්දෙසරිතොදකො.
 ජ්චං නං තතථ ජානති - සමුද්දෙසරිතොදකො.
 ඉතො සා සුරිමා දිසා - ඉති නං ආචිකන්ති ජනෝ
 යං දිසං අභිපාලෙති මහාරාජා යසසසියො.
 ගන්ධබ්බානං ආධිපති - ධනරධෙයා ඉති නාමසො
 රමති නවවගීතෙහි - ගන්ධබ්බෙහි පුරකබ්බතො
 සුත්තාපී තස්ස බහවො - එකනාමාති මෙ සුතං
 අසීතිං දස එකො ච - ඉන්දනාමා මහබ්බලා
 තෙ වාපී බුද්ධං දිසවාන - බුද්ධං ආදිවචබ්බදුතං
 දුරතොච නමස්සන්ති - මහනතං චිතසාරදං
 නමො තෙ සුරියාජන්තද - නමො තෙ සුරියුත්තම.
 කුසලෙත සමෙකබ්බි අමනුස්සාපී නං චන්දනති සුතං
 තෙතං අභිණ්භසො තසමා එචං චදෙමසෙ: ජිතං
 චන්දථ ගෝතමං ජිතං චන්දම ගෝතමං.

වීජජාවරණසමපන්නං බුද්ධං චන්දම ගොතමං.

යෙන පෙනා පච්චවන්ති - පිසුණා පිට්ඨිමංසිකා
පාණාතිපාතිනො ඉද්ද - චොරා නෙකතිකා ජනා
ඉතො සා දකඛිණා දිසා - ඉති නං ආවිකඛිති ජනො.
යං දිසං අභිපාලෙති - මහාරාජා යසස්සියො
කුමහණධානං ආධිපති - විරුලොහා ඉති නාමසො
රමති නචචගිතෙහි - කුමහණෙධිති පුරකඛතො
පුත්තාපි තස්ස බහවො - එකනාමාති මෙ සුතං
අසීතිං දස එකො ච - ඉන්දනාමා මහබ්බලා
තෙ චාපි බුද්ධං දිසවාන - බුද්ධං ආදිචචබ්බද්ධනං
දුරතොච නමසසන්ති - මහනතං විතසාරදං
නමො තෙ පුරිසාජන්දන්ද - නමො තෙ පුරිසුත්තම.
කුසලෙන සමෙකඛසි, අමනුස්සාපි තං චන්දන්ති සුතං
නෙතං අභිණ්හසො, තසමා එවං චදෙමසෙ ජිනං
චන්දඵ ගොතමං ජිනං චන්දම ගොතමං.

වීජජාවරණසමපන්නං බුද්ධං චන්දම ගොතමං.

යත් චොගගචජති සුරියො ආදිචො මණ්ඩලි මහා
යසස චොගගචජමානසස දිවසොපි තිරුජ්ජධති.
යසස චොගගතෙ සුරියෙ - සංචරීති පච්චවන්ති
රහදෙපි තත් ගමගිරො - සමුදෙද සරිතොදකො.
එවං නං තත් ජාතන්ති - සමුදෙද සරිතොදකො
ඉතො සා පච්චමාදිසා - ඉති නං ආවිකඛිති ජනො.
යං දිසං අභිපාලෙති - මහාරාජා යසස්සියො.
නාගානං ආධිපති විරුපකො ඉති නාමසො

රමණී නවවගීතෙහි - නාගෙහි පුරකකතො,
 පුත්තාපී තස්ස බහවො - එකනාමානි මෙ සුතං
 අසීතිං දස එකොව - ඉන්දනාමා මහබලො,
 තෙ වාපී බුද්ධං දිසවාන - බුද්ධං ආදිවච්චනං
 දුරතොව නමස්සනති - මහනතං චිතසාරදං

නමො තෙ පුරියාජකඤ්ඤ - නමො තෙ පුරියුත්තම,
 කුසලෙන සමෙකකසී, අමනුස්සාපී තං වන්දනති සුතං
 තෙනං අභිණ්හසො, තස්මා එවං වදෙමසෙ ජිනං
 වන්දථ ගොතමං ජිනං වන්දම ගොතමං,
 වීජ්ජාවරණසම්පන්නං බුද්ධං වන්දම ගොතමනති.

යෙන උත්තරකුරුරමමා - මහාතෙරු සුදස්සනො
 මනුස්සා තතථ ජායනති - අමමා අපරිගහහා
 න තෙ බීජං පවපනති - නපී නියනති නධගලො
 අකට්ඨපාක්මං සාලිං - පරිභුක්ඤ්ජනති මානුස්සා
 අකණං අච්චසං සුද්ධං - සුගතධං තණ්ඩුලපඵලං
 තුණ්ඩිකීරෙ පච්චවාන - තනො භුක්ඤ්ජනති ගොජනං,
 ගාවිං එකචුරං කතවා - අනුයනති දිසොදිසං
 පසුං එකචුරං කතවා - අනුයනති දිසොදිසං,
 ඉන්ද්‍ර වාහනං කතවා - අනුයනති දිසොදිසං
 පුරිසවාහනං කතවා - අනුයනති දිසොදිසං,
 කුමාරිවාහනං කතවා - අනුයනති දිසොදිසං
 කුමාරවාහනං කතවා - අනුයනති දිසොදිසං.

තෙ යානෙ අභිරුහිතවා සබ්බාදිසා අනුපරියනති පචාරා
 තස්ස රාජිනො.

හතථියානං අසසයානං - දිබ්බං යානං උපධ්විතං
පාසාද සිව්කා වෙ ව - මහාරාජස්ස යසසසිතො

තස්ස ච තගරා අහු - අත්තලිකෙඛ සුමාපිතා.
ආවානාවා කුසිනාවා - පරකුසිනාවානාටපුරියා
පරකුසිනනාවා

උත්තරෙන කපිටනො - ජනොසමපරෙන ච
තවනවත්තියො අමබර අමබරවත්තියො - ආලකමන්ද නාම
රාජධානි

කුචෙරස්ස බො පන මාරිස මහාරාජස්ස වීසාණා
නාම රාජධානි. තසමා කුචෙරො මහාරාජා
වෙස්සවණොති පවුච්චති.

පචෙචසනො පකාසෙනති තතොලා තතතලා
තතොනලා. මජ්ඣි තෙජ්ඣි තතොජ්ඣි සුරො රාජා
අරධොනෙමී. රහදෙපි තතථ ධරණී නාම. යතො මෙසා
පචසසනති වසසා යතො පතායනති. සභාජී තතථ
හගලවතී නාම යතථ යකඛා පඨිරුපාසනති.

තතථ නිචචචලා රුකඛා - නානාදීජගණායුතා
මයුර කොඤ්චාභිරුද - කොකිලාහි හි වගගුහි
ජීවංජීවක සද්දෙතථ - අථො මධ්චචචිතතකා
කුකුතථකා කුලීරකා - වනෙ පොකබරසාතකා
සුකසාලිකසද්දෙතථ - දණ්ඩමානවකාති ච.

සොහති සබ්බකාලං සා - කුචෙරනලිතී සද.
ඉතො සා උත්තරා දියා - ඉති නං ආවිකඛති ජනො
යං දියං අභිපාලෙති - මහාරාජා යසසසිසො

යකබානං ආධිපතී- කුචෙරො ඉති නාමසො.
 රමතී නවවගීතෙහි - යකෙහි පුරකකතො
 පුත්තාපි තස්ස බහවො - එකනාමාති මෙ පුත්තං
 අසීතිං දස එකො ව - ඉන්දනාමා මහබලා
 නෙ වාපි බුද්ධං දිසාන - බුද්ධං ආදිවබ්බතං
 දුරතොව නමස්සනති - මහත්තං වීතසාරදං
 නමො නෙ පුරිසාජන්දකද - නමො නෙ පුරිසුත්තම.

කුසලෙන සමෙකබ්බි, අමනුස්සාපි තං වන්දනති සුත්තං
 තෙනං අභිණ්හසො, තස්මා එවං වදෙමසෙ; ජිනං වන්දථ
 ගොතමං ජිනං වන්දම ගොතමං, වීජ්ජාවරණසමපන්නං
 බුද්ධං වන්දම ගොතමනති.

අයං බො සා මාරිස ආවානාටියා රකබා,
 හිකබ්බනං හිකබ්බනීනං උපාසකානං උපාසිකානං, ගුණියා
 රකබාස අවිහිංසාස ඵාසු විහාරායාති.

යස්ස කස්සචි මාරිස හිකබ්බස්ස වා හිකබ්බනියා වා
 උපාසකස්ස වා උපාසිකාස වා, අයං ආවානාටියා රකබා
 සුගගහිතා හවිසසති සමන්තා පරියාපුතා, තනෙදච
 අමනුස්සො:

යකෙබා වා යකබ්බිනී වා, යකබ්බපොතකො වා
 යකබ්බපොතිකා වා, යකබ්බමහාමනො වා යකබ්බපාරිසජ්ජො
 වා යකබ්බපචාරො වා.

ගන්ධබ්බො වා ගන්ධබ්බි වා, ගන්ධබ්බ පොතකො
 වා ගන්ධබ්බපොතිකා වා, ගන්ධබ්බමහාමනො වා
 ගන්ධබ්බපාරිසජ්ජො වා ගන්ධබ්බ පචාරො වා,

කුමහණේධා වා කුමහණේධී වා, කුමහණේධිපොතකො
වා කුමහණේධිපොතිකා වා, කුමහණේධි මහාමනෙතා වා
කුමහණේධිපාරිසජ්ජා වා කුමහණේධිපචාරො වා,

නාගො වා නාගිනී වා, නාගපොතකො වා
නාගපොතිකා වා, නාගමහාමනෙතා වා නාගපාරිසජ්ජා
වා නාගපචාරො වා, පදුධංචිතෙතා:

ගවජනනං වා අනුගවෙජයා, යීනං වා
උපතිධෙය්‍යා, නිසීනනං වා උපතිසීදෙය්‍යා, නිපනනං වා
උපතිපජ්ජෙය්‍යා,

න මෙ සො මාරිස අමනුසොසා ලහෙය්‍යා ගාමෙසු වා
නිගමෙසු වා, සනකාරං වා ගරුකාරං වා,

න මෙ සො මාරිස අමනුසොසා ලහෙය්‍යා,
ආලකමන්දය රාජධානියා චන්ද්‍රං වා වාසං වා,

න මෙ සො මාරිස අමනුසොසා ලහෙය්‍යා යකබානං
සමීතිං ගනතුං,

අපිසසුනං මාරිස අමනුසොසා, අනචය්‍යමපි නං
කරෙය්‍යං අච්චය්‍යං,

අපිසසු නං මාරිස අමනුසොසා, අනනාහිපි පරිපුණණාහි
පරිනාසාහි පරිභාසෙය්‍යං,

අපිසසුනං මාරිස අමනුසොසා, රිතතමපි පතනං සීසෙ
නිකකුජ්ජෙය්‍යං,

අපිසසුනං මාරිස අමනුසොසා, සත්තධාපිසස මුදධං
චාලෙය්‍යං,

සනති හි මාර්ග අමනුස්සා චණ්ඩා රුද්ද රහසා, නෙ නෙව මහාරාජානං ආදියනති, න මහාරාජානං පුරිසකානං ආදියනති, න මහාරාජානං පුරිසකානං පුරිසකානං ආදියනති, නෙ බො නෙ මාර්ග අමනුස්සා මහාරාජානං අවරුද්ධා නාම වුච්චනති.

සෙය්‍යථාපි මාර්ග රතෙද්ද මාගධස්ස විජ්ඣෙ වොරා, නෙ නෙව රතෙද්ද මාගධස්ස ආදියනති, න රතෙද්ද මාගධස්ස පුරිසකානං ආදියනති, න රතෙද්ද මාගධස්ස පුරිසකානං පුරිසකානං ආදියනති, නෙ බො නෙ මාර්ග මහාවොරා රතෙද්ද මාගධස්ස අවරුද්ධා නාම වුච්චනති.

ඵවමෙව බො මාර්ග සනති හි අමනුස්සා චණ්ඩා රුද්දා රහසා, නෙ නෙව මහාරාජානං ආදියනති, න මහාරාජානං පුරිසකානං ආදියනති, න මහාරාජානං පුරිසකානං පුරිසකානං ආදියනති, නෙ බො නෙ මාර්ග අමනුස්සා, මහාරාජානං අවරුද්ධා නාම වුච්චනති,

යො හි නොච්චි මාර්ග අමනුස්සො: සකො වා සකඛිණී වා, සකඛ පොතකො වා සකඛපොතිකා වා, සකඛමහාමනෙතා වා සකඛපාරිසජ්ජො වා සකඛ පචාරො වා,

ගන්ධබ්බො වා ගන්ධබ්බී වා, ගන්ධබ්බ පොතකො වා ගන්ධබ්බපොතිකා වා, ගන්ධබ්බමහාමනෙතා වා ගන්ධබ්බපාරිසජ්ජො වා ගන්ධබ්බපචාරො වා,

කුමහණ්ඩො වා කුමහණ්ඩී වා, කුමහණ්ඩපොතකො වා කුමහණ්ඩපොතිකා වා, කුමහණ්ඩමහාමනෙතා වා කුමහණ්ඩපාරිසජ්ජො වා කුමහණ්ඩපචාරො වා,

නාගො වා නාගිනී වා, නාගපොතකො වා
නාගපොතිකා වා, නාගමහාමනො වා නාගපාරිසජ්ජො
වා නාගපචාරො වා,

පදුට්ඨචිතො: භික්ඛුං වා භික්ඛුණීං වා, උපාසකං
වා උපාසිකං වා, ගච්ඡන්තං වා අනුගච්ඡස්ස, සීතං වා
උපතිට්ඨස්ස, නිසීන්තං වා උපතිසීදෙස්ස නිපන්තං වා
උපතිපඤ්ඤස්ස,

ඉමෙසං යකඛානං මහායකඛානං, සෙනාපතීනං
මහාසෙනාපතීනං, උජ්ඣධාපෙනඛඛං වීක්කන්දිතඛඛං
වීරවීතඛඛං;

අයං යකො ගණහානි, අයං යකො ආවීසනි, අයං
යකො හෙයෙති, අයං යකො විහෙයෙති, අයං යකො
භිංසනි, අයං යකො වීභිංසනි, අයං යකො න
මුක්ඛවනිති.

කතමෙසං යකඛානං මහායකඛානං සෙනාපතීනං
මහාසෙනාපතීනං

ඉන්ද්‍ර සොමො වරුණො ච - භාරදවාජො පජාපති
චන්දනො කාමසෙට්ඨො ච - කිත්තසණ්ඩු නිසණ්ඩු ච,
පණාදෙ ඔපමකෙදකද ච - දෙවසුතො ච මාතලී
වීක්කසෙනො ච ගන්ධබ්බො - නලො රාජා ජනෙසහො,
සාතාගිරො හෙමවතො - සුණ්ණකො කරතියො ගුලො
සීචකො මුචලිනෙද ච - වෙසසාමිතො සුගන්ධරො
ගොපාලො සුප්පගෙධො ච - හිරිනෙතති ච මන්දියො
පක්ඛවාලවණ්ඩො ආලවකො-පජ්ජුතො සුමතො
සුමුබ්බො දධිමුබ්බො

මණි මාණි චරො දිසො - අථො සෙරිස්සකො සහ

ඉමෙසං යකඛානං මහායකඛානං, සෙනාපතීනං
මහාසෙනාපතීනං, උජ්ඣධාපෙනඛඛං වීක්කන්දිතඛඛං

විරචිතබ්බං: අයං යකො භණ්හාති, අයං යකො ආවිසති, අයං යකො හෙයෙති, අයං යකො විහෙයෙති, අයං යකො හිංසති, අයං යකො විහිංසති, අයං යකො න මුඤ්චති ති.

අයං බො සා මාර්ස ආවානාවියා රකො, හික්ඛුනං හික්ඛුණීනං, උපාසකානං උපාසිකානං, ගුණියා රකොය අවිහිංසාය ඵාසු විහාරායාති.

හඤ ච දුති මයං මාර්ස ගච්ජාම, බහුක්ච්චා මයං බහුකරණීයාති, යසසදුති තුමෙහ මහාරාජානො කාලං මඤ්ඤථාති.

අථ බො චන්තාරො මහාරාජා උට්ඨායාසනා භගවතනං අහිවාදෙතවා පදකබ්ණං කරවා තභේවනතරධාසිංසු.

තෙඨී බො යකො උට්ඨායාසනා, අප්පෙකච්ච භගවතනං අහිවාදෙතවා පදකබ්ණං කරවා තභේවනතරධාසිංසු.

අප්පෙකච්ච භගවතා සදධිං සමමාදිංසු, සමමාදුනීයං කථං සාරාණීයං විනිසාරෙතවා තභේවනතරධාසිංසු.

අප්පෙකච්ච යෙන භගවා, තෙනඤ්ජලිං පණාමෙතවා තභේවනතරධාසිංසු.

අප්පෙකච්ච නාමගොතනං සාවෙතවා, තභේවනතරධාසිංසු.

අප්පෙකච්ච තුණ්හිභුතා තභේවනතරධාසිංසුති.

තතියකභාණවාරං.

29-ii. ආධාරාධිපති පුත්‍රයා
(දුතියක භාණ්ඩාරයා)

නමෝතසස භගවතො අරහතො සමමා සමුත්ථයස.

අඵ බො භගවා තසසා රතතියා අච්චයෙන භික්ඛු ආමනෙතසී. ඉමං භික්ඛවෙ රතතිං චතතාරො මහාරාජා, මහතියා ච යකඛ සෙනාය, මහතියා ච ගන්ධකඛසෙනාය, මහතියා ච කුමහණ්ඩසෙනාය, මහතියා ච නාගසෙනාය, චතුද්දිසං රකඛං ඨපෙතවා, චතුද්දිසං ගුමඛං ඨපෙතවා, චතුද්දිසං ඔචරණං ඨපෙතවා, අභිකකන්තාය රතතියා අභිකකන්තචණණා, කෙචලකපපං ගීජකකුචං මහාසෙනවා යෙනාභං: තෙනුපසඛකමීංසු උපසඛකමීතවා මං අභිවාදෙතවා එකමන්තං තිසීදිංසු.

තෙජී බො භික්ඛවෙ යකඛා, අප්පෙකච්චෙ මං අභිවාදෙතවා එකමන්තං තිසීදිංසු, අප්පෙකච්චෙ මම සදධිං සමෙමාදිංසු, සමෙමාදතීයං කඵං සාරාණීයං චිතිසාරෙතවා එකමන්තං තිසීදිංසු, අප්පෙකච්චෙයෙනාභං: තෙනකප්පලිං පණාමෙතවා එකමන්තං තිසීදිංසු, අප්පෙකච්චෙ නාමගොන්තං සාවෙතවා එකමන්තං තිසීදිංසු, අප්පෙකච්චෙ තුණ්හිභුතා එකමන්තං තිසීදිංසු, එකමන්තං තිසීතො බො භික්ඛවෙ වෙසසවණො මහාරාජා මං එතදවොච:

සනති හි හනෙහ උලාරා යකබා හගවනො අපසසනනා, සනති හි හනෙහ උලාරා යකබා හගවනො පසසනනා, සනතිහි හනෙහ මජ්ඣධිමා යකබා හගවනො අපසසනනා, සනති හි හනෙහ මජ්ඣධිමා යකබා හගවනො පසසනනා, සනති හි හනෙහ නිවා යකබා හගවනො අපසසනනා, සනති හි හනෙහ නිවා යකබා හගවනො පසසනනා,

යෙහුයෙහන බො පන හනෙහ යකබා අපසසනනා යෙව හගවනො, නං කිසසහෙනු? හගවා හි හනෙහ පාණාතිපානා වෙරමණීයා ධම්මං දෙසෙති, අදින්නාදනා වෙරමණීයා ධම්මං දෙසෙති, කාමෙසු මිච්ඡාවාරා වෙරමණීයා ධම්මං දෙසෙති, මුසාවාද වෙරමණීයා ධම්මං දෙසෙති, සුරාමෙරයමජ්ජපමාදධ්වනා වෙරමණීයා ධම්මං දෙසෙති.

යෙහුයෙහන බො පන හනෙහ යකබා අපසවිචිරනා යෙව පාණාතිපානා, අපසවිචිරනා අදින්නාදනා, අපසවිචිරනා කාමෙසු මිච්ඡාවාරා, අපසවිචිරනා මුසාවාදා අපසවිචිරනා සුරාමෙරය මජ්ජපමාදධ්වනා, තෙසං නං හොති අපජියං අමනාපං.

සනති හි හනෙහ හගවනො සාවකා අරතෙදතද වනපත්ථාති පනනාති සෙනාසනාති පටිසෙවනති, අපසසඤ්ඤි අපසනිගෙසාසාති විජනවානාති මනුසසරාහසෙසෙකාති, පටිසලලානසාරුප්පාති, තත්ථ සනති උලාරා යකබා නිවාසිනො, යෙ ඉමසමීං හගවනො පාවචගෙ අපසසනනා තෙසං පසාදය:

උග්ගණනාතු භනෙන භගවා ආවානාටියං රකකං
භික්ඛනං භික්ඛණීනං උපාසකානං උපාසිකානං ගුණතියා
රකකාය අවිහිංසාය ඵාසුචිභාරායාති.

අධිවාසෙසිං බො අහං භික්ඛවේ තුණ්හිභාවෙන. අථ
බො භික්ඛවේ වෙසාවණො මහාරාජා මං අධිවාසනං
විදිත්වා නායං වෙලායං ඉමං ආවානාටියං රකකං අහාසි:
විපසසිසස නමත්ථු - චක්ඛුමන්තසස සිරිමනො
සිඛියාපි නමත්ථු - සබ්බගුණානුකම්පිනො.

වෙසාවුසස නමත්ථු - නභානකසස නපසසිනො
නමත්ථු කකුසත්ථසස - මාරසෙනා පමදදිනො.

කොණාගමනසස නමත්ථු - බ්‍රාහ්මණසස චුසිමනො
කසස පසස නමත්ථු - විපමුත්තසස සබ්බධි.

අධිගිරසසස නමත්ථු - සකාසුත්තසස සිරිමනො
යො ඉමං ධම්මදෙසෙසි - සබ්බදුකකාපනුදනං.

යෙ වාපි නිබ්බුතා ලොකෙ යථාගුතං විපසසිසුං.
තෙ ජනා අපිසුණා - මහත්තා විතසාරද.

භිතං දෙවමනුසසානං - යං නමසසනති ගොතමං
විජජාවරණසමපනතං - මහත්තං විතසාරදං.

යනො උග්ගචජති සුරියො - ආදිවො මණඩලී මහා
යසස චුග්ගචජමානසස - සංවරීපි තිරුජකති.

යසස චුග්ගතෙ සුරියෙ - දිවයොති පචුච්චති.
රහදෙපි තත්ථ ගමහිරො - සමුද්දෙසරිතොදකො.

ඒවං නං තත්ථ ජානනති - සමුද්දෙසරිතොදකො.
ඉතො සා පුරිමා දියා - ඉති නං ආවිකකති ජනො

යං දිසං අහිපාලෙති මහාරාජා යසසසි සො.

ගන්ධබ්බානං ආධිපතී - ධනරට්ඨො ඉති නාමසො
රමති නවවගීතෙහි - ගන්ධබ්බෙහි පුරකබතො
පුනතාපි තස්ස බහවො - එකනාමාති මෙ සුතං
අසීතිං දස එකො ච - ඉන්දනාමා මහබ්බලා
තෙ වාපි බුද්ධං දිසවාන - බුද්ධං ආදිවචබන්ධනං
දුරතොච නමස්සනති - මහනතං විතසාරදං
නමො තෙ පුරිසාජන්දකද - නමො තෙ පුරිසුත්තම.
කුසලෙන සමෙකබ්බි, අමනුස්සාපි තං වන්දනති සුතං
නෙතං අභිණ්හසො, තසමා එවං වදෙමසෙ; ජිනං
වන්දථ ගොතමං, ජිනං වන්දම ගොතමං,
විජ්ජාවරණසමපනතං බුද්ධං වන්දම ගොතමං.
යෙන පෙනා පවුච්චනති - පිසුණා පිට්ඨිමංසිකා
පාණාතිපාතීනො ලුඤ - වොරා තෙකතිකා ජනා
ඉතො සා දකඛිණා දිසා - ඉති තං ආවිකබ්බි
ජනො, යං දිසං අභිපාලෙති - මහාරාජා යසස්සිසො
කුමහණධානං ආධිපතී - විරුලොහා ඉති නාමසො
රමති නවවගීතෙහි - කුමහණෙධිහි පුරකබතො
පුනතාපි තස්ස බහවො - එකනාමාති මෙ සුතං
අසීතිං දස එකො ච - ඉන්දනාමා මහබ්බලා
තෙ වාපි බුද්ධං දිසවාන - බුද්ධං ආදිවචබන්ධනං
දුරතොච නමස්සනති - මහනතං විතසාරදං
නමො තෙ පුරිසාජන්දකද - නමො තෙ පුරිසුත්තම.
කුසලෙන සමෙකබ්බි, අමනුස්සාපි තං වන්දනති සුතං
නෙතං අභිණ්හසො, තසමා එවං වදෙමසෙ ජිනං

විනදඵ ගොතමං ජිනං විනදම ගොතමං,
 විජ්ජාවරණසමපනතං බුද්ධං විනදම ගොතමං,
 යතථ වොගගවජනි සුරියො ආදිවො මණඩලී මහා
 යසස වොගගවජමානසස දිවසොපි නිරුජ්ඣධනි.
 යසස වොගගතෙ සුරියෙ - සංවරිති පච්චවනි
 රහදෙපි තතථ ගමහිරො - සමුද්දෙ සරිතොදකො.
 එවං නං තතථ ජානනති - සමුද්දෙ සරිතොදකො
 ඉතො සා පවජමාදිසා - ඉති නං ආවිකකති ජනො.
 යං දිසං අභිපාලෙති - මහාරාජා යසසසිසො.
 නාගානං ආධිපති විරුපකො ඉති නාමසො
 රමති නවවගිතෙහි - නාගෙහි සුරකකතො.
 පුත්තාපි තසස බහවො - එකනාමාති මෙ සුතං
 අසීතිං දස එකොව - ඉන්දනාමා මහකලා.
 තෙ වාපි බුද්ධං දිසවාන - බුද්ධං ආදිවච්චනදුතං
 දුරතොව නමසසනති - මහතතං විතසාරදං
 නමො තෙ පුරිසාජකද - නමො තෙ පුරිසුතතම.
 කුසලෙන සමෙකකසී අමනුසසාපි තං විනදනති සුතං
 තෙනං අභිණහසො තසමා එවං විදෙමසෙ ජිනං
 විනදඵ ගොතමං ජිනං විනදම ගොතමං,
 විජ්ජාවරණසමපනතං බුද්ධං විනදම ගොතමං
 යෙන උත්තරකුරුරමමා - මහාතෙරු සුදසසතො
 මනුසසා තතථ ජායනති - අමමා අපරිගහනා
 න තෙ ඛිජං පවපනති - නපි නීයනති නඩගලා
 අකට්ඨපාක්මං සාලිං - පරිභුකද්දනති මානුසා

අකණං අච්ඡසං සුදධං - සුගතධං තණ්ඩුලපඵලං
 තුණ්ඩිකීරෙ පච්ඡවාන - තනො භුක්ඤ්ඤති භොජනං.
 ගාවීං ඵකඛුරං කරවා - අනුයනති දියොදියං
 පසුං ඵකඛුරං කරවා - අනුයනති දියොදියං.
 ඉතථී වාහනං කරවා - අනුයනති දියොදියං
 පුරීසවාහනං කරවා - අනුයනති දියොදියං.
 කුමාරීවාහනං කරවා - අනුයනති දියොදියං
 කුමාරවාහනං කරවා - අනුයනති දියොදියං.
 තෙ යානෙ අභිරුහිතවා සබ්බාදියා අනුපරියනති
 පචාරා තස්ස රාජනො.
 හතථී යානං අසසයානං - දිබ්බං යානං උපධානං
 පාසාදු සිචිකා වෙ ව - මහාරාජස්ස යසසසිතො

තස්ස ච නගරා අහු - අනතලිකෙහි සුමාපිතා.

ආවානාවා කුසිනාවා - පරකුසිනාවානාටපුරියා
 පරකුසිතනාවා

උත්තරෙන කපිටනො - ජනොසමපරෙන ච
 තට්ඨනට්ඨි යො අමබර අමබරට්ඨි යො - ආලකමඤ්ඤ නාම
 රාජධානි

කුචෙරස්ස බො පන මාරිස මහාරාජස්ස විසාණා
 නාම රාජධානි, තසමා කුචෙරො මහාරාජා
 වෙස්සවණොති පට්ඨවති.

පචෙවසනො පකාසෙනති තනොලා තතතලා
 තනොතලා, ඔජසි තෙජසි තනොජසි සුරො රාජා
 අරිච්චොතෙමි, රහදෙපි තතථ ධරණී නාම, යනො මෙසා

පවසසනති වසසා යනො පතායනති, සභාපී තතථ
හගලවති නාම යතථ යකඛා පසිරුපායනති.

තතථ තිවචචලා රුකඛා - නානාදිජගණායුතා
මයුර කොඤ්චාභිරුද - නොකිලාභී හි වගගුභී
ජ්වංජ්වක සඤ්ඤතථ - අථො මධ්‍යවච්ඡිතතකා
කුකුතථකා කුලීරකා - වනෙ පොකඛරසාතකා
සුකසාලිකසඤ්ඤතථ - දණ්ඩමානවකානී ච,
සොහනී සබ්බකාලං සා - කුචෙරතලිනී සද,
ඉතො සා උතතරා දියා - ඉති නං ආචිකඛති ජනො
යං දීසං අභිපාලෙති - මහාරාජා යසසංසො
යකඛානං ආධිපතී - කුචේරො ඉති නාමසො
රමති තචචගිතෙහි - සකෙහි පුරකඛතො
පුතතාපී තසා ඛහවො - ඵකනාමානී මෙ සුතං
අසීතිං දස ඵකො ච - ඉන්දනාමා මහබ්බලා
තෙ චාපී බුද්ධං දිස්වාත - බුද්ධං ආදිච්චබ්බසුතං
දුරතොච තමසායනති - මහතතං චිතසාරදං
තමො තෙ පුරිසාජඤ්ඤ - තමො තෙ පුරිසුතතම.

කුසලෙන සමෙකඛසී, අමනුස්සාපී තං වන්දනති සුතං
තෙනං අභිණ්හසො, තයමා ඵචං වදෙමසෙ; ජිනං වන්දථ
ගොතමං ජිනං වන්දම ගොතමං, චීජජාචරණසමපතනං
බුද්ධං වන්දම ගොතමනති.

අයං ඛො සා මාර්ස ආටානාවියා රකඛා,
භිකඛුතං භිකඛුණීතං උපාසකාතං උපාසිකාතං, ගුනතියා
රකඛාය අචිභිංසාය ඵාසු චිහාරායාති.

උපාසකස්‍ය වා උපාසිකාස්‍ය වා, අස්‍ය ආවානාටියා රක්‍ඛා
සුගහතිතා හවියසති සමන්තා පරියාපුතා, තඤ්ච
අමනුසෙසා;

යකො වා යකනීණී වා, යකඛපොතතො වා
යකඛපොතිකා වා, යකඛමහාමනො වා යකඛපාරිසජ්ජා
වා යකඛපචාරො වා.

ගන්ධබ්බො වා ගන්ධබ්බී වා, ගන්ධබ්බ පොතතො
වා ගන්ධබ්බපොතිකා වා, ගන්ධබ්බමහාමනො වා
ගන්ධබ්බපාරිසජ්ජා වා ගන්ධබ්බ පචාරො වා.

කුමහණෙධා වා කුමහණධී වා, කුමහණධිපොතතො
වා කුමහණධිපොතිකා වා, කුමහණධි මහාමනො වා
කුමහණධිපාරිසජ්ජා වා කුමහණධිපචාරො වා.

නාගො වා නාගිනී වා, නාගපොතතො වා
නාගපොතිකා වා, නාගමහාමනො වා නාගපාරිසජ්ජා
වා නාගපචාරො වා, පදුට්ඨවීතො;

ගච්ඡන්තං වා අනුගච්ඡෙස්‍ය, යීතං වා
උපනිට්ඨෙස්‍ය, නිසින්නං වා උපනිසීදෙස්‍ය, නිපන්නං වා
උපනිපජ්ජෙස්‍ය.

න මෙ සො මාරිස අමනුස්‍යො ලභෙස්‍ය ගාමෙසු වා
නිගමෙසු වා, සකකාරං වා ගරුකාරං වා.

න මෙ සො මාරිස අමනුස්‍යො ලභෙස්‍ය, ආලකමන්දය
රාජධානියා චන්ද්‍රං වා වාසං වා.

න මෙ සො මාරිස අමනුස්‍යො ලභෙස්‍ය යකඛානං
සමීතිං ගන්තුං.

අපි සසුනං මාර්ස අමනුසා, අනවයහමපි නං කරෙය්‍යං අවිවයහං.

අපි සසු නං මාර්ස අමනුසා, අනතාහිපි පරිපුණ්ණොහි පරිහායාහි පරිහාසෙය්‍යං.

අපි සසුනං මාර්ස අමනුසා, රිතනමපි පතතං සීසෙ නිකකුජෙජය්‍යං.

අපි සසුනං මාර්ස අමනුසා, සත්තධාපිසස මුදධං ඵාලෙය්‍යං.

සනති හි මාර්ස අමනුසා චණ්ඩා රුද්ද රහසා, තෙ තෙව මහාරාජානං ආදියනති, න මහාරාජානං පුරිසකානං ආදියනති, න මහාරාජානං පුරිසකානං පුරිසකානං ආදියනති, තෙ ඛො තෙ මාර්ස අමනුසා මහාරාජානං අවරුදධා නාම චුච්චනති.

සෙය්‍යථාපි මාර්ස රතෙද්ද මාගධසා විජිතෙ චොරා, තෙ තෙව රතෙද්ද මාගධසා ආදියනති, න රතෙද්ද මාගධසා පුරිසකානං ආදියනති, න රතෙද්ද මාගධසා පුරිසකානං පුරිසකානං ආදියනති, තෙ ඛො තෙ මාර්ස මහාචොරා රතෙද්ද මාගධසා අවරුදධා නාම චුච්චනති.

ඵවමෙව ඛො මාර්ස සනති හි අමනුසා චණ්ඩා රුද්දා රහසා, තෙ තෙව මහාරාජානං ආදියනති, න මහාරාජානං පුරිසකානං ආදියනති, න මහාරාජානං පුරිසකානං පුරිසකානං ආදියනති, තෙ ඛො තෙ මාර්ස අමනුසා, මහාරාජානං අවරුදධා නාම චුච්චනති,

යො හි කොවී මාර්ස අමනුසො: යකො වා යකනිණී වා,
යකනි පොතකො වා යකනිපොතිකා වා, යකනිමහාමනො වා
යකනිපාර්සජෝ වා යකනි පචාරො වා,

ගන්ධබ්බො වා ගන්ධබ්බී වා, ගන්ධබ්බ පොතකො වා
ගන්ධබ්බපොතිකා වා, ගන්ධබ්බමහාමනො වා
ගන්ධබ්බපාර්සජෝ වා ගන්ධබ්බපචාරො වා,

කුමහණෙධා වා කුමහණධී වා, කුමහණධිපොතකො
වා කුමහණධිපොතිකා වා, කුමහණධිමහාමනො වා
කුමහණධිපාර්සජෝ වා කුමහණධිපචාරො වා,

නාගො වා නාගිනී වා, නාගපොතකො වා
නාගපොතිකා වා, නාගමහාමනො වා නාගපාර්සජෝ
වා නාගපචාරො වා,

පදුට්ඨවිතො: හික්ඛුං වා හික්ඛුණීං වා, උපාසකං
වා උපාසිකං වා, ගච්ඡන්තං වා අනුගච්ඡෙය්‍ය, ධීනං වා
උපතිට්ඨෙය්‍ය, නිසීන්තං වා උපතිසීදෙය්‍ය නිපන්තං වා
උපතිපජේය්‍ය.

ඉමෙසං යකඛානං මහායකඛානං, සෙනාපතිනං
මහාසෙනාපතිනං, උජ්ඣධාපෙනබ්බං විකකඤ්චිතබ්බං
විරචිතබ්බං:

අයං යකො ගණහාති, අයං යකො ආවිසති, අයං
යකො හෙයෙති, අයං යකො විහෙයෙති, අයං යකො
හිංසති, අයං යකො විහිංසති, අයං යකො න
මුඤ්ඤති.

කතමෙසං යකඛානං මහායකඛානං සෙනාපතිනං
මහාසෙනාපතිනං

ඉතෙද සොමො චරුණො ච - භාරදාපො පජාපති
චතදනො කාමසෙට්ඨො ච - කිත්තසණ්ඨු නිසණ්ඨු ච,

පණාදෙ මපමකෙදකද ව - දෙවසුනො ව මානලී
 විතකසෙනො ව ගනධබො - නලො රාජා ජනෙසහො.
 සානාගිරො හෙමවනො - සුණුණනො කරතියො ගලො
 සීවකො මුවලිනෙද ව - වෙසසාමිතො යුගනධරො
 ගොපාලො සුපපගෙධො ව - හිරිනෙතති ව මනදියො
 පකදවාලවණෙඩා ආලවකො-පජ්ජනො සුමනො
 සුමුබො දධිමුබො

මණි මාණි වරො දිසො - අථො සෙරියානො සහ
 ඉමෙසං යකබානං මහායකබානං, සෙනාපතීනං
 මහාසෙනාපතීනං, උජ්ඣාපෙනබබං විතකනදිනබබං
 වීරවීනබබං: අයං යකෙබා ගණහාති, අයං යකෙබා
 ආවිසති, අයං යකෙබා හෙයෙති, අයං යකෙබා විහෙයෙති,
 අයං යකෙබා හිංසති, අයං යකෙබා විහිංසති, අයං
 යකෙබා න මුකදවති ති.

අයං බො සා මාර්ස ආවානාටියා රකබා, හිකුනං
 හිකුණීනං, උපාසකානං උපාසිකානං, ගුණියා රකබාය
 අවිහිංසාය ඵාසු විහාරායාති.

හනද ව දති මයං මාර්ස ගවජාම, බහුකිවවා මයං
 බහුකරණීයාති. යසසදති තුමෙහ මහාරාජානො කාලං
 මකදකදවති.

අථ බො හිකබවෙ චනාරො මහාරාජා උධායාසනා
 මං අභිවාදෙත්වා පදකඛිණං කත්වා තනෙචනතරධාසිංසු.
 තෙපි බො හිකබවෙ යකබා උධායාසනා, අපෙසකවෙච
 මං අභිවාදෙත්වා පදකඛිණං කත්වා තනෙචනතරධාසිංසු
 අපෙසකවෙච මම සද්ධිං සමෙමාදිංසු, සමෙමාදතීයං
 කථං සාරාණීයං විනිසාරෙත්වා තනෙචනතරධාසිංසු.

අපෙසකවෙච යෙනා'හං, තෙනකද්ඝ්ලිං පණාමෙත්වා
 තනෙචනතරධාසිංසු.

අසෙක වෙව නාමගොතනං සාවෙච්චා,
නතෙච්චනතරධාසිංසු.

අසෙක වෙව තුණහිභුතා නතෙච්චනතරධාසිංසුති.

උගගණහාථ හිකඛවෙ ආටානාටියං රකඛං,
පරියාසුණාථ, හිකඛවෙ ආටානාටියං රකඛං, ධාරෙථ
හිකඛවෙ ආටානාටියං රකඛං. අහථ සංහිතාය හිකඛවෙ
ආටානාටියා රකඛා හිකඛුනං හිකඛුහීනං උපාසකානං
උපාසිකානං ගුණතියා රකඛාය අවිහිංසාය ඵාසුචිභාරායා
ති.

ඉදමවොච භගවා, අත්තමනා තෙ හිකඛු භගවනො
භාසිතං අහිතඤ්ඤති.

වතුහථ භාණවාරං නිට්ඨිතං

සරල සිංහල තේරුම් සහිත පිරුවානා පොත් වහන්සේ

ඒ කාග්‍රහවත් දරිතත් සම්බුදුරජාණන් වහන්සේට නමස්කාරය වේවා

1. සරණාගමනය

බුදුන් සරණ යමි,
දහම් සරණ යමි,
සඟුන් සරණ යමි.

දෙවනුව ද බුදුන් සරණ යමි,
දෙවනුව ද දහම් සරණ යමි,
දෙවනුව ද සඟුන් සරණ යමි.

තෙවනුව ද බුදුන් සරණ යමි,
තෙවනුව ද දහම් සරණ යමි,
තෙවනුව ද සඟුන් සරණ යමි.

2. දස සිල්

පණ වැනි සතුන් මැරීමෙන් වැළකීමේ ශික්‍ෂා පදය, කුසුන් දෙය සොර සිතීන් ගැනීමෙන් වැළකීමේ ශික්‍ෂා පදය, පහන් ගැසීමෙන් (බිම්සර නොවීමෙන්) වැළකීමේ ශික්‍ෂාපදය, බොරකීමෙන් වැළකීමේ ශික්‍ෂා පදය, රහමේර පානසෙන් හා මදයට ප්‍රමාදයට හේතුවන දෙයින් වැළකීමේ ශික්‍ෂා පදය. නොසලහි කෝප්‍යන් ගැනීමෙන් වැළකීමේ ශික්‍ෂා පදය, නැවුම් ගැවුම් වැවුම් විසුළු දැවුන් බැඳීමෙන් වැළකීමේ ශික්‍ෂා පදය, මල් ගඳ විලවුන් දැවීමෙන් පැරදීමෙන් සැරසීමෙන් වැළකීමේ ශික්‍ෂා පදය, උස් පුහුන් මහ අපුන් වලින් වැළකීමේ ශික්‍ෂා පදය, රන්විදි මසු කහවණු පිළිගැනීමෙන් වැළකීමේ ශික්‍ෂා පදය,

3. සාමනේර ප්‍රයතය

එක නම් කීම? සියලු සත්වයෝ ආභාරයෙන් යැපෙන්නෝය. දෙක නම් කීම? නාමය හා රූපය යි. තුණ නම් කීම? තුන් වේදනාවෝ යි. සතර නම් කීම? සතර ආර්යය සත්‍යයෝ ය. පහ නම් කීම? පස් උපාදානස්කන්ධයහ. සය නම් කීම? සවැදෑරුම් ආධ්‍යාත්මික ආයතනයෝ ය. සහ නම් කීම? සත් වැදෑරුම් බොජ්ඣංගයෝ ය. අට නම් කීම? අට වැදෑරුම් ආර්ය මාර්ගය යි. නවය නම් කීම? නව වැදෑරුම් සත්වචාසයෝ යි. දසය නම් කීම? දස අංගයකින් යුත් රහතන් වහන්සේ යි.

4. දෙතිය කුණපයෝ

මේ (මේතිය) කපොති කෙස්, පොළොම්, නිය, දත්, හම්, මස් පිඬු, පාහර, ලැට්, ලුට්, මිලුය, වකුගඩු, හදදහ, අක්මාව, දැවය, බඩදිව, පසුව, බඩවැල, අකුණුබහන්, ලදුරය, අහරමල, පිත, පෙම, හැරව, ලොය, පිහදිය, මේදය, කඳුදු, පුරුණුකෝල්, කෙල, පොයු, සඳුමුදු, මුත්ත, හිටපුදහෙති මොලය, (යන මේ දෙතිය කුණපයෝ වෙති).

5. පස් විකුම් (ප්‍රත්‍යවෙකෂා)

පිහිනුවිණින් පිරිකයා බලා සිටුවු පොරවමි. යම්තාන් පිත තසනු පිණිය, උණිය තසනු පිණිය, මැසි මදුරු වාත, අවුට්, විසකුරු හකුත් යන මොවුන්ගේ පහස වෙනු පිණිය, ලවණ ප්‍රාප්තය ආචරණය කර ගනු පිණිය සිටුවු පොරවමි.

පිහි නුවිණින් පිරිකයා බලා පිඬු වළදම්-(ඒ) ක්‍රීඩා පිණිය නොවේ. පුරුණ මදය වැඩිමට නොවේ. එය අලංකාරය පිණිය හෝ පුරුකිලි පිණිය ද නොවේ. යාතනම් මේ මේතිය කෙස් පැවැත්ම පිණිය ය, යැවීම පිණිය ය, පාදකින් වැළකීම පිණිය ය, බමකර හැසිරීමට අනුකූලයන් පිණිය ය. එසේ (ආහාර වැලඳීමෙන්) පරණ දුක් වේදනා නසමි. අලුත් දුක් වේදනාවන් කුලදහන්කෙමි. නිවරද බව ද හුමන් පිණිය ද පදනා ය.

සිහි නුවිණින් පිරිකයා බලා ගෙනහුන් සේවනය කරමි. යම්තාන් සිහි පිටා තසන පිණිය, උණි පිටා තසන පිණිය, බැහැ ලේ බොන, වද ලේ බොන මැසිමදුරු පිටා, පුළු පවුට්, සරල යන මොවුන්ගේ ප්‍රභවය තසනු පිණිය, පහල ලාභව නසනු පිණිය, සිත වතන පිරිමෙහි පියලෙහු පිණිය (සෙනසුන්) සේවනය කරමි.

සිහි නුවිණින් පිරිකයා බලා පිලපස, බෙහෙත් පිරිකර වලදම්. යම්තාන් උපන්නා වූ පිරුර පෙළන දුක් වේදනාවන් තසනු පිණිය නිරෝගි බව උකුම් සුළුත කොට ගලකා හිලන් පස බෙහෙත් පිරිකර වලදම්. ගනුයි.

6. දස ධර්ම සූත්‍රය.

මා විසින් මෙසේ අසන ලදී. එක් සම්මයන්හි භාග්‍යවතුන් විභක්තියේ සැවැත් නුවර ප්‍රේමවතයෙහි අනෙකිඳු පිටිණියන්ගේ ආරම්භි වැඩ වසන යේන. එහි දී භාග්‍යවතුන් විභක්තියේ "මහණෙනි" යි ගිණුන් ඇමතු සේන. "භවමිති" යි ගිණුහු පිලිවදන් දුන්හ. භාග්‍යවතුන් විභක්තියේ මෙසේ වදන සේන. "මහණෙනි, පැවිදි වූවහු විසින් නිකර මෙතෙහි කලුකුසු කුරුණු දහසක් ඇත. ඒ කවරේද යත්:

"විවරණ බවට පැමිණියේ වෙමි"යි පැවිදි විසින් නිකර සිහි කල යුතුය. මාගේ දිවිපැවැත්ම අනුත් පිහිට කොට පැහැරී පැවිදි විසින් නිකර සිහි කල යුතුය. ම විසින් අභ්‍යන්තර වඩා වෙනස් ආකල්පයක් කල යුතුය යි" පැවිදි විසින් නිකර සිහි කල යුතුය.

කිසි, මගේ සිත සිලයෙන් මට ම උපවාද (දෙස් ක්ම) නොතෙරේදැ යි පැවිදි විසින් නිතර සිහි කළයුතුය. කිසි ක්‍රමණැති සමුම්පරණ මා විමසා ගිලයෙන් (මට) පරිහව් නොකෙරෙත් දැයි පැවිදි විසින් නිතර සිහි කළයුතුය. මාගේ සියලු පිය වූ මනාප වූ දෙයින් වෙනස් වීම, වෙන්වීම වන්නේ යයි පැවිදි විසින් නිතර සිහි කළයුතුය. "කර්මය හා සබඳ වූයෙහි, කර්මය දොඳුළු වූයෙහි, කර්මය යොති කොට ඇත්තෙහි; කර්මය හා සබඳ වූයෙහි, කර්මය පිළිපරණ කොට ඇත්තෙහි, මම සම් සතපත් හෝ අයහපත් හෝ කර්මයක් කරන්නෙහි ද එයම දොඳුළු කොට ඇත්තෙහි යි පැවිදි විසින් නිතර සිහි කළ යුතුය. මාගේ රෑ දවල් කෙසේ ඉන්නේ දැයි පැවිදි විසින් නිතර සිහි කළයුතුය. කිසි? මම ජන ගුණා ස්වාභාවයෙහි ඇලෙමිදැයි පැවිදි විසින් නිතර සිහි කළයුතුය. මා විසින් ලබන ලද උතුම් මිනිස් දහම් ගුණයක් ඇත් ද ආර්ය මාර්ග ආදාන විශේෂයක් සාක්ෂාත් කර ගන්නා ලද්දේ ද, මගේ බුද්ධිමත් කාලයෙහි පමුණිකරුන් විසින් ඒ ගැන විමසන ලද්දේ ඒ ගැන පැන නොසාරන්නෙහි වේ ද යි පැවිදි විසින් නිතර සිහි කළ යුතුය. මහණෙනි, මේවා පැවිදි වූවුන් විසින් නිතර වෙතෙහි කළයුතු දස ධර්මයෝ වෙති" යි භාගවතුන් වහන්සේ වදාළ සේක. තුටු පතවූ වූ ඒ බිඳුණු භාගවතුන් වහන්සේගේ (එම) දේශනා පතුටින් පිළිගනින.

7. මහාමංගල සූත්‍රය

මා විසින් මෙසේ අසන ලදී එක් පමණක් සාමාන්‍යයෙන් වහන්සේ පැවිදි කුටීර ජනවතයෙහි ගෙනවුයුබවාණන්ගේ අත්මිහි වැඩි වැඩි සේක. ඉන්පසු එකතරා දෙවියන් රාත්‍රි සාරයම ඉසුන්ව ගිය කල්හි ඉතා වදිණිවත් විය මුළු ජනවතය භාගවසින් සිටුවවමින් භාගවතුන් වහන්සේ වැඩිහුන් කැනට එනමිසේය. එසේ භාගවතුන් වහන්සේට වැද එකතරයට ගියේය. එකතරයට සිටි ඒ දෙවියා භාවාසින් භාගවතුන් වහන්සේට (මෙසේ) කීය.

1. හම යහපත කැමැති වන්නා වූ බොහෝ දෙවියෝ ද මිනිස්සු ද මංගල කරුණු ගැන සිතන. උතුම් මතුල් කරුණු වදාළ මැනවි
(එවිට භාගවතුන් වහන්සේ මෙසේ වදාළ සේක)
2. කුටීර මද බාලයන් ඇසුරු නොකිරීම, කුටීරෙහි පණවිතයන් ඇසුරු කිරීම, පිරිස සුන්හක් සිදීම, යන මේවා උතුම් මතුල් ය.
3. හුදුසු වෙදෙහක වීමයි. හෙර තුනියෙහි කරන ලද පිං ඇති බව, නමා මනා කොට වූටිවෙහෙහි පිහිටුවීම යන මේවා උතුම් මතුල් ය.
4. බොහෝ ඇසු පිරු හැන් ඇති බව, සිලන දැනීම, විනය ඇති බව හා නිකමීම, සුභාසිත වචන ඇති බව යන මේවා උතුම් මතුල් ය.
5. මවිටියන්ට උවදුරක් කිරීම, ඉස් දැරුවන්ට සංඝභ කිරීම නිරවුල් කරමාන්තවල යෙදීම යන මේවා උතුම් මතුල් ය.

6. දත් දීම, දැනටමත් ඇතිවීම්, නැගෙනහිර සංග්‍රහ කිරීම, නිවැරදි ක්‍රියාවන්හි යෙදීම යන මේවා උතුම් මතුල් ය.
7. පවෙති නොදැනීම හා පවත් වැළකීම, රහස්‍යව සාකච්ඡා වැළකීම, කුසල දැනගැනීම නිවැරදි වීම යන මේවා උතුම් මතුල් ය.
8. (උතුම්ව) ගෞරව කිරීම, යටහත් පහත් පැවැත්ම දැකීම, සිතේ සතුට, කළමනාකරණ දන්තා ස්ව, සුදුසු කල්හි දහම් දැකීම, යන මේවා උතුම් මතුල් ය.
9. ඉවහිම (සුවට) කීකරු ස්ව, ඉමහත් (පැවිදි) උතුම්ව දැකීම, සුදුසු කල්හි වරම කාකරීමට සූදානම් යෙදීම යන මේවා උතුම් මතුල් ය.
10. කළමනාකරණ, බලකොටුව, ආර්ය සත්‍යයන් දැකීම, නිවන් අවබෝධ කර ගැනීම යන මේවා උතුම් මතුල් ය.
11. ලෝක වර්තමානයන් පිටිවීමට සහතික වීම, කම්පා නොවන, හොඳ නොකරන රජය රකින, නිර්මල භාවයක් දැකීම සහ සිතේ දැනටමත් යන මේවා උතුම් මතුල් ය.
12. ඉහත කියන ලද අවස්ථා ක්‍රියා කොට සියලුම පැවැත්ම නොපැරදී ගැනීම නැති කර ගැනීමට පැමිණීමේ දී එය මතුල් වීමෙන් පසුව උතුම් වූ මතුල් ය.

8. රත්න සූත්‍රය

1. මෙහි 4ක් වූ බිම්බ සිටින සහ අනෙකුත් සිටින යම් අවස්ථාවක කෙනෙකු වෙත පමණක් සියලුම පවත්වනුයේ සතුටු සිතුවීමෙන් වෙතට! නැවත ද (මේ) කියන කෙසේද මැනවින් අසන්න!
2. එකෙකුත් සියලුම පවත්වනුයේ මේ වදන් අසමුදා! මනුෂ්‍ය ප්‍රජාව කෙරෙහි මෙක් කරව! යමෙක් 1 දහවල් දෙකෙහි බිම්බ හුදු හුදු කෙරෙත් ද එකවරින් මවුන් අසන්න!
3. මේ ලොව පරලොව හෝ දෙවලොව හෝ යම්කිසි උතුම් ප්‍රතිඵල වූ රත්නයක් ඇත්තේ ද ඒ අතර කම්පානුයන් වන්නේ හා සමාන උතුම් වෙතත් රත්නයක් නැතහොත්. බුදුන් වහන්සේ කෙරෙහි ද මේ රත්න ස්වභාවය ශ්‍රේෂ්ඨය. මේ සත්‍ය බලයෙන් සියල්ල සතුටට සුව වේවා
4. සමාධියෙන් සන්සුන් සිතැති සාමාන්‍යයන් වහන්සේ රාගය නැසුවා වූ විරාගී වූ පමණක් නම් වූ උතුම් වූ යම් නිවන්කාරී පැවැත්මක් සේ ද එම නිවන් හා සමාන වූ වෙතත් උතුම් වර්තමාන නැත. මෙය ද ධර්මයෙහි පවත්නා උතුම් රත්න ස්වභාවයකි. මේ සත්‍ය වචනයෙන් සියල්ල සතුටට සුව වේවා
5. බුද්ධ ශ්‍රේෂ්ඨයන් වහන්සේ පිරිසිදු වූ යම් ආර්ය මාර්ගයක් වර්තමාන කළ සේත් ද යම් වර්තමාන මාර්ගයක් ආනන්දාර්ය සමාධිය යි කියත් ද ඒ සමාධි වර්තමාන හා

සමාන වෙනත් උකුම් රක්තයක් නැත. මෙය ද ධර්මයෙහි පවත්නා උකුම් රක්ත ස්වභාවයකි. මේ සහය වචනයෙන් සියල් සත්තව සුව වේවා.

6. යම් අජටාරය පුද්ගල කෙනෙක් සුද්ධාදි පන්දුරුෂ උකුමින් විසින් ප්‍රායාන කරන ලද්දකු ද ඔවුහු සතර සුගලයක් වෙති. සුගලයන් වහන්සේගේ ශ්‍රාවක වූ ඔවුහු ද දක්ෂිණවට සුදුසු වෙති. ඒ උකුමින්ට පුදන ලද දෙය මඟින් ඵල ගෙන දෙන්නන්ය. මෙය ද සංඝයා කෙරෙහි පවත්නා උකුම් රක්ත ස්වභාවයකි. මේ සහය වචනයෙන් සියල් සත්තව සුව වේවා.

7. යම් කෙනෙක් ස්ථිර සිතින් භෞතමි යාගනයෙහි මුනවත් සෙදුනාහු කෙලෙසුන්ගෙන් වෙන් වූවාහු ද ඔවුහු අමා මනනිවනට බැස නොමිලයේ එය ලදීත් සම්පත් සුව විදිනනාහු එලඹිය යුතු තැනට එළඹුණාහුය. මෙය ද සංඝයා කෙරෙහි පවත්නා උකුම් රක්ත ස්වභාවයකි. මේ සහය වචනයෙන් සියල් සත්තව සුව වේවා.

8. කුචර රෙරුවට යටි කරනු ලබන ඉන්ද්‍රසීලය යම් සේ සිටී දිගින් හමන සුලභින් නොගෙලී සවිත්තේ ද, වතුරාර්ය සහය නුවමින් දකින තැනැත්තා ද එවැනි ය. මෙය ද සංඝයා කෙරෙහි පවතින උකුම් රක්ත ස්වභාවයකි. මේ සහය වචනයෙන් සියල් සත්තව සුව වේවා.

9. යමෙක් ගැඹුරු ඉවහින් යුතු සම්බුදුන් විසින් දේශනා කරන ලද ආර්ය සත්‍යයන් ප්‍රමුඛ කෙරෙත් ද ඔවුහු අතිශයින් සමා වූවාහු නමුදු අවමන හටයක් නොගනිති. (සත් වරකට වඩා ඉන්ද්‍රිය) මෙය ද සංඝයා කෙරෙහි පවත්නා උකුම් රක්ත ස්වභාවයකි. මේ සහය වචනයෙන් සියල් සත්තව සුව වේවා.

10. සෝවාන් මග ඉවහණ ලැබීමත් සමගම යමෙකුගේ සන්තාය දිවිසී, විවිකිට්තා, සිලබ්බත පරාමිස යන කෙලෙස් හනි නැතිවේ ද යමෙක් සතර අපායෙන් මිදුනොත් වෙන් ද ඔවුහු සිවුදැරුම් මහා පාපයන් කරන්ට ද අපොහස වෙති. මෙය ද සංඝයා කෙරෙහි පවත්නා උකුම් රක්ත ස්වභාවයකි. මේ සහය වචනයෙන් සියල් සත්තව සුව වේවා.

11. "ඉදිත් භෞතමේ සවිත් වදනින් හෙර සිතින් යම් අකුසලයක් කෙරෙයි නම් හෙර එය සැනවීමට" අපොහොසත් වන්නේය. දක්නා ලද නිවන්ද අද්වන්තයන් ලක්ෂණය නම් කරණ ලද උකුසලයන් පැහැවීමෙහි අගවෘත්තවය යි (නොකැකිවීමයි). මෙය ද සංඝයා කෙරෙහි පවත්නා උකුම් රක්ත ස්වභාවයකි. මේ සහය වචනයෙන් සියල් සත්තව සුව වේවා.

12. යම් සේ වන ගුහාව, ශ්‍රිෂ්ඨ සැකුවෙහි ගලු වන මාසය කුල දී පිසුණු මලින් බර වේ ද එවැනි පරම භික්ෂුව පිණිස වූ නිර්වානගාමී වූ ධර්මයක් මුදුන් වනන්සේ දෙසු සේක. මෙය ද බුදුන් කෙරෙහි පවත්නා උකුම් රක්ත ස්වභාවයකි. මේ සහය වචනයෙන් සියල් සත්තව සුව වේවා.

13. උකුම් වූ, නිවන් දන්නා වූ නිවන් ලබා දෙන්නා වූ නිවන් මග ගෙන හැර දක්වන්නා වූ අනුන්තර වූ බුදුරජාණන් වහන්සේ උකුම් දනමින් දෙසු සේක. මෙය ද බුදුරජාණන් කෙරෙහි පවත්නා උකුම් රක්ත ස්වභාවයකි. මේ සහය වචනයෙන් සත් වේවා.

14. (යම් රහතන්වහන්සේ කෙනෙකුගේ) පැරණි කර්ම අවසන් වී ද නව කර්ම නැත්තේ ද මතු හටයක් කෙරෙහි නොඇලුනු සිතැත්තේ ද සත්‍ය කළ බිස් ගැනී, හැවක උපහත් කෙරෙහි නොවැඩෙන ආහා ඇති ඒ රහත් උකුමින් මේ සහන නිවෙන්නාක් මෙන් නිවී යති. මෙය ද සංඝයා කෙරෙහි පවත්නා උකුම් රක්ත ස්වභාවයකි. මේ සහය වචනයෙන් සත් වේවා.

- 15. මෙහි රැස්වූ පොලොවෙහි සිටින හෝ අනෙකුත් සිටින හෝ යම් භූමි කෙටෙකක් ඇදී ඒ වලි සියලු දෙනාම එකතුව දෙව් මිනිසුන් විසින් පුදන ලද නවාගත වූ සුද්ධ රත්නය නම්දිමු. ජෛන් වේවා.
- 16. මෙහි රැස් වූ පොලොවෙහි සිටින හෝ අනෙකුත් සිටින හෝ යම් භූමි කෙටෙකක් ඇදී ඒ අපි සියලු දෙනාම එකතුව දෙව් මිනිසුන් විසින් පුදන ලද නවාගත වූ පොලොවුරු වර්ම රත්නය නම්දිමු. ජෛන් වේවා.
- 17. මෙහි රැස් වූ පොලොවෙහි සිටින හෝ අනෙකුත් සිටින හෝ යම් භූමි කෙටෙකක් ඇදී ඒ වලි සියලු දෙනාම එකතුව දෙව් මිනිසුන් විසින් පුදන ලද නවාගත වූ සංඝ රත්නය නම්දිමු. ජෛන් වේවා.

9. කරණීය මෙන්ත සූත්‍රය

- 1. භාත්ත පදය වූ නිවන්ට පැමිණ වසන්තාහු විසින් යමක් කටයුතු ද නම් සෙවිඳිවියෙහි දක්‍ෂයා විසින් එය කළ යුතුය. කෙතෙමේ සම්පතක් වන්නේය. සෙල් වන්නේය, මනා කොට සලක වන්නේය, නිතරු වන්නේය, මාද වන්නේය, නිත්‍යමානී වන්නේය.
- 2. ලද දෙයින් සතුටු වන්නේය. සුවසේ සොමණිය කළහැකි වන්නේය. වැඩි වැඩි නැන්කෙක් වන්නේය, සැලැල්ලු පැවතුම් ඇත්තෙක් වන්නේය, සත්‍යයන් ඉදිරිපත් දැක්කෙක් වන්නේය. නුවණැත්තෙක් වන්නේය. නිද්‍රේන් සිදුවන ප්‍රභවය නැති වන්නේය. කුලයනැති හෝ ඇලෝනෙක් වන්නේය.
- 3. යම් ක්‍රියාවක් හෙකු කොට ගෙන වෙනත් නුවණැත්තෝ නිත්ද කෙරෙත් ද එවැනි සුළු වූ වරුන් හෝ නොකරන්නේය, සියලු සත්වයෝ නුව ඇත්තෝ වෙතිවා. නිර්භය වෙතිවා. සුවසන් සිතැත්තෝ වෙතිවා.
- 4. කෙලෙස් සහිත වූ ද රහිත වූ ද යම් ප්‍රාණියු වෙත් ද දීර්ඝ වූ හෝ මහත් වූ හෝ, මැදුම් පමණ වූ හෝ මිටි වූ හෝ, සිඳුම් සිරුරු දැක්නා වූ හෝ මහත් සිරුරු ඇත්තා වූ හෝ ප්‍රාණියු ද
- 5. ඇවට සෙතෙන්නා වූ හෝ නොසෙතෙන්නා වූ හෝ දුර වසන්නා වූ හෝ ළඟ වසන්නා වූ හෝ උපන්නා වූ හෝ උපදිමින් සිටින්නාවූ හෝ ඒ ප්‍රාණියු ද සියලු සත්වයෝ ද යුවසන් සිතැත්තෝ වෙතිවා.
- 6. කිසිනෑතක කෙතෙක් අනිකෙකු නොරච්චන්නේය. නිසිවකුට අවමන් නොකරන්නේය. කෝපයෙන් හෝ රෝසයෙන් හෝ එකිනෙකාට දූෂක් කරන නොකැමැති වන්නේය.
- 7. මවක් යම් සේ සිය දිවිහිමියන් කම් එකම පුතු රක් ද එමෙන් සියලු සතුන් කෙරෙහි අප්‍රමාණ වූ මෙන් සිත වඩන්නේය.
- 8. උඩ ද යට ද සරසට ද අවහිර නැතිව, වහිර නැතිව, සතුරන් නැතිව, සියලු සතුන් කෙරෙහි පමණ නොකළ හැකි සේ මෙන් සිත වඩන්නේය.

- 9. සිටීමින්, හෝ යමින්, හෝ හිඳීමින්, හෝ හිඳීමින් හෝ අවදියෙන් සිටීමින් හෝ මේ මෙහිත් සිත ඉටුන්තොස. එම මෙහිත් සිත මේ සම්බුදු සඤ්ඤා ප්‍රභවිභාරය- (උද්භූත වාසය කිරීම) යි කියා ඇත.
- 10. මේසද්ධි බවට නොපැමිණ සිරුරානව සමාගේ දුර්ගතයෙන් යුතු වස්තුකාමයෙහි හිඳවට දුරු කොට ඒකාන්තයෙන් යළි මුළු කුස පිළිසිඳු ගැන්මකට නැවත නොඑන්නෙයි.

10. බන්ධ පරිත්ත

මා වෙසින් මෙසේ සසන ලදී. එක් සමයෙකහි භාගාවතුන් වහන්සේ සැවැත්හි ලනේ පිටුපිටුකුණේ දෙවිරම්භි වැඩි වචන සේන. එ සමයෙහි සැවැත් නුවර එක්තරා ගිණු කමක් සර්පයෙකු වීසින් දුන්ව කරනු ලැබ කල්පය කලේ වෙයි. ඉක්බිති වෙහෙර ගිණුකු භාගාවතුන් වහන්සේ වැඩි නුත් කැනව එළඹියාහුය. එළඹි භාගාවතුන් වහන්සේට වැද එකක් පස්ව පුත්තාහුය. එකක් පස්ව නුත්තා දී ඒ ගිණුකු භාගාවතුන් වහන්සේට මෙසේ කිය. 'ස්වාමීනි, මේ සැවැත් නුවර එක්තරා ගිණු නමින් සර්පයෙකු වීසින් දුන්ව කරනු ලැබ කල්පය කලේය.'

මහණෙනි, ඒ ගිණු ව ඒකාන්තයෙන් සතර අභිරාජකුලයන් කෙරෙහි මෙන් සිත හෝ පැතිර විය. ඉදින් ඒ ගිණු ව සතර අභිරාජකුලයන් කෙරෙහි මෙන් සිත පැතිර වූයේ නම් ඒකාන්තයෙන් ඒ ගිණු ව සර්පයෙකු වීසින් දුන්ව කරනු ලැබ කල්පය නොකරන්නේය. සතර අභිරාජකුලයන් තවරනුද යත්. වීරුපක්ඛ අභිරාජකුලය, ඒරාටථ අභිරාජකුලය, ජනපාලන අභිරාජකුලය, කණ්ණා ගෝතමක අභිරාජකුලය (යන මේවායි). ඒකාන්තයෙන් ඒ ගිණු ව මෙහි සතර අභිරාජකුලයන් (කෙරෙහි) මෙන් සිත නොපැතිර විය. ඉදින් ඒ ගිණු ව මේ සතර අභිරාජකුලයන් කෙරෙහි මෙන් සිත පැතිර වූයේ නම් ඒකාන්තයෙන් ඒ ගිණු ව සර්පයෙකු වීසින් දුන්ව කරනු ලැබ කල්පය නොකරන්නේය.

(එබැවින්) මේ සතර අභිරාජකුලයන් කෙරෙහි මෙන් සිත පැතිර වීමට (මම නොපට) අවසර දෙමි. (සුමන් පිණිස ද යත්) කමාගේ රුකවරණය පිණිසය, කමාගේ ආරක්ෂාව පිණිසය, කමාගට මෙන් පිරිත් සඳහාය.

අනුශාසක දු බුදුරජාණන් වහන්සේ නැවත ද මෙසේ වදාළ යේන.

- 1. මාගේ මෙහිත් පිරුපක්ඛයන් සමග ය. මාගේ මෙහිත් ඒරාජයන් සමග ය. මාගේ මෙහිත් ජනපාලනයන් සමගය. මාගේ මෙහිත් කණ්ණා ගෝතමයන් සමග ය.
- 2. මාගේ මෙහිත් හා භූතී (බවහා යන) සතුන් සමග ය. මාගේ මෙහිත් දෙපාටුන් (මිනිසුන්, සුරුල්ලන්) සමග ය. මාගේ මෙහිත් සිද්ධාචන් සමග ය. මාගේ මෙහිත් බ්‍රහ්මාචන් (පත්තා, ගෝඤ්ඤ ආදීන්) සමග ය.
- 3. අසා (හා භූතී) සකෙක් මා හෝ පෙළාවා. දෙපා සකෙක් මා හෝ පෙළාවා, සිද්ධා සකෙක් මා හෝ පෙළාවා, බ්‍රහ්මා සකෙක් මා හෝ පෙළාවා.
- 4. සියලු සත්වයෝ ද සියලු ප්‍රාණීහු ද සියලු භූතයෝ ද යන සියල්ලෝම යනපක්ෂී දක්වවා. ඒ කිසිවෙකු වෙත දුකක් පහා පැමිණෙව්වා.

11. මෙත්තානිසංස සූත්‍රය

එා විධින් මේසේ අගන ලදී එක් සමයෙකැති භාගාවතුන් වහන්සේ පැවසති ලතේ පිටු සිදුහුගේ දෙවර්ෂිනි වැඩ වසන සේක එකල්ලි භාගාවතුන් වහන්සේ 'මහණෙනි' කියා නිකුත් ගැමතු සේක.

"සචාමීනි" යි කියා ඒ සිසුහු භාගාවතුන් වහන්සේට තිබිවදන් දුන්හ. භාගාවතුන් වහන්සේ මේසේ වදාළ සේක. 'මහණෙනි, ආදරයෙන් සෙවුනා ලද, භාවිතයෙන් වඩනා ලද, බහුලව වඩනා ලද, යානාවක් මෙන් හුරු සුරැකු කරන ලද, විස්තුවක් මෙන් රැක ගන්නා ලද අනුව සිටියා වූ සුරැකු කරන ලද්දා වූ මැනවින් පවත් ගන්නා ලද්දා වූ සෙවෙලි වේනෝ විමුක්තියගේ (මෙත් සිහෙති) ආතිසංසයෝ එකොළොස් දෙනෙක් කැමැති විය යුත්තහ.

නවර එකොළොස් දෙනෙක් ද යන්: සුවසේ කිදයි, සුවසේ අවදි වෙයි, නාසුරු සිහින පොදකියි, මිනිසුන්ට ප්‍රිය වෙයි, උමතුපාසනට ප්‍රිය වෙයි. දෙවියෝ රකිති, එම මෙත් සිහින් සුඤ්ඤා ඉන්ද්‍රියයන් සිරුරෙහි මිනි හෝ සැන් (ආයුධ) හෝ නොවිදි, වහා සිනා සන්දුන් වෙයි. ප්‍රිහුණ පැනළන් වෙයි, නොදු පිහිනලපනාවෙන් අනුව කඳුරිය සොරයි. මෙත් සමවනින් රහන්වන්ට පොකැකි වී නම් (මරණින්) මහණෙනි බිඹලොව උපදී.

'මහණෙනි, ආදරයෙන් සෙවුනා ලද භාවිතයෙන් වඩනා ලද, බහුලව වඩනා ලද යානාවක් මෙන් හුරුසුරැකු කරන ලද විස්තුවක් මෙන් රැකගන්නා ලද, අනුව සිටියා වූ සුරැකු කරන ලද්දා වූ මැනවින් පවත් ගන්නා ලද්දා වූ සෙවෙලි වේනෝ විමුක්තියගේ (මෙත් සිහෙති) මෙහි ආතිසංසයෝ එකොළොස් දෙනෙක් කැමැති විය යුත්තහ. භාගාවතුන් වහන්සේ මේ සූත්‍රය වදාළ සේක. සන්තෝස වූ ඒ නිකුහු භාගාවතුන් වහන්සේගේ දේශනාව අයා බෙහෙවින් සතුටු වූහ.

12. මිත්තානිසංස සූත්‍රය

1. යමෙක් මිතුරන්ට දෝහ නොකරයි ද හෙතෙමේ නම් නිවහින් බැහැරව වසනාදේ නඤ්ඤ මොහෝ ආහාර ජාන ලබන්නෙක් වෙයි. මොහෝ දෙනා ඔහුගේ දැසුරෙන් ජීවත් වෙන්නෝ වෙති.
2. යමෙක් මිතුරන්ට දෝහ නොකරයි ද හෙතෙමේ යම් යම් දනව්වකට හෝ නියමි ගමනට හෝ රජ දානකට ගියේ වෙයි ද ඒ තැම තත්මම දුදුකු ලබන්නෙක් වෙයි.
3. යමෙක් මිතුරන්ට දෝහ නොකරයි ද සොරු මිත්‍ර වෙත ලං නොවෙති. රජ හෙමේ ඔහුට අවමන් නොකරයි. මිත්‍ර තැම ගතුරන් දුරු කරයි.
4. යමෙක් මිතුරන්ට දෝහ නොකරයි ද හෙතෙමේ කෝප නොවූයේ තම ගෙට එයි. සනාච්චි සතුටුදුකේ වෙයි. තැයන් අතරෙහි දැකුමක් වෙයි.
5. යමෙක් මිතුරන්ට දෝහ නොකරයි ද හෙතෙමේ අනුන්ට සන්කාර කොට තමා ද සන්කාර ලබන්නෙක් වෙයි. අනුන් කෙරෙහි ගෞරව කරන්නෙකුට තමා ගරු බුහුමන් ලබන්නෙක් වෙයි. වැණුම, කීත් පැයදුම් දරන්නෙක් වෙයි.

- 6. යමෙක් මිතුරන්ට ද්‍රෝහ නොකරයි ද හෙතෙමේ මිතුරන් පුදන්පොත්ව තමාත් පිදුම් ලබන්නොත් වෙයි. තමා උතුම්කම වැඩිකරන්නට තමාත් පෙරෙහා වැඩුම් ලබන්නොත් වෙයි. යහසට හා කිත්තූසසුමට තැම්පෙන්නෙක් වෙයි.
- 7. යමෙක් මිතුරන්ට ද්‍රෝහ නොකරයි ද හෙතෙමේ යම් සේ ගිණින දැල්වෙමින් තිබියේ ද එමෙන් දෙවියෙකු මෙන් බිබිලින්නේ වෙයි. හිරි සැපත විසින් අන්තොහරන ලද්දෙක් වෙයි.
- 8. යමෙක් මිතුරන්ට ද්‍රෝහ නොකරයි ද හිඟුගේ හට සමීපත වැඩේ. කෙසෙහි වැසුණ දේ මිදිනවත් පැළවේ. ඔහු දැරුවත් ඇත්පොකු වීමේ (විලිසිය) සැපත ලබයි.
- 9. යමෙක් මිතුරන්ට ද්‍රෝහ නොකරයි ද ඒ නැනැත්තා (හිටි) දැනුවත් හෝ පරිවෘත්තයකින් හෝ ගසකින් හෝ වැටුණේ හෝ ගිලිහුණේ (දැඩි සිටීමට) පාඩාරයක් ලබයි.
- 10. යමෙක් මිතුරන්ට ද්‍රෝහ නොකරයි ද හේ හොඳින් වැඩිහු මුල් හා කුහල පරළ (මුල්) මිනා සුලභින් කොලවා කීම හෙළිය නොහැකි බුහුණ රැකක් වැනිය. එවැනි කැනැත්තා, මැඩවීමට සතුරෙහි පොහොසත් වෙයි.

13. මෝරපරිත්ත.

1. ඇස් දැකී, එකරාප වූ රත්වත් වූ මහ පොළොව බිඳුළු වන්නාවූ මේ සුර්යයා උදාවෙයි. රත්වත් වූ පොළොව බිඳුළු වන ඒ ඔබට නම්ස්කාර කරන්නෙහි. ඇ ඔබ විසින් ආරක්ෂා කරනු ලැබී ඇති මේ දවස ගත කරමු.

2. 'සියලු හෙළය ධර්මයන් (දකුණු දේ) දැන සම්බෝධියට තැම්පියා වූ කෙලෙසත් නැසූ යම් (මුත්මන නම් ලද) උතුරේ වෙහි ද මවුන්ට මාගේ නම්ස්කාරය වේවා. මවුහු මා පාරක්කා කෙරෙන්නවා. මාගේ නම්ස්කාරය (අහිත) මුදුවරුන්ට වේවා. උත්වහන්සේලාගේ මුද්ධත්වයට මාගේ නම්ස්කාරය වේවා. කෙලෙසත්ගෙන් මුදුනු ඒ උතුරින්ට මාගේ නම්ස්කාරය වේවා. උත්වහන්සේලාගේ මුද්ධත්වයට නම්ස්කාරය වේවා'. මේ පිරින පාරක්කාව කොට ගෙන ඒ මොනරා පාහාර සෙවීමේහි නැසීරෙයි.

3. ඇස් ඇති එකරාප වූ රත්වත් වූ පොළොව බිඳුළු වන්නාවූ මේ සුර්යයා බැස යයි. එකෙහිත් රත්වත් වූ පොළොව බිඳුළු වන්නාවූ ඒ ඔබට නම්ස්කාර කරන්නෙහි. ඇ ඔබ විසින් ආරක්ෂා කරනු ලැබී ඇති රාත්‍රිය ගත කරමු. සියළු හෙළය ධර්මයන් දැන සම්බෝධියට තැම්පියා වූ කෙලෙසත් නැසූ යම් (මුත්මන නම් ලද) උතුරේ වෙහි ද මවුන්ට මාගේ නම්ස්කාරය වේවා. මවුහු මා ආරක්ෂා කෙරෙන්නවා. මාගේ නම්ස්කාරය (අහිත) මුදුවරුන්ට වේවා. කෙලෙසත්ගෙන් මුදුනු ඒ උතුරින්ට මාගේ නම්ස්කාරය වේවා. උත්වහන්සේලාගේ මුද්ධත්වයට නම්ස්කාරය වේවා.

මේ පිරින ආරක්ෂාව කොට ගෙන ඒ මොනරා වාසය කළේය.

14. වන්ද පරිත්ත

මා විසින් මෙසේ අසන ලදී. එක් පමණෙහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ගැටුණි අපත් පිඬුසිටුහුගේ දෙවර්මිනි වැඩ වසන සේක. එකලැති වනාහි වන්ද දේවපුත්‍ර නොමේ රාහු අසුරෝන්ද්‍රයා විසින් අල්ලා ගන්නා ලද්දේ වෙයි. ඉක්බිති සද්දෙවිපුත් නොමේ එවේලෙහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පිහි කරමින් මේ ගාථාව කීය.

1. බ්‍රිද්ධ වීරයාණෙනි, මම වහන්සේ සියළු කෙලෙසුන් කෙරෙන් විශේෂයෙන් මිදුනු සේක. මම වහන්සේට නමස්කාර වේවා. මම සම්බාධයකට (හිරිහැරයකට) පැමිණියේ මෙමි. ඒ මට පිළිසරණ වුව මැනවි.

එවිට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වන්ද දිව්‍ය ආත්‍රයා අරඹයා රාහු අසුරෝන්ද්‍රයාට ගයකින් මෙසේ වදා සේක.

2. රාහු අසුරය, වන්දිම කෙමේ අරහත් වූ නටාගනයන් සරණ ගියේය. බුදුවරු ලොවට අනුකම්පා කරන්නෝය. (එබැවින්) වන්දයා ශ්‍රිතණයෙන් මුදා හැරුව. ඉක්බිති රාහු අසුරෝන්ද්‍ර කෙමේ වන්දිම දිව්‍ය පුත්‍රයා මුදා හැර, වෙලෙව්ව (වහ වනා) වේතවිහි අසුරෝන්ද්‍රයා යම් නූනොකිති ද එකැනට එළඹියේය. එදක යාමේගයට පත්ව ලොමුදැහැගත් සිරුරැහැනේ එකත් පසෙක සිටියේය. පකක් පස්ව සිටි රාහු අසුරියට, වේපවිසිති අසුරිය, මෙසේ කීය.

3. රාහු අසුරෝන්ද්‍රය, වෙලෙව්වුකු මෙන් කුමක් නිසා සපු අත් නැවියෙහි ද? කැලඹුණු පිහිත් මෙහි පැමිණ තුමක් නිසා බිය වුවකු මෙන් සිටිති ද?

4. (සළ මුද හැරුවයි) මුදුන් විසින් ගයකින් කියන ලද්දේ මෙමි. ඉදින් මා එය ඉටුනොකාරණ ලද්දේ නම් මගේ සිසු සත් කඩකට පැළෙයි. දිවිය රැකුණත් ඉවසක් නම් නොලැබෙයි.

15. සුරිය පරිත්ත.

මා විසින් මෙසේ අසන ලදී. එක් පමණෙහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ගැටුණි අපත් පිඬු සිටුහුගේ දෙවර්මිනි වැඩ වසන සේක. එකලැති වනාහි සුරිය දේවපුත්‍ර නොමේ රාහු අසුරෝන්ද්‍රයා විසින් අල්ලා ගන්නා ලද්දේ වෙයි. ඉක්බිති සුරියදේවපුත්‍ර කෙමේ එවේලෙහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පිහිකරමින් මේ ගාථාව කීය.

1. බ්‍රිද්ධ වීරයාණෙනි, මම වහන්සේ සියලු කෙලෙසුන් කෙරෙන් විශේෂයෙන් මිදුණු සේක. මම වහන්සේට නමස්කාර වේවා. මම සම්බාධයකට (හිරිහැරයකට) පැමිණියේ මෙමි. ඒ මට පිළිසරණ වුව මැනවි. එවිට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සුරිය දිව්‍යපුත්‍රයා අරඹයා රාහු අසුරෝන්ද්‍රයාට ගයකින් මෙසේ වදා සේක.

2. රාහු අසුරය, සුරිය දේවපුත්‍ර නොමේ අරහත් වූ නටාගනයන් සරණ ගියේය. බුදුවරු ලොවට අනුකම්පා කරන්නෝය. එබැවින් සුරිය දේවපුත්‍රයා ශ්‍රිතණයෙන් මුදුහැරුව.

3. සම් පූර්යයෙන් ගණ අනුප්‍රේමි පනත් කරනුයේ බිබිලනුයේ. මසුලු සටහන් ඇත්තේ මනා හෙරස් ඇත්තේ වේ ද, එමනි රාහු, අනාසම් ගැසිරෙන මාගේ දරු වන පිරු අනාගිලව, එමනි රාහු, මිරු මුදු හරුප්" යනුයි.

ඉන්පිති රාහු අනුප්‍රේමියා දුරිය දේවසුත්‍රයා මුදා හැර වෙලෙච්ච වේච්චිති අනුරයා හත් හැනවි ජිවිතියේය. එසේ වෙලෙච්ච පනව ලොමු දැනගත් පිරුරුතිව එතන් පස්ව සිටියේය. එතන් පස්ව සිටි රාහු අනුප්‍රේමි වේච්චිති අනුප්‍රේමි වේයේ නිසා.

- 4. "රාහු අනුප්‍රේමියා, කුමන් නිසා වෙලෙච්ච මුළුතු මෙන් සුරියයා අනාසම් ද? කැලඹුණු සිතින් මෙහි පැමිණ කුමන් නිසා බිය වූවෙකු මෙන් පිටිති ද?"
- 5. (සිරු මුදු හරුප් ය) මුදුන් විසින් ගෙයින් කියන ලද්දේ වෙමි. ඉදින් මා එය ඉටු නොකරණ ලද්දේ නම් මගේ හිස පත්කඩනව පැලෙයි. දිවිය රැකුණත් සුරියයන් නම් නොලැබෙයි," යනුයි.

16. ධර්මය පරීක්ෂා

මා විසින් මෙයේ අසන ලදි. එක් සමයෙහි ගාගාවතුන් වහන්සේ පැවැත්ති අතර පිටු සිටුහුගේ දෙව්වම් වෙහෙරෙහි වැඩ වසන යෝන. ඒ සැලකි භාගාවතුන් වහන්සේ, මොහොතියි බිඳුණත් ඇමතු සේන.

"සමාජිති" යි ඒ නිසසුභු භාගාවතුන් වහන්සේට සිටුවදන් දුන්හ. ගාගාවතුන් වහන්සේ මෙය වදා සේක.

මහණෙනි, පෙර වූ දෙයක් නිසාම, දෙවියන් හා අසුරයන් පහර සංග්‍රාමයක් (යුද්ධයක්) එළඹුණේ විය. මහණෙනි, ඉක්බිති සන්දේවී රජයෙන් නවීනියා වැසි දෙවියන් අමතා මෙසේ කීය.

"නිදහසෙන්, යුද්ධව ගිය දෙවියන්ට බියක්, හෝ කැසි ගැන්මක් හෝ ලොමුදැනු ගැන්මක් හෝ ඉදින් උපන්සේ නම් එවිට මගේ ම ධර්මයා (කොටිය දෙස) බලවී. මගේ කොටිය දෙස බලන්නා වූ කොපගේ බියක් හෝ කැසිගැන්මක් හෝ ලොමු දැනු ගැන්මක් හෝ වුසේ ද එය යුරුවන්නේය. ඉදින් මගේ කොටිය දෙස නොබලන්නා නම් අනතුරුව ප්‍රජාපති දෙව්වරුන්ගේ කොටිය දෙස බලවී. පුජාගති දෙව් වරුන්ගේ කොටිය දෙස බලන්නාවූ කොපගේ බියක් හෝ කැසි ගැන්මක් හෝ ලොමුදැනුගැන්මක් හෝ වුසේ ද එය දුරුවන්නේය. ඉදින් ප්‍රජාපති දෙව්වරුන්ගේ කොටිය දෙස නොබලන්නා නම් අනතුරුව වරුන් දෙව්වරුන්ගේ කොටිය දෙස බලවී. වරුන් දෙව්වරුන්ගේ කොටිය දෙස බලන්නා වූ කොපගේ බියවීම කැසිගැන්ම හෝ ලොමු දැනු ගැන්ම දුරුවන්නේය. ඉදින් වරුන් දෙව්වරුන්ගේ කොටිය දෙස නොබලන්නා නම්, ඊයාන දෙව්වරුන්ගේ කොටිය දෙස බලවී. ඊයාන දෙව්වරුන්ගේ කොටිය දෙස බලන්නා වූ කොපගේ බිය වීම, කැසිගැන්ම හෝ ලොමු දැනුගැන්ම දුරුවන්නේය".

"මහණෙනි, සන්දේවී රජුගේ කොටිය දෙස බලන්නාගේ හෝ ප්‍රජාපති දෙව්වරුන්ගේ කොටිය දෙස බලන්නාගේ හෝ වරුන් දෙව් රජුගේ කොටිය දෙස බලන්නාගේ හෝ ඊයාන දෙව් රජුගේ කොටිය දෙස බලන්නාගේ හෝ බියවීම, කැසිගැන්ම හෝ ලොමු දැනු ගැන්ම දුරුවන්නාවූ පුජාවිති, කොපගේ බිය වීම, ඊට හේතු කවිණ්ද යන්:

මහණෙනි, සක්දෙව් රජකෙළේ සහනොවූ රාග ඇත්තෙයි. පහනොවූ ද්වේෂ ඇත්තෙයි. පහනොවූ මෝහ ඇත්තෙයි. බිය සුඛය. හැසී ගත්තෙයි. ඉතා බිය සුඛලෙහි, බියෙන් පැන යන්නෙයි.

මහණෙනි, මම මෙසේ ද පවසමි. ඉදින් වනගතව සිටින හෝ රුක්මුලන සිටින හෝ විවේකස්ථානයක සිටින හෝ කොපම යම් බියක් හෝ තැති ගැන්මක් හෝ ලොවු දැහැ ගැන්මක් හෝ ඉදින් උපදී නම් (භවගතී නම්) එවිට මා ගැන ම සිහි කරවී. ඒ මෙසේය.

"එ භාගාවතුන් වහන්සේ මෙසේ ද රහත් වන සේක. පියලු ධර්මයන් මහා කොට දන් සේක. විදාහවරණ සම්පන්න සේක. සුභත වන සේක. ලොකවිදු නම් වන සේක. අනුක්ෂර වන සේක. පුරිසදම්මසාරථි වන සේක. දෙවිමිනිවුන්ට අනුශාසනා වන සේක. සිව්සස් දන් කොටින් බුද්ධ නම් වන සේක. මහවා නම් වන සේක." යනුවෙනි.

මහණෙනි (මෙසේ) මා ගැන සිහි කරන විට නොපායේ ඒ බිය, තැති ගැන්ම, ලොවු දැහැගැන්ම, පහව යන්නේය.

ඉදින් මා ගැන සිහි නොකරන්නෙකු නම් ධර්මය ගැන සිහි කරවී. ඒ මෙසේය.

'භාගාවතුන් වහන්සේ විසින් ධර්මය මහා කොට දෙසන ලද්දකි. තමා විසින් ප්‍රත්‍යාවේක්ෂා ඥානයෙන් දන ගුණකි. එය කල් තොයවා යහපත් ප්‍රතිඵල බලා දෙන්නකි. 'එන්න බලන්න' යන ඇරඹුම කරන්නකි. තම තමන් තුළ පිහිටුවා ගත ගුණකි. තුවණැත්තන් විසින් තම තමන් ම තේරුම් ගත ගුණකි' යනුවෙනි. මහණෙනි, ධර්මය සිහි කරන්නා වූ නොපායේ එම බිය, තැති ගැන්ම, ලොවු දැහැගැන්ම, පහව යන්නේය.

ඉදින් ධර්මය සිහි නොකරන්නෙකු නම් ඉකබිහි සංඝයා ගැන සිහිකරවී. ඒ මෙසේය.. 'භාගාවතුන් වහන්සේගේ ශ්‍රාවක සංඝයෙහි මහාව පිළිපත්තේය. භාගාවතුන් වහන්සේගේ ශ්‍රාවක සංඝයෙහි සඤ් පිළිවෙත් ගුණකය. භාගාවතුන් වහන්සේගේ ශ්‍රාවක සංඝයෙහි නිවන් මගට පිළිපත්තේය. භාගාවතුන් වහන්සේගේ ශ්‍රාවක සංඝයෙහි ගරුනිර්මට සුදුසු පිළිවෙත් නිරත වූයේය. එනම්, පුරුෂ සුගල වශයෙන් සතර කොටසක් ද පුරුෂ පද්මල වශයෙන් දෙට දෙනෙක් ද (සෝවාන් ඇදී) මාර්ග ඵල ලාභී උතුරේ වෙතී. භාගාවතුන් වහන්සේගේ එම ශ්‍රාවක සංඝ යෙහි මගට ගෙනවිත් සුදන ප්‍රථමට සුදුසුය. ප්‍රත්‍යය පිළිගැනීමට සුදුසුය දැකීමට මොහොය. දොහොත් මුදන් දී වැදීමට සුදුසුය. ලෝකයාගේ උතුම් වූ විච්ඡේදනකි' යනුවෙනි.

මහණෙනි, සංඝයා ගැන සිහි කරන කොටසේ එම බිය, තැති ගැන්ම, ලොවු දැහැ ගැන්ම පහව යන්නේය. එයට සේනු කවරේද යත්-

මහණෙනි, අර්භත් වූ තම්මිම සම්බුදු වූ තථාගත කෙමේ, නසන ලද රාග ඇත්තේ ය. නසන ලද ද්වේෂ ඇත්තේය. නසන ලද මෝහ ඇත්තේ ය. බිස නොවන සුප්පය. තැතිනොගන්නා හුදුසු බියගුලු නොවේ. බියෙන් පලා නොයන්නේ ය.

භාග්‍යාවතුන් වහන්සේ මෙය වදාළ සේක. සුගත වූ (ඒ) අඤ්ඤාසකයන් වහන්සේ මෙය වදාරා අනතුරුව මෙසේ ද වදාළ සේක.

1. මහණෙනි, අර්භෙනි දී හෝ රුක්ඛිලෙනි දී හෝ විච්චිකස්ථානයෙනි දී හෝ (නොපට බියක් ඇතිවි නම්) සම්බුදුන් සිහිකරවී. (එවිට) නොපට බියක් නොවන්නේය.
2. ඉදින් (මුළු) ලොවට උතුම් වූ මිනිසුන්ට ශ්‍රේෂ්ඨ වූ බුදුන් සිහි නොකරන්නාහු නම් යහමිග දක්වන්නා වූ මිනා නොව දෙසන ලද චර්මය සිහි කරවී.
3. ඉදින් යහපත් මහ දක්වන මනා කොට දෙසන ලද ධර්මය සිහි නොකරවී නම් ඉක්මනින් අනුභවාර වින්කො වූ සංඝා සිහිකරවී.
4. මහණෙනි, මෙසේ බුදුන්, දැනවී, සතුන් සිහි කරන්නාවහට බියක් හෝ හැඟි ගැනීමක් හෝ ලොමු දැනැහැනීමක් හෝ කිසිලෙසකින් දැනී නොවන්නේය.

ධජග්ග පිරිත නිමි.

සලමු වහ බණවර නිමි.

17. මහාකස්සප ථේර බෞද්ධංග

මා විසින් මෙසේ අයන ලදී. එක් කම්මෙකෙහි භාග්‍යවතුන් විභත්තේ රජගත භූමි, ලොහෙඤ්ඤාත් සඳහා වෙන් කරන ලද ගෙය භූමියක් වන හෙයින් කලන්දක තිඛාප නම් වූ උණ පඳුරු විකාශක් වූ හෙයින් වෙරවන නම් වූ විහාරයෙහි වැඩ වසන සේක. එතැන්හි දැවැන් මහකඳුල් (හිමි) ලෙසින් ජීවාවට පත්ව, ආස්වේදනාවට පත්ව, දැඩි සේ හිලන්ව පිපිළි ගඟාවෙහි වාසය කරයි.

ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් විභත්තේ සවිත් වේලෙහි එල සමවිසින් නැතිව මහ කඳුල් ගෙරුන් වැඩඤ්ඤාත් තැනට පිළිසි සේක. එළඹී පතවන ලද අඤ්ඤාති වැඩ ඉන් භාග්‍යවතුන් විභත්තේ දැවැන් මහකඳුල් ගෙරුන්ට මෙසේ විදළ සේක.

'කොහොමද? කන්ධප, (ආහාරීතය) ඉවසා හිටිය හැකි ද? විද දරා ගත හැකි ද? දුක් වේදනාව කොහොම ද? අඛිවේ ගෙන යනවා ද? වැඩි වන්නේ නැතැ යෝ ද? අඩු වී ගෙන යොළ අවසන් වන බව පෙනෙනවා ද? වැඩිවන බවක් පෙනෙන්නේ නැතැ යෝ ද?

(එවිට මහ කඳුල් හිසි මෙසේ කීය.) නැහ, කවර්නි. මේ අසනීපය උඤ්ඤා ගෙන ඉන්න බෑ. දරා ගෙන ඉන්න බෑ. විකෙන් වික වැඩි වෙතවා හිසක් අඩු වෙන හැඩක් නම් පෙනෙන්න නෑ. වැඩිවෙලාම අවසන් වෙනත තදනවා මිහක් අඛිවෙලා අවසන් වෙන හැඩක් යන්න නෑ.

(එවිට භාග්‍යවතුන් විභත්තේ මෙසේ විදළ සේක)

'කාශ්‍යප, බෞද්ධංග ධර්ම සතක් නිශේනවා. ඒවා ආ හොදට පෙන්වා දී තිබෙනවා. මා ඒවා භාවිතා කර ඉරුදු ජුග්ඤ්ඤා කර තිබෙනවා. කාශ්‍යවබෝධියට මනා අවබෝධියට නිවනට, ඒවා හේතු වෙනවා. උපකාර වෙනවා. ඒ බෞද්ධංග ධර්ම සත මෙසේයි.

කාශ්‍යප, 'පති සම්බෞද්ධංගය' මා විසින් පැහැදිලිව දක්වන ලද්දක්. පුරුදු පුහුණු කරන ලද්දක්. සත්‍යය වචනා ගැනීමට, මනාව හේරුම් ගැනීමට, නිවනට (එය) උපකාර වන්නක්, හේතු වන්නක්.

කාශ්‍යප, 'ධම්ම විචය සම්බෞද්ධංගය' මා විසින් පැහැදිලිව දක්වන ලද්දක්. පුරුදු පුහුණු කරන ලද්දක්. සත්‍යය වචනා ගැනීමට, මනාව හේරුම් ගැනීමට, නිවනට (එය) උපකාර වන්නක්, හේතු වන්නක්.

කාශ්‍යප, 'විජීය සම්බෞද්ධංගය' මා විසින් පැහැදිලිව දක්වන ලද්දක්. පුරුදු පුහුණු කරන ලද්දක්. සත්‍යය වචනා ගැනීමට, මනාව හේරුම් ගැනීමට, නිවනට (එය) උපකාර වන්නක්, හේතු වන්නක්.

කාශ්‍යප, 'පිති සම්බෞද්ධංගය' මා විසින් පැහැදිලිව දක්වන ලද්දක්. පුරුදු පුහුණුකරන ලද්දක්. සත්‍යය ..... නිවනට එය උපකාර වන්නක්.

කාශ්‍යප, 'පස්සද්ධි සම්බෞද්ධංගය' මා විසින් පැහැදිලිව දක්වන ලද්දක් ..... නිවනට (එය) උපකාර වන්නක්.

කාශ්‍යප, 'සමාධි සම්බෞද්ධංගය' මා විසින් පැහැදිලිව දක්වන ලද්දක් ..... නිවනට (එය) උපකාර වන්නක්.

කාශ්‍යප, 'උපෙක්ඛා සම්බෞද්ධංගය' මා විසින් පැහැදිලිව දක්වන ලද්දක් ..... නිවනට (එය) උපකාර වන්නක්.

කාශ්‍යප, ඉහත කී බෞද්ධංග සත මා විසින් පැහැදිලිව දක්වන ලද ඒවායි. පුරුදු

සුභාසන සාරය ලද ඒවායි. සත්‍යය විවිධා ගැනීමට, මනාව තේරුම් ගැනීමට නිවනට ඒවා උපකාර වන්නවා. හේතු වන්නවා (යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදන සේක.)

(එවිට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සිටියේ) "භාග්‍යවතුන් වහන්සේ, බොහෝමයක් ධර්මයෙන් මුක්තයන් වන්නවා, බොහෝමයක් ධර්මයෙන් මුක්ත වූවාහි".

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් කරන ලද ඒ දෙයුමට පහත් සිසින සවත් දුන් ඇවුත් මහනඤ්ඤ පොත් එය සනුටිත් පිළිගන්නවා.

ඇවුත් මහනඤ්ඤ පොත් (ඒ දෙයුම ආසා) එම අසනීපය සුවයන්ට නැති කිරීමය. එයින්ම මහ නඤ්ඤ පොත්වලට ඒ ආකාරයට සුව වූයේය. සභාව.

18. මහාමොග්ගල්ලාන ථේර බොජ්ඣංග

මා විසින් මෙසේ පවසන ලදී. එක් පමණකෙහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ රජමහ නුවර කළුන්දක නිවාස වෙළුනකෙහි වැඩ වසන සේක. එකවරෙහි ඇවුත් මහ මුගලන් තෙර ලෙඩින් ජීවාවට පත්ව, දුක් වේදනාවට පත්ව, දැඩි සේ මෙලන්ට නිවුණු පව්වෙහි වාසය කරයි.

ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සවස් වේලෙහි පල පමවනින් නැගිට මහමුගලන් තෙරුන් වැඩ සුන් භූතට වැඩ සේක. එකවර පනවන ලද අසනීප වැඩ හිඳ මහමුගලන් තෙරුන්ට මෙසේ වදන සේක.

"භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මොග්ගල්ලාන. අසනීපය අවසා සිටිය ගැනී ද? විඳ දරා ගත් ගැනී ද? දුක් වේදනාව කොතෙක් ද? අඩු වේදනා කොතෙක් ද? වැඩි වන්නේ නැත්නම් ද? අඩු වී ගෙන ගොස් ඇත්තේ වන බව පෙනෙනවා ද? වැඩිවන බවක් පෙනෙන්නේ නැත්නම් ද?.

'නැත, ස්වභාවික, මේ අසනීපය උසුලා ගෙන ඉන්න බෑ. දරා ගෙන ඉන්න බෑ. විසන්ධි වී වැඩ වන්නවා මගින් පවුලෙන් නැතිවී ගොස් නැ. වැඩි වේලාවක් අවසන් වන්න නැතවා මගින් පවුලෙන් අවසන් වන ගැනක් වෙන්න නැ (යි මුගලන් හිමි කීය)

"මොග්ගල්ලාන, බොජ්ඣංග ධර්ම පහක් තිබෙන්නවා. ඒවා මා හොඳට තෙත්වා දී තිබෙන්නවා, මා ජීවිත භාවිත කර පුරුදු සුභාසන කර නිබ්බන්ධන ඒවා සනාථව කොටසට මහා අවශෝඛයට. නිවනට කෙත වන්නවා, උපකාර වෙන්නවා. ඒ බොජ්ඣංග ධර්ම සහ මෙසේ යි.

සති සම්බොජ්ඣංගය, පමිම විවය සම්බොජ්ඣංගය, චිරිය සම්බොජ්ඣංගය, පිහි සම්බොජ්ඣංගය, පස්සද්ධි සම්බොජ්ඣංගය, සමාධි සම්බොජ්ඣංගය, උපෙක්ඛා සම්බොජ්ඣංගය.

මොග්ගල්ලාන, ඉහත කී බොජ්ඣංග සහ මා විසින් පැහැදිලිව දක්වන ලද ඒවායි. සුභාසන සාරය ලද ඒවායි. සත්‍යය විවිධා ගැනීමට, මනාව තේරුම් ගැනීමට, නිවනට ඒවා උපකාර වන්නවා. හේතු වන්නවා (යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදන සේක.)

(එවිට මහ මුගලන් තෙර මෙසේ කීය) භාග්‍යවතුන් වහන්සේ, බොහෝමයක් ධර්මයෙන් මුක්තයන් වන්නවා, බොහෝමයක් ධර්මයෙන් මුක්ත වූවාහි.

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදන විට මුගලන් තෙර එය සනුටිත් පිළිගනි. මුගලන් තෙර එම දෙයුම ආසා සුවයන්ට නැති කිරීමය. එයින්ම මුගලන් තෙරුන්ගේ ඒ ආකාරයට සුව වූයේය.

19. මහාචුන්ද ථේර බෞද්ධාගම

ආ විසින් මෙසේ සඳහා ලදී. එක් සමයෙකහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ රජගම ආවර ලෙසෙන අගය භූමිය වූ ආරාමික විහාරයෙහි වැඩ වසන සේන. ඒ සමයෙහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ලෙඩ ව වේදනාවට පත්ව දැඩ සේ මිලන් වූ සේන.

ඉක්බිති දැවැන් චූන්ද (ජට්ඨ) කෙසේ සඳහා වේලෙහි සමවිනිත් නැතිව භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එලඹ වැද, නමස්කාර කොට එකක් පස්ව ඉන්සේන. එකක්පස්ව හුන් දැවැන් චූන්ද (තෙරුන්) ව භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙසේ වදන සේන. "චූන්දය, බෞද්ධාගම ධර්මයන් දේශනා කරව" "එවිට චූන්ද තෙර මෙසේ කීය." ස්වාමීනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින්, මෑතවත් දක්වන ලද, සිවුසය් අවබෝධයට, මනාවබෝධයට, නිවනට හේතුවන බෞද්ධාගම ධර්මයන් සත් දෙසකක් වෙති. ඒ මෙසේයි.

ස්වාමීනි "සති සංඛෝජ්ජානං" භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් මෑතවත් දක්වන ලද්දකි. භාවිත කරන ලද්දකි. පුරුදු පුහුණු කරන ලද්දකි. සිවුසය් අවබෝධයට, මනාවබෝධයට, නිවනට හේතුවන්නකි.

ස්වාමීනි, ධම්මච්චිප සංඛෝජ්ජානං..., විරිය සංඛෝජ්ජානං..., පිති සංඛෝජ්ජානං..., පස්සද්ධි සංඛෝජ්ජානං..., සමාධි සංඛෝජ්ජානං..., උපෙක්ඛා සංඛෝජ්ජානං..., භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් මෑතවත් දක්වන ලද්දකි. භාවිත කරන ලද්දකි. පුරුදු පුහුණු කරන ලද්දකි. සිවුසය් අවබෝධයට, මනාවබෝධයට, නිවනට හේතුවන්නකි.

ස්වාමීනි, මෙකී සඳහා බෞද්ධාගමයේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් මෑතවත් දක්වන ලදහ. භාවිත කරන ලදහ. පුරුදු පුහුණු කරන ලදහ. (ඒවා) සිවුසය් දැනුමට, මනාවබෝධයට, නිවනට හේතු වන්නකි.

(ජට්ඨ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙසේ වදන සේන) චූන්දය, බෞද්ධාගම ධර්මයන් මෑතවී. චූන්දය, බෞද්ධාගම ධර්මයන් මෑතවී.

පාසුළුමත් චූන්දයන් බෞද්ධාගමයන් දෙසු විට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ එය අනුමත කල සේන. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ එම දෙසුම අසා සුවසාව නැති සිටි සේන. එසින්ම භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ඒ ආචාර්යය ඉටු වියේන.

20. ගිරිමානන්ද සූත්‍රය

ආ විසින් මෙසේ සඳහා ලදී. එක් සමයෙකහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පැවැසූහි අපේ පිටු සිටුවුණේ දෙවර්ගී වෙහෙරෙහි වැඩ වසන සේන. ඒ සමයෙහි පාසුළුමත් ගිරිමානන්ද තෙර ලෙසින් විවාටට පත්ව දුක් වේදනාවට පත්ව දැවැන් මිලන්ව සිටියි.

ඉක්බිති පාසුළුමත් ආනන්ද තෙර භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැඩ ඉන් නැතව එලඹ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට වැද නමස්කාර කොට එකක් පස්ව හුන්සේන. එකක් පස්ව හුන් පාසුළුමත් ආනන්ද තෙර භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙසේ පැවැසීය.

විරුද්ධතා පොත් වහන්සේ

“සාමාජිකී, ආයුෂ්මත් ශිරිමානන්ද ලෙඩ්ඩි, දුකට පතට දැඩි සේ ගිලපව පිටියි. සාමාජිකී, භාග්‍යවතුන් විහන්සේ ආභුකම්පා පෙරදැවිටි ඇවිදුන් ශිරිමානන්ද වෙත එළඹෙන සේත් නම් මැනවි”.

(එසට භාග්‍යවතුන් විහන්සේ මෙසේ විදාලසේක)

ආනන්දය, (කොපම) ශිරිමානන්ද බිහසුට සොහ රලක් දස සන්දැවුන් කියන්නෙහි නම් මැනවි. ඒ දස සන්දැවුන් අයා ශිරිමානන්ද බිහසුටගේ ඒ ආධාරය වහා සුව වන්නේය. ඒ දස සන්දැවුන් කවරුද ද සහනෙන්?

අතිවිට සන්දේසු ය, අනන්ත සන්දේසු ය, අසුග සන්දේසු ය, ආදිනව සන්දේසු ය, පහාන සන්දේසු ය, විරාග සන්දේසු ය, නිරෝධ සන්දේසු ය, සබ්බ ලෝක අනගිරත සන්දේසු ය, සබ්බ සංඛාර අතිවිට සන්දේසු ය, ආනාසාන සනිය යන මේවායි.

ආනන්දය, අතිවිට සන්දේසු නම් කවරී ද?

ආනන්දය, මේ සසුනෙහි බිහසු නමින්, ආරණ්‍යගතව හෝ රුක්ඛිල් ගතව හෝ විවේක ස්ථානයක හිඳ හෝ නුවණින් මෙසේ සලකයි. රූප ස්කන්ධය අතිතය ය, වේදනා ස්කන්ධය අතිතය ය, සන්දේසු ස්කන්ධය අතිතය ය, සංඛාර ස්කන්ධය අතිතය ය, වින්දනේන් ස්කන්ධය අතිතය ය සනුයෙහි. මෙසේ මේ සත්වදූරුම් දුපාදන ස්කන්ධයන්හි අතිතය නවභාවය පැවත පැවත බලමින් (ඒ බිහසුට) කල් ගෙවයි. ආනන්දය, මේය අතිවිට සන්දේසු ය ගි කියනු ලැබේ.

ආනන්දය, අනන්ත සන්දේසු නම් කවරී ද?

ආනන්දය, මේ සසුනෙහි බිහසු නමින් ආරණ්‍යගතව හෝ රුක්ඛිල් ගතව හෝ විවේක ස්ථානයකට ගොස් හෝ නුවණින් මෙසේ සලකයි. ඇස අනාත්ම ය, රූපය අනාත්ම ය, කණ අනාත්ම ය, ශබ්දයෝ අනාත්ම ය, නාසය අනාත්ම ය, ගඳ සුවඳ අනාත්ම ය, දිව අනාත්මය, රස අනාත්මය, මනස අනාත්ම ය, ධර්මයෝ අනාත්ම ය යනුවෙනි. මෙසේ මේ සාධාරණිමිත වූ ද බාහිරවූ ද සවිදුරුම් ආසනයෙන් කෙරෙහි මේවා අනාත්ම ලක්ෂණවලින් යුතු යයි සිතමින් කල්තක කවයි. ආනන්දය, මේය අනන්ත සන්දේසු ය යි කියනු ලැබේ.

ආනන්දය, අසුග සන්දේසු නම් කවරී ද?

ආනන්දය, මේ සසුනෙහි බිහසු නමින් සන්ලෙන් උඩ ද කෙට මතුයෙන් යට ද සම් කෙළවර කොට ඇති මේ (සුඵ) ශරීරය නන් විදුරුම් අපිරිසිදු දෙයින් පිරී ඇත්තක් ය යි නුවණින් සිතා බලයි. ඒ මෙසේය.

මේ (මනුෂ්‍ය) ශරීරය කෙස්, ලොම්, නිය, දත්, සම්, මස්, නහර, ඇට, ඇට මිදුණ, වකුගඩුව, නාදයෝස්තුව, අස්මාව, දළඹුව, බඩදිව, පළුව, බඩවලේ, අහඹුබහන්, හොදිරු ආහාර, මල, පිත, කෙම, සැරට, පල්, වනදිය, මේද හෙල්, කඳුව, වුරුණි හෙල්, කෙල, සොවු, සදම්බුද්, මුහු යන මේ අතිරිසිදු දෙයින් පිරී ඇත. මෙසේ මේ ශරීරයෙහි පවත්නා අසුගයන් අනුව සිතා බලමින් කල්තක කවයි.

ආනන්දය, ආදිනව සන්දේසු කවරී ද?

ආනන්දය, මේ සසුනෙහි බිහසු නමින්, ආරණ්‍යගතව හෝ රුක්ඛිල්ගතව හෝ විවේක ස්ථානයක හිඳ හෝ නුවණින් මෙසේ සලකයි. මේ ශරීරය බොහෝ දුක් පැත්තේ වෙයි.

මොහෝ ආදිනව ඇත්තේ වේදි. මේ හේතුවෙන් මොහෝ ආධාරයෝ මෙහෙයුම් උපදිති. ඒ කවරදා ද යත්- ඇත් රෝගය, කන් රෝගය, නාසිකා රෝගය, මුඛ රෝගය, දත් රෝගය, නාසය, ස්වාසය, පිත්තය, දැවිල්ල, උණ, කුසේ රෝගය, ක්ලාන්තය, අතිසාරය, ඉදිමීම, විදුරිකාව, කුෂ්ඨය, ග්ලාසය, කිලාසය, කෝසය, අපාචාරය, දදය, කණ්ඩුකි (කැබිල්ල)ය කවිදු (කුෂ්ඨ)ය, නියමණ රෝගය, විනවිකා කුෂ්ඨය, රක්තශාය, මධුමේහය, අංග හාසය, පිලිකාව, භගන්දලා රෝගය, පිත්තරෝග, සම රෝග, වාත රෝග, වා ටිත්සෙම් කුන්දෙසින් ඇතිවන සන්තිනාම රෝගය, කාලකුණ වෙනස්වීම් වලින් ඇතිවන රෝග, විෂම ආකාර භාග විතරණයන් මෙන් ඇතිවන රෝග, උපක්‍රම වලින් ඇතිවන රෝග, ක්ෂම විභාගයෙන් ඇතිවන රෝග, සීත රෝග, උෂ්ණ රෝග, සාමන්තෙන් වන රෝග, පිපාසය, අතරමග පහකිරීම, මුත්‍ර පනකිරීම, මෙහෙයුම් පිරිසිදුකිරීම ආදිනව (අවිච) උනුව සිතා බලමින් වාසය කරයි. ආනන්දය- මෙය ආදිනව සකද්දා නම් වේ යයි කියනු ලැබේ.

ආනන්දය, පහත සකද්දා කවරි ද? ආනන්දය මේ සසුනෙහි නිසඳුවක් (නම සිතෙහි උපන්) කාමවිචාරකය නො ඉවසයි. අත්හරීම් (ඵය) දුරු කරයි. හැනි කරයි. එය සුන් කරයි. උපන් ව්‍යාපාද විතරකය, නො ඉවසයි අත්හරීම් දුරුකරයි හැනි කරයි. සුන්කරයි. උපන් විසිංසා විතරකය නොඉවසයි අත්හරීම් දුරුකරයි, හැනිකරයි. සුන්කරයි. උපතෙහි පසුපසට පැනීමෙන් නො ඉවසයි, අත්හරීම්, දුරුකෙරෙයි, හැනි කෙරෙයි, අභාවයට පමුණුවේ. ආනන්දය මෙය පහත සකද්දා යයි කියනු ලැබේ.

ආනන්දය, විරාග සකද්දා නම් කවරි ද? ආනන්දය, මේ සසුනෙහි සිසුනෙහි ආරක්ෂාගතව හෝ දැක්වීමෙන් හෝ විවේක ධර්මයක නිද හෝ ආවරණයක් මෙහෙයුම් යලකයි.

මේ මේ නියම ගණකාරයන්ගේ සංසිද්ධි, සියලු කෙලෙසින් දුරලීම, කණ්ණාඩ කසය කිරීම, (නාෂණ) නිවැරදි (වැලකීම) නිර්විභවය යන මෙය ආනන්දය, ප්‍රතික ය යි ප්‍රත්‍යාවේක්ෂා කෙරේද? ආනන්දය, මෙය නිරෝධ සකද්දා යයි කියනු ලැබේ.

ආනන්දය, සම්බලෝක අතරිත සකද්දා කවරි ද?

ආනන්දය, මේ සසුනෙහි නිසඳු නමින්, මේ ලෝකයෙහි යම් කණ්ණාඩ දැක්වීම නම් ලද උපායයෝ වෙති ද යම් උපායයෝ වෙති ද යන පිලිබදව පිලිවි (ගාච්චන) අභිනවීයෙන් වෙති ද අනුසය නම් ලද කෙලෙසින් වෙති ද මිදින පන කරමින්, වැලද නොගනිමින් ඵලාසික් වැලකෙයි ද යන මෙය සම්බලෝක අතරිත සකද්දා (මුළු ලෙවිති නොදැලීමේ හැනීම) යයි කියනු ලැබේ.

ආනන්දය සම්බ සංඛාර අනිවච සකද්දා නම් කවරි ද?

ආනන්දය, මේ සසුනෙහි නිසඳු නමින් සියලු ගණකාර ධර්මයන් කෙරෙහි පිපින මේ ද උච්ච වේ ද පිලිබද කෙරේ ද ආනන්දය, මෙය සියලු ගණකාර ධර්මයන් කෙරෙහි අනිවච සකද්දා යයි කියනු ලැබේ.

ආනන්දය, ආනාපාත සතිස නම් කවරි ද? ආනන්දය, මේ සසුනෙහි නිසඳු නමින් ආරක්ෂාගතව හෝ දැක්වීමෙන් හෝ විවේක ධර්මයක නම මොහෝ හෝ පලක් මැද උඩුකය මනාව කෙලින් කඩා ගෙන පෙරුමකෙහි සිටිය ඵලකා ගෙන හිදයි. ඒ පිසුනෙහි සිටියෙන් පුදුම ප්‍රස්ථ ගනියි. සිටියෙන් පුදුම ප්‍රස්ථ හෙළයි, දික්ව ප්‍රස්ථ ගන්නා දික්ව පුදුම ගනිමිදී දැනී, දික්ව ප්‍රස්ථ ගෙනුයේ, දික්ව ප්‍රස්ථ ගෙනු යි. දැනී. කෙටිව පුදුම ගන්නා කෙටිව ප්‍රස්ථ ගනිමි යි දැනී. කෙටිව පුදුම ගෙනුයේ කෙටිව ප්‍රස්ථ ගෙනු යි දැනී.

සියලු පාලකයන් සහ දන්තේ හුස්ම ගනිමි යි විකේමයි. සියලු පුතුවන් සහ දන්තේ හුස්ම ගෙලමි යි විකේමයි. සහ සංස්කාරය සංසිදු වන්නෙමි හුස්ම ගෙලමි යි විකේමයි. සහ සංස්කාරය සංසිදු වන්නෙමි හුස්ම ගෙලමි යි විකේමයි. සියලු ආරෝපණ සහ දන්තේ හුස්ම ගනිමි යි විකේමයි. සියලු ප්‍රජාවන් සහ දන්තේ හුස්ම ගෙලමි යි විකේමයි. මහත් වූ සහ සංස්කාරය සංසිදු වන්නෙමි හුස්ම ගෙලමි යි විකේමයි. ප්‍රීතිය විදිමින් හුස්ම ගනිමි යි විකේමයි. ප්‍රීතිය විදිමින් හුස්ම ගෙලමි යි විකේමයි. හුස්ම විදිමින් හුස්ම ගනිමි යි විකේමයි. හුස්ම විදිමින් හුස්ම ගෙලමි යි විකේමයි. විකේම සංස්කාරය විදිමින් හුස්ම ගනිමි යි විකේමයි. විකේම සංස්කාරය විදිමින් හුස්ම ගෙලමි යි විකේමයි. විකේම සංස්කාරය සහසිදු වන්නේ හුස්ම ගනිමි යි විකේමයි. විකේම සංස්කාරය සහසිදු වන්නේ හුස්ම ගෙලමි යි විකේමයි. දැනත් සිත් පලය වාරමින් හුස්ම ගනිමි යි විකේමයි. සහසිදු වන්නේ දැනත් සිත් පලය වාරමින් හුස්ම ගනිමි යි විකේමයි. සහසිදු වන්නේ දැනත් සිත් පලය වාරමින් හුස්ම ගනිමි යි විකේමයි. දැනත් සරම්භණය සිත් පලය වාරමින් හුස්ම ගනිමි යි විකේමයි. දැනත් සරම්භණය සිත් පලය වාරමින් හුස්ම ගනිමි යි විකේමයි. සිව්වරණයන් සෙවණින් සිත් පලය වාරමින් හුස්ම ගනිමි යි විකේමයි. (රුපාදියෙහි) අනිත්‍ය ලක්ෂණයන් මැනවින් දැකීමින් හුස්ම ගනිමි යි විකේමයි. (රුපාදියෙහි) අනිත්‍ය ලක්ෂණ මැනවින් දැකීමින් හුස්ම ගෙලමි යි විකේමයි. විරාගය මැනවින් දැකීමින් හුස්ම ගනිමි යි විකේමයි. විරාගය මැනවින් දැකීමින් හුස්ම ගෙලමි යි විකේමයි. විරෝධය මැනවින් දැකීමින් හුස්ම ගනිමි යි විකේමයි. විරෝධය මැනවින් දැකීමින් හුස්ම ගෙලමි යි විකේමයි. නැවත නැවත සොයාත් හැරීම දක්වමින් හුස්ම ගනිමි යි විකේමයි. නැවත නැවත සොයාත් හැරීම දක්වමින් හුස්ම ගෙලමි යි විකේමයි. ආනන්දය, සොයා ආනන්දය සිව්වරණයන් සිත් පලය වාරමින් හුස්ම ගනිමි යි විකේමයි.

ඉතින් ආනන්දය, සොයා ගිවිසානන්ද හිසුළුව වෙත එළඹ මේ දස සඤ්ඤාවන් ප්‍රකාශ කරන්නෙහි නම් මේ ප්‍රයෝජනය සංවිතේරණය, එනම්, මේ දස සඤ්ඤාවන් අසා ගිවිසානන්ද හිසුළුවෙන් එම ආබාධය වහා සන්ධිදෙන්නේය.

ඉක්බිති ආයුෂ්මත් ආනන්දය හෙර, සාමාන්‍යයන් වන්නේයෝ සමීපයෙහි දී මේ දස සඤ්ඤාවන් ප්‍රකාශ කරන්නේ ගිවිසානන්ද හෙරුන්ට කිය. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් ගිවිසානන්ද හෙරුන්ගේ එම ආබාධය මේ දස සඤ්ඤාවන් ප්‍රකාශ කරන්නේ ගිවිසානන්ද හෙරුන්ගේ ඒ ආබාධය සහ මුලින්ම දැකීම.

21. ඉසිගිලි සූත්‍රය

මහ වීසිනි මෙසේ අපහා ලදි එන් සමයෙක්ඛි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ රජලහ නුවර ඉසිගිලි පව්වෙහි වැටි වසනා සේන. එහි දී භාග්‍යවතුන් වහන්සේ "මහණෙනි" කියා සිසුන්ගේ පැවතු සේන. "සර්වාමිනි" කියා ඒ සිසුන්ගේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පිලිවදන් දුන්න. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙසේ වදනු සේන.

"මහණෙනි, කොපම ඉර වේගාර පරිවහය පෙනේ ද? යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විමසූ සේන "එසේය, සර්වාමිනි, පෙනේ පයි පිසුනු නිහ. "මහණෙනි, එම වේගාර පරිවහයට ද (පෙර) වෙනත් නමක් විය. වෙනත් හැදින්වීමක් විය.

මහණෙනි, කොපම ඉර පාණ්ඩුල පරිවහය පෙනේ ද?
එසේය සර්වාමිනි.

මහණෙනි, එම පාණ්ඩුල පරිවහයට ද පෙර වෙනත් නමක් විය.
වෙනත් හැදින්වීමක් විය.

මහණෙනි, කොපම ඉර වේදුල්ල පරිවහය පෙනේද?
එසේය. සර්වාමිනි.

මහණෙනි, එම වේදුල්ල පරිවහයට ද (පෙර) වෙනත් නමක් විය.
වෙනත් හැදින්වීමක් විය.

මහණෙනි, කොපම ඉර බිත්තකුට පරිවහය පෙනේ ද?
එසේය, සර්වාමිනි.

මහණෙනි, එම බිත්තකුට පරිවහයට ද (පෙර) වෙනත් නමක් විය.වෙනත් හැදින්වීමක් විය.

මහණෙනි, කොපම මේ ඉසිගිලි පරිවහය පෙනේ ද?
එසේය සර්වාමිනි

මහණෙනි, මේ ඉසිගිලි පරිවහයට (පෙර සිට) මේ නාමය ම විය. මේ හැන්වීම ම විය.

මහණෙනි, පෙර කාලයෙහි මේ ඉසිගිලි පරිවහයෙහි පසේ බුදුවරු පන්සිය නමක් සොහෝ කලක සිටි වාසය කළහ. උන් වහන්සේලා මේ පරිවහයට පිවිසෙනු දක්නා ලැබිනි. පිවිසි පසු (කොඞ් ගිපාහු දැඩි) නොපෙනෙත්. මිනිස්සු ඒ ආරණ්‍ය නිසා මේ පරිවහය මේ කැබිවරුන් හිලිපි යනුවෙන් කියනුට පටන් ගත්හ. එනිසා මේ පරිවහයට "ඉසිගිලි-ඉසිගිලි" යන නම ඇතිවිය. මහණෙනි, (එම) පසේ බුදුවරුන්ගේ නාමයන් කියන්නෙමි. මහණෙනි පසේ බුදුවරුන්ගේ නම පැහැදිලි කරන්නෙමි. එයට දැනුමක් දෙව්. හොඳින් මතකයේ රඳවා ගනිව්. මම එය කියන්නෙමි.

"සහපඞ් සර්වාමිනි" යි ඒ සිසුන්ගේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පිලිතුරු දුන්න.

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙසේ වදනු සේන.

- මහණෙනි, **අර්ථය** නම් පසේ බුදුවරයා මේ ඉසිලි පව්වෙහි බොහෝ කලක් වැඩ විසිය.
- මහණෙනි, **උපර්ථය** නම් පසේ බුදුවරයා මේ ඉසිලි පව්වෙහි බොහෝ කලක් වැඩ විසිය.
- මහණෙනි, **තගර්ථය** නම් පසේ බුදුවරයා මේ ඉසිලි පව්වෙහි බොහෝ කලක් වැඩ විසිය.
- මහණෙනි, **යසස්ථි** නම් පසේ බුදුවරයා මේ ඉසිලි පව්වෙහි බොහෝ කලක් වැඩ විසිය.
- මහණෙනි, **සුදස්සන** නම් පසේ බුදුවරයා මේ ඉසිලි පව්වෙහි බොහෝ කලක් වැඩ විසිය.
- මහණෙනි, **පියදස්ථි** නම් පසේ බුදුවරයා මේ ඉසිලි පව්වෙහි බොහෝ කලක් වැඩ විසිය.
- මහණෙනි, **ගන්ධාර** නම් පසේ බුදුවරයා මේ ඉසිලි පව්වෙහි බොහෝ කලක් වැඩ විසිය.
- මහණෙනි, **පිණ්ඩෝල** නම් පසේ බුදුවරයා මේ ඉසිලි පව්වෙහි බොහෝ කලක් වැඩවිසිය.
- මහණෙනි, **උපාසග** නම් පසේ බුදුවරයා මේ ඉසිලි පව්වෙහි බොහෝ කලක් වැඩවිසිය.
- මහණෙනි, **භීථ** නම් පසේ බුදුවරයා මේ ඉසිලි පව්වෙහි බොහෝ කලක් වැඩවිසිය.
- මහණෙනි, **තථ** නම් පසේ බුදුවරයා මේ ඉසිලි පව්වෙහි බොහෝ කලක් වැඩවිසිය.
- මහණෙනි, **සුතවා** නම් පසේ බුදුවරයා මේ ඉසිලි පව්වෙහි බොහෝ කලක් වැඩවිසිය.
- මහණෙනි, **භාවිතත්ත** නම් පසේ බුදුවරයා මේ ඉසිලි පව්වෙහි බොහෝ කලක් වැඩවිසිය.

දුක් පැත්තා වූ ආභා කැත්තා වූ යම් උතුම් සුද්ගල කෙනෙක් වෙත් වෙත් වශයෙන්ම පමාක් පමිබෝටිය අවශ්‍යව කලාභ ද (නිවන් පැමිණියාද ද). කෙලෙස් උල් තොර්තුණා වූ ඒ තරොත්තාවයන්ගේ නම් ප්‍රකාශ කරන මට අනුමිත නේ දෙවි.

අර්ථය ය, **උපර්ථය** ය, **තගර්ථය** ය, **යසස්ථි** ය **සුදස්සන** ය, **පියදස්ථි** ය **ගන්ධාර** නම් **බුද්ධ** ය, **පිණ්ඩෝල** ය **උපාසග**ය, **භීථ** ය, **තථ**ය, **සුතවා** ය, **භාවිතත්ත** ය.

සුමිත ය, **සුග** ය, **මේථුල** ය, **අර්ථය** ය, (නවද) **මේස** ය, **අතිස** ය, **සුදාඨ** ය යන **භවතණ්භාව** සත් කඳා වූ (ඉතන නි) භික්ෂු ආනුභව ඉති පසේ බුදුවරු ද හිංශු ය, හිංශු ය.

ජාලි බුදුවරු දෙකම ද (විල්ල රාලි, මහාජාලි) **අර්ථක** බුදුහු ද නැවත කෝසල බුදුහු ද **සුබාහු** බුදුහු ද **උපතේමිය**, **කේමිය**, **සත්තචිත්ත**, **සච්ච**, **තථ**, **විරජ**, **පණ්ඩිත** (යන බුදුවරු ද)

කාල, **උපකාල**, **විජිත**, **ජිත**, **අංග**, **පංග**, **ගුහිජිත**, යන බුදුවරු ද දුක් මල් වූ උපධි නම් කෙලෙස් අන් කැමිසා වූ **පසස්ථි** යන බුදුහු ද මාර්මලය දින **අතරාජිත** නම් බුදුහු ද

යභවා, **පවත්තා**, **සරතංග**, **ලෝමසංස**, **උච්චංගමාය**, **අසිත**, **අනාසව**, **මනෝමය**, යන බුදුවරු ද මානාය කඩා බිඳ දැමූ **බන්ධුමා**, **තදධිමුත්ත**, **විමල**, **කේතුමා** (යන බුදුවරු ද)

කේතුමිගරාග, **මාතංග**, **අරිය**, (නවද) **අවිචුත**, **අවිචුත** **ගාමබ්‍යාමක**, **සුමංගල**, **දබ්බිල**, **සුප්පනිට්ඨිත**, **අයස්භ**, **බේමාගිරත**, **සෝරත** (යන බුදුවරු ද)

දුරත්තය, **සංඝ**, (නැවත) **උච්චය**, (අපරමිති වූ) **අනාමික** විරස දැනි **සස්ත**, **ආනන්ද**, **තන්ද**, **උපනන්ද**, යන දෙකොස් බුදුහු ද (අවිසාන දේහය දරන්නා වූ) **සාරද්වාප**, (යන බුදුවරු ද)

බෝධි, **මහානාම** (නැවත) **උත්තර**, **කේපි**, **සිඛි**, **සුන්දර**, **සාරද්වාප**, (සළු බැඳුම් හැඳු) **නිස්ස**.

උපතිස්ස, උපසීදර්, කණ්ණාච භූෂු ඕදරී (එන බුදුපිරු ද)

පහකල හෙලෙස් ඇති මංගල නම් බුදුපිරියෙන් ද විය.

ජාලිනී නැමැති දුක් මූල නැහූ උසත නම් බුදුපිරියා විය. කාන්තාවදය වූ නිවනට පැමිණි උපතිට නම් බුදුපිරියා විය. උපෝසථ, සුන්දර සච්චනාමි; (එන බුදුපිරු ද)

ජෙත, ජයන්ත, පදුම, උප්පල, පදුමුන්තර, රක්ඛිත, පඛිබත, මානන්ථද්ධ, සෝභිත, (මොනවටි කොලොන්නේ කෙරෙන් මිදනු පින් පැති කණ්ණ නම් බුදුපිරියා ද

යන මෙකී පස් බුදුපිරු ද මහානුභාව ඇති වෙතක් පස් බුදුපිරු ද වර්තමාන කළ නව කණ්ණාච ඇති, මහරජ වූ සියලු රාජාදී එක්වීම ඉන්ම වූ අනමණ ගුණවත් වූ විවික්ඛිතා වූ (ඒ) පස් බුදුපිරුන්ට වැඩි.

දෙවැනි බණ වර නමි.

22. ධම්මවක්කප්පවත්තන සූත්‍රය.

නමෝ භාස්ස සගවච්චෝ අරහතෝ සම්මා සම්බුද්ධස්ස.

මා විසින් මෙසේ අසන පදී, එක් සම්පෙය්හි භාගවතුන් වහන්සේ බරණැස ඉසිපතන නම් මුටින්සේ අසය භූමියෙහි වැඩි වසන ජෙන. එහි දී භාගවතුන් වහන්සේ පස්වග මහණුන් අමතා වදා සේක.

මහණෙනි, පැවිද්දෙකු විසින් සේවනය නොපාලනුකු අන්තයෝ (කරුණු) දෙසක් ඇත. එනම් කාමසුබලලිකානුසෝගය (වස්තු කාම ක්ලේශ නාම කැපයෙහි යෙදීම), (ඉන් එකකි). එය ලාභිකය, අභිජට වූ ගැමි වූ, භාමානා නො දියුණු ජනයාට අතක් වූ, උතුම් නොවන, අවැඩ විනිස පවතින දෙයකි.

(දෙවැන්න) අන්ත කීලමථානු සෝගය (භෞක්‍යය සෙවීමට භේරයට දැඩි දුක් දීම) යි එය දුකට හේතුවන්නකි. උතුම් නොවේ. අවැඩ විනිස පවතින දෙයකි.

මහණෙනි, එකී අන්ත දෙකට නොපැමිණ භවාගතයන් වහන්සේ විසින් මජ්ඣමා පටිපද (මැදුම් විලිවෙක) අවබෝධ කර ගන්නා ලදී. එය ඉවතියුස පාදනකි. ඉවතියුස ඇති කරන්නකි කෙලෙස් සංහිදීම පිණිස, සත්‍යය වටහා ගනු පිණිස, සත්‍යවබෝධය පිණිස නිවන් පසක් කරනු පිණිස පවතින්නකි.

මහණෙනි, භවාගතයන් වහන්සේ විසින් අවබෝධ කර ගන්නා ලද ඉවතියුස පාදන, නුවණැස ඇති, කරන, කෙලෙස් සංහිද වන, සත්‍යය වටහා දෙන, සත්‍යය අවබෝධ කරවන නිවන් පසක් කරවන, එහි මැදුම් විලිවෙක කවරෝ ද? ඒ මේ අවති මහ (ආර්ය අෂ්ටාංගික මාර්ගය) යි. ඒ මෙසේය: සම්මා දිට්ඨි ය, සම්මා සංතප්ප ය, සම්මා වාචා ය,

සම්මා කම්මන්ත ය, සම්මා ආජිව ය, සම්මා වාසාම ය, සම්මා සති ය, සම්මා සමාධි ය යන මේවායි. මහණෙනි, තරාමයයන් වහන්සේ විසින් අවබෝධ කර ගන්නා ලද මේ මුද්දුම පිළිවෙත නුච්ඡේද පාදන්වෙයි. නුච්ඡේද ජලී කරන්නකි. කෙලෙස් සංසිද්ධි පිණිස සත්‍ය වටහා ගැන පිණිස, තනනාවබෝධය පිණිස නිවන් පටන් කර ගනු පිණිස පවතින්නකි.

මහණෙනි, දුක්ඛ ආර්ය සත්‍යය මෙසේයි. ජාතිය (උපත) දුකකි. ජරාව (මහළුවීම) දුකකි. ව්‍යාධිය (ලෙඩ රෝග) දුකකි. මරණය දුකකි. අමුච්ඡේදන හා එක්වීම දුකකි. ප්‍රිපපත්තෙන් වෙන්වීම දුකකි. කැමැති වන දෙය නොලැබීම දුකකි. පකට්ඨෙන් (තදනන් කරනොත්) පට්ඨාද්දුරුම් උපදනස්තන්ධයෝ ම දුක්ඛවේ.

මහණෙනි, දුක්ඛ සමුදය (දුක හට ගැනීමේ සේතුව) පාර්ය සත්‍යය මෙසේ ය. යම් මේ කණ්ණාචන් සුතර්ච්චය (කැවිණ නටබුන්) පිටු කරන්නේ ද ඒ ඒ කටය කෙරෙහි (තනදිරාමය) ආලාප, ඇලීම; පවස දැනි කෙරේ ද, එම කාම තණ්හාව (කම්කැප වෙදීමේ ආභාව) යි. සච තණ්හාව (භවය තදනල් පවති යන පිණිස) එම පාලාව යි විභව තණ්හා (මේ භවයෙන් පසු භවත්ත භවයක් නොවේ යයි පිණිස නිසා එහි ආභාව යි යන මේ පට්ඨාද්දුරුම් තණ්හාව දුක්ඛ සමුදය ආර්ය සත්‍යය යි.

මහණෙනි, දුක්ඛ නිරෝධ ආර්ය සත්‍යය මෙසේය. ඉහත දක්වන පද පට්ඨාද්දුරුම් කාම, භව, විභව තණ්හාවන් සහමුලින් ම නැසීම, පන්හැරීම වැළැක්වීම, මිදීම, ඒ කෙරෙහි නොගැලීම දුක්ඛ නිරෝධ ආර්ය සත්‍යය නම් වන්නේය.

මහණෙනි, දුක්ඛ නිරෝධ ආර්ය සත්‍යය පටිපදාව (දුක නැති කිරීමේ මහ පිළිබඳ පිළිවෙත) මෙසේ යි. එනම් (ඉහත යි) පාර්ය ඉන්ධ්‍යාගින මාර්ගය යි. ඒ මෙසේයි. සම්මා දිට්ඨි සම්මා සංකප්ප, සම්මා වාචා, සම්මා කම්මන්ත, සම්මා ආජිව, සම්මා වාසාම, සම්මා සති, සම්මා සමාධි, යන මේවායි.

මහණෙනි, මෙය දුක්ඛ ආර්ය සත්‍යය යි. පෙර නොදැනූ විරු ධර්මයන්හි මව නුච්ඡේද පහළ විය, නන්ව දොනා පහළ විය පුද්ගල පහළ විය, විදුහා දොනා පහළ විය; මොහො දුරුකරන දොනාලෝකය පහළ විය. මහණෙනි, ඒ මේ දුක්ඛ ආර්ය සත්‍යය පිරිසිදු දන සුත්තේ යයි මව නුච්ඡේද පහළ විය..... මොහො දුරුකරන දොනාලෝකය පහළ විය.

මහණෙනි, ඒ මේ දුක්ඛ ආර්ය සත්‍යය (ම විසින්) පිරිසිදු දනගන්නා ලද්දේ යයි නුච්ඡේද පහළ විය ..... දොනාලෝකය පහළ විය.

මහණෙනි, මේ ඒ දුක්ඛ සමුදය ආර්ය සත්‍යයයි. පෙර නො දැනූ විරු ධර්මයන් කෙරෙහි මව නුච්ඡේද පහළ විය..... දොනාලෝකය පහළ විය.

මහණෙනි: ඒ මේ දුක්ඛ සමුදය ආර්ය සත්‍යය ප්‍රතිණ කළ යුතුයැයි පෙර ..... මව. නුච්ඡේද පහළ විය ..... දොනාලෝකය පහළ විය.

මහණෙනි: ඒ මේ දුක්ඛ සමුදය ආර්ය සත්‍යය ප්‍රතිණ කරණ ලද්දේ ..... මව නුච්ඡේද පහළ විය ..... දොනාලෝකය පහළ විය.

මහණෙනි: ඒ මේ දුක්ඛ නිරෝධ ආර්ය සත්‍යයයි ..... මව නුච්ඡේද පහළ විය ..... දොනාලෝකය පහළ විය.

මහණෙනි: ඒ මේ දුක්ඛ නිරෝධ ආර්ය සත්‍යය පිරිසිදු දහ සුඤ්ඤා යැයි ..... මට කුමක්දැයි පහසු විය ..... ඥානාලෝකය පහසු විය.

මහණෙනි: ඒ මේ දුක්ඛ නිරෝධ ආර්ය සත්‍යය පිරිසිදු දත්තේ යයි ..... මට කුමක්දැයි පහසු විය ..... ඥානාලෝකය පහසු විය.

මහණෙනි: ඒ මේ දුක්ඛ නිරෝධ ගාමිනී පටිපදා ආර්ය සත්‍යය යි ..... මට කුමක්දැයි පහසු විය ..... ඥානාලෝකය පහසු විය.

මහණෙනි: ඒ මේ දුක්ඛ නිරෝධ ගාමිනී පටිපදා ආර්ය සත්‍යය පුරුදු සුඤ්ඤා කළ සුඤ්ඤා යැයි ..... මට කුමක්දැයි පහසු විය ..... ඥානාලෝකය පහසු විය.

මහණෙනි: ඒ මේ දුක්ඛ නිරෝධ ගාමිනී පටිපදා ආර්ය සත්‍යය පුරුදු සුඤ්ඤා කරන පද්ධතිය යැයි ..... මට කුමක්දැයි පහසු විය ..... ඥානාලෝකය පහසු විය.

මහණෙනි, මෙසේ සත්‍යය දැනීම, එය කළයුතු යයි විචිතා ගැනීම, එය කළයුතු යි දැන ගැනීම (සත්‍යඥාන, ඛණ්ඩඥාන, කාමඥාන) යන වට තුනකින් යුත් දෙදොස් ආකාරයක් ඇති (ආර්ය සත්‍ය සතර- සත්‍ය, ඛණ්ඩ, කාම, යන ඥාන 3 න් වැඩි කිරීමෙන් (දැනෙන (4x3- 12) දෙදොස් ආකාරය) විකුරාර්ය සත්‍යයන් ගැන තත්විතාරයෙන් පිරිසිදු දැනීම (යථාභූත ඥාන දර්ශනය) යම්හාක් කල් මට පැහැදිලි නොවී ද ඒ තාක් කල් මම දෙවියන්, මාරයන්, මුත්තියන් සහිත ලෝකයෙහි ද මහණ බලිණන් දෙවි මිනිසුන් සහිත සුභව අකරෙහි ද අනන්තර වූ සම්මුද්ධ බව ප්‍රත්‍යක්ෂ කෙළෙමි යි. ප්‍රතිඥා නොකෙළෙමි.

මහණෙනි, යම් දිනය පටන් මේ වට තුනකින් යුත් දෙදොස් ආකාරයක් ඇති උතුම් සත්‍ය සතර ගැන මගේ තත්විතාර පිරිසිදු දැනීම ඇතිවී ද පහසු විය, මහණෙනි, මම දෙවියන්, මාරයන් මුත්තියන් සහිත ලෝකයෙහි ද මහණ බලිණන් දෙවි මිනිසුන් සහිත ප්‍රජාව අකරෙහි ද "අනන්තර වූ සම්මුද්ධ බව ප්‍රත්‍යක්ෂ කෙළෙමි" යි ප්‍රතිඥා කෙළෙමි. මට පිළිපිදු දත්තා කුමක් (ඥාන දර්ශනය) පහසු විය. මගේ අර්ථයේ එද තම වූ සිත මිදීම (වේණා විමුක්තිය) පැවත නොසෙල්වන සේ ස්ථිරව පිහිටියේය. මේ අවසන් උදාස (ජාති) යි. පැවත තවත්වන්නියක් මෙතැන් සිට මා සම්බන්ධයෙන් කැලම නැත්තේය."

භාග්‍යවතුන් විභන්සේ එසේ විදළ සේක. සනුච්චි සිතැති පස්වන භික්ෂුඤ්ඤා භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ දේශනාව සනුච්චි පිළිගත්ත.

මේ සුඤ්ඤා ධර්මය විදළ කලකී ආයුස්මත් සොභාවිඤ්ඤා හෙරුනට රාගාදී කෙළෙස් රහිත වූ, පහ වූ කෙළෙස් මිල ඇති, දහම් ඇඟ පහසු විය. (සෝවාන මහ කුමක් පහසු විය) ඒ කෙසේදැ යත් "සම් කිසිවක් තටගැනීම (සමුදය) ස්වභාවය කොට ඇත්තේ ද ඒ සියල්ල තැනිවීම (නිරෝධය) ස්වභාවය කොට ඇත්තේය" යනුවෙනි.

භාග්‍යවතුන් විභන්සේ විසින් දම්සක (ධර්ම වස්තුව) පවත්වන පද කල්හි, මුමාටු (බිට්ඨි විචිත) දෙවියෝ සාදු කාර දුන්හ. කෙසේදැ යත්: වෙනත් මහණෙකු විසින් හෝ බලිණෙකු විසින් හෝ දෙවියෙකු විසින් හෝ මාරයෙකු විසින් හෝ මුත්තියෙකු විසින් හෝ ලෝකයෙහි වෙනත් කිසිවෙකු විසින් හෝ නොපැවැත්විය හැකි වූ අනන්තර වූ ධර්ම වස්තුව භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් මරණය ඉතිරිවන මහණෙහි දී පවත්වන ලදී යනුවෙන් කියමින් මුමාටු දෙවියෝ සාදුකාර දුන්හ.

මුමාටු දෙවියන්ගේ සාදුකාර කාදය අපා මාතුර්මසාරාජික දෙවියෝ. වෙනත් මහණෙකු විසින් හෝ බලිණෙකු විසින් හෝ ..... ලෝකයෙහි වෙනත් කිසිවෙකු විසින් හෝ

පිරිවිතරණ පොත් විභාගයේ

නොදැනුවත්වීම හැකි වූ අනුන්වර වූ ධර්ම වක්‍රය භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් බරණැස ඉපිපන්න මහදෙය්‍යේ දී පවත්වන ලදු ගි කියා (සිව් වරම් මහ රජ දෙවියෝ) සාදු කාර දුන්හ.

පිච්චරම් දෙවියන්ගේ සාදුකාර නාදය අයා නව්නියා වැසි දෙවියෝ ..... ලෝකයෙහි වෙනත් ..... සාදුකාර දුන්හ .....

නව්නියා වැසි දෙවියන්ගේ ආදු කාර නාදය අයා සාමදෙව් දෙවියෝ සාදු කාර දුන්හ.

යාමදෙව් දෙවියන්ගේ සාදුකාර නාදය අයා තුසිත දෙවියෝ, තුසිතයන්ගේ සාදුකාර නාදය අයා නිමිමාණර්ථී දෙවියෝ පිච්චරගේ සාදු නාදය අයා පරනිමිමත වසවන්ති දෙවියෝ, බුන්ම පාරිසල්ප දෙවියෝ, බුන්ම පුරෝහිත දෙවියෝ මහා බුන්මදෙවියෝ, පරිත්තායා දෙවියෝ, අපමානායා දෙවියෝ ආභය්සර දෙවියෝ පරිත්තසුභ දෙවියෝ අපමාණසුභා දෙවියෝ සුභක්ණිභභ දෙවියෝ වේතප්ඵල දෙවියෝ, අවිත දෙවියෝ, අතප්ප දෙවියෝ, සුදස්ස දෙවියෝ, සුදස්සි දෙවියෝ අභතිට්ඨක දෙවියෝ යන මොවුහු සාදුකාර දුන්හ.

මේ අයුරින් වනසෙව්නි, ඒ මොහොතෙහි බිමිලොව දක්වා (දේව මේ බිහිවෙමි සාදි) බසිදුය වේතයෝ පැතිර ගියේය. මේ දස දහසක් ලෝක ධාතුමි සෙලව් ගියේය. වලකය වී ගියේය. අතිශයින් පමිපිත වූයේය. දෙවියන්ගේ දිව්‍යානුභාවය ඉක්මවා අපමිණ වූ උදර වූ ආලෝකයන් ලෝකයෙහි පහසු විය.

ඉක්මිති භාගවතුන් වහන්සේ බවන් පොණ්ඩිකදු, කෙමේ ඒකාන්තයෙන් වතුරුරා සාහස දහසේය. භවත් කොණ්ඩිකදු කෙමේ ඒකාන්තයෙන් වතුරුරා සාහස පවිකෝටි කලෝප් පි ප්‍රිති වාකායක් පැවිඳු යේන.

මේ කාරණය නිසා ආදුසම්භ් කොණ්ඩිකදුයන්ට අක්කොකොණ්ඩිකදු යන නම විය.

23. මහාසමය සූත්‍රය.

මා විසින් මෙසේ අසන ලදී. එක් යමියෙහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ගාඤ්ඤ ජනපදයෙහි නිවුල්වත්වුර අසල මහවනයෙහි පත්තියයක් රහතුන් වහන්සේ සමඟ වාසා කරන සේක. භාග්‍යවතුන් වහන්සේත් සිකු අංසයාත් දැනිමි පිණිස දස දහසක් ලෝක ධාතුමිලින් දෙවියෝ ද බෙහෙවින් රැස්ව සිටියහ.

ඉක්මිති ආද්ධාවාස බුන්ම නිකායට අයත් බුන්ම දෙවියන් සතර දෙනෙකුට මෙබඳු අදහසක් පහසු විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පත්තියයක් පමිණ වූ මහත් රහත් හිකු පිරිසක් සමඟ ගාඤ්ඤ ජනපදයෙහි කිවුල්වත් ආවර මහ වනයෙහි වසන සේක. භාග්‍යවතුන් වහන්සේත් සිකු අංසයාත් දැනිමි පිණිස දස දහසක් ලෝක ධාතුමිලින් දෙවියෝ ද බෙහෙවින් රැස්ව සිටිය. අව් ද භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැඩි සිටින භූතට එළඹි එක් එක් ගාඨාව බැගින් කියන්නොවු නමි ඉතා මැනවි. ඉක්මිති ඒ දෙවියෝ බන්ධිමින් සුරුසෙකු එක් කරන ලද අනන් දිග හවින්නා සේ හැනනොන් දිග හරින ලද අතක් වන් සාරන්තා සේ (ඉතා ඉක්මිතින්) සුද්ධාවාස දෙව්ලොවින් පතුරුදහන්ව භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඉදිපිට පෙනී සිටියාහ.

ඉක්බිති ඒ දෙවියෝ භාගාවතුන් වහන්සේට වැද එකක් සස්ව ගිවියහ. ඔවුනතුරුත් එක් දෙවියෙක් භාගාවතුන් වහන්සේ යන සිට මේ භාවාව කිය.

"මහවනයෙහි රැස්වීමකි. දිව්‍ය සමුහයා එක් රැස්ව ඇත. නොපරදවන ලද ආර්ය මහා සංඝයා දැකිණ පිණිස මේ දහමි හමුවට (සපි දු) ආවෙමු".

ඉක්බිති වෙනත් දෙවියෙක් භාගාවතුන් වහන්සේ ඉදිරියෙහි මේ භාවාව කිය.

"ඒ දහමි තමුටෙහි හිසනු නම් සිත ඊකන කප්‍යායුය. සැපු කප්‍යායුය වියදුපරතු රැහැන් ලේලා ගෙන දැව්වයන් හික්ම වන්තාක් මෙන් ඉවණැත්තෝ කපි ඉන්ද්‍රියන් හික්මවා ගෙන රකිති".

වෙනතරුව කවත් දෙවියෙක් භාගාවතුන් වහන්සේ ඉදිරියෙහි මේ භාවාව කිය.

"කෙලෙස් නැමැති උල කපා දමා, යසවි ලල (කපායම) සිද දමා රාහාදි ඉන්ද්‍රියලය (නෙවන් නගර දෙරටුව සවිකරතු පිණිස සිට දු කණුව) ලඟුල්ලා දමා සඟුල් ඇති බඳුන් වියින් හික්මවන ලද, කැණ්ණා රනිත, පිරිසිදු, මනාව ගනනුන් වූ ඒ තරුණ රහතන් වහන්සේලා (ලොවෙහි) නැතිරෙති".

ඉක්බිති වෙනත් දෙවියෙක් භාගාවතුන් වහන්සේ ඉදිරියෙහි මේ භාවාව කිය.

"සමෙක් බුදුන් සරණ ගියාහ ද මවුනු සභාසභ මනායකි. මරණින් පසු දෙවියන් ලෙස ලගක ලබති. (දෙවි ලොව පුරවයි)".

අනතුරුව භාගාවතුන් වහන්සේ හිසනුන් අවිතා මෙයන් වදළ සේක. "මහණෙනි, භවිතකයන් වහන්සේන් හිසනු පංඝාත් දැකිණ පිණිස දස දහයක් ලොසවල දෙවියෝ රැස්ව පිටිති. මා දැකිණ පිණිස දැන් මේ දෙවියන් රැස්ව පිටින්නෝ මෙන් අභිතයෙහි යම් අර්තන් සම්බුදුන් වහන්සේලා විදුහාහ ද උසවහන්සේ දැකීමට ද මෙපමණ සි දෙවියෝ රැස්වුහ."

"මහණෙනි, අනාගත ආලයෙහි යම් අර්තන් සම්මා සම්බුදුවරු ගෙන වන්තාහ ද ලක්වහන්සේ දැකීමට ද දැන් මව මෙන් මෙපමණ සි දෙවියෝ රැස් වන්නාහුය".

"මහණෙනි, දිව්‍ය සමුහයාගේ නම් කියන්නෙමි. මහණෙනි, දිව්‍ය සමුහයාගේ නම් වර්ණනා කරන්නෙමි. එය නොදිත් උසව. මුනවින් සිහියන් තබා ගනිවි".

"එසේය, ගහපති, ස්වාමීනි" යි. ඒ හිසුනු භාගාවතුන් වහන්සේට පිළිවදන් දුනහ.

භාගාවතුන් වහන්සේ වෙළේ දෙස සේක.

"ඒ ඒ තැන් අසුරු කල මුමාවූ දෙවියෝ යම් නැතක රැස්ව ගිවිත් ද (සිටුන් ඉදිරියෙහි) සිලෝවක් කියන්නෙමි.

"භාවනාවට යොමු කරන ලද සිත් දැක්කා වූ සත්‍යන් සිත් දැක්කා වූ ලොමු දැහැ ගැන්මි මැව් පැවැත් වූ පිරිසිදු සිත් දැක්කා වූ, රාහාදියෝ නොපැලුල් වූ පිරිසිදු සිත් දැක්කා වූ බොහෝ රහතන් වහන්සේලා සේසර සිංහ රාජයන් මෙන් පර්වත භූතා දැසුරු කොට වැඩ වාසය කරති".

ඉක්බිති භාගාවතුන් වහන්සේ කිවුල්වන් පුර මහවනයෙහි රැස්ව සිටි වූය සමුහෙහි

ඇසුරුම් වූ ගණිත පන්තියකට වැඩි වූ ප්‍රාචිනකර්ම අමතා වදන දෙක. "මහලෙන්, දිව්‍ය සමුහයා රැස්වුවාහු. ඒ දිව්‍ය සමුහයා කළනා ගනිවි. ඒ හිසුහු ද බුදුන්ගේ නන්ත අසා විරියය කළහ.

ඒ හිසුහුගේ දේව ආදී අමනුෂ්‍යයන් දැකීමට ආනයන පහළ විය. ඇතැම් රහස්‍ය අමනුෂ්‍යයන් සියයක් දුටහ. ඇතැම් දහසක් ද ඇතැම් දහස් දහසක් ද දුටහ.

සමහර රහස්‍ය අමනුෂ්‍යයන් සියක් දහසක් දුටහ. සමහරු ගණන් කිරීමටත් නොකළ හැකි අමනුෂ්‍යයන් දුටහ. සියලු දිශාවන් දේව ආදී අමනුෂ්‍යයන්ගෙන් සිහි පැවැති හෙයිනි.

වතුන් ඇත්තා වූ ශාක්‍යයන් වහන්සේ ඒ සියල්ල විශිෂ්ට ආනයනයන් දැන, තීරණය කොට නැවත ගස්තෙහි ආශ්‍රයා වූ (ඒ) ප්‍රාචින හිසුන් ඇතුළු කළේය.

"මහලෙන්, දිව්‍ය සමුහයා රැස්වූහ. මම කොතම මවුන් ගැන සිතුවෙමින් පවසන්නෙමි. මවුන් දැන හැදින ගනිවි.

සිසුන්ගේ නවර වාසය කරන්නා වූ, සාදර්ම ඇත්තා වූ බබලන්නා වූ ගරීර වර්ණයෙන් යුක්ත වූ, ගසේ ඇත්තා වූ මුහුදු සන්ධියේ දහසක් දෙනා සන්තෝසයෙන් හිසුන් රැස් වූ වනයට පැමිණියාහු.

භිමාලයෙහි වගන්තා වූ නන් වැදෑරුම් ගරීර ප්‍රභාවෙන් බබලන්නා වූ සාදර්මන් වූ ආනුභාව සම්පන්න වූ, දිව්‍යය වර්ණයෙන් සන්න වූ, මිරිචර සමුහයා ගෙන් යුක්ත වූ සදාසක් සන්ධියේ හිසුන් රැස් වූ වනයට පැමිණියාහු ය.

නන් වැදෑරුම් ගරීර ප්‍රභාවෙන් බබලන්නා වූ, සාදර්මන් වූ කාන්තියෙන් සන්න වූ වර්ණයෙන් යුක්ත වූ මිරිචර ඇත්තා වූ කාකාගිරී පර්වතයෙහි වාසය කරන තුන් දහසක් සන්ධියේ හිසුන් රැස් වූ වනයට පැමිණියාහු ය.

මෙසේ නන් වැදෑරුම් ගරීර ප්‍රභාවෙන් බබලන්නා වූ සාදර්මන් වූ කාන්තියෙන් වූ වර්ණයෙන් වූ සන්ධියේ ඇත්තා වූ සන්ධියේ සොළොස් දහසක් දෙනා හිසුන් රැස් වූ වනයට පැමිණියාහු ය.

නන් වැදෑරුම් ගරීර ප්‍රභාවෙන් බබලන්නා වූ සාදර්මන් වූ කාන්තියෙන් වූ වර්ණයෙන් වූ සන්ධියේ ඇත්තා වූ වෙස්සානික (පර්වත) වාසී වූ පන්තියක් සන්ධියේ සතුටු සිහින් හිසුන් රැස් වූ වනයට පැමිණියාහු ය.

රජගත නුචර උසන් කුමිතිර නම් යක් ගෙනෙවියෙක් දැක, මහුගේ විසස්ථානය පවුල්ල පර්වතයයි. සියන් දහසකට වැඩි සන්ධියක් මහු ඇසුරු කරති. රජගත උසන් ඒ කුමිතිරයා ද පහසෙහි රැස්වීමට පැමිණියේ ය.

සෙරදිග රජ වූ ධනර්ථය නෙමේ ඒ පෙරදිග පාලනයට අනුගාමනා කරයි. ගසේ ඇති මහු ගාස්චර්වයන්ගේ අධිපතියා වෙයි.

මහස්චල ඇත්තා වූ සාදර්මන් වූ කාන්තිය ඇත්තා වූ කොයෙක් පැහැ ඇත්තා වූ මිරිචර ඇත්තා වූ ඉන්ද්‍ර නමින් හැඳින්වෙනවා වූ කොයෝ පුත්‍රයෝ මිත්‍රට ඇත්තාහ. මවුහු ද ඉතා සතුටින් හිසුන්ගේ සමාගමයට, වනයට පැමිණියහ.

දකුණු දිශාවෙහි රජ වූ විරුළුන නෙමේ ඒ දිශාව පාලනයට අනුශාසනා කරයි. කුමනාචාර්යයන්ගේ අධිපති වූ යසස් ඇති මහරජ මුතු ය.

මහනමල ඇති, සාද්ධිමත්, කානති ඇති, වරණවත්, යසස් ඇති ඉන්ද්‍ර නමින් හැදින්වෙන බොහෝ පුත්‍රයෝ ඔහුට වෙති. ඔවුහු ද ඉතා සතුටින් හිඤ්ඤාගේ යමිනියට, වනයට පැමිණියහ.

බටහිර දිශාවෙහි රජ වූ විරුළුන නෙමේ ඒ දිශාව පාලනයට අනුශාසනා කරයි. කානගන්ගේ අධිපති යසස් ඇති මහරජ මුතුය.

මහත් බල ඇති, සාද්ධිමත්, කානති ඇති, වරණවත්, යසස් ඇති ඉන්ද්‍ර නමින් හැදින්වෙන බොහෝ පුත්‍රයෝ ඔහුට වෙති. ඔවුහු ද ඉතා සතුටින් හිඤ්ඤාගේ යමිනියට වනයට පැමිණියහ.

උතුරු දිශාවෙහි රජ වූ කුමරු නෙමේ ඒ දිශා පාලනයට අනුශාසනා කරයි. යසස්ගේ අධිපති වූ යසස් ඇති මහරජ මුතුය.

මහත් බල ඇති, සාද්ධිමත්, කානති ඇති, වරණවත්, යසස් ඇති, ඉන්ද්‍ර නමින් හැදින්වෙන බොහෝ පුත්‍රයෝ ඔහුට වෙති. ඔවුහු ද ඉතා සතුටින් හිඤ්ඤාගේ යමිනියට වනයට පැමිණියහ.

භාරවිග්‍රහ ධනරථය ද දකුණු දිශ විරුළුනක ද බටහිර දිශ විරුළුන ද උතුරු දිශ කුමරු ද යන මේ සතරවරම් මහරජවරු සිව්දිගින් කාන්තයින් (පැමිණ) සපිරවනු වනාහෙයි මහත් වූ ආලෝකය පතුරවමින් සිටියාහු ය.

ඔවුන්ගේ මායා දන්තා වූ වන්දනාකාර වූ කාරිකාවක වූ දසයෝ ද මායාකාර වූ කපොණ්ඩු, වෙට්ටණ්ඩු, විවුළුව, සහ විවුළු නෙමේ ද ආවේය.

වන්දන, කාමසෙව්ව, කින්තලණ්ඩු, නිකණ්ඩු, පතාද, මිනමණ්ඩු යන පය ද පදවි විශුද්‍ර මානලී ද ගාතධර්ම චින්තකේත ද කඟරාජ ද ජනේසන ද පන්දමිති ද කිම්බරු සහ සුවිසමච්චයා ද පැමිණියාහුය.

(ආභත කි) රජවරු ද, වෙනත් ගතාධිපතියෝ ද රජුන් සමග ජීවිතයෙන් හිඤ්ඤා සමාගමයට පැමිණියහ.

ආකිති නාගය විල වැසි නාගයෝ ද විශාලා වැසි නාගයෝ ද නමිජන නම් නාග පිවිස යමග ආවේය. කම්බල අස්සනර දෙකලගෙහි නාගයෝ ද ප්‍රයාග ඕර්ගගෙහි නාගයෝ ද නෑයන් සමග ආවේය. යසස් ඇති ගුණා නාගයෝ ද ධනරථය නාගයෝ ද ආවේය. ඒවාම නම් මනා නාගයා ද හිඤ්ඤා යමාගමයට එළඹිණි.

යම් කෙනෙක් නාගරාජයන් සැකැස්ව ගෙන යන් ද දිවනාභානාව පැති දෙවරක් උපන් කෙසින් දිජ නම් වූ පියාසන් ඇති විවිධිදු ඇස් ඇති, ඒ පක්ෂිහු ද අනසින් වන මැදට පැමිණියාහු ය. විත්‍ර සහ සුරාණිණ යනු එම ගරුට පැමිණියේ නාමයෝ යි.

එකලක් නා රජුන්ට (ගුරුලත්ගෙන්) අහස පැතිණ. මුදුන් වනනාසස් ගුරුලත්ගෙන් (නාගයන්ට) නිදහස ලබා දුන් කේක. නාගයෝ ද ගුරුලත් ද මුදු මොලොක් වචන විලින් කැඳවීම ලැබ බුදුන් සරණ ගියහ.

දිගුරට් ගත් අත් ඇත්තා (සක්දෙවරජ) විසින් මුහුදු ඇසුරු කොට ජීවත් වූ අනුරයෝ පරදවන පදන.

මවුන (ජී අනුරයෝ) වාසවගේ ගෙවත් සක්දෙව් රුහේ ම සාද්ධිමත්, යසස් ඇති සනෝදරයෝ වෙති.

(මවුනතුරෙහි) මනස් බියකරු වූ කාලකඤ්ජ අනුරයෝ ද දුතවේසය අසුරයෝ ද වේපටිකති, සුවිනති, පහාරද යන අසුරයෝ ද නළුවී නම් වසවත් මරු ද සමග ආවේරය. සියල්ලෝ බලි අනුරයාගේ සුඤ්ඤා සියයක් ද බලි සේනාව ද කැවීම් පැරසි රාහුගද්ද නම් අසුරයා කරා පැමිණියහ. 'මබ්බ යනපතක් වේවා, බිඤ්ඤාගේ වන සමාගමයට යාමට දැන් සද්ධා වෙලාව' යයි (කීහ).

සාසෝ දෙවතාවෝ ද පඨවි දෙවතාවෝ ද කෝසෝ දෙවතාවෝ ද වාගෝ දෙවතාවෝ ද වරුණ දෙවතාවෝ ද චාරුණ දෙවතාවෝ ද සෝම දෙව් ද යන නම් දෙවියන් සමග එද පැමිණියහ.

යසස් ඇත්තා වූ මෙත්තා කාසික, කරුණා කාසික දෙවියෝ ද ආවාහුය. සියල්ලෝම නානා වර්ණවත් වූ දසවැදූරුම් වූ සාද්ධි ඇත්තා වූ කානති ඇත්තා වූ වර්ණවත් වූ යසස් ඇත්තා වූ මේ දස දෙන දස කණ්ඩායමක් වී සතුටින් බිඤ්ඤාගේ වන සමාගමයට පැමිණියහ.

වෙණු දෙවියෝ ද, සහලි දෙවියෝ ද දහම දෙවියෝ ද යම් දෙවියෝ දෙදෙනා ද වන්දනා පෙරවූ කරගත් වන්දනා ඇසුරු කරන දෙවියෝ ද රුජ්වූහ.

හිරු ඇසුරු කරන දෙවියෝ ද හිරු පෙරවූ කරගෙන ආවෝ ය. මනද්විපාතක දෙවියෝ පැහැත් කරු පෙරවූ කරගෙන ආවෝය.

වන දෙවියන් වී ශ්‍රේණි වූ වාසව යන නම් පද පුරින්දද නම් වූ යසස් දෙව් රජ ද ආවේය. සියල්ලෝම නානාවර්ණ ඇත්තා වූ සාද්ධිමත් වූ කානති ඇත්තා වූ සෙරි වර්ණ ඇත්තා වූ මේ දස දෙන දස කණ්ඩායමක් වී සතුටින් බිඤ්ඤාගේ වන සමාගමයට ආවේය.

යලි දිලියෙන හිනි සිත් වැනි සනඤ්ඤා දෙවියෝ ද දියබෙරලිය මල් පැහැයෙන් බබලන අර්ථයක දෙවියෝ ද රෝප් දෙවියෝ ද පැමිණියෝය.

වරුණ සහධම්ම, අවිච්ඡා, අනෝපක, ආලොකාරූචීර, යන දෙවියෝ ද ආහ. වාසව හෙළි නම් දෙවියෝ ද ආහ.

සාද්ධිමත් වූ බබලන්තා වූ වර්ණ ඇත්තා වූ යසස් ඇත්තා වූ දස කණ්ඩායමකට බෙදුන ඒ දස දෙනා සතුටින් බිඤ්ඤාගේ වන සමාගමයට පැමිණියහ.

සමාන, මනාසමාන, මාඤ්ඤා, මානුස්සමාන යන දෙවියෝ ආහ. බිච්චාපදුසික, මනෝපදුසික දෙවියෝ ද ආහ.

යලි හරි දෙවියෝ ද දොහිත වාසි දෙවියෝ ද ආහ. පාරග, මනාසාරග නම් වූ යසස් ඇති දෙවියෝ ද ආහ. සාද්ධිමත් වූ බබලන්තා වූ වර්ණවත් වූ යසස් ඇත්තා වූ දස කණ්ඩායමක් වූ ඒ දසදෙනා සතුටින් බිඤ්ඤාගේ වන සමාගමයට පැමිණියහ.

බුක්ක, කරුමිත, පරුණ යන දෙවියෝ වේපනා දෙවියන් සමග ආවේරය. ප්‍රධාන මිඟු හරණ දෙවියෝ ද විචන්ඩණ දෙවියෝ ද ආවේරය.

තදවිතත, භාරගත, යන දෙවිච්චරු ද යසස් ඇති මිස්සන දෙවියෝ ද ආචානු ය. දිශාවන්හි වැසි වස්සන පජ්ජන්ත දෙවියා ද මේඝනාද කරමින් ආවේය.

සියලුලෙම නානාවර්ණවන් වූ දස වැදූරුම වූ, පැදවි ඇත්තා වූ කුමන්ති ඇත්තා වූ, වර්ණවන් වූ, යසස් ඇත්තා වූ මේ දස වැදූරුම දිවා පසුකයා පසුවත් ගිහුන්ගේ වන සමාගමට පාහේ ය.

කේමය, තුහින, යම්, යසස් ඇති කථයක, ලමිඛිතක, ලාමයෙට්ට, පෝති පාසව, යන දෙවිච්චරු ආහ.

නිමිමාතරුම් දෙවිච්චරු ආහ. පරන්මිමින (වසවන්ති) දෙවිච්චරු ආහ. සියලුලෙම නානාවර්ණවන් වූ දස වැදූරුම වූ පැද්ධි දැක්කා වූ කාන්ති දැක්කා වූ වර්ණවන් වූ යසස් ඇත්තා වූ මේ දස වැදූරුම දිවා පසුකයා පසුවත් ගිහුන්ගේ වන සමාගමට ආහ.

නොසසන් ප්‍රභාවයෙන් ඉක් මේ දිවා පසුකයා පැමිණෙන තමු තමන්ගේ නම් වඳයෙන් ආවේය. මීට සමාන නම් ඇති වෙනත් දෙවිච්චරු ද මවුන් සමග ආහ.

වැස නිමවන ලද සසර වාසය දැකි, කෙලෙස් උල් රහිත, කෙලෙස් පැට පතරින් එතර වූ ආනුච රහිත වූ ආරය සම්පයා ද සන් ඇඟිටට නොයන හෙයින් නාස නම් වූ කළු පැල්ලම් ඉවත් වූ පුන්සද වැනි බුදුන් දකින්නෙහි යයි (මවුනු ආහ).

සැද්ධිමනාගේ පුත් වූ සුබ්‍රමේ, පරමන්ත (යන බ්‍රහ්මයෝ) ආහ. පනාකුමාර ද ඒ ප්‍රදීධි කිසික බ්‍රහ්මයා ද ගිහුන්ගේ වන සමාගමට ආහ.

බමුනු දාසන් ආහ. ඒ එක් එක් බිඳින් බිමිලාව උපන්නෙහි. ආභ්‍රාහව සම්පන්නස, මනාසයන් ඇත්තේය, යසස් ඇත්තේය. අනෙක් බමුන් මැටි ගෙන ගිවිසී.

ඒ බසි පිරිස අනුරෙහි වෙන් වෙන් වඳයෙන් නම් පිරිස වසන කොට ගෙන කිරික පටිපති වූ බ්‍රහ්මයෝ දස දෙනෙක් ආහ. මවුන් මුදු බමුන් පිරිසින් පිරිවරන ලද භාරික නම් බ්‍රහ්මයා ද පාවේය.

මහවතයට පැමිණියා වූ ඉන්ද්‍රයා සහිත බ්‍රහ්මයන් සහිත ඒ සියලු දෙවියන් වෙතට මාර සේනාව පැමිණියාය. කණිත නම් මාරයාගේ මෝඩකම් දැක බලවී, "ඒවී, ඇල්වා ගනිවී, (රාග පාසයෙන්) බද්ධවී, මේ සියලු දෙනා රාග පාසයෙන් බද්ධව ලද්දහු වෙත්වා. තාත්සකින් වට කරවී. කොප පඤ්චෙන් කිබිවෙත් ඒ දෙවි පිරිසෙන් කිසිවකු මුදු නොහරිවී". මෙසේ මනාසන (වපවන්මාර) හෙමේ පන්ද්‍රෙන් පොළොව නලයට ගත බිහිසුනු ගබ්බසක් කොට මාර සේනාව ඒ දෙවි පිරිස මුදුට යැවීය.

එනමුත් හෙතෙම ඒ දෙවි පිරිස නම් වසනට ගත නොහැකිව වැසි කාලයෙහි විදුලි කෙටීම හා සොරවන මහා මේඝයක් (වැසි වළකුළක්) සේ බොහවින් කිසි පසුබැස ගියේය.

ඉක්බිති පැණුල් ඇත්තා වූ ගාස්තයෝ විතන්සේ ඒ සියල්ල නිර්ණය කොට මහාගේ දූත ගෙන සුඤ්ඤානී ඇඳුනා වූ (නම) ග්‍රාවකයන් ඇමිනු ගේක.

'මහනෙති, මාර සේනාව පැමිණියේය. මවුන් හඳුනා ගනිවී', ඒ ගිහුනු ද බුදුන්ගේ අනුශාසනය අසා පිරිස කළහ.

(ඒපිට) මාරසේනාගේ මිහිරාගී ආර්යයන් විභන්සේ කෙරෙත් පහට පලා ගියහ. ඒ උතුමන්ගේ ලොම් ගසක් පෙළවීමටවත් අසමත් වූහ.

මාර මුදයෙන් දිනු බිය රහිත වූ යසස් සුන්‍යා වූ රතනාත් අනුමත ප්‍රසිද්ධ වූ ඒ සියලු බුද්ධත්වයේ බොද්ධ ආර්ය භ්‍රමණයන් සමඟ කුටිලෙනි.

24. ආලෝක සූත්‍රය

එහි විධිත් මෙසේ අසන ලදී. එක් ගමියෙක්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ආලෝ ආචර ආලෝක යන්ත්‍රිකාවන් ගවිතයෙහි වැටී වසන සේන. ඉන්කිසි අලෝචක කෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැටිලුන් කුනට එළඹ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙසේ කීය.

- 'මහණ, මගේ (විමලිත) පිටව යමි.
- 'යහළුව, යහපති, යි කියා භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සිට වූ සේක.
- (නැවතත් අලෝචක කෙමේ)
- 'මගේ විමලතට පිවිසෙව, මහණ' යි කීය.
- 'යහළුව යහපති' යි කියා භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පිවිසි සේක.
- දෙවන වරට ද අලෝචක කෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙසේ කීය.
- 'මහණ පිවිසෙව'
- 'යහළුව, යහපති, යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සිට වූ සේක.
- 'මහණ පිවිසෙව' යි යොවන වරට ද අලෝචක කීය.
- 'යහළුව යහපති, යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පිවිසි සේක.
- 'මහණ පිවිසෙව', යි අලෝචක කෙමේ සිව්වන වරට ද කීය.
- 'යහළුව, මම පිට නොවින්නෙමි. තුළුට පුළුවන් දෙයක් කරව', යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විදු සේක.

'මහණ, මම නාමෙන් ප්‍රශ්නයක් අසන්නෙමි. ඉතින් විලිකුරු නොදෙව්නෙහි නම් භාග්‍ය සිට පෙළන්නෙමි. භද්‍රවන පලන්නෙමි. දෙපාර්ලිත් යන නමෙන් එයොව්ට වීසි කරන්නෙමි.' (යි ආලෝක කීය).

'යහළුව, දෙවියන් ඉඳින්, මහණ බිමියන් හා දෙව් මිනිසුන් සහිත මේ මුළු ලෝකෙහි මගේ සිත පෙළන්නට හෝ හදවන පලන්නට හෝ මගේ දෙපාර්ලිත් ගෙන ගොස් විශෝධට වීසි කරන්නට හෝ හැකි නොහොඳු මම දැක නැත්තෙමි. 'යහළුව, ඉති කැමැති සිතැම ප්‍රශ්නයක් අසව' (යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විදුසේන).

එවිට අලෝචක කෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට ආචාරිකින් මෙසේ කීය.

'මෙලොව වසන මිනිසාට ඇති උතුම් වස්තුව කුමක් ද? කුමක් කුරුදු කප පිට කැපගෙන දෙයි ද? කුමන දෙයක් ඉතා රසවත් වේ ද? පොස දිවි ගෙවන්නාගේ ජීවිතය උතුම් වේ ද?'

මෙලොව වසන මිනිසාට ඇති උතුම් වස්තුව ප්‍රඥාව යි. කුසල් දහම් පුරුදු කපවිට පැළ ගෙන දෙයි. සත්‍ය විචිතය ඉතා රසවත් දෙයයි. නුවණින් ජීවත්වීම උතුම් ජීවිතයයි (යනුයේන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පිළිකුරු දුන් සේක).

'කුම වස්තුව ජීවාර වන්නේ පොසේ ද? ආගරය කරණය කරන්නේ පොසේ ද? දක කැති කරන්නේ පොසේ ද? පිටිපිදු වහන්සේ කෙසේ ද? (අලෝචක කීය).

සුඵ පහරිත ඵභොර වනුයේ සැදැහැයෙනි. සාගරය කරණය කරනායේ කුසල දහමිහි පමා නොවීමෙනි. දුක නැති කරනුයේ චිරයයෙනි. පිරිසිදු වනුයේ ප්‍රඥාවෙනි (පි භාගාවතුන් වහන්සේ පිළිතුරු දුන් සේක).

ප්‍රඥාව ලබන්නේ කෙසේ ද? ධනය ලබන්නේ කෙසේ ද? කීර්තියට පැමිණෙන්නේ කෙසේ ද? මිතුරන් දිනා ගන්නේ කෙසේ ද? කෝකයෙන් නොරව් මෙලොවින් පරලොව යා නැත්තේ කෙසේ ද? (ශ්‍රී අලව් සත් දැකිය).

අප්‍රමාදීව නුඵංගිනි කවසුතු කිරීම, රහතුන්ගේ සදහම් දැකීම, නුඵංගුන්ගේ සමට කන්දීම, යන මේවායින් ප්‍රඥාව ලැබිය හැකිය.

ගැළපෙන යහපත් ක්‍රියාවන්හි දැඩි උත්සාහයෙන් යෙදෙන නොපසුබස්නා දිවියෙන් යුත් කැනැහැනා ධනය ලබයි. සත්‍යවාදී බැවින් කීර්තිය ලබා ගත හැකිය. පරිනාම කරන්නාව මිතුරන් දිනා ගත හැකිය.

යහපවාදී බව, ඉතරන් දම්නය, ජෙට්ඨය, පරිනාමයට පම, යන ගුණ දහම් සහරින් යුතු සැදැහැනි හිතියා කෝකයෙන් නොරව් මෙලොවින් පරලොව යයි.

සත්‍යවාදී බව, ඉන්ද්‍රිය දම්නය, ජෙට්ඨය, පරිනාමයට පම, ඉවසීම, යන මේවාට වඩා පරලොව සැපතට කෙතුවන වෙනත් කරුණු තිබේ දැයි අභිකුන් මනණ බලිසින්නගෙන් ද අසා බලව (ශ්‍රී භාගාවතුන් වහන්සේ වදන සේක).

වෙනත් මනණ බලිසින්නගෙන් අසා බලිසීම දෙයක් ඉතිරිව නැත. පරලොව සැපතට හේතුවන සියලු කරුණු අද මම සිම වහන්සේගෙන් ලබමිනි. එකාතියෙන් සිදුරතණන් වහන්සේ මහේම යහපත පිණිස අලව් නුවරට වැඩි සේක. දුන් දෙයෙහි මනන් එල ලැබැයි මම අද මැනවින් දැන ගනිමි. මම අද පටන් හමිබුන් නමිදිමින් එම දහමිහි යහලුන්ගෙන් පළ කරමින් ගමන් ගමට නගරයෙන් නගරයට ඇවිද යන්නෙමි ශ්‍රී අලව්ගේ කිය.

එසේ කී අලව්ගේ කෙමේ නැවතත් භාගාවතුන් වහන්සේට මෙසේ කිය. "තවත් ගෞතමයෙනි, දහම් දෙසුම් ඉතා මැනව්, හවන් ගෞතමයන් වහන්ස, ධර්ම දේශනය ඉතා මනහරය. යම් සේ තවත් ගෞතමයෙනි, මුණින් හරවා තබන ලද බලුකන් උච්ඡුරු කොට තබන්නේ ද, විසා තබන ලද්දක් විවෘත කරන්නේ ද මං මුළු මුළුමනට නියම මඟ පහද දෙන්නේ ද ඇස් දැක්මෙන් (මෙහි ඇති දේ) දකින්නට යි ගමන් අදුරෙන් නැවසි තැනක පහන් දැව්වා අඟුලයි ද එමෙන් හවන් ගෞතමයන් වහන්සේ ටිසින් තොයක් අඟුලින් දහම් දෙයක ලදී. මම හවන් ගෞතමයන් වහන්සේ ද ධර්මය ද සංඝයා ද පිහිට කොට (සරණ) යමි. අද පටන් මා දිවි බිමියෙන් (කෙරුවන් හරණ නිය) උපාසකයෙකු ලෙස පිළිගනු මැනවි".

25. කසිභාරද්වෘජ සූත්‍රය.

මහ වසින් මෙසේ අසන ලදී. එක් සමයෙකහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දක්ඛණ්ඩියෙහි එකතොලා නම් බමුණු ගෙණි වැඩ වාසය කරන සේක. එකමයෙහි කසිභාරද්වෘජ නම් බමුණෙහෙයන් නතුල් පණ්ඩිතයෙක් යි සෑමෙහි ගොදවන ලදී. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සෞරචරු වේදෙහි සිටුරු තුදු පොරවා ගෙන කසිභාරද්වෘජ බමුණාගේ යි සාන නැතුව වැඩම කළ හේක. එවිට කසිභාරද්වෘජ බමුණාගේ එම පිනාන නැත 'වැදම' (දවළ කෑම) ගන්තා වේලාවයි.

ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැදමි පලට එළඹ එකක් පසසන විට හේක. භාරද්වෘජ බමුණා, පිටු විණිය වැඩ හිටි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඉටුවේය. දැන උත්වහන්සේට මෙසේ කිය. 'මහණ, මම යි සාමී, වසුරමි, යි සා වසුරා මම අනුභව කරමි. මහණ, මම ද යි සානනා වසුරානනා යි සා වසුරා අනුභව කරනනා'

(එවිට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙසේ වදන හේක) 'බමුණ, මමත් යි සාමී, වසුරමි. මහණ අනුභව කරනුයේ යි පෑමෙන් හා වැටිවීමෙනි'.

(එවිට බමුණ මෙසේ කීය)

'හවක් ගෞතමයන්ගේ නතුලක් හෝ යි වැදක් (නතුල් නලයක්) කෙටිවත් හෝ ගොනුක් හෝ අසට පෙනෙන්නට නැත. එනමුත් 'මමත් යි සාමී, වසුරමි. මහණ අනුභව කරනුයේ යි පෑමෙන් හා වැටිවීමෙන් යි හවක් ගෞතම කීය. දකුණුදි කසිභාරද්වෘජ බමුණා ආචාරිකින් ද මෙසේ කීය.

'මමත් ගොවියෙක් වෙමි' යි. පහසික කොට මගි පව්වකි. නමුත් මගේ කාමී උපකරණ නිසිවක් පෙනෙන්නට නැත. මගේ ඒ කාමී උපකරණ මොහොත දැයි කරුණකාර කියන්නා.

'ඉද්ධාව මගේ වසුරණ (විත්තර). 'ඒ' ය. කාස වැස්ස යි. පුද්ගල, වයගන සහ කතුලයි. පව් කිරීමට ලක්ව (හිරි) නතුලිකයි. පිණිය (වච්චිය) මගේ නතුල් තුලය සහ කෙටිට යි'

'රකින ලද නාය සුවර්තයෙන් සුඤ්චි, රකින ලද වාක් සුවර්තයෙන් සුඤ්චි, කගෙහි පමණ දැන පහර ගනිමින් සත්‍යවැදි බව නම් ගොයලෙහි වැටී පැල නෙලීම කොට තනිකින් අවහන් වලා මගින් සසරින්, ගුලවිනි, මගේ අවහන් මුදු කැටමි කොට ගෙන මා මගින් ද යි පැම කරනු ලැබේ. මගේ ඒ යි සෑමෙහි අස් වැන්න අමාපලය වූ නිවන යි. මගේ ඒ යි කෑම මගින් පියලු පසර දුකින් මෙදිය නැකිය. (යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදන හේක.)

එවිට කසිභාරද්වෘජ බමුණා පිනාල රන් කලිගකට කිරිබත් බෙදූ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත ගෙන ගොස් මෙසේ කීය. 'හවක් ගෞතමයන් වහන්සේ ද අමා පල ගෙන දෙන කසිභාරද්වෘජ භාරතනෙහි (ගොවිපසකි) එදිවත් මේ කිරිබත් වළඳනු මැනවි'

එවිට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙසේ වදනුයේක. 'බමුණ, යි ගයා (ගාථා කියා) ලබන දෙය මා වලඳන්න නැත. පිරිසිදු දිළි පැවැත්ම හා එහි අනුයස් දක්නාහුගේ පිලිවෙන එය පනාවන බැවිනි. බුදුවරු හී ගයා ලත් ආහාරය භෝගවළඳති. උතුමන්ගේ පිරිසිදු දිවි මගෙහි පිළිවෙන එයයි'.

'සියලු ඉන්ද්‍රියයන් යුතු මහර්ෂි වූ රහතුන් විභාගයේදී වෙනත් ආහාර පානවලින් සංග්‍රහ කරව. එක් කැමැති අස්වැන්නා ලැබීමට කැමැත්තා විසින් තම ඕනෑම වි වැසිරීමට සිදුවී සරුපාන එයයි. ගනුවෙන් ගාගාවතුන් විභාගයේ වදන සේක.

'එසේ නම්, භවත් ගෞතමයන් විභාගය, මම මේ කිරීමක කටරෙකුට දෙමි දෑ (පි බමුණා ඇතිය.)

බමුණා, දෙවියන් ගණිත මනණ බමුණන් දෙවිමිනිසුන් සහිත ලෝකයෙහි තර්කානුකූලව වචනාත්මකව භව දැව්වනන්සේලේ ශ්‍රාවකයන් හැර වෙනත් කිසිවෙකු මේ කිරීමක වලා පහසුවෙන් දිරවිය හැක්කෙකු ඇතැයි මම නොපිනයි. එහෙයින් බමුණා, ඒ කිරීමක, තණකොළ නොමැති කුනාස දම්ව: හැකසොත් ප්‍රාණීන් නොමැති වියෙහි පාකාර යව්ව යි. (බුදුරජාණන්වහන්සේ වදන සේක.)

එවිට කඩිකාරද්වාර බමුණා ඒ කිරීමක ප්‍රාණීන් නැති වියෙහි පා කළේය. දවස වැඩ කොට අවසානයෙහි (රත් වූ) සිවුල (තැඟුණලය) ජලයෙහි දැමී වට 'විටි විටි' හඬ නඟන්නා සේ දුම් දමන්නා සේ දියට දමන ලද ඒ කිරීමක ද 'විටි විටි' හඬ නඟන්නට විය. දුම් දමන්නට විය. එයින් පාලකලයට හා සුදුමයට, ලොවු දැනැගැන්මට උත් කඩිකාරද්වාර බමුණා කාගාවතුන් විභාගයේ වැඩි මටි හැනට එළඹී - උත්වභාගයේලේ සිරිපා කැමිද මෙසේ කිය.

'විත්වත් ගෞතමයන් විභාගය, මම විභාගයේලේ දම් දෙසුම මැනවි, ඉතා මැනවි. ගෞතමයන් විභාගය, ගමිසේ සවිකුරු කර තබන ලද බඳුනක් උඩුකුරු කර තබන්නේ ද වායා නිඛුණු දෙයක් වියාන කරන්නේ ද මං ලියා වුවෙකුට නියම වන තෙත්වන්නේ ද ඇත් ඇත්තෝ මෙහි තිබෙන රූප ආදී ද්‍රව්‍යයන් දකින්නා යි යමෙක් අනුරුති ජනනක් දැමූ අල්ලා ගෙන සිටින්නේ ද එසේත් විත්වත් ගෞතමයන් විභාගයේ විසින් නොගෙන ආකාරයෙන් (මට) ධර්මය පහද දෙන ලදී. මේ මම විත්වත් ගෞතමයන් විභාගයේ සරණ කොට ගමි. ධර්මය සරණ කොට ගමි. සංඝයා සරණ කොට ගමි. මම විත්වත් ගෞතමයන් විභාගයේ ලක මහණකම හා උපසම්පදාව ලබන්නට කැමැත්තෙමි'.

මෙසේ කඩිකාරද්වාර බමුණා කාගාවතුන් විභාගයේලේ සම්පයෙහි මහණකම හා උපසම්පදාව ලැබීය.

උපසම්පදාව ලත් ආයුස්මත් භාරද්වාර තෙමේ පොලොන්න හඩන විටියෙන් නිපරමාදිටි දඩත් ගෙවනුයේ යම් උතුම් ප්‍රතිඵලයක් බලාපොරොත්තුවෙන් සුලඝ්‍රයෝ ගිහිගෙය හැර දමා පැවිදි වෙති ද එම උතුම් වූ බිම්සර හැසිරීමේ අවසන් ප්‍රතිඵලය වන රහත් ඵලයට නොබෙර දිනකින්ම පැමිණියේය. උත්වභාගයේලේ ඉතරිභවය (සසරෙහි නැවත ඉපදීම) අවසන් විය. බිම්සර විසීම නිම විය. කලාවු කිස නොට අවසන් විය. කෙලෙස් නැසුමට කළ ඉතු වෙනත් දෙයක් ඉතිරි නොවීය. පාලකමත් කඩිකාරද්වාර තෙරණුවෝ ද රහතන් විභාගයේලා අතරට එකඟින.

26. පරාභව සුත්‍රය.

ඔහු විසින් මෙසේ අසන ලදී. එක් කම්මකාරී භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සැමදා පුද්ගලයන් අසන පිළි කිවුණහෝ දෙව්වරම් වෙහෙරෙහි වැඩ වසන සේක. එවිට එක්තරා දෙවියෙක් ගේ මැදිමි යමෙහි ඔහුගේ ගරු වර්ණයෙන් යුළු දෙව්වරම් වෙහෙර බිඳවැටීමට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සේන එළඹී වැදී නමිත්තාර කොට එකක් පසෙක සිටියේය. එකක් පැහැ වැඩි කිහිප භාග්‍යවතුන් වහන්සේට ගාථාවකින් මෙසේ කිය.

'පිරිවෙන මිනිසා කවරෙකු දැයි අපි ගෞරවයෙන් වහන්සේගෙන් විමසුමු. ඒ ගැන දැන ගැනීමට අපි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත ආවෙමු. පිරිවිමේ දොරටුව කුමක් ද?'

'භූදෙන වැඩෙන (දියුණු වන) මිනිසා දැන ගැනීම පහසුය. ධර්මකාමී මිනිසා දියුණු වෙයි. දැනම පිළිකුල් කරන්නා පිරිවෙයි'. (සත්‍යවෙන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පිළිතුරු දුන් සේක).

'මෙසේ තෙමු වන පිරිවෙන කාරුණ අපි දැන ගනිමු. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ, පිරිවිමේ දොරටු කාරුණ කුමක් ද?'

'සත්‍යවැදීමෙන් අලිය රැවත, අසන් සාරුයෙන් ත්‍රිය කරන්නා; අසන් පුරුසයන්ගේ ඉගැන්වීම්වලට පාහර කරන්නා පිරිවෙයි'.

'මෙසේ අපි දෙවන පිරිවිමේ කාරුණ දනිමු. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ, පිරිවිමේ තෙවන කාරුණ වදා මැනවි'.

'නිතර පිරිවැන්නා, සොහොන් දෙනා රැස් ව සිටින තැන් යොග්‍ය සොස් නිසරු කනාමනෙහි සෙදන අලායා, වසා කියෙන හුළු කැනුණකා පිරිවෙයි'.

'තෙවන පිරිවිමේ කාරුණ දනිමු. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ, සිව් වන කාරුණ වදා මැනවි'.

'සමත් වන්පොහොසත්කම් ඇතිව සිටියදීත් මනඟ වියට පත් වැහැරුණු මව හෝ වියා යෝජනා නොකරයි ද එය එම සුඛයෙන් පිරිවිමට හේතුවකි'.

'පිරිවිමේ සිව් වන කාරුණ අපි උගනිමු. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ, පස් වන කාරුණ වදා මැනවි'.

'සමත් රහතන් වහන්සේ තමන් (ක්‍රියාමත්) හෝ දැනී දුටුවනෙකු වෙහෙර කියා රචවයි ද ඔහු පිරිවෙයි'.

'පස් වන පිරිවිමේ දොරටුව අපි උගනිමු. සවන කාරුණ වදා මැනවි'.

'බොහෝ වන්පොහොසත්කම් ඇති වන ධාතෘ ඇති කෙනෙක් තනිවම ඒ වන සම්පත් පරිහෝග කෙරෙයි ද ඔහුගේ එම ඔහුරුකම් පිරිවිමට කාරුණකි'.

'ස වන කාරුණ අපි දනිමු. සත් වන කාරුණ වදා මැනවි'.

තම උසස් ජාතික නියා හෝ තම ධනය නිසා හෝ නම් කුල දුරුකර නියා හෝ අනාකාර වූ යමෙක් නම් යුම් යුජ්ජන් ගැදැයින් පනත් අකාරි සිතයි ද එය පිරිහීමට කරුණකි.

‘සත් වන පිරිහීමේ කරුණ අති දැනීම, අව වන කරුණ වදන මැනවි’.

යම් මිනිසෙක් ගුණන් කෙරෙහි ලොලු, සරා සොඩුව තමන් උපයන දෙය නමින්ට ලැබෙන දෙය, විනාශ කරයි ද ඒ කැනැන්සා පිරිහෙයි.

අව වන කරුණ දැනීම, නවවන කරුණ වදන මැනවි

යමෙක් තම බිරිඳගෙන් සැකීමකට නොපවති වෙසනගන්, පරනෙන් කරා යයි ද යන් පිරිහෙයි.

නව වන කරුණ දැනීම, දසවන කරුණ වදන මැනවි.

‘ඉස්ම නිය කරුණකම දැති (මහල) යම් පුරුද්දෙන් තිබී වැනි තන දැනී කරුණ බිරිඳක දාවාන කරගෙන (දැය වෙනත් කරුණ යුරුද්දක සමග යාව ද යන කුණයෙන්) රාත්‍රියෙහි තිබීමට ද එය පිරිහීමට කරුණකි’

දස වන පිරිහීමේ හේතුව අති දැනීම, එකොළොස් වන කරුණ වදන මැනවි.

මිස මාලු කැමති හිත වූ ඒ සඳහා ධන ධාන්‍යාදිය බෙහෙවින් වැය කරන ගැහැණ හෝ බැනක් එවිදු පොපාකු නැගිණාකාර යුරුද්දෙහි ගොලුවන්හා පිරිහීමට යයි

එකොළොස් වන පිරිහීමේ හේතුව අති දැනීම, කාශාවකුත් වනන්ස, දෙසොත් වන කරුණ වදන මැනවි.

මඳ වූ ධන ගම්පතින් යුක්, කුමක් රාජ්‍ය පාලක කුලයක දුගත් හේතුවෙන් යමෙක් රජතම පායි ද එය පිරිහීමට කරුණකි.

ඉහත කියන ලද පිරිහීමේ හේතූන් නුවමනින් පරික්ෂා කොට ඒවායින් වැළකෙන සාර්ය දර්ශනයෙන් යුත් නුවමනුන්හා සැනැහිලීමෙන් ජීවත්වෙයි.

27. වසල සූත්‍රය

මා ජීවිතේ මෙසේ අසන ලදී එක් කම්මකරුන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යැවුන් ආවර අසන් පිළි කිවුණුයේ දෙවරම් වෙහෙරෙහි වැඩ වසන සේක. ඉන්කිසි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පෙරවරු වෙලෙහි කිවුණු කැරු පොරවා ගෙන ගෙන සැටුන් නුවර පිළි පිහිට වැඩ සේක. එවෙලෙහි අන්තිම භාරද්වාරය බුදුණොගේ පෙරු හිනි දැරුවා. 'අන්ති සෝමය' පවත් ගෙන තිබිණ. ගෙවිලිවෙලින් පිළි පිහිට සැටුණ නාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඒ බුදුණොගේ නිවස වෙත ද එළඹ සේක.

අන්තිම භාරද්වාරය බුදුණො අදාන සිටම නාග්‍යවතුන් වහන්සේ එදෙසට වඩිනු දැක උන්වහන්සේට 'මුඛ මතණ: මහානමි නවකුච, නිච්, මහණ, සිහිමි, සිව්ව, වසලය, මහානම නතර වෙව' යි කීය.

එවිට නාග්‍යවතුන් වහන්සේ අන්තිම භාරද්වාරය බුදුණොගෙන් 'බුදුණො, වසලයා හෝ වසලයෙකු වන කැරුණු හෝ කුඩි දන්තෙහි දැඩි විමසු සේක.

'තවත් ගොතමයෙකි, වසලයෙකු හෝ වසලයෙකු වන කැරුණු මට පහද දෙන්නේ නම් මැනව' යි බුදුණො කීය.

'එසේ නම් බුදුණො, ආචාර, හොඳින් මනසයෙහි තබා ගනුව' (යි නාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාල).

'ගතපති, හවන්ති' යි කී අන්තිම භාරද්වාරය බුදුණො එය පිලිගත්තේය.

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙසේ වදාල සේක.

'ගම් මිනිසෙක් කියන සුළු වේ ද බද්ධ වෙර අත්තේ ද අත්තේ ගුණ කුණුණ කොට කියන්නේ ද මසදිටු වුයේ ද අනුත් රට්ටන්නේ වේ ද මහු වසලයෙකි යි දන ගුණය.

යමෙක් මේ ලොකයෙහි මව් බුදුන්ගේ එක්වරම් උසන් හෝ බිත්තරයකින් බිහිවීමෙන් දෙවරකට උසන් හෝ ප්‍රාණීන්ට කියා වඩා හොඳ ද ප්‍රාණීන් කෙරෙහි දායාවන් නැත්තේ ද මහ වසලයෙකි යි දන ගුණය.

යමෙක් හම් නියමිමේ විනාශ කරයි ද සේනාව පොදු වටලයි ද ජනයා පෙළන්පොකැ යි ප්‍රසිද්ධ වේ ද මහ වසලයෙකි යි දන ගුණය.

යමෙක් හමෙහි හෝ වනයෙහි හෝ කිසිකිසි අත්කතු දෙයක් සොර සිනිත් ගනී ද මහ වසලයෙකි යි දන ගුණය.

යමෙක් 'සයට ගෙන 'මම මට ගෙවිය යුතු ණයක් ඇතැයි' කියන විට 'මමට මගෙන් යා යුතු ණයක් නැතැයි' කියා පැන යයි ද මහ වසලයෙකු යි දන ගුණය.

යමෙක් කොළිලාකුමෙහි දෙසවන් මඳින් නතර මවුන් යන දේ පැහැර ගනියි ද මහ වසලයෙකු යි දන ගුණය.

යමෙකුගෙන් හානියි ඇතුළු වීම, තම භූමිමතී භූමිය හෝ උතුන් ගනුවාලීම සඳහා හෝ මුදල් ලබා ගැනීමට හෝ මොරු තාක්කී දෙයි ද මිඟු වසලයෙකු යි දත යුතු.

යමෙක් බලාත්කාරයෙන් හෝ යහළුවීමෙන් හෝ නූයන්ගේ, මිතුරන්ගේ ආර්යාවන් සමග හේයම් කෙරෙහි පවත්වයි ද හෝ වසලයෙකු යි දත යුතු.

යමෙක් තම භූමියාවන් නිසියදී තම මිතරී මිසිට හෝ පියාව හෝ නොසලකා හරී ද මිඟු වසලයෙකු යි දත යුතු.

යමෙක් මවට, පියාව සහෝදර සහෝදරියන්ට හැඳීමයිලන්ට හිංසා කරයි ද බැනියි ද හෝර්ට කරයි ද හෝ වසලයෙකු යි දත යුතු.

යමෙකු තම දූතූම් කරුණක් විමසු විට අවිච්චයක දෙයක් කියයි ද විමසන පද කරුණ සහවා සේනක් ගමක් කියයි ද එසේ කරන්නා වසලයෙකු යි දත යුතු.

යමෙක් විදුරදී කොට මා එය කලේ යයි කියවීමක් හෝ දැනීමක් යි සිතයි ද රහසි ගත පවිතම් කරන මිඟු ද වසලයෙකු යි දත යුතු.

අනුන්ගේ හෙවටට ගොස් ගොඩුන් කෑම් කීම් වලින් පාලන ලැබී එසේ නමන්ට පාලන කළුන්ට අවශ්‍ය විවිධ ප්‍රතිලාභාර හෝ පාලන නොකරන්නා වසලයෙකු යි දත යුතු.

යමෙක් මනස බමුණක් යදියන් කොරුවෙන් රවිවයි ද මිඟු වසලයෙකු යි දත යුතු.

යමෙක් ආහාර ඡේපාවෙහි පැමිණී මනස බමුණකුට ආහාරයට යමක් නොදෙයි ද රෝස් පැරෝස් බසින් කපා හරියි ද මිඟු වසලයෙකු යි දත යුතු.

මේ ලොවෙහි යමෙක් මුද්‍රාවෙන් යුතුව තමා පතු කියි දෙයක් මෙහෙන් කෙතෙකුට නොදෙයි ද, දෙප්තවුන් විලකයි ද සපන් සුරුප විවිධ කියයි ද හෝ වසලයෙකු යි දත යුතු.

යමෙක් උඩඟු මානසයක් යුතුව තමන් උගත් කොටස් හුන් පහක් කෙටක් සලකයි ද හෝ වසලයෙකු යි දත යුතු.

යමෙක් අනුන්ට කෙරු කරයි ද, ඉතා ලොබි පවිටු දෙපන් අලුත් ද, ඉතා මිඟු ද කපයි වේ ද ලවණ තැන්පත් ද පවිටු කීප පැල්පත් ද මිඟු වසලයෙකු යි දත යුතු.

යමෙක් බුදුන්ට, බුදු සමීචාරට, පිරිවැරියන්ට, සිසියන්ට, කළපෙළා පිරිසෙලා කතා බහා කරයි ද මිඟු වසලයෙකු යි දත යුතු.

යමෙක් රහස් කොට තමා රහතුන් වහන්සේ නමකු යි අතවයි ද මිඟු බමුන් සහිත මේ මුළු ලෝකයෙහි ම කිරින මනා හොරා ය. මිඟු වසලයන්ගෙහුන් වසලයෙකි. (අධම් වසලයෙකි.)

වසලයෝ තම මා මෙසේ ඉහන් ප්‍රකාර හට පුද්ගලයෝ වෙති. (තමන් උසන්) ජාතිය හේතු කොට ගෙන කවරෙක් වත් වසලයෙක් නොවේ. මුත්මණයෙක් (උසන් කුලවහනක්) ද නොවේ. ඒ ඒ පුද්ගලයාගේ ක්‍රියා පටිපාටියෙන් ම මිඟු වසලයෙක් හෝ බමුණෙක් වන්නේය.

මේ කාරණයෙන් ද ජාතිය හේතු කොට ගෙන යම්කු සැබෑම නොවන බව දත හැකිය. එනම්: උපතින් ගැබ්බාල් පුතෙකු වූ බල මස් කෑම නිසා සෝපාන නමින් හැඳින් වූ මාතංග තෙමේ ඉතා දුක සේ පැමිණිය හැකි උතුම් වූ යසයට පැමිණියේය. බොහෝ සෘත්‍රියයෝ ද බමුණෝ ද මහුට උවදැන් කිරීමට පැමිණියහ.

ඒ මාතංග පණ්ඩිත තෙමේ ජාතිය කෙලෙස් දුහුවිල්ලෙන් තොර වූ මහතුන්ගේ මාර්ගය වූ අන්ට සමාපත්ති සාකාශවත් කාමයෙහි ඇලීමෙන් වෙන්ව සුභම ලෝකයට පැමිණියේය.

මහු උපන් (පහත් සයි සම්මත) ජාතිය බමලොව උපතට මහුට බාධාවක් නොවීය. වේද මත්තු හදරණ, වෙදය ම පිළියරණ කොට ඇති (උසස් සයි සම්මත) බමුණු කුලයෙහි උපන්නෝ ද පව් කිරීමෙහි තීරණය දෙන්න. මවුහු මෙලොව දී ම නින්දවට බඳුන් වෙති. පරලොව දී දුගතියට යෙහි. මවුන්ගේ උසස් කුලය, ජාතිය, නින්දවෙන් හෝ දුගතියෙන් මවුන් වළකවා ගැනීමට අපොහොසත් වේ.

ජාතිය හේතු කොට ගෙන (කිසිවෙක්) වසලයෙක් නොවේ. ජාතිය හේතු කොට ගෙන බමුණෙක් ද නොවන්නේ ය. ඒ ඒ පුද්ගලයාගේ ක්‍රියාවන් හේතු කොට ගෙන වසලයෙක් වන්නේය: බ්‍රාහ්මණයෙක් ද වන්නේය.

භාතාවංගුත් වහන්සේ මෙසේ වදා කලින් අගනික භාරද්වාර බමුණා උත්වහන්සේට ගමනේ නිය.

භවත් ගෞතමයන් වහන්සේ, දහම් දෙසුම මැනවි, දහම් දෙසුම ඉතා මැනවි, යම්සේ මුණින් නමා හමන ලද බ්‍රහ්මාණ් උඩුකුරු කොට නමන්නෝ ද වැඩි කිසුණු යමක් විචිත කොට දකවන්නෝ ද මා ඉඳා වූවෙකුට මත නියා පදනමක් ද ගැස් ඇති අය මෙහි ඇති රූප දකිනවා යි විකා යමෙක් අද්දරහි පහනක් දැව්වා ඇල්ලා ගෙන සිටි ද එමෙන් හවත් ගෞතමයන් වහන්සේ විසින් පොයෙත් සාකාරයෙන් සිරිමය පැහැදිලි කර දෙන ලදී. ඒ මම මුදුන් යරණ යමි, දහම් යරණ යමි, හඟුන් යරණ යමි, මා අද පටන් දිව් කිසියෙන් කෙරුවන් සරණ ගිය උපාසකයෙකු ලෙස පිළිගත මැනවි.

28. සවිච්චි විභවිත සූත්‍රය.

මා විසින් මෙසේ කියන ලදී. එක් සමයෙහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ බරණැස මහදාය නම් ඉසිපතනම් වැඩ වසන සේක. එහි දී භාග්‍යවතුන් වහන්සේ 'මහණෙනි' යි හිඤ්ඤාත් ඇමතු සේක. 'ස්වාමීනී' යි සිඤ්ඤා භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පිළිවදන් දුන්හ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙසේ වදාළ සේක.

'මහණෙනි, ජර්ග්ග වූ සම්බුදු වූ කථානතයන් වහන්සේ විසින් බරණැස මහදාය නම් වූ ඉසිපතනම් දී අනුක්‍රම වූ දමිසස් දෙසුම් සවිච්චිත ලදී. එය ඊට පෙර හෝ පසුව හෝ ගුණිකයෙකු මුණිකයෙකු දෙවියෙකු, මාරයෙකු, මුක්තියෙකු හෝ ලෝකයෙහි වෙනත් කිසිවෙකු විසින් නොසවිච්චිත ලද්දකි. ඒ කුමක් ද යනහොත්: සිච්චි වැදැරුම් ආර්ය සත්‍යයන් පිළිබඳ පැනවීමයි, පැනවීමයි, විස්තර කිරීමයි, විභාග කිරීමයි: පැහැදිලි කිරීමයි.

ඒ වතුරාර්ය සත්‍යයන් කවරකු ද යන්: දුක්ඛ ආර්ය සත්‍යය පැනවීමයි, පැනවීමයි, විස්තර කිරීමයි, විභාග කිරීමයි, පැහැදිලි කිරීමයි. දුක්ඛ සමුදය ආර්ය සත්‍යය පැනවීමයි.....පැහැදිලි කිරීමයි. දුක්ඛ නිරෝධ ආර්ය සත්‍යය පැනවීමයි ..... පැහැදිලි කිරීමයි. දුක්ඛ නිරෝධ ගාමිනී පටිපදා ආර්ය සත්‍යය පැනවීමයි .....පැහැදිලි කිරීමයි.

මෙසේ මහණෙනි, ජර්ග්ග සම්මා සම්බුද්ධ වූ කථානතයන් වහන්සේ විසින් බරණැස මහදාය නම් ඉසිපතනම් දී වෙනත් ශ්‍රමණයෙකු මුණිකයෙකු ..... මුක්තියෙකු හෝ ලෝකයෙහි වෙනත් කිසිම පුද්ගලයෙකු ප්‍රකාශ නොකළ වතුරාර්ය සත්‍යය ප්‍රකාශ නොකරන 'ධර්ම වස්තු' සවිච්චිත ලදී.

මහණෙනි, එකී වතුරාර්ය සත්‍යයන් ..... විස්තර වශයෙන් පැහැදිලි කර ගැනීමට සැරිසුන් මුහුලන් දෙකම සැසුරු කරවී. මහණෙනි, සැරිසුන් මුහුලන් දෙකම පණ්ඩිතයෝ වෙති, ඛම්භර හැසිරෙන්නාවූනට අනුමුඛ (උදව් උපකාර) කරන්නෝ වෙති.

යම් සේ පවත්නම් කුස සත් දරුවාට අනුමුඛ කරන්නී ද සැරිසුන් කෙමේ ද එසේ ය ඛම්භර හැසිරෙන්නාවූනට අනුමුඛ කරන්නේය. යම්සේ සිය ජනපතයක් කමත්ව දව උපන් දරුවන් පණ්ඩිතයෝ කරන්නෝ ද එසේ මුහුලන් කෙමේ ද ඛම්භර හැසිරෙන්නාවූනට අනුමුඛ කරන්නෝය.

මහණෙනි, සැරිසුන් කෙමේ සෝවාන් පලයෙහි (සමුම්භරුන්) හික්වීමයි. මුහුලන් කෙමේ උතුම් අර්ග්ග පලයෙහි (සමුම්භරුන්) හික්වීමයි. මහණෙනි, වතුරාර්ය සත්‍යයන් විස්තර වශයෙන් කියනට, දේශනා කරනට, පනවනට, පිහිටුවනට, විවෘත කරනට, බෙද දක්වන්නට, පැහැදිලි කරන්නට, සැරිසුන් කෙමේ පෙහොසත් ය, හැක්කේ යයි පැවසූ සෑහන වූ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැඩිහත් අසුනෙන් හැඟිටි විභාරයට විවිච්චි සේක.

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පැහැතින් පිටත්ව ගිය නොහෝ වේලාවකින් ආයුෂමත් සාරිපුත්ත තෙරුන් වහන්සේ 'ආචාරිකී' කියා හිඤ්ඤාත් ඇමතු සේක. 'ආචාරිකී' කියා ඒ සිඤ්ඤා ද සැරිසුන් තෙරුන්ට පිළිවදන් දුන්හ.

සැරිසුන් තෙරුන්ගේ මෙසේ වදාළහ.

ඉවැන්නි, අරභයේ වූ සම්මත පමිනුදු වූ කාලානතයන් වගන්තියේ විසින් බරණය මගදය නම් වූ ඉසිපතනනි දී මෙතෙක් ලොව කිසිම මහත්වලුණකු දෙවියෙකු මාරයෙකු බණ්ඩකු හෝ වෙනත් කිසිවෙකු විසින් නො පවත්වන ලද දම්පක් පැවැත්වීම කරණ ලදී. එනම් වතුරාරය සත්‍යයන් දේශනා කිරීම, පැනවීම, පිඳිවීම, විවරණය කිරීම, බෙද දැකවීම, පැනදිලි කිරීම යන මේ දේශනාවයි. ඒ සඳහා වැදුරුම් ලබා ගන්නා සේ පමි- දුක්ඛ සත්‍යය, දුක්ඛ සමුදය පතාය, දුක්ඛ නිරෝධ සත්‍යය, දුක්ඛ නිරෝධගාමිනී පටිපද සත්‍යය යන මේවායි.

ඉවැන්නි, දුක්ඛ ආර්ය සත්‍යය යනු කුමක් ද?

ජාතිය (ඉපදීම) ද දුකයි. ජරාව (දීර්ඛ) දුකයි. ව්‍යාධිය (ලෙඩරෝග) දුකයි, මරණය දුකයි, ගෝකය, වැලවීම, කසෙහි හට ගන්නා වේදනා දුක, ගිහෙහි හටගන්නා දේවතාව දුක, දැඩි වෙහෙස යන මේවා දුක්ඛය. පහත දේ නොලැබීම දුකයි. කෙටියෙන් උපාදානස්තෝධයෝ පත්දෙනා දුක් වන්නාහුය.

ඉවැන්නි, ජාති (ඉපදීම) නම් කුමක් ද?

ඒ ඒ සත්වයන්ගේ ඒ ඒ සත්ව පමුණයෙහි යම්බඳ ඉපදීමක්, හටගැනීමක් ගර්භයට පැනුවීමක්, බිහිවීමක්, ඉක්මනේ ද ස්කන්ධයන්ගේ වහල වීමක් දැක්මක් ද එය 'ජාති' නම් වේ.

ඉවැන්නි, ජරා (දීර්ඛ) නම් කුමක් ද?

ඒ ඒ සත්වයන්ගේ ඒ ඒ සත්ව භික්‍ෂායෙහි යම් දීර්ඛත්වය, මහල්, දිරාපත් වන බවක්, දත් කැඩුණ බවක්, ගලදිවන බවක්, කෙස් පලාම් පැසි සුදු වූ බවක්, සම් රුපි වැටීමක්, ආදාන පිටිනීමක් (හෙවි යාමක්), පැස් කන් තාසා දී ඉඳුරන් හේ මොරා යාමක්, වේ ද එය ජරා නම් වේ.

ඉවැන්නි, මරණය නම් කුමක් ද?

ඒ ඒ සත්ව භික්‍ෂායෙහි ඒ ඒ සත්වයන්ගේ වූහ වීමක්, ගර්භයෙන් ප්‍රාණය වෙන්වීමක්, ස්කන්ධයන්ගේ බිඳීයාමක්, රුකාදියේ අකුරු දහන් වීමක්, පමිනුකි මරණයෙන් මිය යෑමක්, කලුරිය කිරීමක්, ගර්භය ගහා නැඹීමක්, වේ ද එය මරණය නම් වේ.

ඉවැන්නි, ගෝකය නම් කුමක් ද?

ඉවැන්නි, යම්කිසි ව්‍යගතපතකින් (විගතභිත) දුක්ඛ වූ සත්වයාගේ ද සම් කිසි දුක් දහවන කරුණකින් පැවැත්මක් නොපෙනුයේ ද යම් කිසි ගෝත කිරීමක්, පොවත් විසඳන ගතියක්, ගෝකය සිත් ඇති බවක්, ගර්භය පැනුණ විසඳන ස්වභාවයක්, ගර්භය ඉකුණන දැඩි සේ විසඳන ස්වභාවයක් වේ ද එය ගෝකය නම් වේ.

ඉවැන්නි පරිදේවය (වැලවීම) නම් කුමක් ද?

යම්කිසි ව්‍යසනයකින් දුක්ඛ වූ සත්වයාගේ ද යම්කිසි දුක් දහවන කරුණකින් පැවැත්මක් නොපෙනුයේ ද යම්කිසි 'නම් හටි හා නියා නැඹීමක්' වේ ද 'ඉණ බිය නියා වැළවීමක්' වේ ද 'නම් හටි නහා කියා හටින බවක්' වේ ද 'වැලවෙන බවක් හටි' ද ඉවැන්නි, එය පරිදේවනා නම් වේ.

ඉවැන්නි, (කාපික) දුක නම් කුමක් ද?

ඉවැන්නි, යම්කිසි කයෙහි හටගන්නා වූ දුකක් පැද්ද, කයෙහි හට ගන්නා වූ දුක් වූ ගම්බිරි, පපතදු, ගනියක් වේ ද කය හා එක් වීමෙන් උපන්නා වූ දුක් වූ රා වේදනාවක් වේ ද එය (කාපික) දුක නම් වේ.

ඇවැත්ති, දෙමිතස නම් කවරේ ද?

ඇවැත්ති, සිතෙහි හට ගන්නා වූ යම්කිසි අම්බිම් බවක් වේ ද මනාප නොවන අරමුණු සිතට නැතිමෙන් උසන් දුක් දෙන, හරිදයක නොවන යම්කිසි (මානසික) විඳිමක් වේ ද ඇවැත්ති, එය දෙමිතස නම් වේ.

ඇවැත්ති උපාසායය (දැඩිවෙහෙය) නම් කුමක් ද?

යම්කිසි වාසනාසකිත් දුක්ඛ වූ යම්කිසි දුක් දහවන කරුණකින් පිටවීම පත් වූවකුගේ ආයාතය (කිලානන් ගතිය) බලවත් හිලන් ස්වභාවයන්, කලානන් ස්වභාවයක් වේ ද ඇවැත්ති, එය උපාසායය නම් වේ.

ඇවැත්ති පහත දේ නොලැබීමේ දුක නම් කුමක් ද?

යහර ඉපදීම ස්වභාවය නොව ඇති සන්ධියන් කුල මෙවැනි ආකාරවත් ඇතිවේ. 'අනේ අපි උපදින ස්වභාවය නැත්තෝ වීළු නම් අපට එකාන්තයෙන් උපතක් නොලැබෙන්නෝය. එසේ වී නම් ඉතා වෙහෙසක්, යන මේ කාරණය, ගෞතමීයෙන් (පැනීමෙන්), ලද හැකි දෙයක් නොවේ, මෙය පහත දේ නොලැබීමේ දුක නම් වේ.

ජරාව (දිවීම) ස්වභාවය කොට ඇති සන්ධියන් කුල මෙවැනි ආකාරවත් ඇති වේ. 'අනේ අපි ජරාව (දිවීම වයසට යාම) ස්වභාවය නොව නැත්තෝ වූවාහු නම් කවදවත් අප වෙත ජරාව (මහජීව) නො වන්නෝය', මෙය ද පැනීමෙන් ලද හැකි දෙයක් නොවේ. මෙය ද පහත දේ නොලැබීමේ දුක නම් වේ.

ව්‍යාධිය (ලෙඩිවීම) ස්වභාවය නොව ඇති සන්ධියන් කුල මෙවැනි ආකාරවත් ඇතිවේ, 'අනේ අපි ලෙඩිවීම ස්වභාවය නොව නැත්තෝ වූවාහු නම් කවදවත් අපි රෝගී නොවන්නෝහු' මෙය පැනීමෙන් ලද හැකි දෙයක් නොවේ. මෙය ද පහත දේ නොලැබීමේ දුක නම් වේ.

මරණය ස්වභාවය නොව ඇති සන්ධියන් කුල මෙවැනි ආකාරවත් ඇතිවේ. 'අනේ අපි මරණය ස්වභාවය නොව නැත්තෝ වූවාහු නම් කවදවත් අපි නොමැරෙන්නෝ වෙමු' මෙය පැනීමෙන් ලද හැකි දෙයක් නොවේ. (එහෙයින්) මෙය ද පහත දේ නොලැබීමේ දුක නම් වේ.

භෝකය, වැලැවීම, දුක් දෙමිතස් වීම, දැඩි වෙහෙස, යන මේවා ස්වභාවය නොව ඇති සන්ධියන් කුල මෙවැනි ආකාරවත් උපදී, 'අනේ, අපි භෝකය, වැලැවීම..... දැඩි වෙහෙස යන මේ ස්වභාවයන් නැත්තෝ වූවාහු නම් කවදවත් අප වෙත භෝකය වැලැවීම, දුක් දෙමිතස් වීම, දැඩි වෙහෙස නො එන්නෝය, මෙය ද පැනීමෙන් ලද හැකි දෙයක් නොවේ. එහෙයින් මෙය ද පහත දේ නොලැබීමේ දුක නම් වේ.

ඇවැත්ති, කෙටියෙන් පහදව උපාදාන ස්කන්ධයෝ කෙසේ දුක් වන්නාහු ද?

රූප උපාදාන ස්කන්ධය (යහර මහා භූතාදී රූපරාශිය) වේදනා උපාදාන ස්කන්ධය (පැළ, දත්, උපහනා යන කෙලෙස් සහිත වේදනා ස්කන්ධය), සංඥා උපාදාන ස්කන්ධය (රූපසංඥා ආදී සංඥා (අරමුණු හැඳිවීම) සංස්කාර උපාදාන ස්කන්ධය (පස්සා ආදී සංස්කාර උපාදාන ස්කන්ධය) විස්සොණ උපාදාන ස්කන්ධය (කෙලෙස් සහිත විඤ්ඤාන ස්කන්ධය) යන මේවා ඇවැත්ති, සංකෙසපයෙන් දුක් වූ උපාදාන ස්කන්ධයෝ නම් වෙති.

ඇවැත්ති, දුක්ඛ ආර්ය සත්‍යයෙහි කියන්නා ලබන්නේ ඉහත දක්වන ලද ඒවායි.

ඇවැත්ති දුක්ඛ සමුදය ආර්ය සත්‍යය නම් කුමක් ද?

සුභර්ග්‍යවය (පසරෙහි නැවත නැවත ඉපදීම) කරන්නා වූ උපත් ඒ ඒ වර්ෂයකි ඇලීම කරන්නා වූ සම් තැන්පොටක් (සාසාවක්) වේ ද එහිම... කාම තණ්හාව, අධි තණ්හාව, විභව තණ්හාව, යන මේවා දුක හට ගැනීමේ උතුම් සත්‍යය නම් වේ.

ඇවැත්ති දුක්ඛ නිරෝධ ආර්ය සත්‍යය නම් කුමක් ද?

(ඉහත කී) කාම තණ්හා ආදි තෙවැදූරුම් ආසාවන් තැනි කිරීම, අන් ගැරීම, තහවුරුකිරීම විනාශ කිරීම, දුරුකිරීම, එයින් මිදීම, එහි ආලයක් නැතිකිරීම, ඇවැත්ති, දුක්ඛ නිරෝධ ආර්ය සත්‍යය යි කියනු ලැබේ.

ඇවැත්ති දුක් නැති කිරීමේ පිළිවෙත (දුක්ඛ නිරෝධ ගාමිනි පටිපදා) ආර්ය සත්‍යය නම් කුමක් ද?

ඒ මේ ආර්ය අෂ්ටාංගික මාර්ගය (අට වැදූරුම් උතුම් මත) යි. එහිම, සම්මා ද්වයි, සම්මා සංනස්ස, සම්මා වාචා, සම්මා සම්මන්ත, සම්මා ආරීච්ච, සම්මා වායාම, සම්මා සනි, සම්මා සමාධී, යන මේවා යි.

ඇවැත්ති සම්මා ද්වයි නම් කුමක් ද?

ඇවැත්ති, මේ දුක යයි දුක ගැන දැනීම, මේ දුක් ඉපදීමේ හේතුවය යන දැනීම, මේ දුක නැතිවීමට යන දැනීම, මේ දුක නැති කිරීමට යෙදිය යුතු පිළිවෙත ය යන දැනීම යන මේවා සම්මා ද්වයි නම් වේ.

ඇවැත්ති, සම්මා සංනස්ස නම් කුමක් ද?

පසකම් පෑප විදීමෙන් බැහැරව සිටි හෙයින් නිත්‍ය යාමෙහි කල්පනාව, අනුත් කෙරෙහි වෙර රහිතව ලබුන් ද පුටුපේ සිටින්නවා යි කල්පනාව, සත්වයන්ට භීෂා කිරීමෙන් වැළකීමේ කල්පනාව, යන මේ සංකල්පනාවෝ සම්මා සංනස්ස නම් වෙති.

ඇවැත්ති සම්මා වාචා නම් කුමක් ද?

සොරු කීමෙන් වැළකීම, පන්ද්‍රාමී කීමෙන් වැළකීම, රජ වර්ත කීමෙන් වැළකීම, හිත් වාචාල කතා කීමෙන් වැළකීම, යන මේවා සම්මා වාචා නම් වේ.

ඇවැත්ති සම්මා සම්මන්ත නම් කුමක් ද?

සතුන් මැරීමෙන් වැළකීම, සොරකම් කිරීමෙන් වැළකීම, කාමයනෙහි වරදවා හැසිරීමෙන් වැළකීම, යන මේවා සම්මා සම්මන්ත නම් වේ.

ඇවැත්ති, සම්මා ආරීච්ච නම් කුමක් ද?

ඇවැත්ති, මේ භාසනායෙහි ආර්ය මුඛකයා වැරදි දිවිපෙවෙක හැරදීම දැකුමින් උපයා සපයා ගත් දෙයින් දිවි ගෙවයි. මෙය සම්මා ආරීච්ච නම් වේ.

ඇවැත්ති සම්මා වායාම නම් කුමක් ද?

ඇවැත්ති, මේ භාසනායෙහි මහණ හෙමේ නුපන් පවිකාර පසුපල් දහම් තොලුවදවීම සඳහා කැමැත්ත උපදවා ගනියි. උස්සාග කරයි, වීරස කරයි, සිත් වීරසයෙහි පිහිටුවා ගනියි. දැඩි ලෙස වීරස කරයි.

ඇවැත්ති, මේ භාසනායෙහි මහණ හෙමේ උපන්නා වූ පවිකාර පසුපල් දහම්, නැසීම පිණිස කැමැත්ත දනවයි. වැයම් කරයි, වෙර දරයි, ස්ථිර ලෙස අදිටන් කරයි, සිත දැඩි කර ගනියි, නුපන් කුසල් දහම් ඉපදවීම පිණිස කැමැත්ත දනවයි... අදිටන් කරයි, සිත දැඩි කර ගනියි, උපන් කුසල් දහම් ස්ථිර ලෙස නමා කෙරෙහි පවහවා ගැනීම පිණිස අමතක පොටිම පිණිස, වර්ධනය වීම පිණිස, වැඩිම පිණිස, සවිච්ච පිණිස කැමැත්ත දනවයි..... සිත දැඩි කරගනියි ඇවැත්ති, මෙය සම්මා වායාම නම් වේ.

ඇවැත්ති, සම්මා සම් නම් කුමක් ද?

ඇවැත්ති, මේ ශාසනයෙහි මනස තෙවේ රූප කයෙහි, කය අනුව බලන්නේ කෙලෙස් නවන විරියෙන් යුතුව, තුළුනින් යුතුව, සිහියෙන් යුතුව, "ප්‍රෝක" නම් වූ ගවිරයෙහි නම් සෑප කෙරෙහි දැඩි ආශා වූ ලොභය ද ව්‍යාධාදය නම් වූ නොසතුටු බව ද සංහිදුවා ගෙන වාසය කරයි. චේදනාවන් කෙරෙහි චේදනාවන්ගේ යථායෝග්‍යවය කෙලෙස් නවන විරියෙන් යුතුව මැනවින් දැනීමක්, සිහියෙන් යුතුව ප්‍රෝකයෙහි සතිජ්ජධා (ප්‍රෝකය) නොසතුටු බව (දේශනාජ්ජ) යන මේ දෙක සිකිමිවා ගෙන වාසය කරයි. පැදුව තීවරණ ආදී ධර්මයන් කෙරෙහි ධර්ම යථාභාවය අනුව බලමින්, කෙලෙස් නවන විරියයෙන් යුතුව..... සිහියෙන් යුතුව සතිජ්ජධා, දේශනාජ්ජයන් හිකමවා ගෙන වාසය කරයි. ඇවැත්ති මේය යම්මා යන නම වෙයි.

ඇවැත්ති, සම්මා සමාධිය යනු කුමක් ද?

මේ ඥානෙහි මනස තෙවේ කාමයන්ගෙන් වෙන්ව අනුසලයන්ගෙන් වෙන්ව විචාරක සහිත විචාර සහිත විවේක ආත්මයන් උපන්නා වූ නය සිත පිනවීම කරන පළමු වන දැහැනට පැමිණ වාසය කරයි. විචාරක විචාර දෙක වැඩිදියමින් නම් සිත තුළ පැහැදීම කරනනා වූ, සිතෙහි එකඟබවක් වූ විචාරක විචාර නැති සිත එකඟ බවීමේ සමාධියෙන් උපන්නා වූ සිත කය පිනා යාම කරන දේවැනි දැහැනට පැමිණ වාසය කරයි. ප්‍රිතියෙන් ද විරාගයෙන් මදුගත් සටහාවය ඇතිව ද වසයි, සිහි ඇතිව මැනවින් දැනීමක් සුවය කවින් විචිත්‍රයේ යම් දැහැනක් හේතු කොට ගෙන ද එම තුන්වන දැහැනට පැමිණ මේ හැකුන්නා මදුගත්ය, පිහි ඇත්තෝය. සෑප විචාරණ දැක්මක් හි ආර්යන් විසින් කියනු ලබන්නෙකුට වාසය කරයි. කයෙහි හට ගන්නා ස්වභාව දෙකම නැති කිරීමෙන් පැහැබීම සොමිකස් දේවිතස් දෙක නැති වීමෙන් ද උක් නොවූ හැට ද නොවූ අපකපොත සිහියෙන් පිරිසිදු බව දැක්නා වූ සතර වැනි දැහැන් සිසට පැමිණ වාසය කරයි.

ඇවැත්ති, මේය සම්මා සමාධි නම් වේ. ඇවැත්ති, මේය (ඉහත දක්වන ලද කරුණු) දුක්ඛ නිරෝධ ගාමිනී පටිපදා අරියසම්ඵ නම් වේ.

ඇවැත්ති, අරිහන් වූ සමුද්ධි වූ නොගතයන් වනන්සේ විසින් බරණැස ඉපිටනන මහදයෙහි දී මනණකු, බුමුණෙකු, පෙට්ටියෙකු, මාරයෙකු, පුභමියෙකු, හෝ වෙනත් ලෝකයෙහි කිසිවෙකු විසින් නොපවත්වන ලද පනුන්තර වූ දම්සක් පවත්වන ලදී. එනම් මේ සිව් අරියස් වැදෑරීම්, දෙපිම, දැක්වීම, නැබීම, විචර කිරීම, බෙද දැක්වීම පැහැදිලි කිරීමයි.

පාසුමින් ආරිපුත්‍ර හෙරුහු මේ දෙසුම කළ සේක. යනුව සිතැති ඒ සිසුන් ඇවැත් ගැටුක් හෙරුනගේ එම දෙසුම සතුටින් පිළිගන්න.

29. ආධානාපිය සූත්‍රය.

මා විසින් මෙසේ අසන ලදී. එක් සමයෙකහි භාගවතුන් වහන්සේ රජගහ තුළ රහස්‍යව පවතිමින් වැඩ වසන සේක. ඉක්බිති සිව්පරම් රජවරු මහා යක් සෙනගන්, මහා ගඳුළු සෙනගන්, මහා කුම්භාණ්ඩ සේනාවන් මහා නාග සේනාවන් ලවා සිව්දිග ආරක්‍ෂාව සලසා සිටී දිග බලසෙනා නතර කරවා, සිව්දිග සේනාව ලවා රැකවල් ලවා, සෙරසම් රා ධ ඉක්මුත්‍ර කලින් මනහර පිරුරු පැනැසෙත් යුතුව මුළු මිහිසුළු නාස්පතින් බුමුළුවා

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැඩිහුන් තැනට එළඹියහ. එළඹි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට වැද එකක් පසෙක හුන්නාහුය. සිව්වරම් රජුන් යමඟ පැමිණි ඒ යක්ඛයන්ගෙන් ඇතැම් අය භාග්‍යවතුන් වහන්සේට වැද එකක් පස්ට හුන්නාහුය. දැනැම් අය භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සමඟ යතුටු සාමිච්ඡි කථා කොට එකක් පස්ට හුන්න. පමණරු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැඩි හුන් දෙසට ඇදීලී බැඳ එකක් පස්ට හුන්න. සමණරු නම් කමිණෙහි අස්ඵා (සියා) එකක් පස්ට හුන්න. එකක් පසෙක හුන්නා වූ වෙස්සවණ (පෙට්ටුවණ) විහරජ කොමි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙසේ කිය.

ස්වාමීනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කෙරෙහි අසතුටු වූ උසස් යක්ඛයෝ සිටිති. ස්වාමීනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කෙරෙහි අසතුටු (පැහැදුන) උසස් යක්ඛයෝ ද සිටිති. ස්වාමීනි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කෙරෙහි අපහූවූ වූ මැදුම් බලනල දැක යක්ඛයෝ සිටිති. ස්වාමීනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කෙරෙහි අසතුටු වූ මැදුම් බලනල දැක යක්ඛයෝ ද සිටිති. ස්වාමීනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කෙරෙහි අසතුටු වූ පහත් යක්ඛයෝ සිටිති. ස්වාමීනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කෙරෙහි පැහැදුන පහත් යක්ඛයෝ සිටිති. ස්වාමීනි, යක්ඛයෝ කොහෝ දෙනෙක් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කෙරෙහි අප්‍රයත්නයෝ වෙති, ඊට හේතු කවරේද යන්නොත්- ස්වාමීනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පරපණ නැතිමෙන් වලකිනු පිණිස දහම් දෙසන සේක. කොරකමින් වලකිනු පිණිස දහම් දෙසන සේක. කාමයෙහි විරුද්ධා නැතිමෙන් වලකිනු පිණිස දහම් දෙසන සේක. බොරු කීමෙන් වලකිනු පිණිස දහම් දෙසන සේක. රහමේර පානසෙන් වලකිනු පිණිස දහම් දෙසන සේක.

ස්වාමීනි, යක්ඛයෝ බෙහෙවින් පරපණ නැතිමෙන් නොවැලකුනාහු වෙති. කොරකමින් නොවැලකුනාහු වෙති. කාමයෙහි විරුද්ධා නැතිමෙන් නොවැලකුනාහු වෙති. බොරු කීමෙන් නොවැලකුනාහු වෙති. රහමේර පානයෙන් නොවැලකුනාහු වෙති.

එකුළුන් ඒ (විරඞ්) ධර්මය ඒ යක්ඛයන්ට ප්‍රියමනාප නොවේ.

ස්වාමීනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ශ්‍රාවකයෝ වනයෙහි කඳු බැටුම්වල ද මහත් යකිඳු නැත්තා වූ නිහඬ තැනවල ද මිනිසුන්ගේ නැතිමෙන් කලබල නැති නැහවල ද මිනිසුන්ගේ රහස් කවඳුකුටුවලට සුදුසු නැත්වල ද සිත පනත කිරීමට (භාවනාවට) සුදුසු සෙනසුන් දැනුරු කොට සිටිති.

භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ධර්මයෙහි නොපැහැදුනු මහාහුභාව පමිපන්න යක්ඛයෝ ද ඒ නැහවල ස්වරූප පද්ධති වී සිටිති. ස්වාමීනි, ඔවුන්ගේ පැහැදීම පිණිස, විකුණාගේ විකුණුන්ගේ උපාසකයන්ගේ උපාසිකාවන්ගේ උවදුරු වැලකීම හා ආරක්ෂාව පිණිස ආධාරකාරීය තැමැති ආරක්ෂක පිරිස භාග්‍යවතුන් වහන්සේ උගෙන වැදුනු මැනවි.

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ (වෙට්ටුවණගේ එම නිම) නිහඬව පිළිගෙන වදලයෙක. ඉක්බිති වෙට්ටුවණ මහරජකොමි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ එය පිළිගත් බව දැනගෙන ඒ වෙලාවෙහි මේ ආධාරකාරීය ආරක්ෂාව පැවසීය.

ඉවහල් ඇත්තා වූ සිරිමත් වූ විසස්සි මුදුරුපුත්ත භමිසකාර වේවා. සියලු සතුන් සහරෙහි අනුකම්පා කළා වූ සිරි මුදුරුපුත්ත භමිසකාර වේවා.

සොලෙස් කැසු සොලෙස් කැවීමෙහි වෙර ඇත්තා වූ වෙස්සහු මුදුරුපුත්ත භමිසකාර වේවා. භාරවෙතුවන් මුහුදු කකුසද මුදුරුපුත්ත භමිසකාර වේවා.

සිංහ නමින රුද පව් ඇති හෙයින් මුහුණත නම වූ ගොතමන මුදුරුපුත්ත භමිසකාර වේවා. සියලු සොලෙස් සොලෙස් මිදුනා වූ කස්සප මුදුරුපුත්ත භමිසකාර වේවා.

යම් කුමාරයෙක් සියලු දුක් දුරු කරන මේ ධර්මය දේශනා කළ සේස් ද අමරය වූ සිරිමත් වූ භාසන පුත්‍ර වූ ඒ ගොතම මුදුරුපුත්ත භමිසකාර වේවා.

ලොවෙහි යම් රකත් කෙතෙක් නිවන් ලද්දහ ද තම වූ පරිද්දෙන් විදහන් වැටුප්පාහු ද උත්තමයෝදො නිත් කෙසෙල් පව්සන්තෝ නොවෙයි. මහාමාමියෝ වෙති. පහ වූ සසර සිය ඇතිකාහු වෙති. (උත්තමයෝදොට ද භමිසකාර වේවා.)

සිද්ධා වරණ සුභයන්ගෙන් යුක්ත වූ මහාමාමි වූ පහවූ සසර සිය ඇත්තා වූ දෙව්මිනිසුන්ට නිවන් වූ ගොතම මුදුරුපුත්ත දෙව්මිනිසුන් භමිසකාර කරති.

අදිතිගේ කුක් වූ හෙයින් ආදිවිට නම වූ මහාමාමියෝදො ඇත්තා වූ සුරියයා යම්කුමාරයන් දුටුවේ ද එම සුරියයා උදව් කළේ ඉතිරි ද නැති වේ.

යම් දිව්‍යාචකින් සුරියයා දුටු කල්හි "දව්ස" යයි කියනු ලැබේ ද එකැනහි ඇතුළු වූ ගංගාවන් එකතු වීම නිසා පැතිරුණ මහාමාමි කඳක් ඇති මුහුදු නමින් හැඳින්වෙන මහා සාගරයක් ඇත.

පහළා වූ පරය ඇති එය 'සමුද්' යන නමින් හැඳින් වේ. එය මෙයින් හැඟෙනහිර දිශාවෙහි පිහිටා (පෙරදිග) ඇතුළු වනවා කියති.

යසස් ඇත්තා වූ ගාන්ධර්වයන්ට වෙසෙහි වූ ධතරවිච්චි නම වූ මිත්‍ර එම හැඟෙනහිර දිශාව පාලනය කරයි. මිත්‍ර නැවතී ගුණවිච්චිගේ මුතු ගාන්ධර්වයන් පිරිවරා හෙත චිතෝදයන් වාසය කරයි. මිත්‍රයේ බොහෝ පුත්‍රයෝ එකම නමින් හඳුන්වනු ලබති යි මා පිහිත් අසන ලදී.

මිත්‍රයේ මහවලැහි ඉන්ද්‍ර නමින් හැඳින්වෙන පුත්‍රයෝ අනු එක්දෙනෙක් වෙති. මිත්‍ර ද සුරියවංශයෙහි උපන් හෙයින් ආදිවිටවන්සු නම වූ මහාමාමි මුදුරුපුත්ත ඇත සිටම දැක 'ශ්‍රේණි' පුරුකයානහි, මම වහන්සේට භමිසකාර වේවා, උතුම් මහාමාමි පුත්‍රයානහි, මම වහන්සේට භමිසකාර වේවා යි කියමින් (මිත්‍ර) මම වහන්සේට වදිති.

"මේ වෘත්තයේ නිවැරදිව තව්නන ගෙවා දන් ඉවතීමේ (මහාකරුණාවෙන්) සියලු සතුන් දෙස බලන්න" යයි (නියමිත) අමතූකමයන් ද මස් පහන්සේට වදිති යි අපි තිතර අපා ඇත්තෙහි. එබැවින් අපි මවුනට මෙසේ නියම කරමු. "අපි (සස්මරුන් දින) ජිනයන් වෘත්තයේට වදිමු. අපි වැඩාචරණ චරමයන්ගෙන් මුක්ත වූ ගෞතම බුදුන් වදිමු." යයි කියමින් ගෞතම බුදුරජාණන් (හොඳ) නමස්කාර කරමි.

කේශමි කියන්නා වූ පිටෙහි මස් කන්නා වූ හෙවත් අනෙකුත්වගෙහි දෙය කියන්නා වූ පරපණ නාසන්නා වූ දරුණු වූ සොර වූ කපටි වූ මිය ගිය හෙයින් **පේත** යයි කියන ලබන්නා වූ ජනයෝ යම්කුනක ස්පෙස් ද මේකැනින් එය **දකුණු දිශාව** යයි ජනයා කියති

කුමිනාණ්ඩයන්ට අධිපති වූ සපස් ඇත්තා වූ **විරුල්ල** මහරස් කෙමේ එම දිශාව පාලනය කරයි. ඔහු **කුමිනාණ්ඩයන්** විසින් පිරිවරනු ලැබ නැවුම් කැයුම් වලින් යුතුව ප්‍රීතියෙන් කල්පනා කරයි.

එකම නමකින් හැඳින්වෙන සුත්‍රයෝ බොහෝ දෙනෙක් ඔහුට වෙති. **ඉන්ද්‍ර** නමින් හැඳින්වෙන මහබලැති ඔවුහු ගණනින් අනූවක්දෙනෙකැයි මා විසින් අයා කියේ.

ඔවුහු ද මහාත්ම වූ පහවූ සසර බිය ඇත්තා වූ සුරියමන්වූ වූ මුදන් දැක දැක දීම නමස්කාර කරති. "අති දකුම් පුරුණයානන් වෘත්තය, මිබට නමස්කාර වේවා. පුරුණෝත්තමය, මිබ වෘත්තයේට නමස්කාර වේවා". මිබ වෘත්තයේ ස්වතේ ගෙවා දන් නුවණින් සියලු සතුන් දෙස බලන්නාය. අමනුස්සයන් ද මස් වෘත්තයේට වදිති යි අප තිතර අපා තිබේ. එබැවින් අපි මවුනට මෙසේ නියම කරන්නෙමු. "ගෞතම ජිනයන් වෘත්තයේට වදිමි". එසේ වදිමින් "ගෞතම ජිනයන් වෘත්තයේට අපි වදිමු. වැඩාචරණ ගුණයන්ගෙන් මුක්ත වූ ගෞතම බුදුරජාණන් වෘත්තයේට අපි වදිමු." (යයි කියාටි)

යම්කුනකින් හඟා රහමි මණ්ඩලයන් ඇති, **ආදිත්‍ය** නම වූ සුරියකෙමේ බැස යයි ද සමෙකු බැස ගිය කල්හි දවල් නාලය අතුරු දනන් වේ. ද, සමෙකු බැස ගිය කල්හි රාත්‍රිය යි කියනු ලැබේ ද එම බැස ගිය කැන්හි කැණුරු වූ ගාභාවන්ගේ ජලය එක් රස් වූ මුහුද නම වූ මහා ජලාගය වේ. ඒ ස්ථානය මේකැනින් **බටහිර දිශාව** යයි ජනයා කියති.

විරුළක්බ යන නමින් යුත්, **තාගයන්ට** අධිපති වූ ඒ මහරජකමේ තාගයන් පෙරවූ කර ගෙන නැවුම් කැයුම් වැයුම් වලින් යුතුව ඒ දිශාව පාලනය කරයි. ඔහුට බොහෝ සුත්‍රයෝ වෙති. **ඉන්ද්‍ර** නමින් හැඳින්වෙන ඔවුහු ගණනින් අනූවක්දෙනෙකි. මහබලැති ඔවුහු ද සුරියමන්ට වූ හඟාත්ම වූ පහකළ සසර බිය ඇත්තා වූ මුදුරුදුන් දැක දීම දැක "අති දකුම් පුරුණයානන් වෘත්තය, මිබ වෘත්තයේට නමස්කාර වේවා" යි කියා වදිති. මිබ වෘත්තයේ ස්වතේ ගෙවා දන් නුවණින් සියලු සතුන් දෙස බලන්නාය.

'දමනුඤ්ඤායෙන් ද මධ්ව වහන්සේට වදිති' යි අප නිතර අසා තිබේ. එබැවින් පටි ඔවුන්ට මෙසේ නියම කරමු. 'ගෞතම ජීනයන් වහන්සේට වදිමි. 'එසේ වදිමින් 'ගෞතම ජීනයන් වහන්සේට පටි වදිමු. විද්‍යාවරණ ඉණයෙන් යුක්ත වූ ගෞතම බුදු රජානන් වහන්සේට අපි වදිමු.' (පසි නියමි)

යම් දිශාවක රමණීය උතුරුතුරු දිවයින විහිටියේ ද ඉතා දර්ශනීය වූ මහාමේරු පර්වතය විහිටියේ ද ඒ උතුරුතුරු දිවයිනෙහි මමන්වයක් තැන්පා වූ දැඩිව වස්තුව බදු ගැනීමක් තැන්පා වූ මනුෂ්‍යයෝ උපදිති.

ඒ මිණියහු ධාන්‍ය බීජ හෝ වසුරිනි. නමුත් උසුලා ගෙන නොයති. දර දමා නොවිසූ සවිශ්‍රායක පැල් ධාන්‍ය අනුභව කරති. කුඩු හෝ දහවියා කැනී පිරිසිදු සුවද හැල් සාල් රත් බඳුනෙහි ද කිරිපත් පැයවා ගෙන ඔවුහු පරිභෝග කරති.

දෙදාත් එක්කුර කොට (ලාඛමි ගයා) වාහන ලෙස යොදා ගෙන ඔවුහු නැතින් තැන සකස්වාරය කරති. සිවුපාඩුන් එක්කුර (ලාඛමි ගයා) කොට ගෙන ඔවුහු නැතින් තැන සකස්වාරය කරති. සිවුන් වාහන කොට ගෙන නැතින් තැන සරති. පුරුෂයන් වාහන කොට ගෙන නැතින් තැන සරති. කුමරියන් වාහන කොට ගෙන නැතින් තැන සරති. කුමරුවන් වාහන කොට ගෙන නැතින් තැන සරති. ඒ ජනයන් පිරිස නොයෙක් යාන වාහනවල නැගී සියලු දිශාවල සකස්වාරය කරති. යසස් ඇත්තා වූ ඒ මහරජුට දැන් වාහන ද අස් වාහන ද දිව්‍ය යානාවන් ද එළඹී සිටිති. පායාදයෝ ද සිටි ගෙවල් ද මිහුට ඇත. අනෙකුත් මෑතවත් මවන ලද නගරයෝ ද ඔහුට වෙති. ආවානාවා කුසිනාවා, පරකුසිනාවා, නාටපුරියා, පරකුසිත නාවා යන නගර ද උතුරු දෙසින් කපිවක්ත, පෑළ දෙසින් ජනෝක නවතවතිය, අමීබර අමීබරවතිය, යන නගර හා ආලකමන්දා නම් රාජධානිය ද වෙයි.

නිද්දනානනී, කුවේර මහ රජුට වනාහි විශාණා නැමැති නගරයක් ඇත. එහෙයින් කුවේර මහරජු කෙමේ වෙස්සවණ නමින් හඳුන්වනු ලැබේ.

තණෝලා, තත්තලා, තණෝතලා, මිජසී, තේජසී, තණෝජසී, සුර, රාජ, සුරරාජ, අරච්ච, අරච්චනේමී යන සක්කපතිවරු වෙන් වෙන් වශයෙන් කරුණු පරික්‍ෂාකර බලා ඒ වෙසුවුණු රජුව ප්‍රකාශ කරති.

ඒ රාජධානියෙහි කඩාගය ද ධරණී නම් වේ. එයින් ජලය ගෙන වර්ෂාවට වසති. ඒවාට පැතිරෙණුයේ එම කඩාගයෙනි. ඒ විල් කෙරෙහි යසයන් ශුඛව සාකච්ඡා පවත් වන ගඟලවතී නම් සහායාලාවක් ඇත.

එහි නිරන්තරයෙන් පලබ්ධිත් පිරුණු ගස් ඇත. නොයෙක් කුරුල් සමූහයා ද එහි වෙති. මොනරුන්ගේ හා කොස්වා ලිහිණියන්ගේ හදින් ඒ පෙදෙස නිනාද වෙයි. මිහිරි කොඬුල්

නදින් යුතුය. ඒ විනයයෙහි ජීවිතීය කුරුල්ලෝ ද ඔව්වට විනයක කුරුල්ලෝ ද වලිකුකුසෝ ද කකුළුවෝ ද පුත්තර ආකෘති පක්ෂීන් ද සිටිති.

එහි නිරා පැළලිහිණියන්ගේ ශබ්ද හා දණ්ඩමානවක පක්ෂීන්ගේ ශබ්ද ඇත්තේය. ඒ කුසවර පොකුණ හැම සැසුවෙහිම නිරන්තරයෙන් යොනමානව පවතී.

යහලු ඇත්තා වූ ඒ මහරජ සාලකය කරණ පෙදෙස මෙයින් උතුරු දෙස යි ජනයා කියති. යකඛයන්ගේ අටපති වූ කුසවර නැමැති ඔහු යකඛයන් පිරිවරා ගෙන නැටුම් ගැයුම් වලින් යුතුව වාසය කරයි. 'ඉන්ද්‍ර' යන එකම නමින් හැඳින්වෙන ගණනින් අනුරාදපුරයෙහි වන පුත්‍රයෝ රැසක් ද ඔහුට ඇතුළු වෙසින් සසන ලදී.

මහලොහු හිඬු හා ද මහාසම් වූ පහකළ සසර බිය ඇති සුරිය බන්ධු වූ බුදුන් ඇත දීම දැක අති උතුම් සුරුයොනනී, ඔබට නමස්කාර වේවා. සුරුපොත්තමය පිබිට නමස්කාර වේවා යි කියා වදිති.

උත්වහන්සේ පවසේ ගෙවා දන් භූමිමින් සියලු සතුන් දෙස බලති යි අමනුෂ්‍යයන් ද උත්වහන්සේට වදිති යි අප විසින් නිතර අසන ලදී. එම මවුන්ට මෙසේ කියමු. 'මහෙම මහාසත්වහන්සේට වදිමු. විද්‍යා වරණ ධර්මයන්ගෙන් යුක්ත වූ බුදුරජුන්ට වදිමු යයි කියා ඒ විනයන් විනයන්සේට (කොටි) වදිවි'.

නිදුකානන් වහන්ස, ගිඤ්ඤන්ගේ ගිඤ්ඤන්ගේ උච්ඤ්ඤන්ගේ උච්ඤ්ඤන්ගේ උච්ඤ්ඤ චූඤ්ඤන් ම පිණිස ආරක්ෂාව පිණිස හිංසා වැළකීම පිණිස පහසු විහරණය පිණිස පවත්නා වූ ඒ ආධානාවය ආරක්ෂාව (පිරිත) නමි මෙයයි.

නිදුකානන් වහන්ස, යම්කිසි භික්ෂුවක් විසින් හෝ ගිඤ්ඤනියක විසින් හෝ උච්ඤ්ඤවෙකු විසින් හෝ උච්ඤ්ඤක විසින් හෝ මේ ආධානාවය ආරක්ෂා පිරිත මනාකොට ඉගෙන ගන්නා ලද්දේ වන්නේ ද මනාකොට ප්‍රඥාණ කරණ ලද්දේ වන්නේ ද,

ඉදින් ඒ පිරිත උගන්වා වූ ඔහු යම් අමනුෂ්‍යයෙක් හෝ යකෙක් හෝ යකින්නක් හෝ යක් පැටියෙක් හෝ යක් පැටියකියක් හෝ යක් මහ ඇමැතියෙක් හෝ යක් පිරිසෙහි වූවෙක් හෝ යක් මෙහෙකරුවෙක් හෝ ගඟුම් ස්ත්‍රියක් හෝ ගඟුම් පැටියෙක් හෝ ගඟුම් පැටියකියක් හෝ ගඟුම් මහ ඇමැතියෙක් හෝ ගඟුම් පිරිසෙහි කෙනෙක් හෝ ගඟුම් මෙහෙකරුවෙක් හෝ කුමනාණ්ඩියෙක් හෝ කුමනාණ්ඩි ස්ත්‍රියක් හෝ කුමනාණ්ඩි පැටියෙක් හෝ කුමනාණ්ඩි පැටියකියක් හෝ කුමනාණ්ඩි මහ ඇමැතියෙක් හෝ කුමනාණ්ඩි පිරිසෙහි කෙනෙක් හෝ කුමනාණ්ඩි අනච්ඤියෙක් හෝ නාගයෙක් හෝ නාග ස්ත්‍රියක් හෝ නාග පැටියෙක් හෝ නාග පැටියකියක් හෝ නාග මහ ඇමැතියෙක් හෝ නාග පිරිසෙහි වූවෙක් හෝ නාග මෙහෙකරුවෙක් හෝ ඉතා දුෂිත චිත්තයක් යන්නා වූ (ධර්ම පිරිසෙන් සොපනකු) අනුව යයි ද සිටින කෙනෙකුට ළංගි සිටියි ද හිඳින කෙනෙකුට ළංගි හිඳියි ද සැතපෙන කෙනෙකුට ළංගි නිඳියි ද

නිදුකානන් වහන්ස, ඒ අමනුෂ්‍යයා මගේ ගමන හෝ නියමි ගමන හෝ සන්කාරයක් සම්මානයක් නමි නොලබන්නේය. නිදුකානන් වහන්ස, ඒ අමනුෂ්‍යයාට මගේ දාලක මනද රාජධානියෙහි ගෙයක් හෝ පිසීමක් හෝ කොලුවෙන්නේය.

නිද්ධානන් වහන්සේ ඉමනුසෙයාට යක් සමාගමට යන්ට (දවසර) නොලැබෙන්නේය. තවද නිද්ධානන් වහන්සේ ඒ ඉමනුසෙයා ආචාර විවාසවලදී ද සෙසු ඉමනුසෙයන් විසින් බලාල (විටම) කරනු ලබන්නේය.

තවද නිද්ධානන් වහන්සේ, ඔහුට ඉමනුසෙයෝ යකුන්ගේ බැඳීම නම් වූ පරිභව වචනයෙන් බැඳීයාහ. තිත්ද, කරන්තාහ. තවද නිද්ධානන් වහන්සේ, ඉමනුසෙයෝ ඔහුගේ ගිසෙහි හිස් දොහොත්තයක් තැන්පාහ. තවද ඉමනුසෙයෝ ඔහුගේ හිස සන්ධිකට පලන්නාහ. නිද්ධානන් වහන්සේ, තුට්ටරුළු වූ රුදුරු වූ එකවෙක කරන්නා වූ ඉමනුසෙයෝ ඇත්තාහුය. ඒ ඉමනුසෙයෝ සහර වරම් රජදරුවන්ගේ බස් නොපිළිගනිති. එම වරම් රජවරුන්ගේ ඇමුණියන්ගේ බස් ද නොපිළිගනිති. වරම් රජවරුන්ගේ ඇමුණි නියෝජිතයන්ගේ බස් ද නොපිළිගනිති. නිද්ධානන් වහන්සේ ඉමනුසෙයෝ සහර වරම් රජදරුවන්ට පතුරු වූවෝ යයි කියනු ලැබේ.

නිද්ධානන් වහන්සේ, මහඬු රටෙහි රජුගේ පිරිතයෙහි සොරු යම් සේ එම රජුගේ වචනය නොපිළිගනිත් ද මහඬු රජුගේ ඇමුණියන්ගේ වචනය නොපිළිගනිත් ද මහඬු ඇමුණි නියෝජිතයන්ගේ වචනය නොපිළිගනිත් ද ඒ මහසොරු මහඬු රජුගේ පස මිතුරෝ යයි කියනු ලැබේ.

එමෙන් නිද්ධානන් වහන්සේ, සහර වරම් රජ දරුවන්ගේ වචනය නොපිළිගන්නා සැටවරුම, රුදුරු එකවෙක කරන ඉමනුසෙයෝ වෙති. ඔවුහු සහර වරම් රජවරුන්ගේ බස් නොසිතති. ඔවුන්ගේ ඇමුණියන්ගේ බස් නොසිතති. ඇමුණියන්ගේ නියෝජිතයන්ගේ බස් නොසිතති. ඒ ඉමනුසෙයෝ සහර වරම් මහරජවරුන්ගේ පස මිතුරෝ යයි කියනු ලැබේ.

නිද්ධානන් වහන්සේ, යම්කිසි ඉමනුසෙයෙක්, යකෙක් හෝ වේවා, යකින්තක් හෝ වේවා යක් පැවැත්වියක් හෝ වේවා යක් පැවැත්වියක් හෝ වේවා යක් මහමුණියෙක් හෝ වේවා යක් පිරිසෙහි වූවෙක් හෝ වේවා යක් සෙවකයෙක් හෝ වේවා ගන්ධකිංචියෙක් හෝ වේවා ගන්ධකිංචි පැවියෙක් හෝ පැවියකිකක් හෝ වේවා ගන්ධකිංචි මහ මුණියෙක්, ගන්ධකිංචි පිරිසෙහි වූවෙක් ගන්ධකිංචි මෙහෙසවරුවෙක් හෝ වේවා,

කුමනාණ්ඩියෙක් හෝ කුමනාණ්ඩියෙක් හෝ කුමනාණ්ඩි පැවියෙක් හෝ කුමනාණ්ඩි පැවියකියක් හෝ කුමනාණ්ඩි මහමුණියෙක් හෝ කුමනාණ්ඩි පිරිසෙහි වූවෙක් හෝ කුමනාණ්ඩි මෙහෙසවරුවෙක් හෝ වේවා,

නාගයෙක් හෝ නාගිනියක් හෝ නාග පැවියෙක් හෝ නාග පැවියකියක් හෝ නාග මහමුණියෙක් හෝ නාග පිරිසෙහි වූවෙක් හෝ නාග සෙවකයෙක් හෝ පාසුරු පිනැන්නේ ඔහුටක හෝ බිඳුණියක හෝ උවුදුවක හෝ උවුදියක හෝ ගමන් බිමන් යන විට පසු පසින් යන්නේ ද සිටින්නකු ලෙසට වී. කිරින්නේ ද භූතවෙකු පමිතයෙහි බිඳින්නේ ද බිඳින්නකු ලෙසට වී. කිරින්නේ ද ඔවුන්ගේ (වරාමී) යකුන්ට මහ යකුන්ට සෙත්පතියන්ට. මහ සෙත්පතියන්ට සැපයන සේ මේ යකා (දර) පලලා ගන්නේය, මේ යකා (සොට) ආවේය ව යන්නේය, මේ යකා (ආප) පෙරුන්නේය, මේ යකා (ආපට) වීවා කරන්නේය, මේ යකා (පොට) නිසා කරන්නේය, මේ යකා (ආපට) බිහෙලින් නිසා කරන්නේය, මේ යකා (පප) ආත් පොහරු අලලා ගෙන සිටින්නේ යයි (කියා) දැන්විය යුතුය. භට නාගා කිය යුතුය, කු ගසා කිය යුතුය.

(එසේ කිය යුක්ත) කවර යතුරට ද කවර මතායතුරට ද කවර යන් සොන්තකියන්ට ද කවර මතා යන් යෙන්තකියන්ට ද? (ගතසොන්) ඉන්ද්‍රිය, සෝමය, විරුණය, භාරද්වාරය, පථාපකිය, වන්දනය, කාමසෙට්ඨය, ඕනනුසංඝ්ඵය, නිසන්ධුය.

පණදය, මිපමඤ්ඤය, දෙව්ගුණය, මාකලිය, චිත්තසේනය, හන්ටිසිකිය, නලය රාජය, ජනේතභය.

සාකාහිරය, හේමිවකය, සුභංඡනය, කාරතිය, ගුලය, ජීවිතය, මුච්චිතදය, වෙස්සාටිත්තය, යුගන්ධරය.

තෝපාලය, සුප්පසෝධය, ඕරිනෙත්තිය, මන්දියය, පඤ්චාලය චිත්තිය, ආලවනය, තජ් ජුත්තය, ප්‍රතිනය, ප්‍රච්චිතිය, දධිච්චිය, මණ්ණිමානිවරය, දිනය, සේරිත්තකය (යන මොවුන්ටය).

මේ පතුන්ට මිභයතුන්ට යන් සෙතෝටියන්ට යන්මත සෙතෝටියන්ට දුන්ටිය යුතුය, භස්තනා කිය යුතුය, කැගසා මේසේ කිය යුතුය.

මේ යතා (අප) අරුත ගනී. මේ යතා (අපට) ආවේස වෙයි..... මේ යතා (අප) ගන්තොහුර අල්ලා ගෙන යිටි යයි (.....කැ ගසා කිය යුතුය)

නිදුකාපාන් විභන්ස, මේ ආධානාටිය ආරසනට වනාහි නිදුකන්ගේ ද මිසුන්තන්ගේ ද දුපායකයන්ගේ ද දුපායකාවන්ගේ ද රැකිම පිනිය, ආරසනට පිනිය, නොවෙහෙසීම පිනිය, පහසු විභරණය පිනිය පවතී.

නිදුකාපාන් විභන්ස, අපි හෝගේ වැඩපල දැක්ගා වෙයි. හෝගේ කළ යුතු දේ අදහස් වෙයි. එහිවත් දැන් වෙ පිටන්ට කම පි කිව්වරම් දෙවි රජවරු බුදුරජානන් වහන්සේට දන්වා යිවියන.

මහරජවරුහි, තොප ඊට කල් දනුව්යි බුදුරජානන් වහන්සේ අවසර දුන් සේක.

එවිට ඒ පිව්වරම් රජවරු වාඩි වී ඉන් කැනින් කැසිට භගවතුන් වහන්සේට වැද ඇදකුණු කොට එන්තෙහි දී අතුරුදහනට ගියහ. ඒ (පිව්වර) යක්කු ද ඉන් කැනින් කැසිට පමහරු භාගවතුන් වහන්සේට වැද ඇදකුණු කොට අතුරුදහන් වූහ. පමහරු භාගවතුන් වහන්සේ පමහ යනු සාමිච්චි කථා තොට අතුරුදහනට ගියහ. පමහරු භාගවතුන් වහන්සේ වැඩහුන් දෙපට ඇදිලි බැඳ අතුරුදහනට ගියහ. පමහරු කපි හමන්ගේ නමිතොන් කියා අතුරුදහනට ගියහ. පමහරු නිහඬට ම අතුරුදහනට ගියහ.

තෙවන බණවර කිමි.

ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඒ රාත්‍රිය ඉකුත් වූ පසු හික්කුන් අමතා මෙසේ වදා
 යෝන. මහණෙනි, ඉකුත් රාත්‍රියෙහි සිව්වරම් රජවරු විභාල යක් පිරිසක්, ගන්ධබ්බ පිරිසක්,
 කුමිහාණ්ඩු විවිධත් සහ තාග පිරිසක් ද නැටුම් සිව් දෙනෙහි ආරක්‍ෂා සංවිධාන කරකොට
 විහිටුවා රෑ මැදුම් යමෙහි මුළු ගිල්ලුළු පව්ව ආලෝකවත් කරමින් මා වෙත එළඹ මා
 වැඳ එකත් පස්ව ඉන්න. ඒ යක්ෂයෝ ද මා වෙත පැමිණ යම්හරු මට වැඳ එකත් පස්ව
 ඉන්න. සම්භරු මා සමඟ පිලිසාදර කතාකොට එකත් පස්ව ඉන්න. සම්භරු නම් නමින්ගේ
 නම් ගොත් මට ආගෙනට ගියා එකත් පස්ව ඉන්න.

එකත් පස්ව ඉන් වෙසවුණු මහරජ මට මෙසේ දැන්වීය. "ත්වාමිනි, භාග්‍යවතුන්
 වහන්සේ කෙරෙහි පසුසන්න වූ මහාඥානාව අති යක්ෂයෝ පිරිහී, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ
 කෙරෙහි පැහැදුණු මහාඥානාව සම්පන්න යක්ෂයෝ ද සිටිති.....")

(මෙතැන් සිට ආටානාර්ථය සුත්‍රයෙහි දෙවන බණ්ඩරෙහි පර්ථ හෝරුම් ගැනීම පනසූය.
 පළමු බණ්ඩරට වඩා මෙහි වෙනස වනුයේ පළමු බණ වරේදී වෙසවුණු රජ බුදුරජානන්
 වහන්සේට කී දෙය දෙවන බණ වරේදී බුදුරජානන් වහන්සේ පිසින් හික්කුන් වහන්සේට
 දේශනා කළ ආකාරයෙන් ලියා තිබීම පමණකි.)

නිමි.

උපග්‍රහණය

අතිරේක පිරිත් සූත්‍ර ආදිය

1. පිරිත් ආරාධනාව

**විපතති පරිබාහාස - සබ්බසම්පතති සිද්ධියා
සබ්බදුක්ඛචිනාසාය- පරිතතං මුළු මධ්‍යලං.**

ඉහත සඳහන් ආරාධි තුන්වරින් කියා පිරිත් දෙසීමට මංග්‍රහණය තුළ වැඩ සිටින මහා සංඝයාට ආරාධනා කළ යුතුය. පළමු වර "සබ්බ දුක්ඛ විනාසාය" යනුවෙන් ද දෙවන වර "සබ්බසම්පතති විනාසාය" යනුවෙන් ද තුන්වන වර "සර්වරෝහ විනාසාය" යනුවෙන් ද වෙනස් කොට කිය යුතුය.

2. පිරිත් පේකිරීම

අච්ඡා පච්චයා සභිඛාරා, සභිඛාර පච්චයා විඤ්ඤාණං, විඤ්ඤාණ පච්චයා නාමිරුපං, නාමිරුප පච්චයා සලායතනා, සලායතන පච්චයා චස්සා, චස්ස පච්චයා වේදනා, වේදනා පච්චයා තණ්හා, තණ්හා පච්චයා උපාදානං, උපාදාන පච්චයා භවො, භව පච්චයා ජාති, ජාති පච්චයා ජරා මරණං සොක පරිදෙව දුක්ඛ දෙමනස්සපායායා සමනවනති ඵලමේතස්ස කෙට්ඨස්ස දුක්ඛකම්මස්ස සමුදයො හොති.

පේච්ඡායකෙවල අපෙස විරාග නිරොධො, සභිඛාර නිරොධො, සභිඛාර නිරොධො විඤ්ඤාණ නිරොධො, විඤ්ඤාණ නිරොධො නාමිරුප නිරොධො, නාමිරුප නිරොධො, සලායතන නිරොධො, සලායතන නිරොධො චස්ස නිරොධො චස්ස නිරොධො, වේදනා නිරොධො, වේදනා නිරොධො තණ්හා නිරොධො, තණ්හා නිරොධො උපාදාන නිරොධො, උපාදාන නිරොධො භව නිරොධො, භව නිරොධො ජාති නිරොධො, ජාති නිරොධො ජරා මරණං සොක පරිදෙව දුක්ඛ දෙමනස්සපායායා නිරුජ්ඣනති. ඵලමේතස්ස කෙට්ඨස්ස දුක්ඛකම්මස්ස නිරොධො හොති.

අනෙකුත් ජාති සංසාරං සන්ධාවිසං අනිකම්බං
 ගහකාරකං ගවෙසනො දුක්ඛා ජාති සුතප්පනං
 ගහකාරක ඉධිධිසාසි සුත ගෙහං න කාහසි
 සකඛා ගෙ ජාසුනා ගග්ගා ගහකුටං විසඛිතං
 විසඛාරගතං චිත්තං තණ්හානං ඛයමජ්ඣගාති.

ඉතිච්ච සො කභවා උරහං සමමාසමුද්ධො විජ්ජාචරණි සමසනො සුභනො
 ලොකච්ඡිද්ධ අනුභවො ඉතිධි අමිඤ්ජරථි සකඛා දෙවමනුසානං බුද්ධො කභවාති.

සමාකම්බනො නගව්හං ධමමා සන්ධාවිසං අකාලිකො චඛිසසඛිකො මසනසිකො
 පච්චිත්තං චෙදිතකම්බා විසඤ්ඤාති.

සුපච්චනො නගව්හං සාචකසඛිකො, උත්තමිසනො සගව්හො සාචකසඛිකො,
 සුසපච්චනො නගව්හො සාචක සංසො සාමිච්චිසනො සගව්හො සාචක සඛිකො,
 යදිදං චතතාරි උරිසසුගාති අධිච්ඡුරිස අගලො ජික ගගව්හො සාචකසඛිකො
 ආනුභවො ආනුභවො දුක්ඛසංඝො අඤ්ඤාතරථිකො අනුභවං උඤ්ඤාතරථිකං
 ලොකසසාති.

3. ජයමධගල ගාථා

1. මානුං සහසමභිතිමචිත සා'ද්ධං තං
 නිරිමේඛලං උරිකසොරසසෙනමාරං,
 දනාදිධිමමචිකා ජිකවා මුනිසෙද්ද
 තං නෙජසා හච්ඤ නෙ ජයමධගලාති.
2. මාරානිජෙකමචිදුක්ඛසඛිකපච්චනං
 සොරමසනා'ලචකමකච්ච මච්චධිකකච්ච,
 බන්චි සුදනාසචිකා ජිකවා මුනිසෙද්ද
 තං නෙජසා හච්ඤ නෙ ජයමධගලාති.
3. නාලානිථිං ගජචරං අනිමකතතං
 දුච්චිචකකමච්චිච සුදුරුණං තං,
 මෙතච්චධිකපච්චිකා ජිකවා මුනිසෙද්ද
 තං නෙජසා හච්ඤ නෙ ජයමධගලාති.

4. උකඩිනා බහා මනිතව පුදුරුණු නං
 ධාවං නිසොභනපඵඛුලිමාලවනං,
 ඉද්ධිවිසජ්ඣනමනො ජිනවා මුනිනෙ
 නං නෙජසා භවතු නො ජයමධිගලාති.

5. කාවාත නවස්මුදරං ඉඵ ගබ්භිජීයා
 විසුඵාය දුට්ඨඵචිතං ජනකායමිජෙඤච,
 සනෙතනා සොමවිධිනා ජිනවා මුනිනෙ
 නං නෙජසා භවතු නො ජයමධිගලාති.

6. සට්ඨං ජිනාය මනිසට්ඨවනඵාදකෙඤ්ඤං
 වාදහිරොවිතමිනං ඉතිගුජධිගුණං,
 පඤ්ඤාසද්ධි පලිනො ජිනවා මුනිනෙ
 නං නෙජසා භවතු නො ජයමධිගලාති.

7. තඤ්ඤපනඤ්ඤකං විමුච්චං මලිද්ධිං
 වූහෙතන පෙරතුජගෙන දමාපයනො,
 ඉද්ධිපදෙසවිධිනා ජිනවා මුනිනෙ
 නං නෙජසා භවතු නො ජයමධිගලාති.

8. දුගොහද්ධිඉජගෙන සුද්ධිභවං
 මුහමං විදුද්ධි ඤ්ඤිමද්ධි බහාහිධානං,
 සද්ධිගගෙන විධිනා ජිනවා මුනිනෙ
 නං නෙජසා භවතු නො ජයමධිගලාති.

9. ඵනාපි බුද්ධිජයමධිගලං අධිගාථා
 යො ඵාවනො දිනදිනෙ සරනෙ ම'තපදි,
 භිජ්ඣනා ගොකවිජිධාති මුහද්ධිවාති
 මොක්ඛං සුඛං ඉධිගමෙතෙ තපො සපඤ්ඤාද.

භවතු සබ්බමධිගලං රකඛනතු සබ්බදෙවතා,
 සබ්බමුද්ධිමාත්තභාසොතා සදා සොභති භවිත්තු නො

හවතු සංඛ්‍යාමයාලං රක්ඛිතානු සංඛ්‍යාදේවතා,
සංඛ්‍යාමයානුභාවෙන සදා සොපථි හවිතානු නෙ

හවතු සංඛ්‍යාමයාලං රක්ඛිතානු සංඛ්‍යාදේවතා,
සංඛ්‍යාමයානුභාවෙන සදා සොපථි හවිතානු නෙ

(මධ්‍යල, රතන, කරණියමෙතන යන තුන් සූත්‍රය මෙතැනට දේශනා කළයුතුයි.)

යත්භවිමිතං අවමධ්‍යලංදුථි
යො වාමිනාපො සතඤ්ඤා භග්ගෙ,
පාපශතනො දුස්සුචිතං අකතං
චුද්ධානුභාවෙන විනාසමෙතානු

යත්භවිමිතං අවමධ්‍යලංදුථි
යො වාමිනාපො සතඤ්ඤා භග්ගෙ,
පාපශතනො දුස්සුචිතං අකතං
චුද්ධානුභාවෙන විනාසමෙතානු

යත්භවිමිතං අවමධ්‍යලංදුථි
යො වාමිනාපො සතඤ්ඤා භග්ගෙ,
පාපශතනො දුස්සුචිතං අකතං
සංඛ්‍යානුභාවෙන විනාසමෙතානු

සංඛ්‍යා සිද්ධා මලානානානු පච්චිනානංදුථි යං මලං,
අරතනානංදුථි කෙරෙහ රක්ඛි මඤ්චාමි සංඛිභො.

4. මහා ජයමධ්‍යලගාථා

මහාකාරුණීතො තාපො, භිතාය සංඛිලාභිනං,
පුරෙස්වා පාරම් සංඛි, පනෙනා සමස්තාධිච්ඡිකාමි,
ඵනෙන සථිව්චරෙත්ත, හොතු ඤා ජයමධ්‍යලං.

ජයමහානා සොධිප්ප චුලෙ සකභානං නන්දිච්චිකො,
ඵලිං කුශලං ජයො නොතු, ජයඤ්ඤ රජමධ්‍යලං

පසකපටා ඉෂ්ඨානං, මිඤ්ඤානං උඤ්ඤානං චිරං,
නිනං දෙවමනුසාරානං, බ්‍රහ්මනෙතෙත යොජ්ජිතා,
නායානතු'පඤ්චා සංඛේ, උකඛා වූපසමෙනතු නෙ.

සකකපටා ධම්මරතනං, ඡසධං උඤ්ඤානං චිරං,
පටිලාභුස සමිණං, ධම්මනෙතෙත යොජ්ජිතා,
නායානතු'පඤ්චා සංඛේ, භසා වූපසමෙනතු නෙ.

සකකපටා පාසරතනං, මිඤ්ඤානං උඤ්ඤානං චිරං,
පාඤ්ඤානං පාඤ්ඤානං, සධ්දිසනෙතෙත යොජ්ජිතා,
නායානතු'පඤ්චා සංඛේ, රොගා වූපසමෙනතු නෙ.

යං කිංචි රතනං ලොකෙ විජ්ජිති විජ්ජිතා පුද්දි,
රතනං බ්‍රහ්ම සමං නන්ති කසමා යොජ්ජිති හවෙනතු නෙ.

යං කිංචි රතනං ලොකෙ විජ්ජිති විජ්ජිතා පුද්දි,
රතනං ධම්ම සමං නන්ති කසමා යොජ්ජිති හවෙනතු නෙ.

යං කිංචි රතනං ලොකෙ විජ්ජිති විජ්ජිතා පුද්දි,
රතනං පඤ්ඤානං නන්ති කසමා යොජ්ජිති හවෙනතු නෙ.

නන්ති මේ පරණං අප්පදං, බ්‍රහ්මනා මේ පරණං චිරං,
ඵනෙන සම්ඵච්චිකේත, හොතු නෙ ජයමධ්දිගලං.

නන්ති මේ පරණං අප්පදං, ධම්මනා මේ පරණං චිරං,
ඵනෙන සම්ඵච්චිකේත, හොතු නෙ ජයමධ්දිගලං.

නන්ති මේ පරණං අප්පදං, සංසො මේ පරණං චිරං,
ඵනෙන සම්ඵච්චිකේත, හොතු නෙ ජයමධ්දිගලං.

සබ්බිනියො විචජ්ජෙනතු, සංඛරොගො චිතසසතු
මා නෙ හවිජ්ජිතාරාගො, පුද්දි දිසා'ප්පසො හවි.

හවතු සංකම්මයාලං, රක්ඛනතු සංකම්මදෙවනා,
පබ්බච්චුද්ධා'නුභාවෙන, සද්ද සොච්චී භවනතු හෙ.

හවතු සංකම්මයාලං, රක්ඛනතු සංකම්මදෙවනා,
පබ්බච්චුද්ධා'නුභාවෙන, සද්ද සොච්චී භවනතු හෙ.

හවතු සංකම්මයාලං, රක්ඛනතු සංකම්මදෙවනා,
පබ්බච්චුද්ධා'නුභාවෙන, සද්ද සොච්චී භවනතු හෙ.

නකම්මකයකම්මතුකානං, ආපනානනිවාරණං,
පටිඤ්ඤාසානුභාවෙන, භවනතු හෙයං උපද්දප්ඵ

(නාමාවාහි "මෙ" යන්නෙහි තෙරුම "මඵ" යනුයි. "මය්‍යා" යන්නෙහි තෙරුම "මහේ" යනුයි. අනුන්ට කියන කල ඒකුන්ට "තේ" යනු ද, "තුය්‍යා" යනු ද යොදා කිය යුතුයි. "දීඤ්ඤාසානුභව" යන කන්හි "භව" යනු තමාට කියාගන්නා කල "භව්" යි කිය යුතුයි.)

5. ඇතවුම් පිරිත

යෙ පනතා සත්තච්ඡතා තිසරණපරණං ඒපථ ලොකානුකරෙ චා
නුමිමා භුමිමා ච දෙවා ගුණගුණගුණගුණාචරා සංකමාලං,
ඒතෙ ආයනතු දෙවා වරකතකම්මයෙ මෙරුරාසේ විසනොතා
සමෙතා සනොතාසනෙතුං මුඛිවරවචනාං පොනුමිගො සමිංගා.

පබ්බච්චු චික්ඛාචාලෙය, යකම්ම දෙවන ච මුඛුමිනො,
යං දමෙහති කතං පුඤ්ඤං, පබ්බච්චුද්ධාසංකම්ම සංකමං,
සංකම්ම තං පනුමොදිප්ඵා, සමිංගො කාසනෙ රතා,
පමාදරසිතා හොනතු, ආරකමාසු විසෙසනො.

සාසනාසා ච ලොකාසා, වුද්ධි භවතු පබ්බච්චු,
සාසනාසි ච ලොකාසා, දෙවා රක්ඛනතු පබ්බච්චු,
සද්ධිං හොනතු යුධි සංකම්ම, පටිච්චාරෙහි අඤ්ඤානො,
අනීසා පුමිතා හොනතු, සත පබ්බච්චි සද්ධිහි.

රාජනො වා චෝරනො වා මත්‍රාසනො වා අමත්‍රාසනො වා අග්ධිමො වා උදකනො වා විසාවනො වා බිංණුකනො වා කණ්ඩකනො වා නකඛ්ඛනො වා ජනපදරොගනො වා අසද්ධමිනො වා අසද්ධිමිනො වා අසප්පුරිසනො වා චිම්බිතථි සො මීන ගොණ භුඤ්ජුර ඤි චිච්ඤ මණ් සසස දිචි අච්ච තරච්ච සුතර මිහිස යකඛ් රකඛ්ඝාදිඛි නානා භයනො වා නානා රොගනො වා නානා උපද්දවනො වා ආරකඛ් කණ්කනා, පතිධානනො පට්ඨාය කථාගතස්ස දසපාරමීයො දසඋපපාදමියො දස පරමපරපාරමියො පඤ්චමනාපරිච්චාගෙ ඛිසො චරියා පච්චිම තච්ච ගබ්භාවකානති පාති අභිනිකඛ්මණ පධානචරියා බොධිපලලඤ්ඤා මාරච්චයා සබ්බකඤ්ඤා කදණ්චට්චෙධි නචලොකුතතර ධමමති සබ්බඤ්චෙම බුද්ධාගුණ ආචර්ජිතවා චෙධාලියා නිඤ්ඤාතාතරනපෙරසු නියාමරනති පරිකත කරොගෙනා ආයසමා ආනන්දසචරො විස කාරුඤ්ඤාපිතණ උපට්ඨසෙවත.

(රතනසුත්‍රාදි පිරිත් සුත්‍ර මිලතට නිය සුභසි.)

6. ජිනපකප්පරය

සයාසනානා චිරො, ඡෙසවා මාර සවාහිමිං,
 චිත්‍රපට්ඨාමතරසං, යෙ චිට්ඨිඤ නරායනා.
 තඤ්ඤාචාරාදයො බුද්ධා, පට්ඨචිසති නායනා,
 සබ්බෙ පතිච්චිතා භුග්ගා මසචනෙ තෙ මුනිසාරා.
 සිරෙ සතිප්ඤ්ඤා බුද්ධා, ධමමිමා ච තච ලොචනෙ,
 ගඤ්ඤා පතිට්ඨිනො භුග්ගා උග්ගෙ සබ්බගුණාකරො,
 හදයෙ අනුරුද්ධො ටි, ධාරිඤ්ඤො ව දකඛිණේ,
 නොණධිකෙඤ්ඤා පිට්ඨිභාගසමි, මොගාලලාතොඛි වාමනෙ.
 දකඛිණේ සච්චණ් භුග්ගා භාභා ආනන්දරාහුලා,
 තඤ්ඤා ටි මිහානාමො, උගොඤ්ඤා වාමනොසනෙ.

කොසවෙන විට්ඨිකාපසමි, පුරියො චිඨ පනඤ්ඤා,
නිසිනෙනා පිරිසමපනෙනා, සොභිතො මුනිථු ධරණො.

කුමාරනායකො භාමි, මහෙසී චිත්‍රචාදනො,
සො කුයාං වදනෙ නිව්චිං පතිට්ඨාසි ගුණසරො.

පුණ්ණො ධර්මප්‍රියොලො ච, උපාලි නකුසිචලි,
පේරා පඤ්ච ඉමේ භානා, ලලාඨෙ නිලකා භවි

සෙසංඝිනිමහාපේරා, විජිතා ජිනාචාචකා,
ඵලනාභා පිලකෙපන, අධිකමධොසු සණ්ඨිතා.

රතනං පුරනො ආසී, දුක්ඛමණ මෙහනඤ්ඤානං
ධරණං සච්ඡනො ආසී, චාමේ සඤ්චලිමාලකං

සප්ඨමොරපරිනකඤ්ච, ආටානාචීයසුභනනං,
ආනාසච්ඡදනං ආසී, සෙසා පාකාරසඤ්ඤානං.

චීනා'ණංඛල සංඤ්ඤන, ධර්මපානාරලඤ්ඤන,
විසතො කො චිත්‍රකිසේචන, සද්ධ සමස්ථධරණේර.

චාතලිනනාදිපඤ්ඤානං, ඛෙඛිරජ්ඣනනු පඤ්චා
ඉසෙසා විලංඝනං, ආනන්දගුණසෙරසා.

ජිනපඤ්ඤරමඤ්චිට්ඨං විහරනනං මජ්ඣමෙ,
සද්ධ පාලනනු ජවිං සංඛිඛි, කො මහාච්චරිකාසනා

ඉපේචාමිච්චිනකකනො පුරනෙඛි
ජිනා'නුභාවෙන ජිකු'පපඤ්ඤො,
ඤ්ඤා'නාපාචෙන භකාචිසෙඤ්ඤා,
චරාති සද්ධමම'නුභාවනාලිනො,

ඉපේචාමිච්චිනකකනො පුරනෙඛි
ජිනා'නුභාවෙන ජිකු'පපඤ්ඤො,
ධර්මා'නුභාවෙන භකාචිසෙඤ්ඤා,
චරාති සද්ධමම'නුභාවනාලිනො,

(නමින්ට ම. පිරිමි කියා ගන්නා විට "නුඤා" යන නැතර "මඤා" කියා ද, "තෙ" යන නැතර "මේ" කියා ද, "නව" යන නැතර "මම කියා ද, "ච" යන නැතර "මේ" කියා ද, "වරාහි" යන්නට "වරාහී" කියා ද, පරිකමිතොසි, යන්නට 'පරිකමිතො යමි' කියා ද යොදන පද්ධතිය.)

7. අටවිසි පිරිමි

තණ්ණිකරො මහාචාරො, මේධිකරො මහාසංඝො,
සරණිකරො ප්‍රොකාහිතො, දීපතිකරො ජනිතරො.

කොණ්ඩපෙක්ඛා ජනපාමොතො, මේධිප්‍රො ජුට්ඨාසංඝො,
සුමිතො සුමිතො ධීරො, රෙවතො රජිප්ඛිතො

සොහිතො ගුණසම්පන්නො, අනොමදස්සි පඤ්ඤාමො,
පදාමො ප්‍රොකාසංඝො, භාරදො වරසාරථී.

පද්ද්‍රිහතරො සන්නාසාරො, සුමෙධො අඤ්ඤාප්‍රො,
සුචාරො සුචාරො කොඤ්ඤො, මියදස්සි තාරාසංඝො.

අනච්චස්සි භාරදාසංඝො, පමිමදස්සි භමොඤ්ඤො,
සිද්ධිසාරො අනමො ප්‍රොකො, තියොසො වරදස්සි.

චුඤ්ඤො වරදස්සිද්ධො, චිත්තස්සි ච ඤ්ඤොමො,
සිච්චි සම්මුඛිතො සාරථී, වෙසාඤ්ඤො සුචාරො.

තඤ්ඤො සාරථීචාරො, කොණ්ඩපිතො රණ්ණප්‍රො,
කප්පො සිට්ඨිප්පො, ගොඤ්ඤො සංඝොචාරො.

තෙසං සමේවනා පිලෙත, ධනානිමේවනාපිලෙත ච,
තොපි චංචං ආචාරාසංඝො, ආචාරාසංඝො සුචිත චංචි.

යං උච්චිතො අවමධිප්‍රොකො
යො චා මනාසො පඤ්ඤාසංඝො,
පාපයනො උසුචිතො අඤ්ඤො,
ඤ්ඤාචාරාසංඝො චිත්තසමේවනො.

(මේ භාෂාවෙහි "චුද්ධාඤ්ඤාමො" යන නැතර "ධම්මාඤ්ඤාමො" සහ "සංඝොචාරො" යනුයන්නේ යොදා තුන්වරක් කිය යුතුයි.)

දුක්ඛිත්‍යභවතා ච තිදුක්ඛිනා, ගයාප්‍යභවතා ච නික්ඛායා,
සොකප්‍යභවතා ච නිසෙසභවතා, භොගභු සංඛිඛි'පි පාණිනො.

එතනාචස්ස ච අපමනභි, සමිභතං සුඛදුඛසමපදං,
සංඛිඛි දෙවානුමොදනභු, සංඛිඛිසමපනභිතිදුට්ඨියා.

දනං දදනභු සද්ධාය, ජීලං ජනතිනභු සංඛිඛිදු,
භාවිනා'තිරතා භොගභු, ගච්ඡනභු දෙවිතා'ගතා

සංඛිඛි සුද්ධා ඛලප්‍යභවතා, පච්චිකානඤ්ච සං ඛිලං,
අරහතානාසඤ්චි කෙසෙත, ජනඛි ඛිද්ධාමි පඛිඛිසො.

නකඛිනභවතංකඛිභුභවතං, පාපගාතනිචිගරණං,
පටිකසෙසානු'භාවෙන, භතභු භෙසං උපද්දාපෙ.

ආනාසධිම ච භුමිමධිම, දෙවා නානා මහිද්ධිනා,
සුභභුදං සං ජනාමොදිභවං, චීරං ජනතිනභු සාසනං.

8. අධ්‍යුලිමාල පිරිත.

පරිනතං යං භණ්ණභවසං, නිජිනතචධාන ධොවිනං,
උදකමිචි විනාසෙති, සංඛිඛිමච පරිත්‍යයං,
සොපමිතා ගඛිඛිචධානං, යං ච සාධෙති තං ඛිණං,
චෙරසංඛිඛිලිමාලපප, ද්‍රෝණනාචෙන භාසිතං,
කප්පධායි මහාසෙතං, පරිනතං තං භණ්ණමනෙ.

යෙතො'තං හතිනි ජරියාය ජාතියා ජාතො නාභිජානාමි සංචිච්ච පාණං ජීවිතා
චොරොපෙනා, භොත සංචිච්චත සොපමි කෙ භොතා භොසමි ගඛිඛිසොති.

(දරු ප්‍රසූතික අපභසු කාන්තාවන්ට මෙයින් ලිඛිත් කියා යටිබඩ පැත් ගුණෙන්
සුභසේ ප්‍රසූතික සිදුවන බව ද සර්වඥයන් එතන්සේ ඒ සඳහා ම ව්‍යුරන ලද බව
ද සඳහන් වේ).

9. ජය පිරිත

සිරි වික්‍රම මහී තෙජෝ ජයසිංහ ඔහුදී මහාගුණං අභිමත පුද්ගලිකාරයා සක්කපතරාය නිවාරණපමිපථයා සගවිතො අරහතො සමිමසමිච්චුද්ධංසා. ආනිංස මහාසුඛික ලක්ඛණානුභාවෙන උච්චතනුඛිකපුද්ගලිකානුභාවෙන සමුච්චතරසන මභලලක්ඛණානුභාවෙන ජනිතණරංසානුභාවෙන තෙතුමාලොක්‍රතාවෙන දස පාරමිතානුභාවෙන දස උපකාරමිතානුභාවෙන දස පරමසථි පාරමිතානුභාවෙන ධීල සමාධි සංකද්දානාවෙන බුද්ධානුභාවෙන ධර්මානුභාවෙන සංඝානුභාවෙන කෙසානානුභාවෙන ඉද්ධිතානුභාවෙන බ්‍රහ්මානුභාවෙන කෙසානධර්මානුභාවෙන චත්‍රාසීති සහසසධමිමකඛිනිධානුභාවෙන නවලොකුඤ්ඤාරධර්මානුභාවෙන අධ්වජිතමිගොනුභාවෙන අධ්වජමිතභානුභාවෙන ඡලපිප්පාදානුභාවෙන මේතභානුභාවෙන මුද්දිතා උපසකඛිතානුභාවෙන සක්ඛ පාරමිතානුභාවෙන රතනතභ සරණානුභාවෙන භුග්ගං සක්ඛි රොග සොක උපග්ගච්ච දුක්ඛි දෙමිතසද්ධපායාසා චිතසකනකු. සක්ඛිසංකප්පා භුග්ගං සමිච්චිතනු: චිකාසුභො භොගු. සකච්චකච්චෙන සමිච්චිතො භොගු. සක්ඛිද ආනාස පඛිත චිත භුචි නටාන ගඛිතා මහාසමුද්දා අරභඛික දෙවතා සද භුමිත ආනුරකඛිතකු සක්ඛිබුද්ධානු භාවෙන සක්ඛිධර්මානුභාවෙන සක්ඛිසංඝානුභාවෙන බුද්ධරතනං ධර්මපිරිතනං සංඝරතනං නි ඛණං රතනානං ආනුභාවෙන චත්‍රාසීති සහසසධ මිමකඛිනිධානු භාවෙන සිට්ඨතනසානුභාවෙන චිතසාවිකානුභාවෙන සක්ඛිතො තෙ රොගා, සක්ඛිතො තෙ භයා, සක්ඛිතො තෙ අනතරායා, සක්ඛිතො තෙ උපග්ගච්ච, සක්ඛිතො තෙ දුකඛිතීතසා, සක්ඛිතො තෙ අවිධිගලා චිතසකනකු.

ආයු චරිතංසො ධන චරිතංසො සිරි චරිතංසො යස චරිතංසො බල චරිතංසො චරිතංසො චරිතංසො සුඛි චරිතංසො භොගු සක්ඛිද.

දුක්ඛරොගභයා පිරිත - කොසා සක්ඛි උපග්ගච්ච,
අනෙකා අනතරායාචි චිතසකනකු ච තෙජසා

ජයසිංහ ධනං ලාභො භොගු භාගුං දුඛං බලං
සිරිසාදු ච චරිතංසො ච භොගුද්දි ච යසටා
සකච්චකච්ච ආදු ච චරිතංසො ච භොගු භ

(මේ පිරිත සියලු රෝගයන්ට ද අමිතභයයට හා ග්‍රහදෙස චලට ද යහපති 'භුග්ගං' යන්නට 'මිගං' කියා ද 'තෙ' යන්නට 'මෙ' කියා ද හමිතමි කියානන්නා විට මොදගහ පුද්ගල 'භුමිත' යන තුනට 'ලමිත' කියා යොදා ගත යුතුය).

10. බොජුකම පිළිබඳව

සංසාරේ සංසාරණානං, සංවිදුකමිතිනාසංසො,
සනතධර්මේ ව බොජුකමිතිං, මාරපෙතා පමිද්දිනො.

බුදුකමිතිං යෙව්මෙ පනතා තිනටා මුඛතා හි උනතමා,
අරාතිං අජරමාසං, අමිතං නිබ්බයං තතා.

එවිමාදිකුණොපෙතා, ආනෙකභුණසංගතං,
සිසඨං ව ඉමං මිතං, බොජුකමිතිං නං භණ්ණමිතෙ

බොජුකමිතිං සති සංඝාතො, ධර්මානං විච්චයො තපො,
විවිදං මිති පසසද්ධි බොජුකමිතිං ව නනොප්පජෙ.

පමාධුසෙසඬං බොජුකමිතිං සනෙතෙසෙ සංවිදුකමිතිං
මුනිතා සමිදුකමිතිං, සාටිතා බුදුකමිතිං

සංචතතති අමිඤ්ජයං, නිබ්බිතනාස ව බොජුකමිතිං,
ඵනෙත සඵඵච්චජෙන, සොඤ්චි නෙ හොඤ්ච සංඝද්ද.

එකසමිං සමිඤ්ජො නාටො, මොග්ගලොකඤ්චි පසසපං,
සිලොනෙ ඉකමිතො දිසට්ඨං, බොජුකමිතිං සනත දොසඤ්ච

නෙ ව නං අතිකඤ්චිතං, රොගො මුච්චිංඤ්ච නං බිඤ්ඤං,
ඵනෙත සඵඵච්චජෙන, සොඤ්චි නෙ හොඤ්ච සංඝද්ද.

එකද්ද ධර්මරාජාමි, ගෙලපෙඤ්චිතාමිතිඤ්චිනො,
ඤ්චකුණච්චරෙන නං යෙව්, පණ්ණාපෙච්චිතා සොඤ්ච.

සමිඤ්චිතමා ව ආබ්බංගං, නමිතා මුච්චිතංඤ්ච ධරාසො,
ඵනෙත සඵඵච්චජෙන සොඤ්චි නෙ හොඤ්ච සංඝද්ද.

සමිඤ්ච නෙ ව ආබ්බංගං, නිඤ්ඤනනමිති මහෙසිතං,
මහොග්ගලොකමිතිං පනතාමුඛතංඤ්චිමිතිං,
ඵනෙත සඵඵච්චජෙන, සොඤ්චි නෙ හොඤ්ච සංඝද්ද.

(සියලු ආරක්ෂාවලටම යහපති. තමා සඳහා කියාගන්නා විට 'මේ' යනු
සොදගත සුභය.)

11. වක්‍ර චරිත

දස සලසුදුරනථිමො, චූඤ්ඤා ප්‍රොකශනායකො,
මාරසෙනා ජනිතනනා, සමිතනා ද්වාරදස යොජනා.

බන්ධ මේනනමිට්ඨානං, විමංසිතථාන වක්‍රච්චං,
නවාරථෙ සරනතානං, දීක්ඛං වක්‍රං විසොධන්

ජපරියනනක සාන්‍යනං නිනාය ටි සුඛාය ටි,
චූඤ්ඤං නිට්ඨං විසොධන්ති පරික්කං ඞං භණාමිහෙ.

යථානි විමුච්ඡන්තා සනෙතා, අධියතො කේ මාගයං ධජෙමා. ඵලං මාරසෙනා
විද්ධංජෙයං, ප්‍රොජෙයං, අභිවික්කකදීසං වක්කං, ඵලං භික්ඛථෙ මයා පාථමියො
සුරෙච්චා බ්‍රහ්මිකං නන්වා මාරසෙනා විද්ධංජෙයවා ප්‍රද්ධමමච්චක්කකසානුභාවෙන,

සුරපථිමාය දීක්ඛාය ආගතානි අරිහයානි
අභිනිසාසනසාසානි පටික්කමනතු.

ආගමිකාය දීක්ඛාය ආගතානි අරිහයානි
අභිනිසාසනසාසානි පටික්කමනතු.

දක්ඛණ්ණාය දීක්ඛාය ආගතානි අරිහයානි
අභිනිසාසනසාසානි පටික්කමනතු.

නිවික්කිකාය දීක්ඛාය ආගතානි අරිහයානි
අභිනිසාසනසාසානි පටික්කමනතු.

පච්ඡිමාය දීක්ඛාය ආගතානි අරිහයානි
අභිනිසාසනසාසානි පටික්කමනතු.

වායඛාය දීක්ඛාය ආගතානි අරිහයානි
අභිනිසාසනසාසානි පටික්කමනතු.

උත්තරාය දීක්ඛාය ආගතානි අරිහයානි
අභිනිසාසනසාසානි පටික්කමනතු.

ඵකානාය දීක්ඛාය ආගතානි අරිහයානි
අභිනිසාසන සාසානි පටික්කමනතු.

උපරිමාය දිසාය ආගනානි අරිභයානි
අසීතිසකසතසයානි පටිසකමනානු.

හෙට්ඨමාය දිසාය ආගකානි අරිභයානි
අසීතිසකසතසයානි පටිසකමනානු.

අසීති ව්‍යකකදදිසං ව්‍යකකං, එඵං භික්ඛද්දෙව මයා පාරමිසෙය පුරෙසවා බුද්ධිතතං
පසවා මාරසෙතං විද්ධංසෙසවා ලද්ධමමච්චකකසසාභුභාවෙන

ඉමසමිං ධාතො ඉමසමිං ටිතාඨෙ වා ඉමසමිං ගෙහෙ වා භික්ඛි වා භික්ඛිති වා
උසාසසෙය වා උපාසිතා වා රාජා වා රාජදෙවි වා රාජපුත්තො වා රාජමිත්තා වා
රාජකාන්තො වා රාජතෙත්ති වා, භුසංසං ධීස රොහො ලලාටි රොහො කණ්ණි රොහො
කාක රොහො වසඤ්ඤ රොහො මුඛි රොහො දුතක රොහො මිට්ඨි රොහො සකලසරීර
රොහො සකච්චිසති භයා ද්විසති-සකමම කරණං සොලස උපද්ධවා දස නණ්ණා අට්ඨ
දෙසා සබ්බෙ කෙ විනාසනානු, පටිසකමනානු, පලායනානු.

උද්ධිං සකාසෙ වා භුමියං වා හෙට්ඨා සොසභුමියං වා පියාවා යකඛභුතා වා
මා හොනානු

භුමිමා දෙවා ආකාසදෙවා සබ්බෙ කෙ සහසරිචාරා තං පාලයනානු

(අතයන්ගෙන් හා නවත්තයන්ගෙන් පිදවන සියලු උසුළු වලට මෙයින් 108 වරක්
පිරිස් කොට නොඉඳුල් වතුර බොනට දෙනු. හෙට්ඨ ආරකාසට්ඨ දිය යටින් ගත් ගල්
වැලි මතුරා අවකොණ වලලනු. මෙහි නමා සඳහා කියන විට 'භුසංසං' යන්නට
'මකං' කියා ද, 'කො' යන්නට 'මෙ' කියා ද, 'තං' යන්නට 'මා' කියා ද යොදා
කිය යුතු යි.

12. ගිති පිරිත

ජාලො මහාජාලො, ජාලං මහාජාලං, ජාලිකො මහාජාලිකො, ජාලිකං මහාජාලිකං,
මුඛෙ මුඛෙ පමාසො, මුඛං මුඛං පමාසො, ජුතං ගමිති ජුතං ගමිති, මිගයිති
මිගයිති, දිට්ඨාලා දුතලා මදුලා රොහිලා කරලා උඛමලා විහි විහි ලිහති ලිහති
කිහති කිහති විහති විහති විහති විහති මුහති මුහති මුහති මුහති ධාරණී ධාරණීති.

සීරි ටිනි මනි තෙරො ජයසිද්ධි මනිද්ධි මහාභුණං අපරිමිත ඉන්ද්‍රජාලිකාරසස පබ්බතකරාය නිවාරණසමපට්ඨස භවවනො අරහතො සමමාසමුත්ථස්ස ද්වන්ධංස මනාපුරිසලඛණානුභාවෙන, දසිතනුත්ථපඤ්ඤානුභාවෙන, අච්ඡිකරසන මධ්‍යල ලක්ඛණානුභාවෙන, ජබ්බිණ්ණරංසනානුභාවෙන, කොත්ථමාලානුභාවෙන, දසසාමිකානුභාවෙන, දසඋප පාරමිතානුභාවෙන, දසපරමජට්ඨපාරමිතානුභාවෙන, සීලසමාපිපඤ්ඤානුභාවෙන, බුද්ධානුභාවෙන, ධම්මානුභාවෙන, පඨිසානුභාවෙන, සෙථානුභාවෙන, ඉද්ධිතානුභාවෙන, ඛලානුභාවෙන, ඥෙය්‍ය ධම්මානුභාවෙන, වතුරාසීනී සහසසධම්මකඛ්ඨිකානුභාවෙන, නවලොකුසාරධම්මානුභාවෙන, අට්ඨමිතිකම්භොනුභාවෙන, අට්ඨසමාපතානුභාවෙන, ජලඛිඤ්ඤානුභාවෙන, විකුසට්ඨානුභාවෙන, දසබ්ලජ්ජණානුභාවෙන, සබ්බසංඝාදනසද්දණානුභාවෙන, මොක්ඛා කරුණ මුද්දිතා උපපක්ඛානුභාවෙන, සබ්බපරිභානානුභාවෙන, වෘතතඤ්ඤානුභාවෙන, රතනතඤ්ඤානුභාවෙන, සරණානුභාවෙන, **තුය්‍යං සබ්බ රොග සොක උපද්දවා දුක්ඛ දෙමනප්පසායාපාවච්චි විතසසනතු, සබ්බතතරායාවි විතසසනතු, සබ්බසංකප්පො තුය්‍යං සමිඤ්ඤිතතු දියාඤ්ඤො හොතු, සනථසසීචෙන සම්ඛියකො සොතු, සබ්බද ආසාස පබ්බත චන භුමී කථාක භවිතො මහාසමුද්ද ආරක්ඛිත දෙවතා පද, තුමො අනුරක්ඛිතතු පදසබ්බිණං,**

භවතු සබ්බමධගලං, රක්ඛිතතු සබ්බදෙවතා, සබ්බබුද්ධානුභාවෙන සබ්බධම්මානුභාවෙන සබ්බධංකානුභාවෙන, සද සොපථි භවනතු **හෙ. බුද්ධිරතනං ධම්මරතනං සංඝරතනං තිණං රතනානං ආදානාවෙන, වතුරාවිනිපතසාධම්මකඛ්ඨිකානුභාවෙන, පිටකතායානුභාවෙන, තීනපාවකානුභාවෙන, තීනසාසනානුභාවෙන, පබ්බති හෙ රොගා, සබ්බති හෙ භයා සබ්බති හෙ දුකතරායා සබ්බති හෙ උපද්දවා, සබ්බති හෙ දුකනිවිතතා, සබ්බති හෙ අවිමඬලා විතසසනතු.**

අඤ්ඤා වධිතංසො ධන වච්ඡිකො සීරි වධිතංසො යස වධිතංසො බ්ල වධිතංසො චණ්ණ වධිතංසො සුඛ වධිතංසො හොතු සබ්බද

දුක්ඛ රොග භයා වේරා, සොකා සබ්බති උපද්දවා,
අනිසා අපාතරායානී, විතසසනතු ච තෙරො.

ජයසිද්ධි ධනං ලාභො, සොපථි භාග්‍යං ඤාතිං බ්ලං,
පිරිසාඤ්ඤා ච වෘණණා ච, භොතච්ඡද්ධි ච යපවා,
සනථංසො ච ආලු ච, තීව්‍රසීද්ධි ච හොතු **හෙ**

භවතු සබ්බමධගලං, රක්ඛිතතු සබ්බදෙවතා,
සබ්බබුද්ධානුභාවෙන, සද සොපථි භවනතු **හෙ**

පැවැත්වීමට හෝ වෙනත්, පවත්වා ගැනීමට, සහතිකයක්,
විකල්පයක් සහතිකයක්, මනෝමානසික හා මනෝමානසික
විකල්පයක් සහතිකයක්, සහතිකයක් හෝ වෙනත්.

(සියලු දේ ම යනුය. තුන් වරක් කිය යුතුය. නමුත් කියාගන්නා විට
"කුසල" යන කුසල "මනෝ" කියා ද "නේ" යන කුසල "මේ" කියා ද "කුසල" යන
කුසල "කුසල" කියා ද යොදා කිය යුතුය.)

13. වැසි පිරිස

සුභකාරී ව මනෝමානසික, මනෝමානසික මනෝමානසික,
නිලවිකල්පයක් මනෝමානසික, සහතිකයක් විකල්පයක්
අනිවාර්යය සහතිකයක්, නිල- කාකුසල නාමය,
කාකු- කාකුසල රහස්‍යය, ම- ම සහතිකයක් සහතිකයක්,
විකල්පයක් සහතිකයක්, සහතිකයක් සහතිකයක්.

(වැසි පිරිස පිරිස කියනු ලබන්නකි.)

14. වටහා පිරිස

සුභකාරී මනෝමානසික, නිලවිකල්පයක් මනෝමානසික,
යනුයේ නිලවිකල්පයක්, මනෝමානසික විකල්පයක්.

වෙරළය සහතිකයක්, සහතිකයක් සහතිකයක්,
සහතිකයක් මනෝමානසික, සහතිකයක් න- නිලවිකල්පයක්

අනිවාර්යය සහතිකයක්, සහතිකයක් සහතිකයක්,
නිලවිකල්පයක් සහතිකයක්, සහතිකයක් සහතිකයක්.

සහතිකයක් සහතිකයක්, සහතිකයක් සහතිකයක්,
සහතිකයක් සහතිකයක් සහතිකයක්.

සහති පවතින අවස්ථාවක, සහති පාද අවිඤ්චනා,
මානාපිතා ව නිකංගනා, ජාතමේද සම්මතම.

සහ සම්මතම මධ්‍යං, මහාපස්සුකො සිති.
විජේසී සොළස කප්පාති, උදකං සප්තං යථා සිති.

සමච්චන මෙ සමෙත නෙටී, එසා මෙ සච්චපාරමී,
එතෙන සච්චවිජේසන, සොචී මෙත හොත්ථ සමබ්බිද.

(එස විෂ වලින් සිදුවන උපද්‍රවයට ද ගිහි බිසු හාදියෙන් වැළකීමට ද,
දැවීමෙන් හටගත් තුවාල ආදියට වතුර - කෙල් මැකීමට ද සුදුසුය. තමා සඳහා
"කෙ" යන නෑනට "මේ" යොදා හිය යුතුයි.

15. ජලනදන පිරිත

වතුට්ඨති ඉද්ධොති, යො හට්ඨසාති උත්තමං
පාරමී ඔලසුත්ථෙති, ජලනදන උත්තමං

තනොමාති ජලං තිජෙ, උත්තමං පානාච්චජෙ
පාරමී හෙ ජලං හොති, සච්චබ්බිසානජෙදනං.

ආනදෙති මහාපෙරං, උත්තමං ධම්මසමසංකං,
යෙන බිඤ්චි මහාපෙරං, සයනෙ බ්බසානච්චිධංසනං

ඉති ශ්‍රීලොකඉද්ධෙති යෙන ධම්මානුසාරිණො,
යනත්ථනත්ථෙතං සප්තං, විනාසං බ්බධොත්ථාපංසං,

ඉතිදෙති හොති නමො ඉද්ධං, මාරසෙනා පභිජ්ජති.
දසසොච්චනසාසාති, සච්චබ්බිසානජෙදනං.

පාරමිතා ගුණිනි නොනති පො සවිසංඛි උත්තමං,
අනෙකඤ්ඤිතංසාරං, සහසං ධම්මානුභාවනො.

සයානො වා සහසානි උත්තමං ගුණපුගලං,
අතිතිං යෙන සංඛිති, සංඛිතිදම් සවිතඤ්ඤං.

(බුදු සහ දිය පාරමිත ගුණව 8 ක් ගෙන 108 වරක් මතුරා හිරු උදාවීමට පළමුව මුළුමනින්ම තහනම් වනා හෙයින් කොත් සතරේ වළලුනු. පියලු යනු පුත පියා වාදිනිගෙන් වන සස දුරු වෙයි. හිතියම් උණුව කුන් වරුවක් පිරිත් කියනු. නැඹිලිකෙල් මතුරා හිස ගැල්වීම ආරක්ෂාවට යහපති. ඇස්වහ කටවහ ආදී දේහවලට, බාලරෝගවලට සුඛයි. නමාට කියන විට 'නෙ' යන්නට 'මේ' යොදා කිය යුතුයි.)

16. සතර කමටහන

බුද්ධානුසානි මේඛානා ව, අසුභං මරණංසානි,
ඉති ඉමා වතුරාරතඛා, හිකුඤ්ඤා සාවේසා සිලවා.

i. බුද්ධානුසානි

අනන්තවිපාරිගුණං, ගුණනොනුසාරං මුනිං,
භාවේසා බුද්ධිමා හිකුඤ්ඤා බුද්ධානුසානිමාදිනො.

සවාසනෙ කියලෙස යො, එකො සංඛිති නිකානිය,
අනු සුසුඤ්ඤානොනො, පුරානාඤ්ඤා සරණො.

සංඛිතාලගනෙ ධම්මේ, සංඛිති සමමිතං සං මුනි,
සංඛිතානාරෙන බුද්ධිමා, එකො සංඛිතිදුකං ගනො.

විපසනාදිවිජානි, සිලාදිවරණෙති ව,
සුසුඤ්ඤානි සමිපනොනො, ගගනාගෙහි නායනො.

සමමා ගනො සුභං ධානං, අමොසෙවචනො ච සො.
තිවිධසයාති ලොකයස, සද්දනා නිරවසෙසනො.

අනෙකෙහි ගුණොසෙහි, සබ්බසත්භාවො සුභ,
අනෙකෙහි උපායෙහි, නරදමෙම දමෙසී ච.

එනො සබ්බස ලොකයස, සබ්බසත්භාවොසනො,
භාග්ගඉසසරියාදීනං, ගුණානං පරමො නිධි.

පඤ්ඤායස සබ්බධමෙමසු, කරුණං සබ්බජනතුසු,
අනන්ධධානං පරපථානං, සාධිකා ගුණපෙට්ඨිකා,

දයාස පාරමී විභ්වා, පඤ්ඤාජනනානමුඤ්චි,
උඤ්චි සබ්බධමෙම ච, දයාස'ඤ්ඤා ච උඤ්චි.

දිසත්තො'පි නාවසස, රුපකායො අචිත්තියො,
අසාධාරණඤ්ඤාසෙස ධම්මකායෙ කථා'ව කා'ති

ii. මෙත්තානුසාරි

අනුපමාය සබ්බිසං, සත්තානං සුඛකාමිනං,
පසස්ථා නමනො මෙත්තං, සබ්බසත්භාව භාවයෙ.

සුචි සචේයං නිගුණෙහි, අනං නිවචං අනං විස,
හිනා ච මෙ සුචි භොතතු, මජ්ඣිමනිකා'ච ච චේතො.

ඉමමහි භාමකෙහිනමෙහි, සත්තා භොතතු සුචි සද,
කතො පරඤ්ච රජෙඤ්ඤ, වික්ඛවාලෙඤ ජනතුනො

සමනනා වික්ඛවාලෙඤ, සත්තා'නතෙහසු පාණිනො,
සුචිනො ජුග්ගලා භුතා, අනන්තාවගතා පිපුං.

කථා ඉතමී සුමා වෙච, අරියා අනරියා'පි ච,
දෙව්‍ය නරා අපායධ්‍යා, කථා දසදිසාසු චා'ති.

iii. අසුභානුසාරි

අවිඤ්ඤාණිකත්වය, පටිඤ්ඤාණිකත්වය ඉමං,
කායං අසුභානුසාරි පසං, අසුභං භාවයෙ යති.

විඤ්ඤාණිකත්වයෙන්, ආසයොකාසනෙය භවා,
පටිඤ්ඤාණිකත්වය මේ, කුණපාති ද්විසොලස.

පතිතමොපි කුණපා, ජෙත්ථිජං නායනිසිනං,
ආධාරො හි සුචි නායක, කායෙ භු කුණපෙ ධිනං.

මේදෙන කිමිච්චි කායො'යං, අසුච්චිහි සමුච්චිනො,
අනෙතො අසුච්චි සමුච්චිනො, පුණ්ණපට්ඨිකුච්චි චිත.

අසුච්චි සඤ්ඤාණිකත්වය, යථා මෙදක ටාලිකා
නානාකිමිකුලාවානො, පකකට්ඨනිකා වීය.

ගණධිතුනො රොගභුනො, වණභුනො සමුච්චිනො,
අනෙකිවෙණි'නිජෙත්ථිවෙණි, පතිතගකුණපමොති.

iv. මරණානුසාරි

පටිඤ්ඤාණිකත්වය, කායසන්තතිකාකම්මයං,
පරිච්චිතො සමුච්චිනො, භාවයෙ මරණසසති.

මහාසමුච්චිකි සමුච්චිනො, යථා සන්තො මහා ඉධ,
කථා අනං මරිඤ්ඤාමි, මරණං මම හෙසසති

උපසමුච්චිකි සමුච්චිකි මරණං ආගතං සදා,
මරණසමාය මනාසං, පටිඤ්ඤාණිකත්වය ච සති.

ඊසකං අනිවන්තනං යතතං ගම්නුස්සකං,
ඊවිතං උදයා අභං සුරියො ඒය ධාවති.

විජ්ජුඛුඛුලලය්‍යාටි ජලරාජිපරිකම්යං,
සාතංකාචි රිපු තස්ස, සම්බන්ධාචි අභාවියො.

සුසසන්ධාමප්‍රසාදිභිච්චුද්ධිච්චුද්ධි ජිනභියං,
සාතෙසි මරණං බිත්තං, කා තු මාදියතෙ කථා.

පච්චයානසුඵ වේකලයා, බානිරජාධනතුපඤ්චා,
මරාමරා නිමේධාචි, මරමානො අනුකම්භන්ති.

17. සංවේගච්ඡද්දි

භාවේඡචි චිකුරාරාකම්භා, පාවජේඡයා අනාකාරං,
මිභාසංවේගච්ඡද්දි, අට්ඨි අට්ඨිතච්චියො.

ජානි ජරා ව්‍යාධි චුචි අපායා
අභිත අසාතකච්චිච්චුකම්භං,
ඉද්දි අනාරගච්චිච්චුකම්භං
සංවේගච්ඡද්දි ඉමානි අට්ඨි.

පාතෝ ච සායමචි වේච ඉමං විධිං යො
පාසෙඵතෙ සතනමන්තනිකාබ්ච්චාසී,
පසොති සොතිච්චුලං තතපාරිඡයො,
සෙට්ඨං සුඛං චුචිච්චිච්චිමනං සුඛෙන

18. මෙන් වැඩිමේ ගාථා

සුසංකෘතානෙන මෙ යාචි ජීවං සබ්බත්ථ සබ්බදා,
සුඛී භවෙය්‍යං නිද්දුක්ඛං, අඛණ්‍යජ්‍යං භවෙය්‍යං.

මහං භික්ඛා ච චේරා ච, මජ්ඣධර්මා සබ්බපාණිනො,
සුඛී අචේරා නිද්දුක්ඛං, අඛණ්‍යජ්‍යං ච භොනතු තෙ.

තථා දස්සීං සරාරාමෙ, භාමිපබ්බතපාදපෙ,
රජෙත්ඵමසස දීපසප, ගාමිකෙඛ්ඤකචනාදිසු.

චක්කවාලසසිමසකාපි, මහාදීපචතුසච්චි,
ඤ්චතසසත්ඵලදීපෙසු, තෙසු ගාමාදිකෙසු'පි.

තථා සමනතානනෙසු, චක්කවාලෙසු තෙසු'පි
තෙථර්ථා අච්චිනො යාචි, භවිතො දසදිසාසු'පි

ඛන්ධා චුභමණා චේයො, සුදා චණ්ඩාලපකුසා,
මුඤ්ඤා අමුඤ්ඤා ච, සුසංඝණා ච දසෙසකා,

සබ්බෙ අපා ඤ්චපාදච, චතුසොද ඛණ්‍යසදා,
තෙසු භතෙසු සබ්බෙසු, ඤ්චා සබ්බා'පි ඉසථීයො.

සබ්බෙ පෙථර්ථා අපෙථර්ථා ච සබ්බෙ දිසා ච රසසකා,
සබ්බෙ සුඤ්චම චුලා ච, භිත මජ්ඣම උතතමා.

දුරධර්මාපි අදුරධර්මා, සත්ඛිතථර්ථා ච කෙචලා,
යෙ සක්ඛිගතිකා සත්තා, සබ්බෙ නෙ චතුයොනිතා.

යෙ සබ්බෙ පාණිනො ජීවා, භුතා සත්තා ච සබ්බදා,
සුඛී අචේරා නිද්දුක්ඛං, අඛණ්‍යජ්‍යං ච භොනතු තෙ

තාගා ච සබ්බෙ පානාලෙ, අසුරා විඤ්ඤෙ චුරෙ,
තරකෙ සමණ්‍යානො, තෙරසිකා විසානිනො.

කිරිපිණිකානුකා සබ්බං, පොතා පොතනපේසු ච,
අසුරකායා ච සන්තා ච, සබ්බං භුනිස්සිතාපි ච

සුඛිතා හොනතු නිද්දුකං, අපේරා ච අනාමියා,
දීසායුකා අසද්දමසද්දං, පියා පපොනතු නිබ්බුතිං.

විනාරෙසු ච සබ්බෙසු, වෙතියෙ පටිමාසපේ,
නොධිරුකෙබ්බු සබ්බෙසු, සෙසරුකං චනෙස ච

පබ්බනෙසු ච සබ්බෙසු, කතූරෙ නිස්සවරෙ තථා,
නදිගභිතානටානෙසු, එංපි පොනිරණිසු ච

ජලාසයෙසු සබ්බෙසු, සමුඤ්ඤෙසු ච දෙවතා,
සබ්බාපි දෙවතා නාගා, සබ්බං සන්තා ජලාසයා.

සුඛිතා හොනතු නිද්දුකං, අපේරා ච අනාමියා,
දීසායුකා අසද්දමසද්දං, පියා පපොනතු නිබ්බුතිං.

ඵලාසයා ච සබ්බාපි, සබ්බං සන්තා වනාසයා,
රුකෙබ්බු දෙවතා සබ්බං විමානවනදෙවතා.

සුඛිතා හොනතු නිද්දුකං, අපේරා ච අනාමියා,
දීසායුකා අසද්දමසද්දං, පියා පපොනතු නිබ්බුතිං.

භුමිමට්ඨා දෙවතා සබ්බං, ආකාසට්ඨා ච දෙවතා,
වාතමමනාරාජිකා ච, තාවතිංසා ච දෙවතා.

යාමි ච කුසිතා දෙවතා, නිමමාණරකිනොපි ච,
පරෙති නිමමිතා සබ්බං, දෙවතා ච වසවතීනො.

සබ්බං මුඤ්ඤිතං, තථා මුඤ්ඤිතං,
මහාමුඤ්ඤිතං පටිනතානා, අසමාණාස නාමිනා.

ආහසාරා ව ඉහමානො, පරිත්තසුභ නාමකා,
අපමාණසුභා වේවි, සුභකිණ්ණන නාමකා,

වේතප්ප්ලා'සකදාසනා, අවිසාතප්පකා'පි ව,
සුදසසා ව සුදසසී ව, අකතිට්ඨා ව රුපිනො,

ආකාසානකුට්ඨාසකන විකුණුණකුට්ඨාසනනාති ව,
ආතිකුට්ඨකුදාසනන නෙව්සකුදා ව,

සබ්බේ'පි නෙ ධ්තු සත්තා, පාණඥනා ව දුගහලා,
සුඛිනා භොතතු නිදුකඛා, අවේරා ව අනාමියා,

සෙහි යා සුඛසම්පන්නි, අලඨා නං ලහනතු නෙ,
ථීරා ව භොතතු ලඨාය, සුඛසම්පන්නියා සද.

විජ්ජාසම්පන්නිනොගෙහි, පව්ඨිතතු යසසීනො,
පරිවාරබලප්පනතා, භයොපගුච්චජිනා

සඛිලා සුඛසම්භාසා, අකුඤ්චකුදා භිනෙසීනො,
මොදනතු සුඛිනා සබ්බේ, මා කුඤ්චපාපමාගමා.

සද්ධා පාමොජ්ජබ්ගලා, දුකඛිලබ්බසසවා,
ගුණකුසීතසනනාතං ආයං පාලෙතච්ඡාමියා.

සම්මාදිට්ඨිං පුරොධාය, සඤ්චම් සට්ඨකභියා,
ආරාධෙතතු භිනොපායමට්ටනසුඛධාධනං.

ඉභි නානප්පනාරෙත, සනෙහසු භිතමානසං,
මානාව පියසුභතමභි, පච්චෙතයාං නිරන්තරං.

භව්ණුපාදය අවිච්චෙට්ඨිනො
පච්චන්තරෙ සත්තකායුප්පනතා,
රුපී අරුපී ව අසකුඤ්චකුදිනො
දුකඛා පඤ්චිට්ඨනතු දුසනතු නිබ්බුභිං

ඉමං හි මේඤ්ඤං පටිච්චාසරං යො
 නාවේති පාපානා ච දිවා ච රතනි,
 සුඛං සුභවේච ච සුඛං පඤ්ඤාධිති
 සුභෙතසු පාපං සුභිතං හ පසස්ති

පියො ච යො නොති නරාමිරානං
 රතනිනිති තං දෙවිගණස්මිති භිව්චිං
 පරපපුඤ්ඤා ච විසන්තිසන්ධා
 න තං හි බාධෙති මලං කදාපි

චිතතං සමාධිං කුච්චස්ථ භවිති
 චිත්තේනා මුඛේන චස්ථ ච විසංසිද්ධි,
 අමුඤ්ඤායො යෙච කරොති තාපං
 ආයුක්ඛයෙ චුඤ්ඤිචාසගාමී.

අසමං විහාරසරපඤ්ඤාකම්මාමෙ
 සබ්බෙසු දීපනගරෙසුපි වසතවාසෙ,
 දෙවාසුරා ගරුලරක්ඛක නාම යක්ඛා
 රතනිනා මං සකභුභාවමලෙන භිව්චිං.

19. රත්දෙණේ ගාථා

නමො හෙ කරුණා භාර	-	නමො හෙ මනිසාගර
නමො හෙ අමිතාකාර	-	නමො හෙ අමිතණිණව
රංසිමාල නමො කුසනං	-	තරම්බුරුතමණධලං
ජලමාල නමො භුස්සං	-	ගචාරඤ්ඤවාතල
ඉධානන්ත ගුණාධාර	-	සද්ධම්ම රතනාකර
නාදෙ වන්දාමී හෙ නාථ	-	සද්ධාය සඵලිද්ධනා
අලීනගා විජ්ජ වරං පභස්සරං	-	විමුක්තස්මිණෙ දොණ්ණියං පදං වරං
චෙරස්ස සීංසෙ ගමෙ පතිට්ඨිතං	-	අනුභවරො ගෙයා සතම්භි චණ්ණනා

- නරේයා මනාස්ස ගුණෙහි බුද්ධං - අනුච්චිතො හධිත භතාය පාදං
- උච්චේති යො කස්සෙ පෙර පාදං - මහාතයෙ පඤ්ච සතෙහි හික්ඛි

- බලෙන් පග්ගිං පලමානතාය - සබ්බමුච්චි වෙ චන්දනදාරුඛියෙ
- ධර්මඛියෙ සුගතස්ස ධාතුයො - මුක්තං සුචර්ණං සුමනංච දිස්සති

- සත්තමධිතමමෙමසු - චිත්තපානාරභවිතො,
- සැණමොහිතනාරාතා - ධම්මපංචෙහසඤ්ඤිතො

- සසපිරිකතරො නාමො - කොතුමාලාය'ලධිතනො,
- දකඛිණචන්තකොයො'පි - නිලාමල පිරොරුතො.

- උණ්ඨිස ජීවො රුචිරො - පරිපුණ්ණසිරො චරො,
- ඉතොපලාකිය මුද්ධාසි - සුගතධතරමුද්ධනො.

- උණ්ඨි සරුචිරොදර - ලලාචතට සොහිතො,
- මුදුතුල නිහොදත - උණණාමණ්ඩල මණ්ඩිතො.

- ඉඤ්චාපනිතො නිල - භු කට්ඨක සුසඤ්ඤො,
- කඤ්චනඤ්ච සධිකාස - කුච්චනාසො චරොච්චි

- ලොචනඤ්චසමානාති - පඤ්චචණ්ණසමුත්තලා,
- දෙහදෙච්චිමානමිති - මණ්චාලපමුත්තමං.

- රංසිමාල නාමො කුය්ඤං - බුද්ධසෙනාදිපඤ්ඤරං,
- ඵලං නං බුද්ධ ජාතාඵ - බුද්ධං දස චිලොචිතං.

20. තරසිහ ගාථා

1. එකකච්චරසිහිත රක්ඛසුපාදෙ
 ලකඛණචරසිහිත ආයතලණ්ඨි,
 චාමර ඡතනු විහුසිතපාදෙ
 එස හි කුය්ඤ චිතා තරසිතො.

2. පනතකුමාරවරයා සුදුමාලා
 ලොව-ආවිච්ඡිත පුණ්ණපරිවරා,
 ලොකවිතාය ගනො නරවිවරා
 එස හි කුයන පිතා නරවිවරා.

6. විට්ටිපුම්ඵපුසන්ධිතභිවරා
 සීත පඤ්ඤා මිගරාජවරයා,
 කඤ්ඤාන පුඤ්ඤා උත්තම වර්ණණා
 එස හි කුයන පිතා නරවිවරා.

3. පුණ්ණ පසංකා නිලමුඛිඤ්ඤා වර්ණණා
 දෙවනරාන විසො නරභාගො,
 මහනගරීඤ්ඤා විලාසිතානාමී
 එස හි කුයන පිතා නරවිවරා.

7. පිනිඤ්ඤා පුග්ගභිර මඤ්ඤානුත්තරා
 භිංඤ්ඤා ඛණ්ඩා පුරුභා සුභිවරා,
 විසභි විසභි ඤ්ඤානුත්තරා
 එස හි කුයන පිතා නරවිවරා.

4. භික්ඛිඤ්ඤා විසභානුච්ඤ්ඤා
 දේවමනුසා නවසඤ්ඤා පාඤ්ඤා,
 විලාසනාධිකරිභිත විසභා
 එස හි කුයන පිතා නරවිවරා.

8. ආඤ්ඤා විසභානුච්ඤ්ඤා පුග්ගභා
 කඤ්ඤාන පුට්ටිපුඤ්ඤා ලොවරා,
 මහති පඤ්ඤානුඤ්ඤානුත්තරා
 එස හි කුයන පිතා නරවිවරා.

5. ආයනපුත්තපුත්තභිතභානානා
 පොතඤ්ඤා පඤ්ඤානුච්ඤ්ඤා,
 ඉඤ්ඤානු ඉභිනිලානුච්ඤ්ඤා
 එස හි කුයන පිතා නරවිවරා.

9. ගඤ්ඤා නිලපඤ්ඤා විසභා විසඤ්ඤා
 නරභාණා පඤ්ඤානුච්ඤ්ඤා ඉඤ්ඤා,
 පාචනාභිඤ්ඤානුච්ඤ්ඤානුත්තරා
 එස හි කුයන පිතා නරවිවරා.

දුටුගැමුණු රජතුමා සුදයව යන විට රත්පතක ලියා මටුත්තෙහි තබාගෙන ගිය මහානුභාවසම්පන්න ගාථා තුන

බුද්ධෝ නිලොත්තරණො, බුද්ධො ඤ්ඤානුච්ඤ්ඤා
 ඵවං නං පරණං දේවං, බුද්ධො මෙ පරණං විරං
 ගභ්භාමි පරණං බුද්ධං, නන්ථි මයං භයං පදං.

ධම්මො කිලොකපරණො, ධම්මො සුඛියො නමොනුදො
එවං තං පරණං බෙලං, ධම්මො මෙ සරණං වරං
භවුනාමි පරණං ධම්මං, නාචී මංගා හයං පදං.

සඤ්ඤා කිලොකපරණො, සඤ්ඤා, සුඛියො නමොනුදො
එවං තං පරණං බෙලං, සඤ්ඤා මෙ සරණං වරං
භවුනාමි පරණං ධම්මං, නාචී මංගා හයං පදං.

දුටුගැමුණු රජතුමා නිතර ගාවන කෙළේය සි ප්‍රතිදිධ මහානුභාවසම්පන්න
ජයමඩල ගාඨාව. ජය අපෙසසාවෙන් සුඛි කට්ඨතු පටන් ගන්නා විට කෙවරන්
සිදුනු.

ජයො මුනිදෙසස සුඛොධිමුලෙ
පහොසි මාරසස පරාජයො හි
උග්ගොසසු දෙවියණි පසනා
එහෙත සෙවිත ජයසු මංගා

21 විහාර අස්ත

..... මය ..... වක් පිරි ..... වක් නම් කිපියලත් ..... මේ දවස
..... බද ..... දේවාලයට ..... දින සාගයෙහි වූ ..... විහාරානන්තරයෙහි .....
බොහෝ ධාතුචරුන් පනතේ පවා මහා පංසයා පනතේ න් රැස්වූ පෙරයම්
රාත්‍රියෙහි බිහි සමහර කරන නැතට ~

සයම්, පස්ගම්, පරස්කත, මාදනම්ල, විල්වල, කඩදෙර, මොරපාය, දිඹුල,
සුසුල්ලිය, නියමිගම්පායපානාය ~ වල්වානතොඩ, පැලව, අරම්, මද්දිලිය, දිප්පිය,
බම්පනේ, කාරියගම්, ගලලුල්ල, පච්ඡි ආචර, පරණ ආචර, මාචල, මාකඩ්චර, සිතුල,
කල්පාතොඩ ~ පද්දෙර, උතුරාවල, අමිඤ්චල, දන්තවිල, වාගිවිල, ලෙනගල,
අලවතුර, වතුර, මාතුරාව ~ සවුඤ්ඤම්, බීසෝවෙල, දදිගම්, පරන්දෙර, දෙරවන,
මඩ්බව්ව, කොටතෙදර, මද්දුල්ලිය, අත්තනගල්ල, උතුරුචල, ගොඩමගදර,
දෙරණාගොඩ ~ යටවන්න, රාගම්, මීගමුව, දඩනමුව, දඹදෙණිය, බෙලිගල,
තවගමුව, බඹුණගම්, වට්ටාරම් ~ වතුදෙණිය, සුභාව, ගලබඩගම්, කොල්ලුර,
මකදපොල, උඩපොල, අල්ගම්, තවකලගමුව, අන්කද විහාරය ~ කුරුණෑගල,

කුරුවේණියාගල, ආදාගල, ඉබ්බාගල, යක්දෙස්සාගල, නාඨගම, සංචුල්ල, කඩිකාව, මිලගණේ, කඹුල්ලුලෙන, නියඟවනේ, නාගල විහාරය ~ රැස්වේරුව, නලංගමුව, පෙරියකඹුව, දේවගිරි විහාරය ~ පංගමු විහාරය, උතුරුපවු විහාරය, බුජස්ලෙන, යාන්ලෙන, ජයකඹුවලෙන, සුගුලෙන, කුඹුරුලෙන, රිදීලෙන, රම්බඩගල්ල, දෙල්විට, විල්ගම, අස්ගිරිය, රුධිගම, ඇම්බුක්ක, මිලිලවානා, බම්බා විහාරය ~ රන්ගිරි දඹුල්ල, සිහිරිය, කලාවුව, බලල්ලුව, අනුරාධපුරයෙහි ශ්‍රී මහාබෝධීන් වහන්සේය. ලොවාමනාප්‍රාසාද ස්ථානාය, මිරියවුව විහාරය, අභයගිරි විහාරය දෙනානකය, හගිරිනකය, රත්නමාළි වෛතාසය, ටුපාරාම වෛතාසය, මිනින්නලේ, අටසැටලෙන, තිකුපක්පාණ, සුරුඵමහමුනියාව ~ මුත්තේස්සරම, ඇත්තල, මක්කම, මත්තාරම, මාන්කොට්ටම, පොත්පරප්පුව, මල්විල, දේමළපට්ටනමෙහි, නාගකෝවිල, කදුරුගොඩ විහාරය, නෙලිපොල, මල්ලාගම, මිනිච්ඟමු විහාරය, තන්ති දිවයින, අගති දිවයින, තාග දිවයින, සුවඟුදිවයින, කාර දිවයින, මොල්ලියාවෙල, කිරිකුණාමලය, විල්ගම වෙහෙර, තිස්සමහා වෙහෙර, ඉලන්දගොඩ, කදුරුකොට්ටයෙහි අකුබදය, ලංකාතිලකය, වචදාගෙය, විජයෝත්පාය, අභයගිරි විහාරය, ජේතවන විහාරය, කපිල විහාරය, ඉසිපතනාරාමය, කුසිනාරාමය, සුරුවාරාමය, දක්ෂිණාරාමය, පශ්චිමාරාමය, උත්තරාරාමය, සඵමණියාය, සිඵමණියාය, දෙමළමහ යාය, පොලොන්නරු විහාරය ~ සුළුන්තරු විහාරය, සිකුල්පවු විහාරය, ධනඤ්ජය විහාරය, කුකුළුවා විහාරය, දිඹුලාගල විහාරය ~ නඬාවෙහෙර, මිදුගුණා වෙහෙර, පොරොන්නාකොට, බදුල වෙහෙර, යුදහනාපිරිය, රුහුණුබද කතරගම, උග්ගල් අටත් තුළුර, නඹගමුව, මුල්ගිරිය, මුවාගිරි විහාරය ~ දෙවිතුවර දිවාරාජහවනාය, මක් පිළිමගෙය, සිටි පිළිමගෙය, ගල්ගණේ, වැලිගම අග්‍රබෝධි විහාරය, පරගොඩ විහාරය, නොටගමු විහාරය, ගලපාක විහාරය, බෝධිමඵ විහාරය, වතවාසවිහාරය, බෙම්වෙහෙර, බෙම්කොට, කඵකොට, කොරණ, විසිදගම, කොකලාවල, රඹුකකන, පානදුරේ දේවාලය ~ බෙල්ලන්විල, පැටිලියාන, තාපිත්ත, විජයාරාමය, සුහදුරාමය, ජයවර්ධන කොට්ටයෙහි පිළිමගෙය, අණමුඛ දේවාලය, කිත්තිරිමෙවන් කැලණිය, රජමහකැලණිය, විභිණ දේවාලය ~ වැලිවිට, බොල්ලුගල, සෝවාගම, දිසාපති ආගය, කඩුදෙවොල, බෝමිරිය, සංචුල්ල, කෙනෙල්බඩුවාව, අතුරුගිරි විහාරය ~ දෙණගමුව, දෙල්ගමුව, බඩුගෙදර, දෙණවක, යපරගමුව, ගිලිමලය, සමන්තකුට පර්වතය, දිවාගුනාව, බල්ලාකොල, සිදගල, කඵගමුව, ගංගාතිලක විහාරය ~ කුඹුල්මඵව, අඵදෙණිය, කොටකෝදෙණිය ඉඵපැන්දෙණිය, සේන්දෙණිය, තිස්මමින, අරත්තන, යන්නානාගොඩ වේගිරිය, ඇම්බුක්ක, ලංකාතිලකය, ගඩලාදෙණිය, දලිවෙල, ගකුල්දෙණිය, උරුලැවත්ත, කොටබෝගොඩ, රන්මුංගොඩ, දෙල්දෙණිය, මුණික්දිවෙල, මොණරාගොඩ, කොඵගල, වල්ගමිපාය, දන්කොට වකුර, සියඹලාගොඩ ~ දැවමිවෙල, දියකෙලිනාවෙල, සූරියගොඩ, කොබ්බෑකඹුව,

ගන්තොරුව, කුච්චමිමන, මාලගමිමන, අක්කරගම, මැදවෙල, ගල්ලැල්ල, දෙලපිල්ල, අලුවකුගොඩ, කොතොන, නිබ්බද්දිවාච, ඇඹිල්ල විහාරය, ආලෝක විහාරය ~ කුරුවාබොගමිබර, කඩුවෙල, දුකුළිල, ඇඹිල, නික්කවෙල, සිරිමල්වත්ත, අමුණුගම, ගංගාරාම විහාරය ~ සෙංකඩගල පලුක් විහාරය, පරණ විහාරය, නාගවිමානය, උපෝසථාරාමය, ශ්‍රී දංශ්ට්‍රාධාතු මන්දිරය පැතුළු සියලු විහාර දේවාලය වල අධිගෘහිත දෙවිමහරජාණන් කමනුක් කමන්ගේ සහාය පිරිවර දෙවියනුන් සන්දාසට සමිහක්ත දෙවියනුන් උපවෙනෙහි දෙවියනුන් නොකැර කැඳවා ගෙන මංගල සුත්‍රාදී බණ අසනු පිණිස වීම ~ සමිහමහාසංඝයා වහන්සේට අභිමතදේ ~ අභිමත දේ ~ අභිමත දේ ~ අභිමතයි ~ අභිමතයි ~ අභිමතයි ~ සමිහමහාසංඝයා වහන්සේ සත්ව වදල මෙහෙවර සංකාණන්තිය නුඟුළවා ඉය යුතු ~

විහාරසේන නිමි.

22 ලිත කීම.

ශ්‍රී බුද්ධචරිතයෙන් දෙදස් භාරතිය අනුභයන් වූ ඇසල මස පුර ඉවිද මුල කැකන පණස් ගහරයි, විනාඩි හතලිස් දෙකයි පසලොස්වක කිස් අටයි, විනාඩි තිස් පහයි.

(මෙහි යොද ඇත්තේ පැරණි වර්ෂයකි. එහි අවශ්‍ය තැනවලට අවශ්‍ය දිනයට ගැලපෙන සේ වර්ෂ, මාස, පසු, දින, තැනන, නිටිය, යොද සකස් කරගත යුතුයි.)

23. දේවාල තල්පත

ශ්‍රී ශුඛ බුද්ධචරිතයෙන් දෙදස්..... පැමිණි .....මස.....නම් නිටිය ලත්..... මෙ දවසැ .....දිශාභාගයෙහි වූ..... යෙහි විසිතුරු නොට කරවන ලද මණ්ඩපයට බොහෝ ධාතුවරුන් වහන්සේ විධා මහාසංඝයා වහන්සේත් රැස් වූ සෙරුම රාත්‍රියෙහි බණ සම්භර කරන තැනට.

මේ දෙවස්ථාතයෙහි අධිගෘහිත දෙවි මහරජාණන් කමනුක් කමන්ගේ සහාය පිරිවර දෙවියනුන් සන්දාසට.

සමීභසන දෙවියනුත්, උසවෙනහි දෙවියනුත් නොහැර කල්වා ගෙනා මධ්‍යලක්ෂ්‍යාදී බණ අසනු විණිය ඊම.

සමභවනාසංඝයා විතර්ඪේ සභවි වදලු වෙනවර සංඝාණ්ඛනිය නුගුඵවා ඉය ජුඤ.

(දේවාල නල්පත ලියන විට තිත් ඇති තැන් සුදුසු සේ යොදා පලමුවන පැත්තේ 'ව' යන තැනට තිත්පෙළ තිමවන. දෙනවන පැත්තේ 'ම' 'නු' දෙකට දෙපෙළ තිමවන.)

24. දොරකඩ අස්න

පසංඝීලනාදී අමිතභූණ්ගපණාගයෙන් උපලක්ෂිත වූ වින්වත් ස්වාමීන් වහන්ස ~ විවිභු වර්ණෝපයෝගින වූ මෙම මණ්ඩපද්වාරයෙහි මිනිස්සු ඇත ~ ගෙනකතෝජෝබලපරාක්‍රමිප්‍රහාපාලංකාත සුරේන්ද්‍රාරාධිකාරාටටි හියා වූ දේව දූතයා වන මම මෙහි අවුත් යිටිතෙමී ~

ස්වසහි ශ්‍රී කර මහෝරථො කතකහිරි ශංඝ තුංගාලංකාර ලංකාසුර ප්‍රචිරාධිස්විර ~ වෛවස්වත මනුචංග ශ්‍රී මහාසමිමන මහා රාජාධිරාජෝත්තම ~ වරවංකාභිජානලක්ෂණ සමිපුර්ණ මහිරසණ දක්ෂ ස්වර්ණවර සිංහාසනාරූස් ~ ඵංග චංග කලිංග තේලිංග බංගාල පරංගි ජිලන්ද කර්ණාව ලුර්ජරාදි පරමණ්ඩලෝභවර ~ ගජ තුරහ කතක මහි භූෂණ දිව්‍යාමිඞර ස්වර්ණසිවිකාදි නානාප්‍රකාරභාගෙධියානීක රාජබොන්දනන්දිනොත්තුංග මකර ගෝරණ මහාද්වාර රාජීක නිත්‍යසතාධිරිප්‍රචිර්චිත ~ සුරරාජ සමිගෝග කරරාජ ඉචංචන් ශිරිරාජ දළවිර ඊඞුරාජ ගජභාර කෘතහිත ~ මාගරාජ නිභාජ කවිගෝජ නරධිර මහරාජ මනුරාජ කුලරාජ සසඞ්ජ ~ භුවිවාප නාපදීප සරවාප රජරාජ බහුකෝප රණෝචාර ජනනාප සකලාප සිඛිවාභ උපමාන සමිමාන ~ සිරිසාර ප්‍රිතසාර සනාධාර නරලෝකසුරන්දර පරරාජ ගයංකර පිරරාජ ජයංකර සිරිධාරතුජන්දර භූලක්ෂා සුරන්දර ~ දිනෝභවර කුලෝභවර නජෝභවර හජෝභවර ජනෝභවර රාජ පරමෝභවර වු ~ සකලලෝක දනදිගාභානාතරයෙහි පහලා වූ සනඞ්භල ඊඞුභිමිර නිකර විධිචංගභය කිරීමෙන් ~ අරුණ තරුණ කිරණ ප්‍රභාමණ්ඩිත ප්‍රාදුර්භූත සුසංදිව්‍යරාජයා මෙන් ශ්‍රී ලංකාදීපයෙහි නානාවිධනත්‍රු අත්ඞකාර සන්දෝ

හදුරිභූත කෙරෙහිත් ලෝකශාසනානිවාදිවිච්චිතය කිරීම සඳහා ~
ඉන්ද්‍රෝපේන්ද්‍ර වන්දනේතර ප්‍රජාපතයාදී දිව්‍යරාජ සමූහයා විසින් ~

සකල සුඤ්ඤාසම්භාරයෙන් නිර්මිත කොට සිතුවිණි රුවනක් මෙන් පහළ
කරන ලද්දා වූ ~ අපගේ ද්විපවිච්චුවර්ති යාමින් වහන්සේගේ
අභිලෂලෝකපුජිතප්‍රශස්ත ගතිමිඛප්‍රතිබද්ධ රත්මමාලා ස්වරූපානුලක්ෂණ
පාඤ්ඤාවක්‍රය කැවූන්තා වූ ~ මග් වරවඩුසුලලිත ලලාට
ස්වලාභයනතර කොට දැති සුප්‍රතිස්ථිත කරණසුභයක් බඳු වූ ~

රුහුණු මායා පිහිටි රටය යන මුහුණලාභයන්තරයෙන් ..... රටව
අත්තර්ගන වූ ~ ..... ග්‍රාමාභ්‍යන්තරවාසී වූ මෙම පින්කමට ඇතුළත්
දයක මූලික කාරණාදී සකල ග්‍රහධාවන්ත සන්පුරුෂ ජනයන්ට ~

පරිච්ච දර්ශන දිනදහ ලක්ෂා රුධිරාමිර බුමිකේතු විනුණවිකු ග්‍රහසවිචන
භූමිකමිපා ~ ගන්ධිරවර්ගික පරිවේග රක්තභානුප්‍රාකාර ගෝපුරද්වාර
පතන වාසස්ථාවිච්චිප්භෙද දිවාතුරග සුභි නිශාකාකරව ~ සුවිච්චිණ්ඩුක
ග්වේන මණ්ඩුක දර්ශන මෑත නර ප්‍රසුති න්වාන ශාශාල හේකාර
හෝකාරාදී රව ~ අකාල සුස්ප්ල භාජන ලඝුක නාග මේඝ පක්ෂි
දැටිකුළු කොබෝ දෙබර ගෘහප්‍රවේන ~ තෙල් වේ තුඹස් ගෙරි
කුරුපතර, සුදුසිඳුල මී බන්ධන ජදනාගමන ශුභක බිලාල කලහ
කාකයමද්දන දර්ශන නිශාඉන්ද්‍රවාස ~ ශක්‍ය ගෝචර ග්‍රහණ පක්වංශ
වෛකෘති පාංශු වර්ෂණ භූමිකාරමිත වනාරමිත ගෘහාරමිත
ප්‍රාකාරබන්ධනාදියෙන් සෘජුරාග වූ ද ~ නොහොත් ~

මෙම පින්කම කරවීමට ඇතුළත් දයක මූලික කාරණාදී සකල ග්‍රහධාවන්ත
සන්පුරුෂ ජනයන්ගේ ~ භාග්‍යාභ්‍යන්තරෝත්පත්ත දෘස්විච්චන දුර්නිමිත්ත
කලිකලහ වෛකල්‍ය විග්‍රහවිවාදදීත් වන්නා වූ ~ අන්වානිචේක නවති
සංඛ්‍යාත රෝගයෙන් හා නවානිචේක නවතිසංඛ්‍යාත ව්‍යාධියෙන් හා ~

සංවික්ඛර සාකුපරිවර්තනෝපක්‍රම ජන්මිතසමනුධිපති ග්‍රහ දූෂණාදී
සකලාන්තරාය සර්වොපද්‍රව නිවාරණය කොට ~ කීර්ති භාරභාර
තුභාර කන්දාර කමිච්චික සභිරාජ්ණවාකාර ~ අරුණකර කිරණ
ස්පුරණ නරුණාරුණ ප්‍රවාලාකුරප්‍රවාලාරුණවර්ණ ~ සුරභි සුරකරු හදු
සට නවතිමින් සාදාග්‍ර වූ සකලෙගවර්යානිවාදිවිච්චිච්චිතය කරනු
පිණිස ~ ධාතරාජ්‍ය විරුද්ධ විරුපාක්ෂ වෛශ්‍රවණ ය යන සහරවරම්
දෙව් මිහ රජදරුවන් දැකුළු වූ සෑම දෙවියෝ ම සහජිරිවරින්
වැඩිසේක ~

දෙරනඩ අස්ත නිමි.

25. අනුශාසනාව

මෙතැන්හි රැස්වූ දෙවියන්ට පවුරු පිණිස

සුප්‍රතිපත්ත සංග්‍රහවාදී රක්ෂිත පොෂිත ශිලස්කන්ධ ගුණප්‍රකාශාලංකාන. ශ්‍රීතිකේත වරවාරු දේහශ්‍රීසාර විරාජිත දූරිකානාගේෂ දේශාන්ධකාර ප්‍රතිර්ණ පෙනක ගුණගණනානාචෝත්පත්ත මහාසංඝයාවනන්රස් ~ ස්වර්ග මර්ත්‍ය පානාලසංඛ්‍යාත භවනත්‍රයවාසී සමස්ත යනවහිතාශිවදේධිය පිණිස ~

බාලජන සංසරග විරහිත වූ අඛණ්ඩිතාවාර මණ්ඩිත පණ්ඩිත ජන භජන සේවන පරයුක්තසන සමිතාෂණාදී වූ අධිකියක් මංගල කථාවන් කරණ කොටගෙන ~

පනල්ස කල්පෝපවිත කුශලබල සමුද්ධව දශබල වතුරවේශාරද්‍ය ඥානාදී ගුණ ගණ මණි මුසුබි විසර විසල්විතාමිත ධර්මකාය සමිපනනිත් විගුද්ධ වූ ~

ත්‍රිභුවනෙනකනිලක සකලදෙය සාගරපරගතානේක ගුණරත්තමන්දීරාගෙෂජනවන්දනීය, මකුට මණිමරිවිකදම්බවුම්බින වරණ නබිකිරණශ්‍රේණිත් විරාජමාන වූ, සමාසක්සමිඤ්ඤධ සර්වඥරාජෝත්තමයාණන් වහන්සේ විසින් ~

මධ්‍මදමුද්දිකලලිත රනිකර මනෝහර කුරවිත නාද නිර්විශේෂාන්ධාංග යමුපේක මධුර ස්වරයෙන් දේශනා කරන ලද ~

පඤානජනසංසරගාපගමාදී අභ්‍යධිකර ත්‍රිංගත් ප්‍රහේද මංගල ලක්ෂණයෙන් උපලක්ෂිත වූ ~

ධර්මාරථ දේශනා ප්‍රතිවේධගම්හිර සුරාසුරෝරගමනාජ ශ්‍රවණ ජනමන කරණරසායන වූ ~

මේ මංගලසුත්‍රය ගණසජ්ජධායනා කොට වදල රසක ~

එහි පින් අනුමෝදන් විය යුත්තේය ~

මෙම පින්කම කරවීමට දයක වූ ප්‍රධානාප්‍රධාන සකල සත්පුරුෂ සාධුජනයන් විසින් සන් දවසක් මුළුල්ලෙහි දුර්වාරසපරිවාර සෝරමාරුර්යාභංකාර නිර්වාප්‍ය නොක දක්ෂ යක්ෂ රාක්ෂස ගරුඬ ගන්ධර්ව සිද්ධවිද්‍යාධරමොලිමණිමාලාලංකාත් භංග්‍රිපදමුසුශ්මයක් ඇති බුද්ධාදී රත්නත්‍රයවිෂයෙහි පවත්වන ලද ~

දීප පුජා ධූප පුජා පූජා සුභ සුභ ගන්ධපුජා වන්දනමානනාදී සත්කාර කරණයෙන් ජනිත වූ පින් අනුමෝදන් විය යුත්තේය ~

ශීල සමාධි ප්‍රඥා විමුක්ති විමුක්තිඥාදාදානේක ගුණ ගුණ සුමිතාගේෂ විෂධිරෝරග ගරුඬ ගණසද්‍රශ මාර විර නිමිර නිධන

දිවාකරාකාර වාරුකර ක්‍රීසාර විරාජිත ක්‍රීසන සකල ගායනෝදයකාරී
නාරිපුත්‍ර මොදගලයායන ස්වවිරාත්වියානන ~ විදුද්ධප්‍රාතිමොසෙ සංචරගීල
සංකිද්ධ ප්‍රතිද්ධගුණ ප්‍රගයන මහාසංඝයා වහන්සේ විනයෙහි පවත්වන ලද
ආවාස දන ප්‍රත්‍යය දන නාමිසුල දන කරුණු දන අන්තර්කර්ම සාමීචි
කර්මාදියෙන් ජනිත වූ පින් අනුමෝදන් විය යුත්තෝය ~

ගනු ලුත්ම විමුණු මහේශවර ගුයාම සන්තුභිතාදී කාමාවචර
රුපාවචර දිව්‍යරාජයන් විසින් ද එහි පින් අනුමෝදන් වියයුත්තෝය ~

නෙකවිධමිණිසිරිවිනිර්ගත අමාතකරකිරණනිභ හිමපවල ප්‍රකටිත සිසි
ර ධේකර වාරිපුරිත නිර්සධිරාකුල ගිරිනිර්සධිර නිරධාරාලංකෘත
මේරුසුගන්ධරේමධිර කරවික සුදර්ශන නේමිත්ධර විනනකාශ්වකර්ණ
කෙලාස වින්ධ්‍ය ගන්ධමාදන මන්චාවලමලයාදී පර්වතස්ථායී දිව්‍යසමුහයා
විසින් ද එහි පින් අනුමෝදන් විය යුත්තෝය ~

අන්තර්කෂවිමානෙහි වාසය කරන රවි- චන්ද්‍ර- කුජ- බුධ- ගුරු-
ශුක්‍ර- ගනි- රාහු- කේතු යන නවග්‍රහයන් විසින් ද, එහි පින්
අනුමෝදන් විය යුත්තෝය ~

අත්විනාශදී සජ්නවිංශනි නක්ෂත්‍ර නාරකාවන්ට අධිපති වූ දෙව
වේද්‍යාදී සජ්නවිංශනිදේවතාවන් විසින් ද, එහි පින් අනුමෝදන් විය
යුත්තෝය ~

මේ ශ්‍රී ලංකාදවීපයෙහි අධිගෘහිත බදිරදේහලී වංශෝද්භූත උත්පලවර්ණ
සුමන කාර්තිකේය විනිෂ්ණ සංඛ්‍යාත සකර දේවාලයෙහි දෙවිමහ රජදරුවන්
විසින් ද, එහි පින් අනුමෝදන් විය යුත්තෝය ~

මහීවරවධුදර නාහි මණ්ඩලාකාර ප්‍රකසන කජංගල සලලවනි
ශ්වේතකර්ණ ස්ථූත උගිරධිවජාහිධාන පර්යන්ත පරිවේෂේද නිමිතන භූත
නදී ග්‍රාම නිගම ප්‍රතිමණධිත කුන්ඩියයක් යොදුන් අයම් විතර්කි සියලු
බුද්ධාදී උතුමන්ගේ ජන්මිභූමි වූ මධ්‍යදේශයෙහි පිහිටි ජාගස්ථව ගිණ්ඩකුට
ඉසිනිලී වේහාර වෛදුල්‍ය පර්වතාදියෙහි අධිගෘහිත දේවතාවන් විසින් ද
එහි පින් අනුමෝදන් විය යුත්තෝය ~

ඉන්ද්‍ර සෝමාග්‍රහණීන්ගේ නරකවාරුණයාදී අසවදික්කාලයන් විසින් ද, එහි පින් අනුමෝදන් විය යුත්තේය ~

ඉන්ද්‍ර සෝම වරුණ භාරද්වාර ප්‍රජාපතනාදී අජට්ටිංගනි යක්ෂ සෝනාධිපතීන් විසින් ද එහි පින් අනුමෝදන් විය යුත්තේය ~

ආදිත්‍ය වසු විශ්වාදී ගණදේවතාවන් විසින් ද, එහි පින් අනුමෝදන් විය යුත්තේය ~

පුළුපදන්තෝර්වසාස කුචේර මණිහසුදී භූතගණයා විසින් ද එහි පින් අනුමෝදන් විය යුත්තේය ~

සියලු බෝධි වෘක්ෂ වෛතාස ප්‍රතිමාගෘහ ග්‍රාමාරාම විහාර නගරා රණ්‍ය නරුවනසරසරිත්කාගරවිමානාදියෙහි අධිගෘහිත දේවතාවන් විසින් ද, එහි පින් අනුමෝදන් විය යුත්තේය ~

කර්ණාච, ලලාච, කාන්තීර, කාමිබෝර, කමිපිල්ල, හරිපංඡ, තෝපාල, ධබර, බර්බර, ශර්ජර, ජිත, මහාචිත ~ ගන්ධාර, ජලධාර, මෝධාර, සිරිරවිධ, කුරුරවිධ, මහාරවිධ, වගුරවිධ, සෝනනිත, පුරතනිත, පත්කුනිත, කලයාණ, තුරාන, මර්කවානිත, ගෝටානිත, මහාගෝටානිත ~ ගයා නාංග, වංග, තුංග, තුරංග, කංග, කෝංග, කාලිංග, තේලිංග, ලාඨ, ගොඛ, ද්‍රවිඨ, මධිඨ, වධිග, පාරසි, කෞසි, උරුමුසි, කාරල, කෝරල, තෝපාල, මලයාල, බංගාල ~ රෝජ, වරරෝජ, ප්‍රතිකාල්, අරමණ, මල්ලව, තොණ්ඩ, පාණ්ඩිමණ්ඩල, කාවේරි, කායල, හිල්ලමාදී, සර්වදේශාධිගෘහිත දේවතාවන් විසින් ද, එහි පින් අනුමෝදන් විය යුත්තේය ~

වට විවජ කිසලයාලංකානානිත නාඥ්‍යෝධාශ්වත්ච චක්‍රලපාචලාශෝක සලල සාල සල්ලකී පලාග නිකුමිත නිමිබ ජමිතිර ද්‍රමිබර කදම්බාදී නරුවන ගහණයෙහි අධිගෘහිත දේවතාවන් විසින් ද, එහි පින් අනුමෝදන් විය යුත්තේය ~

ගංගා යමනා සරත්වති සින්ධු වන්දනාගා හාගීරථී නරමද්‍ර දී වූ ගංගාවන්හි අධිගෘහිත දේවතාවන් විසින් ද, එහි පින් අනුමෝදන් විය යුත්තේය ~

ප්‍රබල පවත්මන ලබන නිත්‍යතා සහිත සාහසික වෙහෙර දිනෙදි
 පිණිස මහේශ්වර වන්දිතයාගේ භක්තියෙන්ම නිවසින මුරලික දිගුම වැඩුණ
 ප්‍රාය කලලෝලමාලා සමුළුලසිත ~ වේලානටනිකට මුක්ති මුක්තා
 ප්‍රවාල උක්තූග තරංගාතිරාමි වතුසාගර සංරක්ෂණයෙහි නියුක්ත,
 ක්‍රමෝත්තම නිමිඛපත්‍රාකාර ප්‍රදානමයෙකින් හා ~ හාටි හාටිලා
 කටාක්ෂ ප්‍රේමිණිය තයනාමාන ප්‍රතිභාග සමස්ත රූපලාවණ්‍ය විශේෂ
 සම්පන්නියෙන් යුක්ත වූ මහේශ්වරා නම් දිව්‍යාංගනාව විසින් ද එහි
 පින් අනුමෝදන් විය යුත්තේය ~

රක්ෂිත-භාසනාසීන දසමිණකර ගෘහිත කනක කලසාගිරාම වූ
 මහිකාන්තාව විසින් ද එහි පින් අනුමෝදන් විය යුත්තේය ~

සුගන්ධ මකරන්දකීරණ පුෂ්ප විෂදරිත, මහකාලිනිකර නිසේවිත විවිභ්‍ර
 ගතපත්‍රාසනාරූඪ වූ සරස්වතී දිව්‍යාංගනාව විසින් ද එහි පින් අනුමෝදන්
 විය යුත්තේය ~

අසුරපුරාධිශ්වර වූ වේපතිනාදි අසුරේන්ද්‍රයන් විසින් ද, එහි පින්
 අනුමෝදන් විය යුත්තේය ~

උරගසුරාධිශ්වර වූ මහිකනක කිරිටකුට ප්‍රතිශ්ඨිත ශංඛපාල
 මහාකාලාදි නාගේන්ද්‍රයන් විසින් ද, එහි පින් අනුමෝදන් විය
 යුත්තේය ~

ජල ස්ඵල වාසන පරවත විශ්‍රාමානේක ප්‍රභවණ ජලගම්භිර
 කන්දරාන්තර නිස්තර නිකුඤ්ඤ නිර්ඝර ප්‍රපාත ගිරිශිඛර සිත්ථුපද්මාකරාදීන්
 වාසස්ථාන කොට ඇති රඳවසමුහයා විසින් ද, එහි පින්
 අනුමෝදන් විය යුත්තේය ~

මෙසේ යථෝක්ත වූ මේ සියලුම පින් අනුමෝදන් වූ අධිකතර
 සම්පන්නිත් සමාද්ධ වූ දිව්‍යසමුහයා විසින් ~ මේ පින්කම කරවීමට
 ඇතුළත් දයකකාරකාදීන්ට අමතෝඤ අසන්තුන්ට දුෂ්චාරිණ්ට අමිත්‍රණ
 කෙනෙක් ඇත්තම් ~ ඔවුන්ට අවවාදනුගායනා කොට අවවාදකම වූ
 නම් හිතසුඛකරණ ප්‍රවාන්ත සාධුභාවයෙහි විනිටුවා කායික මානසික
 ව්‍යසන සහිත ~ නිවි කරණ හෝරා මුහුර්ත තපග්‍රහාදී ජීවිත
 සංසිද්ධි සාධුරාජෝග්‍යාදී සකලෙශ්වර්‍යාගිවිවිද්ධි චර්ධනය කටයුත්තේය ~

එසේත් අවවාදයම නොවන්නා වූ ස්තබ්ධ විපරිතොධිභාගයෙන් යුක්ත වූ අමනුෂ්‍ය කෙනෙක් වූ නම් චතුර්දිශාධිපති වූ ධ්‍යානරාජවු විරූප විරූපාසෂ වෛශ්‍රවණ ය යන සකල යසෂ රාසෂයාධිපති සතර වරම් දෙව් මහ රජ දරුවන් විසින් ~ භික්ෂු භික්ෂුණ්‍යාදී වූ සිවුවනක් පාරිභද්‍රයන්ගේ ගෝපණ රක්ෂාවරණ අවිනිංසා ඵාසු විහරණය සිංහස මහාකරුණා ඥානයෙන් දේශනා කරන ලද්ද වූ ~ සකල සන්විහිත විධායක ප්‍රමුද්ධසුද්ධි භූති ගෛකවාදීහ කුමහ නිර්නෙදනිතසෝගවිගුන මාර වීර සර්වභූ රාජෝත්තමයාණන් වහන්සේ විසින් ~ සජ්ත රත්න ප්‍රාකාරංගෝපුර පරිබාපරිසමිප්ත රක්ෂාවරණයෙන් යුක්ත වූ රාජගෘහ නගරවරාසන්නයෙහි වූ ගිජ්ඣවිභගාකාර කුටාලංකෘත හෙයින් ගිජ්ඣකුටා නම් වූ ~ පරවතමස්තකයෙහි හරුණ රවී කීරණ සන්ධිකාවලාහක ප්‍රභාජ්‍යුජිත ඉන්ද්‍රවාචවිද්‍යුල්ලකා පරිසමිප්ත කනක ගිරිඳිබරයක් සේ අවින්නානුභවමය වූ ප්‍රඤ්ඤා වරධ්‍රැඬාසනාරූප ව වූඩ්ඛිඳ දේශනා කරන ලද්ද වූ ~ කොට්ඨසකසුභසුභාල වාසී යසෂ රාසෂයෝරග ගරුධ ගාන්ධරී සිද්ධ භූත ප්‍රේත පිශාචාදීන් විසින් අවිලංඝනීය වූ ආඥා ඡාති මේ ආධානාවිය සුත්‍රාන්ත ධර්මදේශනාව ~ මේ වූඩ්ඛුන් දෙදෙනා වහන්සේ අඤ්ඤා වූ මහාසංඝයා වහන්සේ ලවා පිරුවා වන සේක ~

ඉන්සමී රාත්‍රිය මුළුල්ලෙහි ක්‍රමෝක්තයෝපනමිචාදීන් සිට බණ අසා ගාසනෝපකාරී වූ රත්නත්‍රය ගරණ පරායණ සකල සන් ජුරුෂ පාඤ්චතයන්ට ~ සංක්‍රමවර්තනෝපක්‍රමී සුභසෂ ප්‍රතිපසෂ යසෂ රාසෂය කරසෂ වාසොක්කමනාසෂ මිහිපාමිභාතිර්විසෝපද්‍රව ග්‍රහ සංක්‍රාන්ති ද්‍රාස්ථප ද්‍රව්නිමිත්ත කලි කලහ වෛකලසවිග්‍රහවිවාදදීන් වන්නා වූ ~ සකලානතරාය සර්වෝපද්‍රව නිවාරණය කොට ~ කීර්තිතාරහාර කුමාර කන්දාර කීර්ස්ථිතික කමිචාරණවාකාර ~ අරුණකර කීරණස්ථුරණ කරුණාරුණ ප්‍රවාලාංකුර ප්‍රවාලාරණව විරණ සුරහි සුරතරුභද්‍රසව නවනිධින් පාදාඝ්‍රය වූ සකලෙක්චරියනාතිවෘද්ධි වර්ධනය කටයුතු ~

අනුශාසනාව නිමි.

26. සිවලි පිරිත

පුරෙස්වා පාරම් සබ්බා, සබ්බා සල්වකතායනා,
 සිවලිගුණකපෙත, පරිත්තං නං භවංගිනෙ.
 න ජාලික්ඛි ජාලිනාවි, ජා. වී. උං. ආම ඉ ස්වාහා.
 බුද්ධිසාමි බුද්ධිසතාමි.

නාසාසීමේවමොක්ඛිසං, ඡානාජාලිති ගුණලි,
 සදෙවමනුස්සාප්පිතං, සබ්බලොභා භවිතභු මේ

සිවලි ට මහාපෙරො, සොරහො පච්චියාදිනං,
 පියො දෙවමනුස්සානං, පියො බුද්ධිනමුපනමො
 පියො නාගස්සපණ්ණනං, පීඨිඤ්ඤං නමාමිහං,

පුද්ධිතරො නාම චිනො, සබ්බධිමේමපු ච්ඡක්ඛිමා,
 ඉසංසා සහසනසාමිහි, කප්පෙ උසාජ්චි නායසො.

සත්තානං ආරාමුලොභානං, මහාදකඛිසමප්පිනො,
 මානා මේ ඡද්දදනෙන, ජථමාසී සුදුකඛිනා.

මෙසෙසු ජජ්ජමානෙදා, ආරහතතමපාපුණිං,
 දෙවා නායා මනුස්සා ටි, පච්චියානුපතෙනති මේ

පුද්ධිතරනාමිසුචි, විපක්ඛි ට විනායනං,
 සමුද්දජ්ඣි පමුදිනො, පච්චියෙහි විසෙසමො.

තපනා කෙසං විසෙසෙන, කම්මිතං චිදුලුභතමිං,
 ලාභං ලොභී සබ්බිසුචි, චිනො නාමේ ජජල ටලෙ,

කද දෙවොසනිනෙහි, මම්භවාස මහාමිති,
 පච්චියෙහි මහාවීරො, සසංසො ලොකනායකො,

උපධිමො මයා බුද්ධො, ගතභො රෙවතමිද්දස,
තනො ජේතවතං ගතභො, එතදගො ධ්වපසි මං.

රේවතං දුසසනාරාය, යද යාති චිතායකො,
තිංසතිකච්චහයොති, සහ ලොකගතනායකො,

ලාභිතං සීවලී අගොගා, මම සීසෙසසු තිකඛමො,
සබ්බලොකතිනො සපමා, නිත්තඨි පටිසායු මං.

කිලෙසා ඤාපිතා මයාං, හමා සබ්බං සමුහනා,
නාගොචි ඛජ්ජනං ජෙසවා, චිත්තමි අනාසමො.

ධර්මානං චිත මෙ ආසී, බුද්ධසෙට්ඨස්ස සතතිකං,
තිසෙසා චිජ්ජා අනුපපතො, කතං බුද්ධස්ස යාසනං.

පටිපඨිතිද චිතයෙසා ච, විමොක්ඛාචි ච අට්ඨ මෙ,
ජලතිකද්ද සට්ඨිකතා, තතං බුද්ධස්ස යාසනං.

බුද්ධසුභෙතා මහාපෙරො, සීවලී ජිනසාවකො,
උග්ගභෙජො මහාවිරො, තෙජසා ජිනසාසනං.

රතඛභෙතා සීලනෙජෙන, ධනච්චෙතා සසධධිනො,
එවං තෙජානුසාවෙන, සද් රතඛභු සීවලී.

කපපට්ඨාඨිති බුද්ධස්ස, මොධ්වුලෙ නිසීදීය,
මාරසෙනසමද්දභෙතා, සද් රතඛභු සීවලී.

දසපාරමිතං පකෙසා, පබ්බජී ජිනසාසනො,
ගොතමි සකඃසුභෙතාධි, පෙරෙන මම සීවලී.

මහාසාවනා අධිනිංසු, සුභංභපේරො ධසධධිසො,
භවිතොගඤ්ජාභිසු, උත්තමො තෙන සීවලී.

ඵඵං අවිනතිංයා චුද්ධා බුද්ධධම්මා අවිනතිංයා,
අවිනතිංයෙසු පසනානාං, විජානො හොති අවිනතිංයො.

තෙසං සථෙවන ධීලෙන, බන්ධිමෙත්තඛලෙන ච,
තෙපි මං අනුරකඛනතු සබ්බදුකඛටිනාසනාං.

තෙසං සථෙවන ධීලෙන, බන්ධිමෙත්තඛලෙන ච,
තෙපි මං අනුරකඛනතු සබ්බභවටිනාසනාං.

තෙසං සථෙවන ධීලෙන, බන්ධිමෙත්තඛලෙන ච,
තෙපි මං අනුරකඛනතු සබ්බරොගඵිනාසනාං.

(මේ පිරින භාවිත කිරීමෙන් වෙලෙම ආදියෙන් ලාභ ද ආහාරපානාදිය දුලභ ද වේ. රජ යොර් සතුරු භය සහ කුන්දෙසින් සටහන්නා අනතුරු ද දුරු වේ. මෙහි "මේ" යන කුණට "හෙ" කියා ද, "මං" යන නුනට "ඵඵං" කියා ද අනුන් සඳහා කියන විට යෙදිය යුතුය.)

27. සීවලී දහුත.

තමො සිද්ධි සීවලී රාජා පඨවියා සබ්බනොමෙච ආකාසෙ උදකෙ තෙපි සංසංභසසං තමපි සාරෙථී සබ්බලාභා උපෙතතු මේ.

තමො සොභිසද්ධිසසනති තෙථී පියදසසති තමා:

පදුමුකකරො නාම ජිනො, සබ්බධිමෙමසු වකඤ්චො, ඉතො සනසහසසමිති කසො උපපජ්ඣී තායනො සීලං කසස අසභේදයාං, සමාධිවිජීරුපමා, අභංඛියං ඤාණවිරං විමුක්ති ච අනුපමා, මනුජාමර නායානං, බුහමානං ච සමාගමේ

තමාමහං මහාලාභිං, සීවලී නාම අරහතනං, කසස තෙජෙන සබ්බලාභා උපෙතතු මේ

සීවලී ච මහාවෙරො, සො'රහො පථවියාදීනා, තිලිජාන සිඛොභාසං මන ආ. උ උමනා ආ. සබ්බජනා ඛලුජනා.

පියො දෙවමනුසාසානං, පියො බුහමානමුත්තමො, පියො නාහසුපණ්ණානං, පීණිඤ්චියං නමාමහං, නාසංඝිමො ච මේ සීසං ආනාජාලීති සඤ්ජලීං, සදෙවමනු සාසුචිනං සබ්බලාභා උපෙතතු මේ

තමෝ පෙරපසුකම් සො නාම කී මේ සුභා එක සබ්බන්තම් සීවලි කෙරුනා එළු සීවලි නමි.

සමණවුරුන්ගේ සො, ධර්මය දෙවෙනි නායකයා, සසාචක මහාලාභි, පුද්ගලවනා සුඛිචර, යමෙසී එතදගමි, පරිසාර විසාරද, තදහා බන්ධියො ආචි, තගරේ හාසවතිඑතයෙ.

තමෝ ජාති පලාගාර විසදනා ආකාස පහනම් එ වීච්චනම් යසස පෙරපසු නෙ ජයනෙ නමි.

සුභවා ජීතසස නා වාතයා, සාචකසස ගුණා බ්‍රහ්ම, නිමිනාච්චො සතභාහා, කොච්චො සසාචනා, මනාදහා දදිච්චාන, නා ටානමිහිපච්චි, තද මා විනනා පාදෙ දිච්චාන පුට්ඨාසනා, සො සරෙන මහාච්චො, ඉං පච්චන්ද්‍රිච්චි, තනො ජීතසස චචිතා සොකුකාමා මහාචනා, දෙවදනචගච්චි, වුභමානො ච මහිද්ධිකා.

තමෝ තෙජ් ලොකකසෙට්ඨි නරාචනා එතා කෙරෙන සෙට්ඨි නරාචනි තෙජ නමි.

සමණවුරුන්ගේ චාචි, නමසසි-සු කතාච්චි, තමෝ තෙ පුට්ඨාසනා, තමෝ තෙ පුට්ඨාසනම්, බන්ධියෙන මහාදනෙ, දිනනා සතභාහකා චිතො, සොකුකාමා චලා තසස, වාතකච්චො මහාච්චිනෙ.

තමෝ ශ්‍රී වුද්ධි ජය ජය ඒ ස්වාහා

තමෝ පෙරපසු යනො හොති යසස යනො පියායාති යසස යනම් තමෝ නමි.

ලාභිනා සීවලි අගෙනා මම සියෙසු හිකච්චො සබ්බලොකමිනො පනවා, කිතනම් පරිසාර ම.

රෙචනා දසසතන්චාය, යද් යාති විනායකො, කිංප හිතඤ්ඤාසෙසති, සහලොකගතනායකො

තමෝ ස්ථාවරච්චාරණාති කෙස භගවතො ඉති රාජතංස නෙ නමි. තමෝ හච්චි සච්චිච්චිකාරණාය සහසුකොට්ඨිච්චිනාය නමිච්චිලොභං ඉති සාධනෙ නමි. තමෝ භන භන දහන පුච්චි සිද්ධි සාධකාය පුද්ගලී සමිච්චිනාය හනෙච්චි නෙ නමි. තමෝ තෙසං ඉති සච්චි ධරණං සොච්චි පුකොච්චි බන්ධනං සච්චිකං කපුභවතො නමි. තමෝ ආච්චි පුච්චි පුච්චි යොග දසමිච්චි උත්‍ර පුත්‍ර සීවලි නෙ නමි, තමෝ යොගිච්චුරාමි භන්ත ජාතනංස භගවතො තමෝ නමි. තමෝ සීවලි සුයම් කාපති ආ ඊ ලා ඊ ටී ටේ න නෙ බන්ධු භුරච්චි වාරණායනෙ බන්ධු ත්‍රිච්චිච්චි සුභලනෙ නමි.

28. සිවිලි යන්ත්‍රය

ඉතිපි	අරහං	සමිමා	විජ්ජා	නසා	සුභ	සං
ඉතිපි	අරහං	සමිමා	විජ්ජා	සමස	සුභ	සං
විජ්ජා	සාං	මිදෙසි	අරහං	නොනා	නො	සිඳු
අරහං	සම	රොදු	ලොක	භිසං	ආන	සා
විදු	අධො	මසන	සසර	නාන	ධාමි	දෙවි
නෙදු	භගවා	අරහං	ධම්මසු	ධම්මා	විසං	මමි
නෙදු	භගවා	භිමිත	මනවි	සරහ	ජෙන	සරහ
දෙසා	මෙත	රහ	විනති	නාමි	සරහ	නෙප

29 උදේ සවස භාවිත කටයුතු සිවිලි දැහැන

1. නමො සිද්ධ සිවිලි රාජා පටිච්ඡා සර්වකාමෙව ආකාශෙ උදකෙත නෙවි සං භසාං කම්මි ආරෙමි සබ්බලාභා උපෙතතු මේ ~
2. නමොමහං මහාලාභිං සිවිලි නාම අරහතං නසා තෙජෙන සබ්බලාභා උපෙතතු මේ ~
3. නමො ථෙරසාස යනො භොති යසා යනහා පියාසාති යසා යනති නමො නමි ~
4. නමො ථෙරසානිසො නාම තිං මේ ඥාං ඵං භවිතනෙති සිවිලි නෙජානං ඵං සිවිලි නමි නවිසානති නමි ~
5. නමො තෙජං ලොකේකසෙට්ඨං නරාසතං, ඵං තෙජෙන සෙට්ඨං නරානතිං තෙජ නමි ~
6. නමො භොතිසද්ධසනති තෙජි පියදසනති නමි ~
7. නමො භාති ජලාතාර පියදන ආකාස අභතතිංච ඊවද භනති යසා ථෙරසාස නෙ ජයනෙ නමි ~
8. සුද්ධං සිං සං සිද්ධං නමො මුනි මුනි ට්‍රි මුනි මුනි ස්වාහා ~

(අනුන් සඳහා "මේ" යන්නට "තෙ" කියා යොදාගත යුතුයි.)

30 රනන සන්නය

1 සා ම ස ස	2 නි න් සා ස	3 බලි වර මේ	4 තු සෝ සු සා	5 සා ස ස න	6 නි බේ සා ස
7 ස ව සා ව	8 නි නි බි නි	9 න නා නා නි	10 සා සා න සි	11 නි ම සා සා	12 නි නා ව ස
13 මේ න ස න	14 නි ව සා ස	15 වානු නි	16 සා ස සා	17 නි සා මේ	18 ව ව ව

කොටු 18 ක් වන සේ ඇද සුනුසේ මුල ගාථාව පටන් එක ගාථාවක් එක කොටුවකට එක සේ ගාථා 18 කොටු දහ අවේ ලිවීම සාමාන්‍ය සිටිනයි. කොටු 16 කට බෙදා ප්‍රස්ථාරකූලයෙන් ලියන ක්‍රමයක් ද ඇත. එය සත්‍යශාස්ත්‍රය දන්තකූල විසින් කළ යුතුයි. මෙහි දක්වා ඇත්තේ ඒ දෙකට ම වෙනස් ක්‍රමයෙකි. මෙහිද කොටු 18 කි. මුල ගාථාව පටන් සියලු ගාථාවල අකුර බැගින් එම කොටුවල ලිවීම මෙහි ක්‍රමය යි. මේ කටහනේ මුල ගාථා දෙක පමණක් යොදා ඇත. අනෙක් ගාථාන් මෙසේ ම ලිය යුතු යි. මෙහි ඇති වෙනස නම් හැම ගාථාවකම අකුරු මාරුවී කොටු දහ අවේ පිරි සිටීම යි. මෙය ද පුරාණ ක්‍රමයකි. මුලගාථාවේ 'ය' යන්න මුල කොටුවේ ද 'නි' යන්න දෙවන කොටුවේ ද යනාදී ක්‍රමය මෙහි ඇත. මුල ගාථාව නිම වූ පසු දෙවන ගාථාව ද ඊළඟ ගාථා ද ලියන්නේ ද මෙසේ මයි.

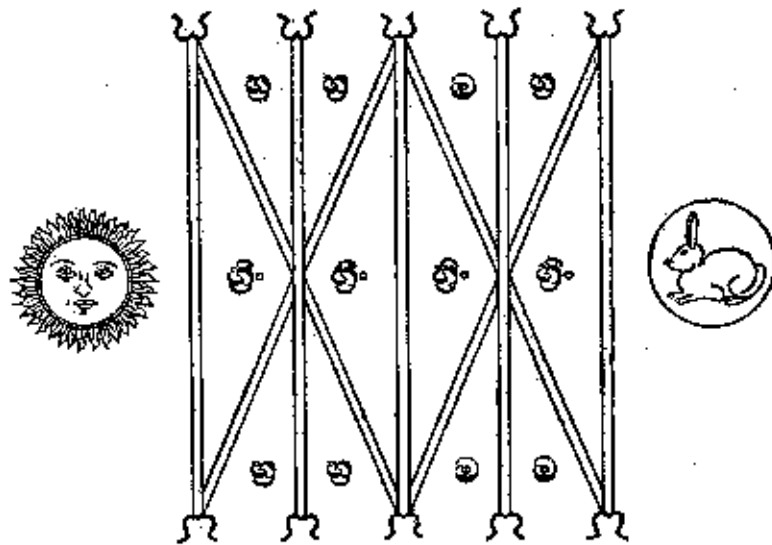
මෙම සන්නය පිරිසිදුව රන' නහටුවක හෝ පිදි කහවුවක හෝ නහ නහවුවක හෝ පුස්කොළයක ලියා ගෙයි ගොම පිරිබවලා උදවියන් බැඳ රනන සුනුසෙන් 1000 වරක් ජප කර බැඳීම සියලු අමනුෂ්‍ය දෝෂවලට ද, ළදරුවන්ට පැමිණෙන බාලලහ දෝෂවලට ද, සිනිහට පැමිණෙන අමනුෂ්‍ය දෝෂවලට ද, ශ්‍රම දෝෂවලට ද, නසුරු ස්වභාවලටද පියලි පාරකාරියට ද හුදුසුය.

31. නවගුණ යන්ත්‍රය

ඉ	ති	ඕ	චා	චි	ඟ	සො
පචා	චිඛ	ස	දෙචා	චි	චි	භ
ස	ස	නොනා	රො	ස	ර	භ
දෙ	චිප	ච	ක	නන	ච්චා	දෙචා
මචා	චි	ලො	චි	ඟ	සා	ඟ
ච	ස	අ	නො	චා	ච	ච
ස	ස	ච	ද	ර	මම	චා
ම	භා	ච	ර	සසා	අ	නා

මෙම යන්ත්‍රය මෙහි පෙනෙන ආකාරයට රන් නහඬුවක හෝ පිඳි නහඬුවක හෝ කඳි නහඬුවක සුස්තොලයක ලියා 'ඉතිපියෝ' යනාදී ශාඛාවන් 108 වරක් ජප කර ලද්දේන්ට පැළඳවීමෙන් සියලු ග්‍රහදෙස, යහස ප්‍රොත ආදී දෙස නිවාරණය වේ. වැඩිහිටි සියලුදෙනාගේ ආරක්‍ෂාවට ද යුද්ධය, අවධිපි පිරිනෙන් ද ජප කළකැකිය.

32. ජලනඤ්ඤා යන්ත්‍රය

මේ යන්ත්‍රය තම කොලයක දැදගෙන අභිසම්භිදන යන්ත්‍රවිධියට දැක්වූ පරිද්දෙන් ජප කරගත යුතුය. ජප කිරීම මෙහි අත් නැතහොත් සළචි ඇති අංක 14 දරන ජලනඤ්ඤා පිරිනෙකි. සියලු යුධ කටයුතු සඳහා යහපතී. නරක වැඩ සඳහා යොදව හොඳ විපත් සිදු වේ. මහත් ආනුභාව ඇති ජලනඤ්ඤා පිරින මෙන්ම මෙය ද මොහෝ ආනුභාව ඇත්තේය.

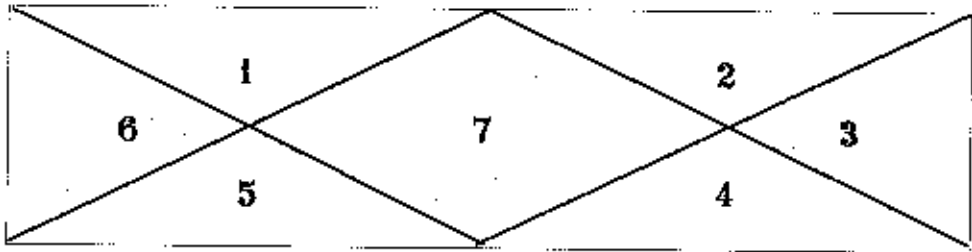
33. අභිසම්පිදනේ මනත්‍ර හා යනත්‍ර

1. නමෝ අභිසම්පිදනේ යුක්තේ යුක්තේ පජ්ජලති පජ්ජලති තීහුං තීහුං ඉහු ඉහු පරමේසරීහං.
2. නමෝ සමමාසමිබ්බෙධො යුක්තේ යුක්තේ පජ්ජලති පජ්ජලති තීහුං තීහුං ඉහු ඉහු පරමේසරීහං.
3. නමෝ පච්චික සමිබ්බෙධො යුක්තේ යුක්තේ පජ්ජලති පජ්ජලති තීහුං තීහුං ඉහු ඉහු පරමේසරීහං.
4. නමෝ සාරිපුත්ත මොගගලොකේ යුක්තේ යුක්තේ පජ්ජලති පජ්ජලති තීහුං තීහුං ඉහු ඉහු පරමේසරීහං.
5. නමෝ අධිගුට්ඨොල මහාපේරො මහාවීරො මහාබලො යුක්තේ යුක්තේ පජ්ජලති පජ්ජලති තීහුං තීහුං ඉහු ඉහු පරමේසරීහං.
6. නමෝ ජීවජී ච මහාපේරො මහාකායො මහාලාභි යුක්තේ යුක්තේ පජ්ජලති පජ්ජලති තීහුං තීහුං ඉහු ඉහු පරමේසරීහං.
7. නමෝ සංඝාතිංස චෝධිපකඛිංස ධම්මො චිත්තාපො සතිපට්ඨානා චිත්තාපො ඉද්ධිපාද උත්තරො සමමසංඛානා පඤ්චස්ඵරාති පඤ්චබලාති සත්තඛොජ්ඣංඛාති අරියො අට්ඨාසිතිකො මහො බුද්ධිමත්තං ච මනතං ධම්මමත්තං ච මනතං සංඝ මනතං ච මනතං ..... නාමිංස සබ්බරොග සබ්බදෙස සබ්බත්තරායා චිත්තසංඝාතො යුක්තේ යුක්තේ පජ්ජලති පජ්ජලති තීහුං තීහුං ඉහු ඉහු පරමේසරීහං.

ආරක්‍ෂාදිය සඳහා මේ මනත්‍රවලින් ජප කිරීම යහපත්ය. පිරිසිදු රන්කැබිලි තෙල් ජප කොට රත් දුර්වෙක ලා පැලඳීමෙන් ආරක්‍ෂාව ද ජප ද ලැබේ. බාලගිරිඳොසයට නපුරු උණ රෝගාදියට නපුරු සිහින දැකීමට විශෙෂයෙන් සිප්පන මොව්නසට පැවරුණ ආදී දෙසවලට තෙල් හෝ ජලය ජප කොට ආරක්‍ෂා කිරීම යහපති. භූතදෙස වැළැකීමට මේ මනත්‍රවලින් සොල්තෙල් ජප කොට උදේ සවස පහන් දැල්වීම යොග්‍යය. නිර්විහානා ගල් ආදී ද්‍රව්‍ය ජප කොට ගෙවත්තේ සතරකොනේ වැලවීම ද යහපති. 7 වන මනත්‍රයේ "..... නාමිංස" යන තන්හි කිත් යොදා ඇති කැන ආකාරයා හේ නම් යෙදිය යුතුයි. සත්‍රියක පඳහා නම් 'නාමිංස' යනන 'නාමිකාය' කියා යොදා ගතයුතුයි.

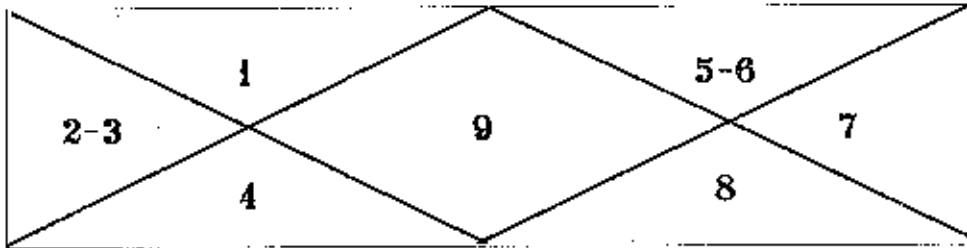

යන්ත්‍රය-අංක 1

රත් හෝ කඩි කොළයක් ගෙන මේ සටහන අනුව ඇදගත යුතුයි. පළමු මෙන් 3 ගුණයක් හෝ 5 ගුණයක් හෝ 7 ගුණයක් හෝ දිග විය යුතුයි. කොන් සම වන්නට ගත යුතුයි. කොන් විසම වීම දෙස් සහිතයි. යන්ත්‍රයේ 1 දරන කොටුවේ 1 දරන මන්ත්‍රය ලිවිය යුතුයි. අනික් කොටුවලින් එයේ ය. නම යෙදීම පෙර සඳහන් කළ ලෙසය. අකුරු හෝ වරදවා අකුරෙකින් අකුරක් හෝ කැපෙන සේ ලිවිය යුතුයි. බැඳී අකුරු බැඳ ම ලිවිය යුතු යි. 108 වරක් වක් ජන කළ යුතුයි. දහය, දසදහස්, ලක්ෂ වාරය යනාදී ක්‍රමයට ජන කිරීම වඩා ගුණදායකයි. වාරගණන වැඩි වූ තරමට යහපති. ජනකිරීම අවසානයේ දී ජන පිරින, බොණකිරින, පිරින, අටවිසි පිරින, ගිනි පිරින, ජයමධගලගාථා, මහා ජයමධගලගාථා ආදී සෙන් පිරින එකෙකින් හෝ කිපයෙකින් ජන කළ යුතු යි. දසදහස්වරක් යන්ත්‍රය ජන කරනු ලැබේ නම් සෙන් පිරින ජනය 500 වර බැගින් වක් විය යුතුයි. යන්ත්‍රයේ ඇතුළු පිට නුල් දෙකේ ගැට 14 යි. ඒ එක එක ගැටයට සෙන් පිරින වලින් යට කී පරිදි සුදුසු වාර ගණනක් ජන කිරීම යුද්ධය. කැපුරිගොරොවන වලින් පලිප්පු කළ යුතුයි. සුළු හඳුන් රත්හඳුන්, දේවදර, අඟිල්, ගුලුල්, සුමදකොට්ටම්, ජවාමංස, දැවැන්දර විෂ්ණුභානයි, කාම්බ්‍රානි සඳුන් ලාඥු යන ද්‍රව්‍ය එකතරමට ගෙන හුදු කර දිවය කාදගෙන ජන කරන විට ඒ දුම් යන්ත්‍රයට ඇල්ලිය යුතුයි.

යන්ත්‍රය අංක 2

මේ යන්ත්‍ර සටහනේ කොටු 7ක් ඇති නමුත් අංක 9 ක් ඇත. ඒ අනුව මූල මනත්‍ර කුණේත් 9 වැන්නෙන් වෙනසක් නැත. 4 ට "නමෝ ආනන්දපෙරො" යන්න ද 5 වැන්නට "නමෝ කසපමහාපෙරො" යන්න ද 6 ට "නමෝ සීවලී මහාපෙරො" යන්න ද 7ට "නමෝ ධාරිද්‍රාණ මොහලලානා" යන්න ද 8 ට "නමෝ අච්ඡුලීමාල මහාපෙරො" යන්න ද මුල් කොට ගනිති. එබැවින් මේ යන්ත්‍රය ලියන විට 2-3 දරන කොටුවේ 2-3 දරන මනත්‍ර දෙක ද 5-6 කොටුවේ 5-6 දරන මනත්‍ර දෙක ද ලිවිය යුතුය. ලිවීම ජප කිරීම ආදිය පෙර පරිද්දෙනි.

34. පිරිත් සූත්‍ර සජ්ඣායනා කරන විට මූලික කියන ගාථා

ඒ ඒ පිරිත් සූත්‍ර කීම් පාරමිත කරන විට මූලික කියන ගාථා කොටසක් ද ඇත. ඒ මෙසේයි.

"විකල්පාං භුණ්ඩංගුතං යං දෙසෙඬි මහාමුනි,
 යං සුචාං පටිපස්සෙහො, සබ්බදුක්ඛා පමුච්චති,
 සබ්බලොකතිතථොය, පරිත්තං නං හණාමිහෙ."

(දසබ්බ සූත්‍රය)

"යං මධගලං ආදසස්ස, චිත්තධිංසු සදෙවනා
 කොපානං නාටිගඨජනති, පට්ඨතිංසඤ්චි මධගලං,
 දෙසිතං දෙවදෙවත, සබ්බපාපවිනාසනං,
 සබ්බලොකතිතථොය, පරිත්තං නං හණාමිහෙ."

(මධගල සූත්‍රය)

කොටසනසනසෙසසු වනකවාවලසු දෙවන,
යසසාණං පතිගණනනි, යං ච වෙසාලියං පුරෙ
රොගාමිත්‍රසසදුඛ්ඛිකඛසමිභ්‍රතං තිවිධං නයං,
භිසාමනනාරධාපෙසි, පරිනතං තං භණාමිහෙ.

(රතන සුත්‍රය)

භසානුභාවනො යකඛා, නෙව දසසනනි හිංසනං,
යමති වෙවිභුසුසඤ්ඤො, රතනිද්විමනනිදිනො,
සුඛං සුපනි පුභොනා උ, පාපං නිකුචි න පසසනි,
එවමාදිභුභොපෙතං, පරිනතං තං භණාමිහෙ.

(කරණිකමෙහෙත සුත්‍රය)

සබ්බාසිවිපජානිතං, දිඛ්ඛමනකාගදං විය,
යං නාසෙසි වියං කොරං, කෙසකුඛාපි පරිසසයං,
ආණකෙඛකමිති සබ්බජථ, සබ්බදු සබ්බපාණිනං,
සබ්බසොචි විනාසෙති, පරිනතං තං භණාමිහෙ.

(බට පරිනත)

භගිකඛපෙධාපමිං පුඤ්ඤා, ජානසංචෙගඛිකසුත්තං,
දසසාදුඤ්ඤාය දෙසෙසි, යං පරිනතං මහාමුනි,
සබ්බද්‍රොකනිකජටාය, පරිනතං තං භණාමිහෙ.

(මෙහෙත සුත්‍රය)

පුරෙණො බොධිසමනාරෙ, නායො තෙමියජානියං,
මිහනනිසංසං යං ආහ, සුනඤ්ඤං නාම සාරද්ධිං
සබ්බද්‍රොකනිකජටාය, පරිනතං තං භණාමිහෙ.

(මිහනනිසංසය)

පුරෙණො බොධිසමනාරෙ, භීතිකෙණො මොරයොනියං
යෙහ සංචිහිකාරකම්, මිහායනනං චනෙච්චරා,
චිරසං චායමනකාපි, නෙවියකම්භු භණනිකුං,
බ්‍රහ්මමනනනි දකඛානං, පරිනතං තං භණාමිහෙ.

(මොරපරිනතය)

රාහුතා ගභිණො විජෙ, මුණො යසසානුභාවනො,
සබ්බවෙච්චිහයං නාසං, පරිනතං තං භණාමිහෙ.

(විජෙපරිනත)

"ධරියො රාහුභතීනො, ලිහනො යසසානුභාවනො,
සබ්බදේවිනං නාසං, පරිත්තං නං භණමිහෙ."

(සුරියසර්ඝන)

"යසසානුසසරණෙනා'පි, අනතලිහෙඛ'පි පාඨිනො,
පතිට්ඨමිට්ඨච්ඡතභි, භුමියං චීය සබ්බථා,
සබ්බුපද්දව්චාලමිතා, යසබ්වෙචාරාට්ඨමිතවා,
භණනා න ථ මුත්තානං, පරිත්තං නං භණමිහෙ"

(ධජගගසුභු)

"යං මහොසසපඤ්චරො, පරිත්තං මුනියනතිකා,
සුඤ්චා තසමී ඛණෙයෙව, අහොපි නිරුපද්දවො,
බොජ්ජබ්බිතමලසංසුත්තං, පරිත්තං නං භණමිහෙ."

(මහකසාපඤ්චර බොජ්ජබ්බිත)

"මොගගලලානො'පි ථෙරො යං, පරිත්තං මුනියනතිකා,
සුඤ්චා තසමී ඛණෙයෙව, අහොපි නිරුපද්දවො,
බොජ්ජබ්බිතමලසංසුත්තං, පරිත්තං නං භණමිහෙ."

(මහ මොගගලලානඤ්චරබොජ්ජබ්බිත)

"සගථා ලොකනාථො' යං, චුඤ්ඤඤ්චරසසනතිකා,
සුඤ්චා තසමී ඛණෙයෙව, අහොපි නිරුපද්දවො,
බොජ්ජබ්බිතමලසංසුත්තං, පරිත්තං නං භණමිහෙ."

(මහචුඤ්ඤඤ්චරබොජ්ජබ්බිත)

"ථෙරො යං ශීරිමානඤ්ඤ, ආනාඤ්ඤඤ්චරසනතිකා,
සුඤ්චා තසමී ඛණෙයෙව, අහොපි නිරුපද්දවො,
දස්සකඤ්ඤපසංසුත්තං, පරිත්තං නං භණමිහෙ"

(ශීරිමානඤ්ඤ සුභ)

"පචේට්ඨකඛදධිතාමිනි, දෙවසනනා යං ආදෙසසී,
අනන්තමලසංසුත්තං, පරිත්තං නං භණමිහෙ."

(ඉපිඨිපි සුභ)

35. නිස්පද පිරිතක් අවසානයේ පසුදු උදේ පිරිත අවසන් කිරීමේ දී පහත සඳහන් තොටස් සප්තධායනා කරති.

- කරුණික මත්ඵ භූසලෙන - පෙ - පුතරෙහිති,
- යන්ද්‍රත්තීමිතනං - පෙ -
- බුද්ධානුභාවෙන - පෙ -
- ධම්මානුභාවෙන - පෙ -
- සංඝානුභාවෙන - පෙ -
- උත්තරපත්තා ටි නිද්දක්ඛං - හයස්පත්තා ටි නිත්තයා
- සොත්තපත්තා ටි නිස්සොකා - හොන්තූ පබ්බෙපි පාඨිනො
- පබ්බෙ බුද්ධා භලපත්තා - පච්චෙතානඤ්ච සං බලං
- අරහත්තානඤ්ච හෙපෙන - රක්ඛං බන්ධාමි පබ්බෙසො
- ස්සාසන භතා වීරා - ජේතභං මාරං පචාභිමිං
- චත්‍රපච්චා ඡතරස් - පෙ පිට්ඨං තරා සහා
- තණ්හට්ඨකරුදයො බුද්ධා - අච්ච විසති නායකා
- පබ්බෙ පච්චිට්ඨො භූසනං - මත්ඵහෙ හෙ මුනිස්සරා
- ඵන්දුමි දේහියං පබ්බං - සබ්බ ධානෙද පතිට්ඨිතං
- හොට්ඨිත ධානු මහා බොධං - බුද්ධරූපං පතලං සදා
- ඉමිනා උඤ්ඤ කමිමෙන - උපස්සධායා ගුණන්තරා
- භාවට්ඨුපකාරා ටි - මානා පිනා පියා මමිං
- කායෙන වාචා චිත්තෙන - පමාදෙන මයා කතං
- අච්චියං බම මම හන්තෙ - ගුට්ඨඤ්ඤ භවාගත

මිනාස ද්වාරත්තයෙන කතං පබ්බං අපරාධං බමච මම හන්තෙ, මිනාස බමාමි හන්තෙ.

36. මූල ජීවපඤ්ජර පිරිත

(I)

- දීපාභා දස භාගෙසු - සීතා බුද්ධානු භාවනෝ
- වෙරුපි අන්තරායාපි - විතස්සන්ති අසෙසනෝ
- එවමාදි ගුණොපනං - පරිත්තං නං භංගාවනෙ

- පදුමිත්තරො සුරත්ථිමායං - අග්ගිමිගිවෙච්ච රෙච්චනො
- දක්ඛිණේ කඨපසො බුද්ධො - තොරුනෙ ටි සුමිංගෙලො

- පච්චිමෙ ච සිඛි බුද්ධො - වායච්චා මෙධංකරො
- උත්තරො පියදස්සි ච - ඊසානෙ දීපංකරො

- පචච්චා කකුසන්ධො ටි - ආනාසෙ සරණංකරො
- අච්චිත්තරායා සබ්බෙ නො - සොක රොග භයාපි ච

- විතස්සන්තු සදා තුස්භං - සබ්බිරියා පචෙසු ටි
- සන්තාදි දෙවනාහි ටි - රාජ වොරොථී අග්ගිති

- අමිත්තස්සෙහි සබ්බෙහි - තිරච්චාන ගහෙහි ටි
- ජානා උපද්දවා සබ්බෙ - විතස්සන්තු අසෙසනෝ

(II)

- සිරස්මිං නො බුද්ධ සෙට්ඨො - සාරිපුත්තො ච දක්ඛිණේ
- වාමංසෙ මොග්ගෙලොනො - නො සුරනො මිට්ඨන්තංසං

- පච්චිමෙ නච්ච ආනන්දො - ටිතුද්දියා බිණ්ඩාවා.
- සමන්තා ලොකසාලා ටි - ඉන්ද්‍රදයො ටි බුහම් ටි
- එකෙසං ආනුභාවෙන - සබ්බුපද්දුසුපද්දවා
- අන්තො අන්තරායාපි - ටිතස්සන්තු අසෙසනො.

37. මත්සර රාජ පිරිත

- සදා පරං යදා භොමි - මච්චරාජා මහා සරෙ
- ඉණ්ණ සරිය සන්තාසෙ - සරෙ උදක තියච්

- තංහො නාන ච ගිජ්ඣො ටි - බිකා කුලල ජේතනා
- භක්ඛන්ති දිවා රන්තිං - මච්චෙ උපතිසිද්දිය

එවැනි විකේතන සහ-නැවතුණු සහනනුබොහෝ උපායයන්	- සහකාරීතා පිළිගෙන - කැපී පෙනෙන ප්‍රතිචාරය
විවිධකරණයට පත්වීමට සම්බන්ධ කරන ප්‍රවේශය	- සම්බන්ධ ප්‍රවේශය - කැපී පෙනෙන සහ අනිකුත්
අනුකූලවත්වන සහ- සම්බන්ධ ආකාරය සම්බන්ධ කිරීම	- පරිමිතය වටිනාකම - ප්‍රවේශය සම්බන්ධ
යනෝ සරුම ප්‍රවේශය නාභිගතයට සම්බන්ධ	- යනෝ ප්‍රවේශයේ විකේතනය - එකඟවීමේ හිඟය
එකතු සම්බන්ධ වස්තූන් අනිකුත්වන ප්‍රවේශය නාභිගතය සම්බන්ධයට	- ප්‍රවේශයෙන් අනිකුත්වන - නිකුත් කරන ප්‍රවේශය - මිනිසුන්ගේ ප්‍රවේශය
සහකාරී ප්‍රවේශය එවැනි නිකුත්වන ප්‍රවේශය	- ප්‍රවේශයෙන් අනිකුත්වන - මිනිසුන්ගේ ප්‍රවේශය
එවැනි ප්‍රවේශය සම්බන්ධයට එකඟවීමේ ප්‍රවේශය	- කැපී පෙනෙන ප්‍රවේශය - සම්බන්ධ ප්‍රවේශය
සම්බන්ධය මේ සම්බන්ධයට	- එකඟවීමේ ප්‍රවේශය

38 දසමාර පිරිත

1. ඉති ප්‍රවේශය සහන සම්බන්ධය අනුකූලව කැපී පෙනෙන
විවිධ විකේතන වාචන උපායවලින් රචනා කිරීම
සහන ප්‍රවේශය වෙලාවට සම්බන්ධ වන විකේතන
උපාය පිළිබඳ විකේතන ප්‍රවේශය සම්බන්ධයට
2. ඉති මුනි කැපී පෙනෙන ප්‍රවේශය මේක
ප්‍රවේශය වන සම්බන්ධය නිකුත්වන ප්‍රවේශය
නිකුත්වන සම්බන්ධය සම්බන්ධය වන ප්‍රවේශය
නිකුත්වන ප්‍රවේශය සම්බන්ධයට
3. එවැනි සහන සම්බන්ධයෙන් මුනිකුත්වන
උපාය කැපී පෙනෙන ප්‍රවේශයෙන්
නිකුත්වන ප්‍රවේශයෙන් සම්බන්ධයට
නිකුත්වන ප්‍රවේශයෙන්

4. එළමළු කැස්සප ජිනො වරමණධර්මීප-
පන්තො ඵලග්ග රතනො ඛණනො ජනසස-
දන්විතාන ආභිත තං වට්ඨ සොධි සාධං-
රොපාපසිකත්ථ මගමා පුතජම්බුද්දිපං
5. පාරොභ දන්තො ටිත කුට්ඨ කුමිණො
ලංකාන සොතත්ථ චිරාජමානො
සොතිජ්ජරා සාර ඵදජ්චවිංසො
ධිසො සථා භාහි සුරාධිපස්ස
6. කස්මිං සමනකනාග මුද්ධනි ලොක නාටො
ජබ්බණණ රංසිනිකරං දිසි පග්ගරත්තො
තික්ඛ්ඛි සො පරිච්චනො සරසාගරන්තො
මලොකයං ධිතමිකාසි ලංකාමි ටිණ්ණො
7. ලංකාව්ඬු පුමනකුටි කිරිටි කුටි
සජ්ජෙති නග්ග ජිතරාජ මිණිවතන්තො
ඉච්චිත්ථදං සිථපදං පටිමත්ති ලොකෙ
තන්දානි හො ගජත සෙවිත සබ්බකාලං
8. දිවු චිහාරං භගවා සසඬිසො
කස්ථාන කස්මිං පන කිසද්ධිකාලං
මථිසමානෙසු සද්දවසෙසු
කසො ගසො රොහණ අමිබරස්මා
9. කස්මිං සසඬිසො මුනි දීඝවාපියං
ඬුපාය ධානෙ පරමාය භුමියං
භරු කරොන්තො ජතතං මච්චලෙ
තිරොධමාපජ්ජ නිසීදි උත්තමො
10. ටිතංග මානං ගරුසධිව මජ්ඣං
මහාන මජ්ඣං පරමොව ධිහො
මහා යහො මාර බලස්ස මජ්ඣං
විසාරදො මිත තයො නිසීදි
11. සබ්බන්තමද මොහෙන නාලාගිරි මහාගජං
මෙස්සා රො දෙව්දත්ත මෙබලා ගිරිභුසංභජං
12. විචන්ත මද මොහෙන නාලාගිරි කවිස්සරං
මෙස්සා සද්ධානුභාවෙන සම්බුද්ධොතිමිමදං අකා

1. අමනුෂ්‍ය උපද්‍රව්‍ය - 108 වරක් මතුරා හෙල් ගාන්ත. 108 වරක් මතුරා නුල් හදින්න.
2. ගෘහ ආරක්ෂාවට - මේ පිරිමින් වැඩි-ගල් පස්පෝ, නුල්, මතුර මතුරා පිරික් කොට ගෙඩි සතර කොනේන්, වන්නේ අට කොනේන් සතුන් හදින්නට පෙරුකුට වල දමන්න. සම්පූර්ණ ආරක්ෂාව ලැබේ.
3. උණට - නොබිසින උණට 108 බැගින් තුන් වරක් හෙල් මතුරන්න, නුල් මතුරා හදින්න.
4. සුව කොටත බඩේ අපේක්ෂයට - ගෙඩි ඉහුරු - සුදුසේන් 108 වර බැගින් මතුරා තුන්වරක් හදිමට දෙනවා.

39 උණ රෝගයෙන් පෙළෙන්නවුන්ට කියන ජවර පිරින

1. තණිතංකරො නාමච්චෙනා ජෙත්වා මාරාච්චංගාමං ඵනෙන සච්ච පජජෙන	-	සුරෙත්වා දස පාරම් සම්බුද්ධත්තං මුපාගම් පජ්ජරො හෙ චිතස්සතු
2. මෙධංකරො නාමච්චෙනා ජෙත්වා මාරාච්චංගාමං ඵනෙන සච්ච පජජෙන	-	සුරෙත්වා දස පාරම් සම්බුද්ධත්තං මුපාගම් පජ්ජරො හෙ චිතස්සතු
3. සරණංකරො නාමච්චෙනා ජෙත්වා මාරාච්චංගාමං ඵනෙන සච්ච පජජෙන	-	සුරෙත්වා දස පාරම් සම්බුද්ධත්තං මුපාගම් පජ්ජරො හෙ චිතස්සතු
4. දීපංකරො නාමච්චෙනා	-	පෙ - පජ්ජරො හෙ චිතස්සතු
5. කොණ්ඩකද්දා නාම සම්බුද්ධො	-	පෙ - පජ්ජරො හෙ චිතස්සතු
6. මංගලො නාම සම්බුද්ධො	-	පෙ - පජ්ජරො හෙ චිතස්සතු
7. ධුමකො නාම සම්බුද්ධො	-	පෙ - පජ්ජරො හෙ චිතස්සතු
8. රෙච්චෙනා නාම සම්බුද්ධො	-	පෙ - පජ්ජරො හෙ චිතස්සතු
9. සොභිතො නාම සම්බුද්ධො	-	පෙ - පජ්ජරො හෙ චිතස්සතු
10. අනොමදස්සී නාම සම්බුද්ධො	-	පෙ - පජ්ජරො හෙ චිතස්සතු
11. පදමො නාම සම්බුද්ධො	-	පෙ - පජ්ජරො හෙ චිතස්සතු
12. නාරදො නාම සම්බුද්ධො	-	පෙ - පජ්ජරො හෙ චිතස්සතු
13. පදුමුත්තරො නාම සම්බුද්ධො	-	පෙ - පජ්ජරො හෙ චිතස්සතු

14. ප්‍රමේදය නාම සම්බන්ධය	-	පෙ	-	පච්ඡරෝ හෙ විනයසතු
15. පුජානා නාම සම්බන්ධය	-	පෙ	-	පච්ඡරෝ හෙ විනයසතු
16. ජියදස්ස නාම සම්බන්ධය	-	පෙ	-	පච්ඡරෝ හෙ විනයසතු
17. අනුච්ඡෙදි නාම සම්බන්ධය	-	පෙ	-	පච්ඡරෝ හෙ විනයසතු
18. ධම්මිදස්ස නාම සම්බන්ධය	-	පෙ	-	පච්ඡරෝ හෙ විනයසතු
19. සිද්ධිත්තරා නාම සම්බන්ධය	-	පෙ	-	පච්ඡරෝ හෙ විනයසතු
20. නිසස්ස නාම සම්බන්ධය	-	පෙ	-	පච්ඡරෝ හෙ විනයසතු
21. ජ්‍යස්ස නාම සම්බන්ධය	-	පෙ	-	පච්ඡරෝ හෙ විනයසතු
22. විපස්ස නාම සම්බන්ධය	-	පෙ	-	පච්ඡරෝ හෙ විනයසතු
23. ඩිඛි නාම සම්බන්ධය	-	පෙ	-	පච්ඡරෝ හෙ විනයසතු
24. චේතසතු නාම සම්බන්ධය	-	පෙ	-	පච්ඡරෝ හෙ විනයසතු
25. කකුසන්ධා නාම සම්බන්ධය	-	පෙ	-	පච්ඡරෝ හෙ විනයසතු
26. පොඤ්ඤානන්ධ නාම සම්බන්ධය	-	පෙ	-	පච්ඡරෝ හෙ විනයසතු
27. කප්පෙස නාම සම්බන්ධය	-	පෙ	-	පච්ඡරෝ හෙ විනයසතු
28. ගොතමො නාම සම්බන්ධය	-	පෙ	-	පච්ඡරෝ හෙ විනයසතු

මේ පිරිනෙහි උණ රෝගීන්ට තුල් බැඳීමට, කපාය මැතිරීම හා ශුණි ලැබීම සඳහා දිනකට තුන් වරක් පිරිනි කීමට ද යෝජනායි.

40. අමුතුණ උපද්‍රව වළකා දේවාඤ්චාදය ලැබීමට දිනපතා භාවිතා කළ යුතු ආවානාවිය පිරින

1. අප්පසන්තෙහි නාචස්ස අමනුස්සෙහි විණ්ණෙහි	-	සාසනෙ ආඤ්ඤා සම්මතෙ
	-	සදා නිබ්බන්ධ කාරහි
2. විපසසිත්ත ව නමන්ථ සිත්තස පිච්ච නමන්ථ	-	වික්ඛම්බන්තස්ස සිරිමණො
	-	සබ්බ භුතානුකම්පිනො
3. චේතස භස්ස නමන්ථ නමන්ථ කකුසන්ධස්ස	-	නභානකස්ස තපස්සිනො
	-	මාරසෙනා පමිද්දිනො

- 4. කෝණගමනායක නමින්
කල්පයක නමින්
  - 5. අංගීරසස්ස නමින්
යො ඉමං ධම්ම මදෙවෙයි
  - 6. යෙ වාපි නිබ්බ්‍රහ්මා ලොකෙ
තෙ ජනා පසිසුණා
  - 7. හිතං දෙවි මනුස්සානං
විජ්ජාචරණං සම්පන්නං
  - 8. එතෙ චක්ඛෙඤ ච සම්බුද්ධා
සබ්බෙ ඉද්ධා සම්බසමා
  - 9. සබ්බෙ දසබ්බුපෙනා
සබ්බෙ මෙ පටිජානන්ති
  - 10. සිහනාදං තදන්තෙ තෙ
ඉත්ථචස්සං පටිත්තෙත්ති
  - 11. උපෙතා බුද්ධධම්මෙහි
බන්ධිංස ප්‍රත්ඛණ්දපෙනා එතෙ
  - 12. ව්‍යාමිප්පභාස සුප්පභා
ඉද්ධා සබ්බඤ්ඤානො එතො
  - 13. මහාපනා මහා තෙජා
මහා කරුණිකා ධීරා
  - 14. දීපා තාමා පබ්බිඨා ච
ගතිබන්ධු මනෙත්ඨාසා
  - 15. සදෙව්කප්ප ලොකස්ස
තෙධානං සිරසා පාදෙ
  - 16. ච්චසා මනසා වෙච්ච
සයනෙ ආසනෙ ධානෙ
  - 17. සදා සුබ්බත රත්ඛන්තා
නෙහි (අභං) රත්ඛිනො සන්තො
- ඉ්‍රාහමණස්ස ට්‍රිථිමිනො
  - ටිප්පමන්තස්ස සබ්බධි
  - සත්භ භුක්තස්ස සිරිමනො
  - සබ්බද්දස්සිං පඤ්ඤා
  - යථා භුතං විපසයිසුං
  - මහනතං විතසාරදා
  - යං තමස්සභ්නි ගොතමං
  - මහනතං විතසාරදං
  - අපනාසන කොට්ඨො
  - සබ්බෙ ඉද්ධා මහිද්ධිකා
  - චෙසාරජ්ජඤාපාගනා
  - ආසනං ධාන මුත්තමං
  - පටිසාසු විසාරදා
  - ලොකෙ අප්පට්චිතතිස්සං
  - අච්චාරසහි නායකා
  - සබ්බෙ විණාසචාපිනා
  - සබ්බෙ මෙ මුතිකුණ්ඨරා
  - සබ්බෙ විණාසචාපිනා
  - මහා පඤ්ඤා මහබ්බුදා
  - සබ්බෙසානං සුඛාවචා
  - නාණං ලෙණං ච පාණිනා
  - සරණං ච හිතෙසිනො
  - සබ්බෙ එතෙ පරායණා
  - චන්දාමි පටිසුන්තමෙ
  - චන්දාමෙතෙ තථාගතෙ
  - ගම්මෙච්චාපි සබ්බදා
  - බුද්ධා සත්ඛිකරා (මමං)
  - මුත්තො සබ්බිභයෙහි ච

- 18. සබ්බරොගො විනිමිද්ධිත්තො - සබ්බසන්තො පච්ඡේදනො
සබ්බ වෙර මිතිකකන්තො - නිබ්බිද්ධො ච (භව්වාමිනං)
- 19. කොසං සච්චේන ජිලෙන - ඛන්ති අමන්ත ඛලෙන ච
කොසි (ඝමිතො) ණ රක්ඛන්තූ - ආරොගොන ඤඤෙන ච
- 20. පුරන්චම්මස්මිං දිසාභාගෙ - සන්ති ඥානා මහිද්ධිකා
කොසි (ඝමිතො) ණ රක්ඛන්තූ - ආරොගොන ඤඤෙන ච
- 21. දක්ඛණස්මිං දිසාභාගෙ - සන්ති දෙවා මහිද්ධිකා
කොසි (ඝමිතො) ණ රක්ඛන්තූ - ආරොගොන ඤඤෙන ච
- 22. පච්චිම්මස්මිං දිසාභාගෙ - සන්ති නාගා මහිද්ධිකා
කොසි (ඝමිතො) ණ රක්ඛන්තූ - ආරොගොන ඤඤෙන ච
- 23. උත්තරස්මිං දිසාභාගෙ - සන්ති සන්තො මහිද්ධිකා
කොසි (ඝමිතො) ණ රක්ඛන්තූ - ආරොගොන ඤඤෙන ච
- 24. පුරන්චම්මෙන ධතරච්චියො - දක්ඛණෙන විරුක්ඛනො
පච්චිම්මෙන විරුපකම්බො - කුච්චෙරො උත්තරං දිසං
- 25. චන්තාරො හෙ මහාරාජා - ප්‍රොසාසාලා සසසපිතො
කොසි (ඝමිතො) ණ රක්ඛන්තූ - ආරොගොන ඤඤෙන ච
- 26. ආකාසච්චියා ච භූමිමච්චියා - දෙවා නාගා මහිද්ධිකා
කොසි (ඝමිතො) ණ රක්ඛන්තූ - ආරොගොන ඤඤෙන ච
- 27. ඉද්ධි මන්තො ච සො දෙවා - වසන්තො ඉධ සාසනෙ
කොසි (ඝමිතො) ණ රක්ඛන්තූ - ආරොගොන ඤඤෙන ච
- 28. සබ්බිතිසො විච්ඡිජන්තූ - සොකො රොගො චන්දන්තූ
මා (මෙ) භවන්තන්තරාසො - ඤඛි දිසාඤාසො (භව)
- 29. අභිවාදන සිලිස්ස - නිව්චං පුද්ධාපචායිනො
චන්තාරො ධම්මා වච්චන්ති - ආඤ චණ්ණො ඤඛං ඛලං

මේ පිරිනෙන් ගත හැකි ප්‍රයෝජන මෙසේ යි.
 මේ පිරින භාවිතා කරන්නාට අභිඤ්ඤාසංයෝගෙන් කරදර ඇති නොවේ. දෙවියන්ගේ ආරක්ෂාව ද ලැබේ.

**41. අමනුෂ්‍ය උපද්‍රව වැලකීම හා දේවාගිරිවාද ලැබීමට උදේ සටහන
සාධිත කළ යුතු ආරක්ෂක ගාථා**

- බුද්ධා බුද්ධා ගුණාකරා දස බලා - දෙව්ගි දෙව් ජිනා
- ධර්මා තොතා ඉද්දෙසිතා භවනුදා - දුක්ඛා පභා තිමමලා
- සංඝං වාජිතිරාගතා මුනිසුතා - වන්දා මහා මුද්ධිනා
- බුද්ධො ධර්මා ගණො කථාගත වරො - පාලෙත්තු හෙ (මං) සදා

- සඨ්ථි බල සුන්දරි - සබ්බකදංසු භොධි මණ්ඩලා
- දහංඝෙය්‍යං මාරා තොනා - ජයො ජයතු මංගලා

- කකසන්ථො කොණ්ඩොගමිනො - කන්ධො තොතමො මුනි
- මෙත්තෙයොනා පඤ්ච බුද්ධො හෙ - සීසො (මෙ) තොත්තු සබ්බදා

- ඵපනසං ආනුභාවෙන - සන්ඛා දෙව් මහ්දධිනා
- හෙ සබ්බෙහි සුබ්බිනා හොතනු - මම මිත්තා සපායනා

- සම්බුද්ධො ඉට්ඨි ජීවං ව - ද්වාදසං ව සතස්සකං
- පඤ්චසතා සස්සාහි - තමාමි සිරසා අභං

- තෙසං ධර්මඤ්ච සංපඤ්ච - සබ්බෙ පච්චෙක සම්බුද්ධො
- භොධිරාජෙ ව සබ්බෙසං - යාදරෙන නමො මහං

- නමස්සාරෙඤ්ඤා භාවෙන - සබ්බෙ භයා උපද්දවා
- අනෙකා අන්තරායාමි - චිත්තසන්තා අසෙසනො

**(42). සුඛ ගමන් පිටත් වීමේදී කියන
රත්තමාලා බන්ධන ගාථා**

- සං සාර සාරොස වනිත - මිසං
- සං නිත සාතං සුච්චාර - ධිපං
- සං ධීරතං සොණ්ණික නනු - පලාසං
- සං ලාප දෙසිං පණමෙහි - සාසං

- පං සාහිගං කෙවල මොත - නාසං
- සං නාහක මාර රණෙ - විසෙසං
- සං සෙවිතං දාසි මුදාර - භාසං
- සං තාර ධර්මං පණමෙ - සදාසං

සං	දාසයා නාමින පාප	නාසා
සං	නාස ධංසි නන සොර	පාසා
සං	පාර ගාමි සුවසාර	චාසා
සං	චාර සංසා පණමේ	රසාසා

43 ආරක්ෂාව සඳහා කියන ජාති මානවික ගාථා

සොබදනං පවරෝ චිත්තේසු	-	සකුසුම් නතවා කතකිව්වෝ
පාරගනෝ බලවිජය සමංගී	-	නං සුගතං කරණපරමපේමී
රාග විරාග මනෝමයෝනං	-	ධම්මචර්යාසම්මානමජ්ජපිකුලං
මධුරමි මංපගුණං සුවිකත්තං	-	ධම්මමිමං කරණපරමපේමී
සත්ථ ඵ දිනන මහජඵලමානු	-	චතුසු සුචී සු සුචිසයගේසු
ඵථ ඵ සුභලල ධම්ම දසා ඤේ	-	සම්මමිමං කරණත්ථ චුපමී.

44 පිරිත් පැත් දෙන විට, පිරිත් නුල් බදින විට කියන ගාථාව

සබ්බේ බද්ධා බලප්පත්තා	-	පව්වේනනං ඵ යං බලං
ආරක්ෂානං ඵ නෙපේන	-	රක්ඛං බන්ධාමි සබ්බසෝ.

45 පිරිත් සජ්ඣායනයට පෙර දෙවනාරාධනය කරණ ගාථාව

සග්ගේ කාමේච රූපේ ගිරි සිඛරතථ චන්ද්‍රිකාවේ ලිමානෝ
 දිපේ රවියේ ඵ ගාමේ තරුවන ගඟගේ යන පන්දුමිති බේනෝ
 භුමිමා වායන්තු දේවා ජලජල විකමේ සක්ඛි ගන්ධබ්බනාගා
 කිට්ඨිනනා සනතිනේ දං මනිවරච්චනං සාධමෝ මේ සුභනේසු

46. අභය පරිත්ත

- දුක්ඛප්පන්නා ච නිද්දුක්ඛා - භයප්පන්නා ච නිබ්බායා
- සොකප්පන්නා ච නිසංයෝනා - හොනනු සබ්බෙ පි පාණිනෝ
- ඵත්තාච්ඡා ච අමිනේඛි - සමිභතං පුද්දසුසම්පදං
- සබ්බේ දේවා අනුමෝදනා - සබ්බ සමිපක්ඛි පීදධියා
- දනං දදන්තු සද්ධාය - පිලං රක්ඛන්තු සබ්බද
- භාවිතාභිරහා හොනතු - ගච්ඡන්තු දේවනාගතා
- සබ්බෙ බුද්ධා බලප්පන්නා - පච්චේකානාදුච්ඡං ධලං
- අරහත්තානාදුච්ඡං තෙජේන - රක්ඛං ඛන්ධාමි සබ්බසො
- ආනාසට්ඨා ච භුමිමච්ඨා - දේවා තානා මහිදධිකා
- සුද්දන්තං අනුමෝදන්තා - ඵිරං රක්ඛන්තු සාසනං
- දෙවෝ වස්සතු කාලෙන - සස්ස සමිපක්ඛි හෝතුච්ච
- පිනො භවතු ලොකෝ ච - රාජා භවතු ධම්මිකො.

47. සෙත් පිරිනේදි සප්කධායනා කරණ

ජයමංගල ගාථා මහාමංගල සුත්‍රය හා රතන සුත්‍රයේ ගාථාවල අනුපිළිවෙල නොවරදවා කීමට මතක තබා ගත යුතු පද්‍ය තුනක්

ජයමංගල ගාථා සඳහා

බා, මා, නා, උ, ක, ස, න, ද, ඒ, යන ගාථාවල මුල් අකුරු කටපාඨමකර ගැනීම හෝ පහත සඳහන් පද්‍ය පාඨම කර ගන්න

බාහුං, මාරා, නාලා, දුක්ඛි,
කක්ඛා, සම්චං, නන්දෙ, දුග්ගා
ඵතා (ඵක්ඛා සොකමී කත්ඵා
සේසා ඵත්තුං ඵින්තේ තබ්බා)

මංගල සුත්‍රය

බහු, අපේ, පනි, බාහු, මානා, දනං ච, ආරනී,
භාර, ඛනනි, කපෝ, පුච්ඨ, ඵතා, (මංගල සුත්තිකා)

රහත සුත්‍රය

සාතීඨි, කඨමා හි, සංකිඤ්ච චිත්තං,
ඔසං, (ච) සම්ඛ්ඛ්ඨං, සෙ ජුග්ගං, සෙසු,
සථිතද්ද, සෙ අරිය, සභා, (ච) කිඤ්චා,
එනසප ගුමිභේ, (ච) වරො., ඛිණං.

48 මහාජිනපඤ්ඤරස

ජයාසනං ගතා චිරා එකු සච්චාමනරසං	- සේනපා මාරං සච්චාමිණිං - සෙ පිච්චංසු තරුසභා
තණ්හංකරාදසෝ මුද්ධං සබ්බේ පනිට්ඨිතා කුසලං	- අච්ච්චිසමි ආයතා - මත්ථසෙ භෝ මුනිප්පභරා
සිරෙ පඤ්චචිතා මුද්ධං සංසෝ පනිට්ඨිතෝ කුසලං	- ධම්මො ච නච ලෝචනෝ - උඤ්ච සබ්බි ගුණාකරො
භද්දෙ අනුරුද්ධංච සොසාභිඤ්ඤාදාදා පිට්ඨි භාගප්චි.	- සාරිසුන්තෝච දුක්ඛණි - මොග්ගලොකෝචි වාමකෝ
දක්ඛිණේ සප්පණේ කුසලං කස්සෙත්ච මහානාමෝ	- ආනං ආනන්ද රාහුලා - උභෝසං වාම ඤජකඤ්ඤ
සන්සන්තෝ පිට්ඨි භාගප්චි. නිසිත්තෝ සිරි සම්පන්නෝ	- සුරියෝච්ච පඤ්චකරෝ - සොභිතෝ උච්චි පුඤ්ඤාචරා
කුමාර කස්සපෝ භාමි සෝ කුසලං චදසන් නිච්චං.	- මනෝසී චිත්‍රවාදුකෝ - පඤ්චචානි ගුණාකරො
ජුණ්ණෝ අංගුලිමාලෝ ච පෙරාසඤ්ච ඉමේ රාතා	- උභාලී නන්ද පිට්ඨි - ලොචේතිලකා තච
සප්පාභිනි මහා පෙරා ජලතතා සීල භෙජ්ජන	- විජිතා ජිත සාචකා - අංගමංගේසු සංගාමිනා
රතනං පුරුකෝ ආසී සිජග්ගං පච්චිතෝ ආසී	- දක්ඛිණේ මේත්ත ආනන්තං - වාමේ අංගුලිමාලකං
ඛිතං මාරං පරිත්තඤ්ච ආසාසච්චදනං ආසී	- අංචානාච්ච සුන්තකං - සේනාපානාර සඤ්ඤිකා

- දිනානාමල සංයුක්තේ
විසමයෝ හේ වතු කිව්වේන - ධර්මමානාර ලැබිනහෝ
සද සම්මුද්ධ සන්දර්භේ
- විභව විත්තාදි සංජානා
අසේසා විද්‍රවං යනිතු - බාහිරජීවිතේෂු සද්ද්‍රවං
අනන්ත ශුච් ඡන්දනා
- චිත පෘෂ්ඨර මජ්ඣමිධිං
සද පාලෙතානු ජිං සබ්භේ - විභරතාං මනිතලේ
- හෙ මහ පූර්විකානා

ඉව්වෙව මව්වන්ත කතෝ පුරුෂෝච්චි
ජිනානුසාවේන ජිවිත සද්ද්‍රවේන
මුද්ධානු භාවේන භනාචි සංකෝ
වරාසි සද්ධර්මමානාර පාලිකෝ

ධර්මමානු භාවේන කියා දෙවන වර ද සංඝානු භාවේන කියා හෙවන වර ද කියන්නා.

සද්ධර්මමානාර පවිත්තියෝච්චි
අවිධාටියා අවිච දිසාස හොන්ති
චන්දානරේ අවිධනාටිං හවන්ති
උද්ධං විනානා ච ජිනා ධිනා හේ

භික්ෂුණෝච චාර ජේනං නච භිරබ්බියෝ
හොඛොන්දෙව සන්ධා
මොඛොන්දොනෝචි වාමේ විසති හුත්තමේ
දක්ඛිණේ සාරිඤ්ඤානෝ
ධම්මේන මජ්ඣමේ උරසමිං විභරති හවහෝ
මොඛොනෝ මොරයෝනිං
සම්පන්නෝ හොඬි සන්තෝ
වරණං පුග ගහනං භානුලෝකේභ භාටරි

සබ්බොච චංගල මුපද්දෙච දුක්ඛිච්චිතං
සබ්බිති ගරන්ත ගහදොස මයේස නිනිද
සම්බන්ධරාස භය දුස්සුභිතා අකන්තං
මුද්ධානුභාව පව්චේන පයානු නාසං

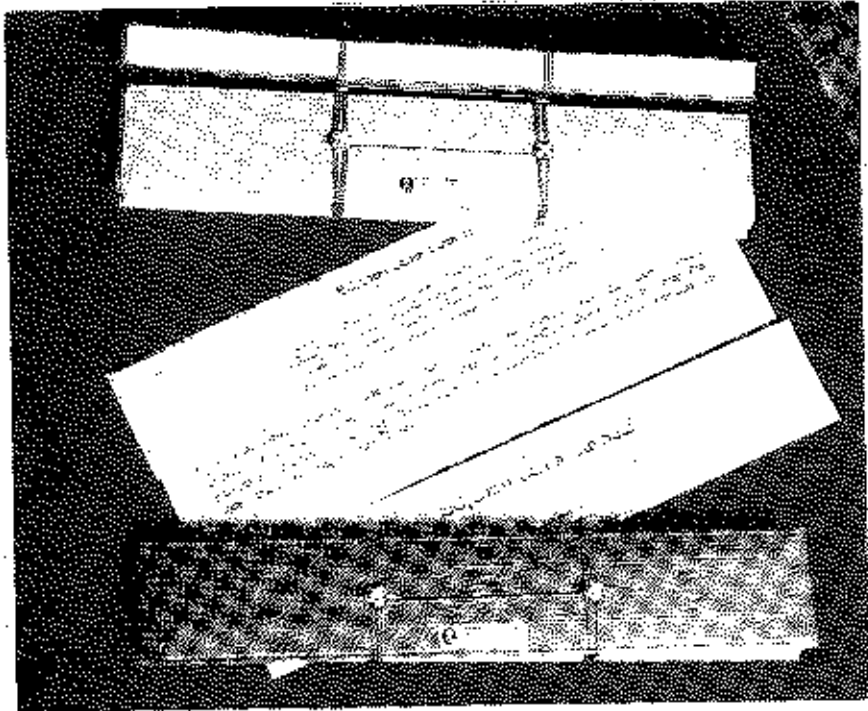
ධර්මමානුභාව පව්චේන කියා දෙවන වර ද, සංඝානුභාව පව්චේන කියා හෙවන වර ද කියන්නා, නමුත් සදහා කියා ගන්නා විට ඉශ්ඤා වේදනාව මය්ඤා යනුවෙන් ද, නමුත් වෙනුවෙන් මම යනුවෙන් ද, හෝ වේදනාව මේ යනුවෙන් ද, ජටිං වේදනාව මං කියා ද, වරාසි වේදනාව වරාමි කියා ද පවිත්තියෝච්චි වේදනාව පවිත්තියෝච්චි කියා ද යොදා කියනුයේ.

10

11

12

13

සුස්කොල පොත් සමප්‍රදායානුකූලව මුද්‍රිත "පිරුවානා පොත් වහන්සේ"

- * සභා කරුණියෙහි විශාල පැතුරින් මුද්‍රිතය.
- * අනුරූප සිය ගණනක් පිරිසිදුව ආරක්ෂාකර නවා ගැනීමට හැම පිටුවක්ම වාරිකින්නර ඇත. හමාර සේ වර පිටපත් දෙකකි. පිටු 238 කි.
- * පොත් කමිඳු (පිටකවරය) රත් නා ඇඟදළ පැහැති කැටයම් සහිත ෆයිබර් ග්ලැස් වලින් ගනා ඇත.
- * පැරණිවූ කෑපත් අයට පිං පිණිස පුරාතිරීම සඳහා සුණ්‍යානුමෝදනා පත්‍රයක් ද පොත අයට එක්කර ඇත.
- * සෑම විභාගස්ථානයකම කිහිප දෙනු ගනුවාලා තෝරා ඇත.
- * බෞද්ධ නිවේදනවල මඳ ප්‍රදාන තනි තනිවත් කර කැසීමට ද තෝරාගත.

පාලි, සිංහල, ඉංග්‍රීසි, ජර්මන් භාෂාවලින් ලෝකයේ සෑම රටකම මුද්‍රිත බුද්ධ චරිතය, බෞද්ධ ඉතිහාසය හා සංස්කෘතිය සම්බන්ධ පොත් අප ආයතනයෙන් ලබාගත හැකිය.

දිවයින පුවත් පුවරුවේ පැවරුණු අප ආයතනික "ධර්ම සාමාජික" රචකයන් ද කැපවීම, බෙල්ලන්වල, කහරගම පොත් කොටු සහ විභාගස්ථානයකට පිහිටුවා ඇති අප බෞද්ධ පොත්සැල් වලින් ද ලබාගත හැකිය.

බෞද්ධ පොත් හල
බෞද්ධ සංස්කෘතික මධ්‍යස්ථානය
 125, ඇන්ඩර්සන් පාර, නැදීමාල - දෙහිවල.

ISBN 955 - 9219 - 16 - 2

මුද්‍රණය: සියවමැරිස් ප්‍රින්ටර්ස්
 නො: 125/1, ඇන්ඩර්සන් පාර, නැදීමාල, දෙහි